

SELETUSKIRI

Tartu linna 2016. a eelarve kohta

SISUKORD

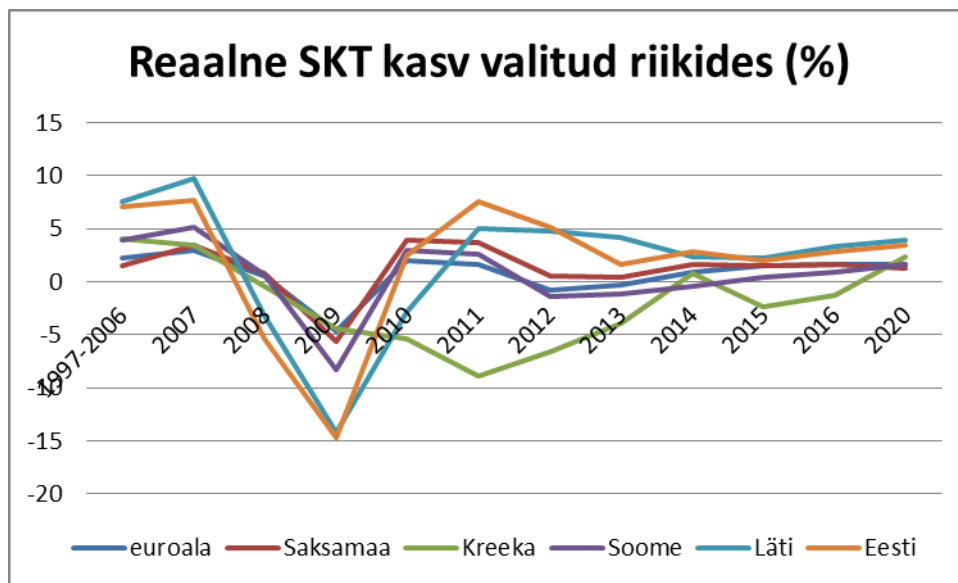
Sisukord.....	1
Sissejuhatus	2
Ülevaade majanduskeskkonnast	2
Määruse üldiseloostus.....	4
Eelarve üldnäitajad.....	5
Eelarve menetlemise käik linnavalitsuses.....	10
1. Tulud.....	18
1.1. Põhitegevuse tulud	20
1.1.1. Maksud	22
1.1.2. Kaupade ja teenuste müük.....	25
1.1.3. Toetused	32
1.1.4. Muud tegevustulud	35
1.2. Investeeringutegevuse tulud	38
1.2.1. Põhivara müük.....	38
1.2.2. Põhivara soetuseks saadav toetus	39
1.2.3. Finantstulud	39
1.2.4. Osaluste müük	39
2. Kulud v a l d k o n d a d e lõikes	40
2.1. Üldised valitsussektori teenused	43
2.2. Avalik kord.....	45
2.3. Majandus	47
2.4. Keskkonnakaitse.....	51
2.5. Elamu- ja kommunaalmajandus	54
2.6. Tervishoid.....	57
2.7. Vaba aeg ja kultuur	59
2.8. Haridus	64
2.9. Sotsiaalne kaitse	72
Välisprojektid	76
3. Kulud r a h a d e k a s u t a j a t e lõikes	79
3.1. Linnavolikogu kantselei	80
3.2. Linnakantselei	82
3.3. Arhitektuuri ja ehituse osakond.....	86
3.4. Avalike suhete osakond.....	90
3.5. Ettevõtluse osakond.....	92
3.6. Haridusosakond	97
3.7. Kultuuriosakond	120
3.8. Linnamajanduse osakond	138
3.9. Linnaplaneerimise ja maakorralduse osakond	151
3.10. Linnavarade osakond.....	155
3.11. Rahandusosakond	163
3.12. Sotsiaal- ja tervishoiuosakond.....	167
4. Finantseerimistegevus ja likviidsete varade muutus	187
4.1. Finantseerimistegevus	188
4.2. Likviidsete varade muutus	190

SISSEJUHATUS

Ülevaade majanduskeskkonnast

Kuigi suurimast maailmasõjajärgsest globaalsest majanduslangusest on möödunud kuus aastat, ei ole endiselt näha korralikku majanduskasvu. 2015. a globaalseks majanduskasvuks prognoositakse oktoobris avaldatud IMFi „*World Economic Outlooki*“ põhjal 3,1% ning 2016. a 3,6%.

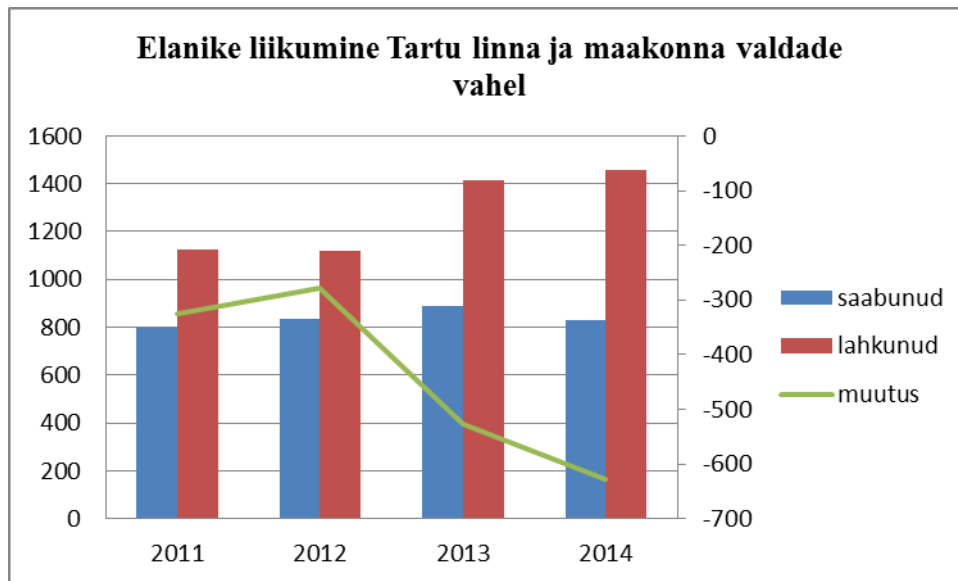
Euroala kasvuks prognoositakse 2015. a 1,5% ja 2016. a 1,6%. Võrreldes kriisieelse perioodiga on sisemajanduse kogutoodang (SKT) madalamal trajektooriga mitte ainult absoluutnumbrites, vaid ka kasvu kiiruselt. Majanduskasv on riigiti endiselt väga erinev. Alljärgneval joonisel toodud 2015.-2020. a numbrid põhinevad IMFi „*World Economic Outlooki*“ prognoosil.

Eesti majanduskasvuks prognoosib IMF 2015. a 2,0% ning 2016. a 2,9%, Euroopa Komisjon vastavalt 2,3% ja 2,9% ning rahandusministerium viimases majandusprognoosis vastavalt 1,7% ja 2,6%. Palgataseme tõus soosib eratarbimise ning investeringute kasvu. Ekspordi panus on aga tagasihoidlik kaubanduspartnerite nõrga majanduskasvu tõttu. Töötus on kiiresti vähenenud ning töajõus osalemise ning hõive määrad on saavutamata. Tööpuudus saab 2016. a olema 6,3-6,5%. Kuna töajõuline elanikkond väheneb, on hõive edasise kasvu väljavaated tagasihoidlikud. Keskmise palga nominaalkasvuks prognoosib rahandusministerium 2015. a 4,8% ja 2016. a 4,5% ning reaalkasvuks vastavalt 5,0% ja 2,4%.

Tartu on Eesti suuruselt teine linn ja Lõuna-Eesti keskus. Rahvastikuregistri andmetel elas seisuga 01. jaanuar 2015. a Tartus 97 097 inimest. Käesoleva eelarve koostamise hetkeks on viimased olemasolevad andmed kuupäevaga 30.09.2015, mil Tartus oli 97 200 elanikku.

Tartu elanike arv olnud viimastel aastatel tugevas languses. Oluliseks põhjuseks on selles olnud valglinnastumine – tartlased asuvad elama Tartu naabervaldadesse. Alljärgneval joonisel on esitatud statistika elanike liikumise kohta Tartu linna ja naabervaldade vahel. Saabunute tulp alljärgneval graafikul näitab Tartu maakonnast Tartu linna saabunute arvu ja punane tulp linnast mujale maakonda lahkunute arvu, roheline joondiagrammi joon nende vahet (saabunud ja lahkunud on kujutatud vasakul teljel ning elanike arvu muutus selle rände tõttu paremal teljel).

Rohelise joondiagrammi joone põhjal on näha, et Tartu linnast mujale maakonda lahkujate arv on käesoleval kümnendil pidevalt ületanud linna saabujaid (muutus on pidevalt negatiivne). Kui 2011-2012. a oli migratsioon negatiivne umbes 300 inimese võrra, siis 2014. a lahkus üle 600 inimese lähivaldadesse enam kui sealt saabus. Samasugune trend esines ka varasematel aastatel: 2004. a oli saabujate ja lahkujate arv ligikaudu võrdne, kuid siis toimus pööre ning alates 2005. a on Tartu linn kaotanud lähivaldadele ligi 4000 elanikku. Elanike arv on otseses seoses maksumaksjate arvuga ning viimase kaudu tulumaksu laekumisega ning laiemalt kogu tulubaasiga.

Tulubaasi pärssib ka keskvalitsuse kasutatav fiskaaltsentralism, kus liiga palju otsuseid tehakse riigi, mitte kohaliku omavalitsuse tasandil. Seetõttu on kohalike omavalitsuste finantsautonoomia olnud madal. Eesti kohalike omavalitsuste tulud osakaaluna kogu valitsussektori tuludest on olnud selgelt madalam OECD keskmisest ning ligi kaks korda või rohkem madalam kui näiteks Kanadas, USA-s ja Šveitsis. Tartu linna otsese kontrolli all olevad tulud ehk nn omatulud moodustavad 17% põhitegevuse tuludest (investeeringustegevuse tulud on sageli ühekordsed, mistõttu selgema pildi finantsautonoomiast annab põhitegevuse tulude analüüs). Tegemist on Eestile omase suurusega: keskselt reguleeritud tulud (üksikisiku tulumaks, toetused) moodustavad üle 80% omavalitsuste kogutuludest ehk siis kohalike omavalitsuste omatulud moodustavad alla 20%. Samal ajal on Euroopa Liidu sama näitaja üle 40%. Omavalitsuste finantsid on seega suuresti kontrollitud keskvalitsuse poolt. Võrreldes teiste OECD liikmesriikidega on Eesti kohalike omavalitsuste tulude genereerimise võime väike. Tegemist ei ole optimaalse olukorraga - suurem detsentraliseerimine aitaks suurendada kohalike avalike teenuste tõhusust.

Globaalse majanduskriisi järelmõjud, valglinnastumine ning liigne fiskaaltsentralism vähendavad kõik Tartu linna tulubaasi ning selle kaudu finantsvõimekust. Üldiselt on Tartu oludega edukalt kohanenud, kuid toodud probleemid omavad negatiivset mõju veel mitmeteks aastateks ning on üheks põhjuseks miks Tartu linna 2016. a eelarve maht on väiksem 2015. a.

Määruse üldiseloostus

2015. a eelarve on viiendat korda koostatud kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduse (KOFs) põhimõtetest lähtuvalt. KOFs võeti vastu 16. septembril 2010. a ning rakendus järk-järgult alates 2012. a. Senini kohalike omavalitsuste finantsjuhtimist reguleerinud valla- ja linnaeelarve seadus (VLES) muutus KOFSi rakendumisel kehtetuks.

KOFsis sätestatu ning Tartu Linnavolikogu 11.10.2012 määruse nr 74 alusel on eelarveosadeks:

- 1) põhitegevuse tulud;
- 2) põhitegevuse kulud;
- 3) investeerimistegevuse tulud;
- 4) investeerimistegevuse kulud;
- 5) finantseerimistegevus;
- 6) likviidsete varade muutus.

Eelarvestruktuuri selline ülesehitus annab võimaluse eristada põhitegevusi ja investeerimistegevusi. Toodud struktuuriga selgub üheselt linna põhitegevuse tulude ja kulude vahekord, dünaamika ja omafinantseerimise ehk investeringute tegemise ja laenude maksmise võimekus.

2016. a eelarve koosneb määruses toodud regulatsioonist ja alljärgnevatest lisadest:

- lisa 1 on esitatud koondeelarve põhitegevuse tulud ja kulud, investeerimistegevuse tulud ja kulud, finantseerimistegevus ja likviidsete varade muutus;
- lisa 2 kajastab tulubaasi jaotust tululiikide lõikes;
- lisa 3 on esitatud linna põhitegevuse kulud tegevusalade ja majandusliku sisu järgi;
- lisa 4 on esitatud investeerimistegevuse kulud;
- lisa 5 kajastab linna finantseerimistegevuse kulusid.

Seletuskiri on koostatud analoogses järjestuses koondeelarve struktuuriga. Sissejuhatavale osale järgneb üldiseloostus eelarve tulude kohta (1. osa), mis jagunevad põhitegevuse tuludeks ja investeerimistegevuse tuludeks. Sellele järgneb üldiseloostus linna kulude kohta valdkondade lõikes (2. osa). Põhjalikumalt on kulud lahti kirjutatud seletuskirja 3. osas kasutajate (volikogu ja linnavalitsuse struktuuriüksused) lõikes. Finantseerimistegevuse eelarve on esitatud 4. osas koos likviidsete varade muutuse eelarveosaga.

Eelarve summad on esitatud eurodes. Vastavalt eelarve koostamise korrale esitatakse eelarve seletuskirjas andmed eelmise eelarveaasta tegelike, käesolevaks eelarveaastaks kinnitatud ja eelseisvaks eelarveaastaks kavandatud tulude ja kulude kohta. 2015. a täpsustatud plaan on tabelites esitatud seisuga 31.10.2015, võttes arvesse II lisaeelarvega tehtud muudatusi.

Käesoleva eelarve koostamisel on aluseks võetud lisaks rahanduse valdkonda reguleerivatele riiklikele ja Tartu linna õigusaktidele:

- Riigi eelarvestrateegia 2016-2019;
- 2016. a riigieelarve eelnõu;
- Rahandusministeeriumi suvine majandusprognos 2015;
- Eesti Panga majandusprognosid ja -kommentaariid;
- IMFi „*World Economic Outlook*“ oktoober 2015;
- Euroopa Komisjoni „*European Economic Forecast*“ kevad 2015;
- Maailmapanga „*Global Economic Prospects*“ juuni 2015;
- Tartu linna eelarvestrateegia 2016-2019;
- Arengustrateegia "Tartu 2030";
- Tartu linna arengukava aastateks 2013-2020;
- Tartu linna ühisveevärgi ja -kanalisatsiooni arendamise kava aastateks 2012 – 2025;
- Tartu linna jäätmekava 2015 - 2020;
- Tartu linna transpordi arengukava 2012 – 2020;
- Eesti Reformierakonna, Eesti Keskerakonna ja Sotsiaaldemokraatliku erakonna koalitsioonilepe Tartu linna juhtimiseks aastateks 2013-2017.

Eelarve üldnäitajad

2016. a eelarves kavandatud tegevustega liigutakse samm-sammult edasi Tartu linna arengukavast aastateks 2013-2020 ning Eesti Reformierakonna, Eesti Keskerakonna ja Sotsiaaldemokraatliku erakonna koalitsioonileppes Tartu linna juhtimiseks aastatel 2013-2017 tuleneva visiooni poole. Visiooni kohaselt on Tartu aastaks 2030 tegusate, loovate ja õnnelike inimeste linn. Tartu on Eesti vaimupealinn ja traditsioonidega ülikoolilinn: nooruslinn, kus loovus ja avatud mõtlemine toetavad arendustegevust, ettevõtlust ja innovatsiooni. Tartu on unikaalse kultuuripärandiga ja modernse elukeskkonnaga, turvaline, säästvalt arenev ja aktiivset koostööd tegev euroopalik linn; atraktiivne ja turvaline reisisiht ning Eesti arengut edendav keskus.

2016. a eelarve panustab:

- Elukeskkonda (teede ja tänavate ehitus, remont ja korrashoid; kõnni- ja kergliiklusteed; Emajõe kallaste avamine ning arendamine; sportimisvõimaluste laiendamine);
- Haridusse (motiveeritud õpetajad ja kultuuritöötajad, uus lasteaed Pepleri 1, koolide kaasajastamine);
- Sotsiaalsesse turvalisusesse (lasteaia – ja hoiu kohad kõigile soovijatele; sotsiaalabiteenuste arendamine; hariduse tugiteenused, koolitoetus);
- ERMi avamisega seonduvasse (Raadi kultuurilinnaku arendamine; Roosi tänava ja Muuseumi tee rekonstrueerimine, ühisturundus);
- Tartu ühisturundusse (koostööprojektid Tartu asutuste ja ettevõtetega, turundusstruktuuri korrastamine);
- Kultuuripärandi väärtustamisse (Tartu maratoni ausammas; Maarja, Peetri ja Uspenski kirikute korrastamine);
- Kaasaegsete IT lahenduste rakendamisse linnaelanike paremaks teenindamiseks ja kaasamiseks.

Linnaelarve peamiseks alusdokumendiks on iga-aastaselt uuendatav nelja-aastane linna eelarvestrateegia. Tartu eelarvestrateegias aastateks 2016-2019 on sätestatud linna peamiseks eelarvepoliitilisteks eesmärkideks:

- põhitegevuse tulemi kasv;
- investeringute püsivalt kõrge osakaal kogukuludest;
- piisava likviidsuse säilitamine. Linna põhi-, investeerimis- ja finantseerimistegevusest tulenevad rahavood peavad tagama linnale jooksvalt piisavalt vabu rahalisi vahendeid oma kohustuste õigeaegseks täitmiseks;
- arengukavas planeeritud eesmärkidest lähtuva investeerimistegevuse ellu viimiseks maksimaalses võimalikus mahus välisrahastuse kasutamine, tagades linnapoolse omafinantseerimise;
- otsese laenukoormuse hoidmine mõõdukal tasemel;
- finantsdistsipliini tagamise meetmetest kinnipidamine.

Nendest põhimõtetest on lähtunud ka linna 2016. a eelarve koostamisel.

Eelarvestrateegias kavandati 2016. a eelarve mahuks 147 miljonit eurot, käesolev eelnõu on esitanud mahus 149 miljonit eurot. Võrreldes kinnitatud eelarvestrateegiaga esineb sisemisi struktuurseid nihkeid põhitegevus- ja investeerimiskulude ning tegevusvaldkondade vahel.

Eelarve ja eelarvestrateegia võrdlus

	Eelarve	Eelarve- strateegia	Erinevus (%)
PÕHITEGEVUSE TULUD	121 388 486	122 038 000	-1%
Maksud	65 950 000	65 252 000	1%
Kaupade ja teenuste müük	17 072 153	17 846 000	-4%
Saadavad toetused tegevuskuludeks	35 921 120	36 579 000	-2%
Muud tegevustulud	2 445 213	2 361 000	4%
PÕHITEGEVUSE KULUD	112 163 395	110 912 000	1%
Üldised valitsussektori teenused	8 854 748	8 100 000	9%
Avalik kord	459 626	400 000	15%
Majandus	13 104 552	12 600 000	4%
Keskkonnakaitse	5 246 926	4 900 000	7%
Elamu- ja kommunaalmajandus	2 234 419	2 300 000	-3%
Tervishoid	405 688	412 000	-2%
Vaba aeg ja kultuur	9 721 080	9 700 000	0%
Haridus	61 952 151	62 200 000	0%
Sotsiaalne kaitse	10 184 205	10 300 000	-1%
INVESTEERIMISTEGEVUSE TULUD	12 979 868	12 561 000	3%
Põhivara müük	890 000	300 000	197%
Põhivara soetuseks saadav sihtfinantseerimine	11 874 868	12 061 000	-2%
Finantstulud	215 000	200 000	8%
INVESTEERIMISTEGEVUSE KULUD	28 380 919	27 387 000	4%
Üldised valitsussektori teenused	945 522	1 310 000	-28%
Majandus	16 758 671	14 595 000	15%
Keskkonnakaitse	437 541	223 000	96%
Elamu- ja kommunaalmajandus	613 000	490 000	25%
Tervishoid	10 000	875 000	-99%
Vaba aeg ja kultuur	1 861 535	2 143 000	-13%
Haridus	7 592 150	7 721 000	-2%
Sotsiaalne kaitse	162 500	30 000	442%
EELARVE TULEM (ülejäak (+), puudujääk (-))	-6 175 960	-3 700 000	67%
FINANTSEERIMISTEGEVUS	3 362 930	3 700 000	-9%
Kohustuste võtmine (+)	11 687 130	12 019 301	-3%
Kohustuste tasumine (-)	-8 324 200	-8 319 301	0%
LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS (suurenemine (+), vähenemine (-))	-2 813 030	0	x
EELARVE KOGUMAHT	148 868 514	146 618 301	2%

2016. a eelarve sissetulekute ja väljaminekute kogumahuks on **148 868 514** eurot, mis on 9 433 645 eurot ehk 7% enam kui 2015. a esialgses eelarves ja 1 132 518 eurot vähem kui 2015. a täpsustatud eelarves. Tulubaasist 82% moodustavad põhitegevuse tulud, 9% investeerimistegevuse tulud, 7% finantseerimistegevuse tulud (laen) ning 2% likviidsete varade kasutuselevõtt (2015. a ületulevad jäägid). Eelarve kulude mahust 75% on kavandatud põhitegevuseks, 19% investeringuteks ning 6% finantseerimistegevuseks.

Kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seadus sätestab nõude, mille kohaselt peab omavalitsusüksuse eelarve põhitegevuse tulemi lubatav väärtus olema aruandeaasta lõpu seisuga null või positiivne. Eelarve eelnõu kohaselt kujuneb põhitegevuse tulemiks 2016. a 9 225 091 eurot.

2016. a on planeeritud kaasata laenuna 11 687 130 eurot, millest 8 324 200 eurot kulub olemasolevate finantskohustuste refinantseerimiseks ning 3 362 930 eurot investeringute rahastamiseks. Võlakohustuste teenendamiseks on kavandatud 753 822 eurot.

Linna laenukohustused koos avaliku ja erasektori partnerlusprojektidest tulenevate kohustuste jäägiga ning faktooringu kohustusega moodustavad 2016. a lõpuks 58 792 366 eurot ehk 48% põhitegevuse tuludest. Sellega püsib Tartu kindlalt KOFISis sätestatud lubatud netovõlakoormuse (60% põhitegevuse tuludest) piirides. Planeeritava ning maksimaalse võimaliku netovõlakoormuse vahe (nn laenupuhver) on ligi 12 miljonit eurot.

Tulud

Linna 2016. a **põhitegevuse tulude** üldmahuks kavandatakse 121 388 486 eurot, kasv käesoleva aasta täpsustatud eelarvega võrreldes on 4%. Tuludest moodustavad maksutulud 54%, sh riiklikud maksud 53% ja kohalikud maksud vaid 1%. Linna peamiseks tuludeks on üksikisiku tulumaks 64 200 000 eurot, maamaks 700 000 eurot, linnaasutuste kaupade ja teenuste müügist saadav tulu 17 072 153 eurot, riigilt ja muudelt institutsioonidelt saadavad sihtotstarbelised toetused 35 921 120 eurot.

Tulumaksu kasvuks võrreldes 2015. a täpsustatud eelarvega on kavandatud 6%. Tulumaksu põhiliseks kasvuteguriteks järgmisel aastal on keskmise palga kasv ning vähemal määral ka tulu saajate arvu kasv. Eeldatud on, et käeoleva aastaga võrreldes kasvab 2016. a keskmine maksumaksjate arv 1% (400 inimese võrra) ning keskmine deklareeritud brutotulu ühe tulu saaja kohta 5% (1090 euroni).

Maamaksutulu püsib endisel tasemel, milleks on 700 000 eurot. Tulu kohalikest maksudest (reklaamimaks, teede ja tänavate sulgemise maks, parkimistasu) kavandatakse 1 050 000 eurot. Võrreldes käesoleva aastaga väheneb tulu kohalikest maksudest 50 000 euro võrra seoses teede-ja tänavate sulgemise maksu laekumise vähenemisega.

Saadavatest toetustest on kavandatud riigilt ja muudelt institutsioonidelt 35 921 120 eurot, moodustades 30% põhitegevuse tuludest. Võrreldes 2015. a väheneb nii välis- kui siserahastus. Vähenemise põhjus seisneb asjaolus, et Euroopa Liidu struktuurifondide uue eelarveperioodi välisprojektide rahastamisotsused pole veel lõplikult selgunud.

Linna asutuste tulud kaupade ja teenuste müügist moodustavad 2016. a 17 072 153 ehk 14% põhitegevuse tulude mahust ning on peaaegu käesoleva aasta tasemel. Muude tulude (trahvitulud, loodusvarade kasutustasu, varude müük jm erandlikud tulud) laekumisena on kavandatud 2 445 213 eurot, mis moodustab eelarve põhitegevuse tuludest kokku 2%. See sisaldab ka Tartu linna nõuet haridus- ja teadusministeeriumi vastu kompenseerimaks linnale erakooliseaduse § 22² rakendamise tulenevad väljamaksed aastatel 2011-2014 summas 1 845 000 eurot.

Investeerimistegevuse tulude laekumisena on planeeritud 12 979 868 eurot, millest põhivara müük moodustab 890 000 eurot (maa müük 810 000 eurot ning linnale kuuluvate korterite müük 80 000 eurot). Põhivara soetuseks saadavat sihtfinantseerimist on kavandatud 11 874 868 eurot, millest suuremad summad lähevad linna teede ja tänavate ehitusse – 9 447 540 eurot – ning lasteaedade rajamisele – 2 265 000 eurot. Võrreldes käesoleva aastaga toetused vähenevad seoses viimaste aastate suurima objekti Tartu idapoolse ringtee ehituse mahu vähenemise tõttu. 15 000 eurot on kavandatud intressitulud ning 200 000 eurot linna osaluse müügist Tartu Elamuhalduse Aktsiaseltsis.

Kulud

Põhitegevuse kuludeks on kavandatud 112 163 395 eurot. Kulud on kavandatud ligikaudu 2015. a täpsustatud eelarve tasemel. Põhitegevuse kulude osatähtsus on 75% eelarvest. Üle poole põhitegevuse kuludest moodustavad hariduse valdkonna kulud. 2016. a eelarvest läheb linna lasteaedade, koolide, kultuuri- ja sotsiaalasutuste töjõukulude kasvuks ühtekokku 1,9 miljonit eurot. See on ulatuslik kasv, mis puudutab paljusid Tartu linnavalitsuse süsteemis töötavaid inimesi. Põhitegevuse tulud ületavad kulusid 9 225 091 euro võrra, mis näitab, et KOFSi kriteerium on täidetud ning nimetatud ülejäägi saab suunata investeerimistegevuseks.

Investeerimistegevuse kuludeks planeeritakse kokku 28 380 919 eurot. Investeeringud moodustavad linnaeelarve kuludest 19%. Investeerimistegevuse katteallikatest moodustavad linna omafinantseeringu vahendid 16 499 501 eurot (58%) ja toetused 11 881 418 eurot (42%). Järgmisel aastal on tavapärasemast suuremad investeeringud kavandatud linnasiseste teede ja tänavate korrastamiseks. Välisrahastusest suurima osa moodustavad toetused vaksali ümbruse teede ja platside rekonstrueerimiseks 3 400 000 eurot, Tartu idapoolse ringtee ehitamise jätkamiseks 2 800 000 eurot (2016.a kogumaht 3 220 000 eurot) ning lasteaedade rajamiseks ja renoveerimiseks 2 265 000 eurot. Hariduse valdkonda investeeritakse 7 592 150 eurot. Järgmisel aastal on plaanis alustada uue lasteaiarajamist kesklinna (Pepleri 1a) ning renoveerida Kesklinna Lastekeskus. Remonditakse koole ja lasteaedu, valmivad projektid Raatuse ja Variku koolide täisrekonstrueerimiseks.

Investeerimistegevuse tulem ehk investeerimistegevuse tulude ja kulude vahe, -15 401 051 eurot, kaetakse 9 225 091 euro ulatuses põhitegevuse tulemi, 3 362 930 euro ulatuses finantseerimistegevuse ja 2 813 030 euro ulatuses likviidsete varade kasutuselevõtu arvelt. Mahukate projekteerimistöödega luuakse eeldused Euroopa Liidu toetusrahade kasutuselevõtuks.

Üldvalitsemise valdkonnas on suunaks efektiivsuse suurendamine, olemasolevate IT lahenduste arendamine ja uute kasutuselevõtt (dokumendihalduse, arhiivinduse, e-arvete valdkonnas) ning linnaelanikele teenuste parema kättesaadavuse ja kaasamisvõimaluste loomine kaasaegseid tehnoloogilisi võtteid kasutades.

Hariduse valdkonna põhirõhk on suunatud seadusega omavalitsusüksusele pandud ülesannete täitmisele. Linna arengustrateegiast tulenevalt on alushariduse valdkonnas aastatel 2013-2020 peamiseks meetmeteks ja tegevusteks Tartus elavate ja lasteaiakohta soovivate laste kindlustamine lasteaiakoha või lastehoiuvõimalusega; erasektori toetamine lasteaiakohtade loomisel ja lapsehoiuteenuse pakkumisel; õppekavade ning -metoodikate arendamise toetamine; laste arenguliste erivajaduste märkamiseks ja individuaalse arengu toetamiseks võimaluste loomine, pedagoogide pädevuse ja motiveerituse tõstmine.

Koolide pidamisel on linn koolipidajana kohustatud tagama riikliku õppekava täitmiseks vajalike kvalifitseeritud õpetajate olemasolu, turvalisuse, tervisekaitse ja õppekava nõuetele vastava õppekeskkonna olemasolu ning võimalused õpilase arengu toetamiseks. Pärast koolivõrgu ümberkorraldamist ja haridusuuenduste läbiviimist on peatähelepanu koolide õpikeskkonna, õppemetoodikate ja õppekavade kaasajastamisel, karjäärinõustamissüsteemi arendamisel ning hariduse tugiteenuste kvaliteedi ja kättesaadavuse parandamisel.

Nii koolides kui lasteaedades minnakse alates 2016. a üle uutele finantseerimise alustele, millele on tuginetud ka 2016. a eelarve koostamisel. Uutele alustele üleminek loob eeldused asutuste tegevuse efektiivsemaks ja paindlikumaks juhtimiseks.

Kultuuri valdkonnas on eesmärgiks sõlmida linnale oluliste mainesündmuste ning aastaringse kultuuriprogrammi korraldamiseks professionaalsete ühenduste poolt ürituste korraldajatega pikaajalised raamlepingud. Prioriteediks on huvihariduse ja huvitegevuse teenuste arendus ning kultuuritöötajate palkade võrdsustamine sarnaste ametikohtadega teistes valdkondades.

Spordi valdkonna prioriteediks on noortesporti pearaha säilitamine stabiilsel tasemel, tagades sellega kõigile treeneritele stipendiumi asemel palga maksmise ning sotsiaalmaksu tasumisega riiklikud garantiid tervise- ja pensionikindlustuses. Oluliseks peetakse esindusmeeskondade toetamise põhimõtete täiustamist ning Tartu linna omandis olevate spordibaaside, spordirajatiste ning Laululava ja selle ümbruses paiknevate terviseradade arendamist. Noorsootöös on prioriteediks noorte osaluse ja

kaasatuse praktikate tugevdamine, sh noortealgatus projektide toetamise süsteemi uuendamine ning noortevolikogu töö jõustamine. Jätkatakse mobiilse noorsootöö ning noorte tööturuvalmidust toetavate noorsootöö teenuste arendamist (ennekõike infovahendus ja töömaleva teenus).

Soodustatakse mittetulundusühingute eestvedamisel toimuva noorsootöö tõenduspõhisust ning tõhusust kvaliteedikesksete rahastamistingimuste rakendamise kaudu. 2016. a algab linnamuseumi peahoone püsiekspositsiooni uuendamise projekt, mis peab valmima Eesti Vabariigi 100. aastapäevaks.

Sotsiaalse kaitse valdkonnas tegeletakse jätkuvalt teenuste mahu ja vajadustele vastavuse analüüsimisega ja teenuste arendamisega saavutamaks paremat kvaliteeti. Samuti kasutatakse võimalusi teenuste arendamiseks läbi avanevate Euroopa Liidu struktuurfondide. Tellitakse uuringuid selgitamiseks välja rahulolu olemasolevate võimalustega ning leidmaks uusi arengusuundi. Tegeletakse hoolduskoormuse leevendamise - asendushoolduse ja päevakeskuse teenustele sobiva ruumilahenduse leidmise ning koduhooldusteenuste ja isikliku abistaja teenuse mahtude suurendamisega. Omastehooldajaid toetatakse koolitustega. Jätkatakse juhtumikorraldusest lähtuva tugiisikuteenuse pakkumist tööelise elanikkonna sotsiaalprobleemide ennetamiseks ning nõustamisteenuste süstematiseerimist toimetulekuraskuste ennetamiseks. Oluliseks peetakse tööle saamise toetamist. Luuakse peredele võimalusi sotsiaalmajutusteenuseks tagamaks nende iseseisvat toimetulekut. Parandatakse allasutuste palgatingimusi ja erialase täiendamise võimalusi.

Majanduse valdkonna prioriteedid on elukeskkonna atraktiivsuse parandamine, sh elujõulise kesklinna kavandamine ja turismi arendamine ning tõhusam koordineerimine ning Tartu linna turundus. Tihendatakse koostööd lähivaldadega linna piire ületavate planeeringute koostamisel. Prioriteetideks on ka ettevõtlusaktiivsuse tõstmine, kõrgema lisandväärtusega tootmise arendamine, ettevõtjate ja teadlaste koostöö, loomeettevõtlus, taristute arendamine ja taastuenergia kasutusprintsipiide väljatöötamine ja rakendamine nii elamumajanduses kui transpordisektoris.

Keskkonnakaitse seisukohalt on olulised keskkonnateadlikkuse edendamine, energiasäästlike linnaplaneerimise meetodite rakendamine ja avalike hangete keskkonnaaspektide arvestamise kriteeriumide väljatöötamine. Jätkuvalt on prioriteediks jäätmemajanduse efektiivne korraldamine ning vee- ja kanalisatsioonisüsteemi arendused.

Kõiki ülalnimetatud valdkondi läbivaks prioriteediks aastatel 2016-2019 on vabaihenduste potentsiaali senisest tõhusam rakendamine linnaelu probleemide lahendamisel, järgmise aasta eelarvesse on kavandatud kaasava eelarve raames 140 000 eurot - Elleri amfiteatri rajamiseks Toomemäe nõlvale 70 000 eurot ning Arena Tartu eskiisprojekti tellimiseks 70 000 eurot.

Eelarve põhinäitajad

Näitajad	2014	2015	2016	Kasvu %
1. Põhitegevuse tulud	109 287 543	116 842 079	121 388 486	4%
sh tulumaks	57 399 923	60 450 000	64 200 000	6%
2. Põhitegevuse tulem	9 768 193	4 543 177	9 225 091	103%
3. Investeeringutegevuse tulem	-7 962 838	-15 623 332	-15 401 051	-1%
4. Eelarve tulem (2. + 3.)	1 805 355	-11 080 155	-6 175 960	-44%
5. Omafinantseerimisvõimekus	1,1	1,0	1,1	4%
6. Laenukohustused	52 485 827	55 429 436	58 792 366	6%
7. Laenukoormus (%)	48%	47%	48%	2%
Tartu linna arvestusüksuse finantsdistsipliini tagamise meetmed				
Põhitegevuse tulem	9 603 112	7 454 977	11 416 000	53%
Netovõlakooormus (%)	40%	44%	45%	1%

Eelarve menetlemise käik linnavalitsuses

Eelarve taotluste koostamise aluseks oli Tartu linna eelarvestrateegia 2016-2019. Eelarvete taotlused jõudsid rahandusosakonda vastavalt ajakavale 7.-16. septembrini. Rahandusosakond analüüsis taotlused läbi, seejärel vahetati osakondadega informatsiooni, tehti täpsustusi. 29. septembriks koostas rahandusosakond taotlustest kokkuvõtte, mida presenteeriti linnavalitsuse liikmetele ja osakonnajuhatajatele. 2.-13. oktoobril toimusid arutelud linnavalitsuse liikmete ja osakonnajuhatajate vahel. Järgnesid koosolekud linnavalitsuses kuhu kaasati vastavalt valdkonnale osakondade erialaspetsialiste. Alates 26. oktoobrist tutvustati eelarve eelnõud koalitsioonipartneritele nii ühistel koosolekutel kui ka eraldi fraktsioonides. Linnavalitsuses jätkus pidev töö eelnõuga, esitatud ettepanekute analüüs, tutvumine investeeringuobjektidega ning nende prioriseerimine vastavalt vajadustele ja võimalustele. Eelarve eelnõu on kavas suunata volikokku 18. novembril.

Sel aastal tehti palju ettevalmistusi 2016. a eelarve koostamiseks ära juba eelarvestrateegia koostamise protsessis – langetati põhimõttelised otsused nii põhitegevuse kulude kui ka investeeringute kavandamiseks. Seetõttu ületasid soovid linna rahalisi võimalusi 8,9 miljonit eurot, mis on tunduvalt vähem kui eelnenud aastatel.

Esialgsetes eelarve taotlustes olid põhitegevuse kulud kokku 114 miljonit eurot ja investeeringutegevuse kulud 33,9 miljonit eurot. Tulud - 147,3 miljonit eurot – olid vastavuses eelarvestrateegiaga ning ligi 2 miljonit väiksemad kui käesoleva aasta täpsustatud eelarves, kuid 8 miljonit suuremad kui 2015. a esialgses eelarves.

Tulude eelarve ja taotluse võrdlus

Tululiik	2016 taotlus	2016 eelarve	Muutmised
Tulud kokku	147 294 406	148 868 514	1 574 108
Maksud	65 250 000	65 950 000	700 000
Kaupade ja teenuste müük	16 842 153	17 072 153	230 000
Toetused	48 025 988	47 795 988	-230 000
Tulud varadelt	1 183 000	1 309 000	126 000
Muud tulud	1 983 896	2 241 213	257 317
Finantseerimistehingud	11 687 130	11 687 130	0
Aasta alguse vaba jääk	2 322 239	2 813 030	490 791

Eelarve koostamise **protsessis suurendati tulusid 1,6 miljonit eurot**. Oktoobrikuu üksikisiku tulumaksu laekumine ületas ootusi ja võimaldas suurendada käesoleva aasta laekumise prognoosi ning sellelt baasilt ka järgmise aasta laekumist 0,7 miljonit eurot. Novembri esimestel päevadel selgus, et haridus-ja teadusministeerium jätkab kohalikele omavalitsustele 2016. a lõpuni erakoolide tegevuskulude kompenseerimist (alguses oli kavandatud jaanuar kuni august), täiendav tulu sellest 0,23 miljonit eurot. Samas sai teatavaks Vabariigi Valitsuse otsus, et riigieelarvest ei eraldata alates järgmisest aastast enam koolidele investeeringutoetust, 0,23 miljonit eurot. 0,2 miljonit eurot lisandus finantseerimistegevuse tuludes seoses otsusega lõpetada Tartu linna osalemine Tartu Elamuhalduse AS-s. Aasta alguse jääki suurendati lähtudes tulumaksu laekumise prognoosist. Lõplikuks tulude mahuks kujunes 148,9 miljonit eurot.

Kuludid vähendati kokku 7,3 miljonit eurot sealhulgas põhitegevuse kuludid 1,8 ja investeeringutegevuse kuludid 5,5 miljonit eurot. Esialgsetes taotlustes oli põhitegevuse kuludeks kavandatud 114 miljonit eurot, kasv 2015. a täpsustatud eelarvega võrreldes 2% ehk 2,2 miljonit eurot. Eelarve menetlemise protsessis vähendati tegevuskulusid 1,8 miljonit eurot ning tegevuskulud kahanesid võrreldes käesoleva aasta täpsustatud eelarvega 0,1% ehk 0,1 miljonit eurot. Tegevuskulude eelarveks kujunes 112,2 miljonit eurot.

Põhitegevuse kulude taotluste ja eelarve võrdlus

	2016 taotlus	2016 eelarve	Muutmised
Tegevusvaldkond	113 978 257	112 163 395	-1 814 862
Üldised valitsussektori teenused	8 554 210	8 354 748	-199 462
Reservfond	500 000	500 000	0
Avalik kord	460 566	459 626	-940
Majandus	13 385 636	13 104 552	-281 084
Keskonnakaitse	5 797 506	5 246 926	-550 580
Elamu- ja kommunaalmajandus	2 323 369	2 234 419	-88 950
Tervishoid	411 688	405 688	-6 000
Vabaaeg ja kultuur	10 102 059	9 721 080	-380 979
Haridus	62 365 148	61 952 151	-412 997
Sotsiaalne kaitse	10 078 075	10 184 205	106 130

Hariduse valdkonna kärped kokku on 0,4 miljonit eurot. Jooksevremont koolides ja lasteaedades viidi 2 eurolt ruutmeetrile 1 eurole, mille tulemusena kulud vähenesid 0,1 miljonit eurot. Haridusasutuste territooriumide korrashoiu kulusid vähendati 0,1 miljonit eurot. Katmata jäävad lisanduvate klassikomplektide sisustamise kulud, 0,13 miljonit eurot samuti kärbiti IT kulusid lasteaedades ning veidi ka arvlemisi teiste kohalike omavaltsustega haridusteenuste ostmisel.

Majanduse valdkonnas vähendati tegevuskulusid vähendati asfalttänavate hooldust ning jalg- ja jalgrattateede remonti 0,3 miljonit eurot.

Elamu- ja kommunaalmajanduse kulusid kärbiti 0,1 miljonit elektrilt ja tänavavalgustuselt.

Vaba aja ja kultuuri valdkonna 0,3 miljoni euro vähenemine tulenes 0,1 miljonit 10% tööjõukulude kasvu vähendamisest 5%-le võrra. Esialgses eelarves taotleti 10% tööjõukulude kasvu kõikidele kultuuriosakonna allasutustele (välja arvatud abipersonal), eelnõus on kavandatud keskmiselt 5%-ne palgatõus linnaraamatukogu, linnamuuseumi ning laste huvikoolide spetsialistidele. Teiseks võimaldas 0,1 miljonit kulutusi vähendada asjaolu, et laste erahuvikoolidesse ei registreerunud soovijaid kavandatud määral. Samuti vähendati kokku 0,1 miljonit eraldisi seltsitegevuseks, vabaja ja kultuuriüritusteks ning noorte huvitegevuseks. Võrreldes käesoleva aasta täpsustatud eelarvega kasvasid vaba aja ja kultuuri kulud 0,2 miljonit eurot ehk 3 %, sihtotstarbelisi eraldisi arvestamata kasvavad kulud tervelt 0,4 miljonit eurot ehk 4%.

Keskonnakaitse 0,5 miljonit euro vähendamine – esialgses taotluses oli kavandatud linnapuhastuse kulude kasvuks 21% ehk 0,7 miljonit eurot, mida vähendati 0,3 miljonit eurot, lõplikuks kasvuks jäi 12%. Heitveekäitluse kulusid vähendati 0,2 miljonit eurot.

Valitsemise kulude 0,2 miljonit eurot vähenemine saavutati osakondade ja linnakantselei tööjõu- ja majandamiskulude kärpimisega, vähendati infotehnoloogia kulusid, linnavalitsuse palgauuring teostatakse vähendatud mahus, vähenevad kulud õigusabile ja tööjõuteenustele, säästu annab ka sotsiaalabi- ja tervishoiuosakonna struktuuride liitmine alates 1.jaanuarist 2016.

Sotsiaalabi kulud said eelarve menetlemise käigus täiendust 0,1 miljonit eurot kuna otsustati panustada sotsiaalabi osakonna allasutuste tööjõukulude keskmiselt 5%lisse kasvu, mida esialgu ei olnud kavandatud.

Investeeringute taotlusi esitati summas 33,9 miljonit eurot. Investeeringuid kärbiti kokku 5,5 miljonit eurot sealhulgas üldvalitsemise valdkonnas 0,2 miljonit, majanduse valdkonnas 3,8 miljonit eurot, keskkonnakaitstes 0,2 miljonit eurot, hariduses 0,4 miljonit eurot, vaba aja ja kultuuri valdkonnas 0,6 miljonit ning sotsiaalse kaitse objekte ja elamu-kommunaalmajanduse objekte 0,3 miljonit eurot. Eelnõu investeeringute summaks jäi 28,4 miljonit eurot.

Investeeringute taotluste ja eelarve võrdlus

Tegevusvaldkond	2016 taotlus	2016 eelarve	Muutmised
Investeeringute tegevus kokku:	33 908 242	28 380 919	-5 527 323
Üldvalitsemine	1 116 322	945 522	-170 800
Majandus	20 541 400	16 758 671	-3 782 729
Keskkonnakaitse	611 041	437 541	-173 500
Elamu- ja kommunaalmajandus	613 000	613 000	0
Tervishoid	10 000	10 000	0
Vaba aeg ja kultuur	2 504 904	1 861 535	-643 369
Haridus	8 003 650	7 592 150	-411 500
Sotsiaalne kaitse	507 925	162 500	-345 425

Investeeringute taotluse, eelarve ja eelarvestrateegia võrdlus investeeringuobjektide lõikes on esitatud alljärgnevas tabelis.

Tegevusvaldkond, tegevusala ja investeeringuobjekt	Allikas	Esialgne taotlus 2016	2016 eelarve	Muutmised	Eelarve- strateegia
ÜLDVALITSEMINE		1 116 322	945 522	-170 800	1 310 000
<i>Võlteenindamise kulud</i>		753 822	753 822	0	1 000 000
Laenukohustuste intressi- ja korralduskulud	linn	640 000	640 000	0	886 100
Riigi Kinnisvara ASile (H. Masingu Kooli ja J. Poska Gümnaasiumi) kapitalirendi intressid	linn	111 922	111 922	0	112 000
Raamatukogu väikebussi liisingu intressid	linn	1 014	1 014	0	1 000
Maarja kooli bussi liisingu intressid	linn	886	886	0	900
<i>Linnavalitsus</i>		222 500	191 700	-30 800	310 000
Küüni 5 ametiruumide remont	linn	140 000	140 000	0	120 000
Linnavalitsuse IT vahendite soetamine	linn	82 500	51 700	-30 800	50 000
<i>Ühistegevus - kaasav eelarve</i>	<i>linn</i>	<i>140 000</i>	<i>0</i>	<i>-140 000</i>	<i>140 000</i>
MAJANDUS		20 541 400	16 758 671	-3 782 729	14 595 000
<i>Maa ost - teede ja tänavate aluse maa korraldamiseks</i>	<i>linn</i>	<i>0</i>	<i>50 000</i>	<i>50 000</i>	<i>50 000</i>
<i>Linna teed, tänavad ja sillad</i>		20 061 400	16 248 671	-3 812 729	14 200 000
<u>Tänavate rekonstrueerimine, sh:</u>		9 140 000	10 305 000	1 165 000	6 600 000
Vaksali tn väljak, parklad, kergliiklusteed	linn	306 000	400 000	94 000	
Vaksali tn väljak, parklad, kergliiklusteed	välisabi	3 194 000	3 400 000	206 000	
Tartu idapoolse ringtee ehitamine	linn	420 000	420 000	0	
Tartu idapoolse ringtee ehitamine	välisabi	2 800 000	2 800 000	0	
Roosi tn	linn	500 000	1 030 000	530 000	
Muuseumi tee	linn	600 000	500 000	-100 000	
Muuseumi tee	välisabi	500 000	500 000	0	
Ülikooli tn rekonstrueerimine (Vallikraavi-Lossi)	linn	250 000	450 000	200 000	
Kastani (Kuperjanovi - Riia), Tiigi - Vaksali	linn	250 000	250 000	0	
Soola, Turu, Kalevi tn	linn	160 000	160 000	0	
Struve tn	linn	0	100 000	100 000	

Tegevusvaldkond, tegevusala ja investeeringuobjekt	Allikas	Esialgne taotlus 2016	2016 eelarve	Muutmised	Eelarve-strateegia
Killustikparkla rajamine tasuta parkimiseks (Uus 63d)	linn	0	100 000	100 000	
Raudtee tn T41 juurdepääsutee ehitamine	linn	80 000	80 000	0	
Sanatooriumi tn	linn	60 000	60 000	0	
Toetus TÜ-le raamatukoguesise platsi rekonstrueerimiseks	linn	0	45 000	45 000	
Koostööprojektid korteriühistutega parklate (sh rattaparklad) rajamiseks	linn	20 000	10 000	-10 000	
Projekteerimised	linn	300 000	300 000	0	150 000
Turusilla remont	linn	60 000	60 000	0	
Kaarsilla remondi projekteerimine	linn	350 000	50 000	-300 000	400 000
Kruusakattega tänavate asfalteerimine	linn	164 000	164 000	0	100 000
Ülekatted ja pindamised	linn	1 740 000	1 320 000	-420 000	1 650 000
<u>Jalg- ja jalgrattateed kokku, sh:</u>		<u>8 007 400</u>	<u>3 749 671</u>	<u>-4 257 729</u>	<u>5 000 000</u>
Baeri – Näituse - Ilmatsalu	linn	191 160	162 486	-28 674	
Baeri – Näituse - Ilmatsalu	välisabi	1 083 240	1 083 240	0	
Turu jalakäijate sild-Annelinn-Nõlvaku	linn	156 540	133 059	-23 481	
Turu jalakäijate sild-Annelinn-Nõlvaku	välisabi	887 060	887 060	0	
Kroonuaia sild-Aruküla tee	linn	137 160	116 586	-20 574	
Kroonuaia sild-Aruküla tee	välisabi	777 240	777 240	0	
Projekteerimised	linn	150 000	150 000	0	
muud jalg- ja jalgrattateed kokku, sh	linn	1 067 750	440 000	-627 750	
muud jalg- ja jalgrattateed kokku, sh	välisabi	3 557 250	0	-3 557 250	
<i>Kreutzwaldi tn (Carolina - linna piir)</i>	linn				
<i>Filosoofi, Lootuse, Kalevi, Aida kergliiklusteed</i>	linn				
<i>Raudtee-Laseri-Aardla</i>	linn				
<i>Raudtee-Laseri-Aardla</i>	välisabi				
<i>Riia-Kase põik-Ülenurme</i>	linn				
<i>Riia-Kase põik-Ülenurme</i>	välisabi				
<i>Võru tn kõnnitee (Riia - Kastani)</i>	linn				
<i>Jalgtee Võidu sillale</i>	linn				
<i>Tamme pst kõnnitee</i>	linn				
Sadevee liitumistasu	linn	200 000	200 000	0	200 000
Koostöö võrguarendajatega	linn	100 000	100 000	0	100 000
<i>Liikluskorraldus -</i>					
Kroonuaia-Emajõe fooride rekonstrueerimine	linn	45 000	45 000	0	0
<i>Üldmajanduslikud arendusprojektid</i>		135 000	110 000	-25 000	85 000
Toetus SA-le Tartu Teaduspark infrastruktuuri arendamiseks	linn	85 000	85 000	0	85 000
Toetus SA-le Tartu Loomemajanduskeskus loomekiirendi fondi moodustamiseks	linn	50 000	25 000	-25 000	
<i>Muu majandus kokku:</i>		300 000	305 000	5 000	260 000
Roosi ja Kasarmu tn äärsete alade korrastamine (ERMi ümbrus)	linn	120 000	120 000	0	120 000
Ettekirjutuste täitmiseks linna hoonetes	linn	50 000	50 000	0	50 000
Korteriühistute remondifond	linn	50 000	50 000	0	50 000

Tegevusvaldkond, tegevusala ja investeeringuobjekt	Allikas	Esialgne taotlus 2016	2016 eelarve	Muutmised	Eelarve-strateegia
Tartu Maratoni monumendi rajamine	linn	0	70 000	70 000	
Tiigi Seltsimaja (Tiigi 11)	linn	15 000	15 000	0	
Päärdeaiad korda	linn	15 000	0	-15 000	
Pepleri 27 projekt		0	0	0	40 000
Tartu linna piiri tähistamine ERMi juures	linn	50 000	0	-50 000	
KESKKONNAKAITSE		611 041	437 541	-173 500	223 000
<i>Jäätmekäitlus - toetus jäätmemajade ja süvakogumismahutite rajamiseks</i>	linn	32 000	32 000	0	32 000
<i>Veemajandus - toetus hüdrantide rajamiseks</i>	linn	252 000	12 000	-240 000	12 000
<i>Haljastus</i>		289 359	355 859	66 500	179 000
Emajõe suvekohvikute platvormide ehitamine	linn	0	6 500	6 500	
Toomemäe rekonstrueerimine	linn	16 713	16 713	0	139 000
Toomemäe rekonstrueerimine	välisabi	124 646	124 646	0	
Riiamäe platsi rekonstrueerimine	linn	45 000	45 000	0	
Kanali äärde koerte jalutusväljaku rajamine	linn	0	25 000	25 000	
Tartu tammiku projekteerimine	linn	15 000	15 000	0	
Ihaste välitreeningala kaasajastamine	linn	0	35 000	35 000	30 000
Projekteerimine ja projektide korrektuurid	linn	15 000	15 000	0	10 000
Jalaka 48a mängu- ja spordiväljaku ehitamine	linn	73 000	73 000	0	
<i>Muu keskkonnakaitse - purrete paigaldamine Emajõe kallasrajale</i>	välisabi	37 682	37 682	0	
ELAMU- ja KOMMUNAALMAJANDUS		613 000	613 000	0	490 000
<i>Elamumajanduse arendamine</i>		340 000	340 000	0	340 000
Linnale kuuluvate korterite remont	linn	60 000	60 000	0	60 000
Linnale kuuluvate elamute remont, sh: <i>Rahu 8</i> <i>Kalda tee 40</i> <i>Mõisavahe 67</i> <i>Puiestee 114</i> <i>Annemõisa 4</i> <i>osalus korteriühistute hoonete rekonstrueerimistöodel</i>	linn	280 000	280 000	0	280 000
<i>Tänavavalgustus</i>		227 000	227 000	0	100 000
Võidu silla kujundusvalgustus	linn	85 000	85 000	0	
Tänavavalgustuse haldusprogrammi väljavahetamine	linn	55 000	55 000	0	
Juhtimiskilpide ja valgustite kaugjuhitavate juhtimiskontrollerite ost ja paigaldamine	linn	45 000	45 000	0	
Hipodroomi 12a ringteele valgustuse ehitus	linn	30 000	30 000	0	
Annelinna piirkonna valgustuse renoveerimise projekt	linn	12 000	12 000	0	
<i>Muu elamu- ja kommunaaltegevus kokku:</i>		46 000	46 000	0	50 000
Uspenski kabeli katuse ja Raadi leinamaja remont	linn	25 000	25 000	0	
Kalmistu tänavaäärsete piirete remont	linn	6 500	6 500	0	
Rahumäe kalmistu abihoone projekteerimine	linn	5 500	5 500	0	

Tegevusvaldkond, tegevusala ja investeeringuobjekt	Allikas	Esialgne taotlus 2016	2016 eelarve	Muutmised	Eelarve-strateegia
Uus-Jaani, Vana-Peetri, Uus-Peetri ja Paluluse kalmistute väravate restaureerimine	linn	5 000	5 000	0	
Vana-Jaani kalmistu värava rekonstrueerimise projekteerimine	linn	4 000	4 000	0	
TERVISHOID					
Muu tervishoid - Annelinna tervisekeskuse ruumimahu määratlemine ja eskiisprojekti koostamine	linn	10 000	10 000	0	875 000
VABA AEG ja KULTUUR		2 504 904	1 861 535	-643 369	2 143 000
<i>Spordibaasid</i>		<i>1 207 243</i>	<i>914 795</i>	<i>-292 448</i>	<i>1 322 000</i>
Annelinna kunstmuruväljak	linn	560 000	560 000	0	670 000
Spordihoone (Turu 8)	linn	185 000	100 000	-85 000	190 000
Tamme staadion	linn	85 000	85 000	0	85 000
EMÜ spordihoone ehitamise toetamine	linn	127 824	48 000	-79 824	128 000
TÜ spordihoone renoveerimise toetamine	linn	175 624	48 000	-127 624	175 000
Annemõisa spordikeskuse olmehoone rekonstrueerimine	linn	30 000	30 000	0	30 000
Veski baas	linn	5 000	5 000	0	5 000
<u>Toetus Sõudmise ja Aerutamise Klubile kokku, sh</u>		<u>11 485</u>	<u>11 485</u>	<u>0</u>	10 000
paadikuuri remondiks	linn	6 000	6 000	0	
spordivarustuse soetamiseks	linn	5 485	5 485	0	
<u>SAle Tartu Sport, sh:</u>		<u>27 310</u>	<u>27 310</u>	<u>0</u>	29 000
spordiinventari soetuseks	linn	22 250	22 250	0	
Kunstmuru hooldamise traktori rendimaketeks	linn	5 060	5 060	0	
<i>Puhkepargid - SA Tähtvere Puhkepark</i>		<i>265 021</i>	<i>168 000</i>	<i>-97 021</i>	<i>48 000</i>
galeriide ja raadiomaja katuse remondiks	linn	46 000	28 000	-18 000	
skatepargi uuendamiseks	linn	69 600	69 600	0	
rajatraktori rendimaketeks	linn	27 645	27 650	5	
BMX krossiraja renoveerimiseks, ronimisseina rajamiseks ja dendropargi terviseradade arenduseks	linn	121 776	42 750	-79 026	
<i>Laste huvikoolid</i>		<i>35 000</i>	<i>35 000</i>	<i>0</i>	<i>53 000</i>
II Muusikakool (Kaunase pst 23) ruumide remondiks	linn	25 000	25 000	0	10 000
Pillide ost	linn	10 000	10 000	0	43 000
<i>Laste huvialamajad ja -keskused</i>		<i>145 000</i>	<i>135 000</i>	<i>-10 000</i>	<i>170 000</i>
Anne Noortekeskus (Uus 56) hoone remonditöödeks	linn	25 000	25 000	0	50 000
Lille Maja (Lille 9) hoone remonditöödeks	linn	110 000	110 000	0	110 000
Spordiklubi AK Rahinge rularampide korrashoiuks	linn	10 000	0	-10 000	10 000
<i>Raamatukogud - O. Lutsu nim Linnaraamatukogu</i>		<i>335 000</i>	<i>140 000</i>	<i>-195 000</i>	<i>270 000</i>
Linnaraamatukogu (Kompanii 3/5) hoone rekonstrueerimistöödeks	linn	120 000	100 000	-20 000	120 000
Raamatukogu materjali turvasüsteem	linn	175 000	0	-175 000	150 000
O. Lutsu nim linnaraamatukogu harukogudele videovalve paigaldamine	linn	40 000	40 000	0	

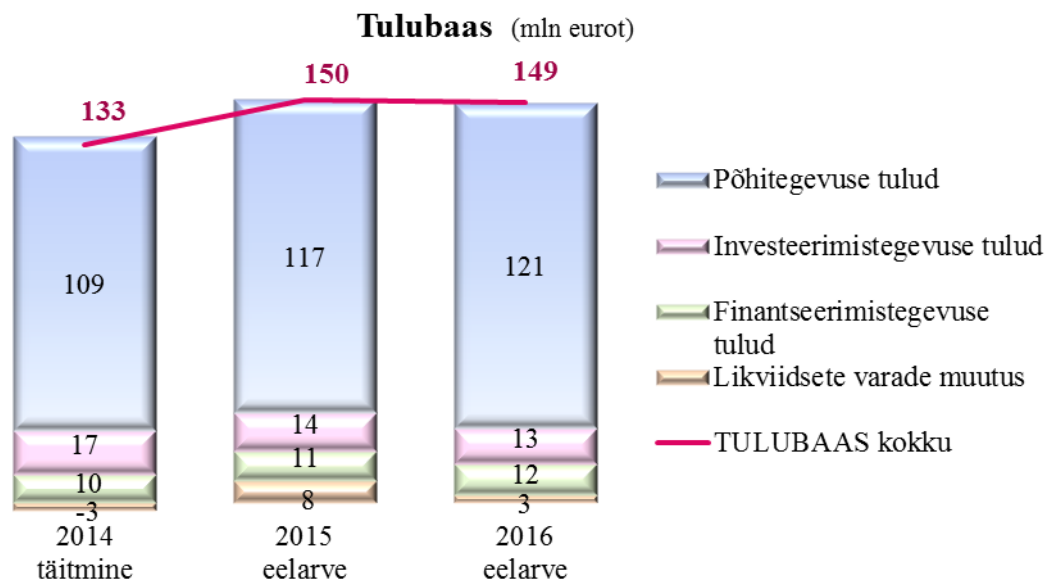

Tegevusvaldkond, tegevusala ja investeringuobjekt	Allikas	Esialgne taotlus 2016	2016 eelarve	Muutmised	Eelarve-strateegia
<i>Muuseumid</i>		91 640	96 740	5 100	92 000
Linnamuuseumi (Narva mnt 25) püsinäituse arhitektuurne ja sisekujunduslik eskiisprojekt	linn	11 640	11 640	0	12 000
Linnamuuseum (Narva mnt 23) ruumide remondiks	linn	80 000	80 000	0	80 000
Linnakodaniku muuseumi (Jaani 16) värav	linn	0	5 100	5 100	
<i>Muinsuskaitse</i>		373 000	225 000	-148 000	168 000
SAle Tartu Pauluse Kirik rekonstrueerimistöödeks	linn	128 000	128 000	0	128 000
Tartu Maarja Kiriku SAle remonditöödeks	linn	100 000	10 000	-90 000	10 000
Eesti Apostlik Õigeusu Kirikule katuse restaureerimiseks	linn	0	30 000	30 000	
EELK Tartu Peetri Kogudusele ruumide remondiks	linn	95 000	25 000	-70 000	10 000
Restaureerimise toetused	linn	50 000	32 000	-18 000	20 000
<i>Kirjastused</i> - Eesti Kirjanike Liidu Tartu osakonnale Tartu Kirjanduse Maja (Vanemuise 19) välistrepi remondiks	linn	53 000	7 000	-46 000	0
<i>Seltsimajad</i> - Tiigi Seltsimaja		0	0	0	20 000
<i>Muu vabaaeg ja kultuur</i> - kaasav eelarve, sh		0	140 000	140 000	0
Elleri amfiteater Toomemäe nõlval	linn	0	70 000	70 000	
Arena Tartu eskiisprojekt	linn	0	70 000	70 000	
HARIDUS		8 003 650	7 592 150	-411 500	7 721 000
<i>Lasteaiad</i>		4 983 000	4 765 000	-218 000	4 150 000
<u>Uute lasteaedade rajamine, sh</u>		<u>3 600 000</u>	<u>3 427 000</u>	<u>-173 000</u>	<u>3 300 000</u>
(Pepleri 1a)	linn	300 000	300 000	0	300 000
(Pepleri 1a)	välisabi	1 500 000	1 500 000	0	1 200 000
Kesklinna Lastekeskus (Akadeemia 2) juurdeehitus	linn	1 035 000	862 000	-173 000	1 035 000
Kesklinna Lastekeskus (Akadeemia 2) juurdeehitus	välisabi	765 000	765 000		765 000
<u>Lasteaedade rekonstrueerimine, sh:</u>	linn	538 000	488 000	-50 000	<u>850 000</u>
LA Rukkilill (Sepa 18)					
Lasteaed Karoliine (Kesk 6)					
LA Maarjamõisa (Puusepa 10)					
LA Ristikhein (Ropka tee 25)					
Lasteaedade rühmade remondid	linn	300 000	300 000	0	300 000
Lasteaedade köökide remondid ja köögiseadmete ost	linn	390 000	390 000	0	460 000
Lasteaedade sisekliima tagamine	linn	90 000	90 000	0	40 000
Lasteaedade mänguväljakute ja õuepaviljonide korrashoid	linn	65 000	70 000	5 000	50 000
<i>Põhikoolid</i> - rekonstrueerimine	linn	1 497 000	1 497 000	0	1 495 000
A. Puškini Kool (Uus 54)					
Veeriku Kool (Veeriku 41)					
Tamme Kool (Tamme pst 24a)					
Raatuse Kool (Raatuse 88a)					
Forseliuse Kool (Tähe 103)					
Kroonuaia Kool (Puiestee 62)					
Hansa Kool (Anne 63)					

Tegevusvaldkond, tegevusala ja investeeringuobjekt	Allikas	Esialgne taotlus 2016	2016 eelarve	Muutmised	Eelarve-strateegia
<i>Descartes'i Kool (Anne 65)</i> <i>Karlova Kool (Lina 2)</i> <i>Kesklinna Kool (Kroonuaia 7)</i> <i>H. Masingu Kool (Vanemuise 33)</i>					
<i>Gümnaasiumid - H. Treffneri Gümnaasium (Munga 12)</i>	<i>linn</i>	<i>44 000</i>	<i>44 000</i>	<i>0</i>	<i>45 000</i>
<i>Põhi- ja üldkeskhariduse kaudsed kulud (täistsükli koolid) - Annelinna Gümnaasium (Kaunase pst 68)</i>	<i>linn</i>	<i>450 000</i>	<i>476 500</i>	<i>26 500</i>	<i>450 000</i>
<i>Kutseõppeasutused - Kutsehariduskeskus</i>		<i>109 650</i>	<i>109 650</i>	<i>0</i>	<i>1 151 000</i>
ruumide remont (Põllu 11)	linn	100 000	100 000	0	
õppeotstarbeliste seadmete soetus	omatulud	3 100	3 100	0	
õppeotstarbeliste seadmete soetus	välisabi	6 550	6 550	0	
<i>Taseme alusel mittemääratletav haridus - Kutsehariduskeskuse õppeotstarbeliste seadmete soetus</i>	oma-tulud	<i>18 000</i>	<i>18 000</i>	<i>0</i>	
<i>Muu haridus</i>		<i>902 000</i>	<i>682 000</i>	<i>-220 000</i>	<i>430 000</i>
Ettekirjutiste täitmine	linn	400 000	250 000	-150 000	
Haridusasutuste territooriumide korrashoid	linn	200 000	130 000	-70 000	
Haridusasutuste rekonstrueerimistööde projekteerimised	linn	100 000	100 000	0	
Haridusasutuste välistreppide rekonstrueerimine	linn	32 000	32 000	0	
Koolide spordiväljakud ja staadionid kokku, sh <i>Karlova Kooli (Lina 2) staadion</i> <i>M. Reiniku kooli (Riia 25) staadion</i> <i>koolide spordiväljakud</i>	linn	170 000	170 000	0	
SOTSIAALNE KAITSE		507 925	162 500	-345 425	30 000
<i>Muu puuetega inimeste sotsiaalne kaitse</i>		<i>277 425</i>	<i>39 000</i>	<i>-238 425</i>	
Puuetega Inimeste Koja ruumide (Rahu 8) remont	linn	39 000	39 000	0	
Taristu loomine intellektipuudega inimestele	linn	238 425	0	-238 425	
<i>Eakate hoolekande asutused - Hooldekodule majandusinventari soetus</i>	oma-tulud	<i>3 500</i>	<i>3 500</i>	<i>0</i>	
<i>Laste ja noorte hoolekande asutused - Mäe kodu (Mäe 33) rekonstrueerimise projekti toetus</i>	linn	<i>37 000</i>	<i>30 000</i>	<i>-7 000</i>	
<i>Muu sotsiaalsete riskirühmade kaitse kokku</i>		<i>190 000</i>	<i>90 000</i>	<i>-100 000</i>	<i>30 000</i>
Sotsiaalmaja (Jaamamõisa 38) eskiis	linn	10 000	10 000	0	10 000
OÜ-le Anne Saun (Anne 44) toetus lifti paigaldamiseks	linn	180 000	80 000	-100 000	20 000

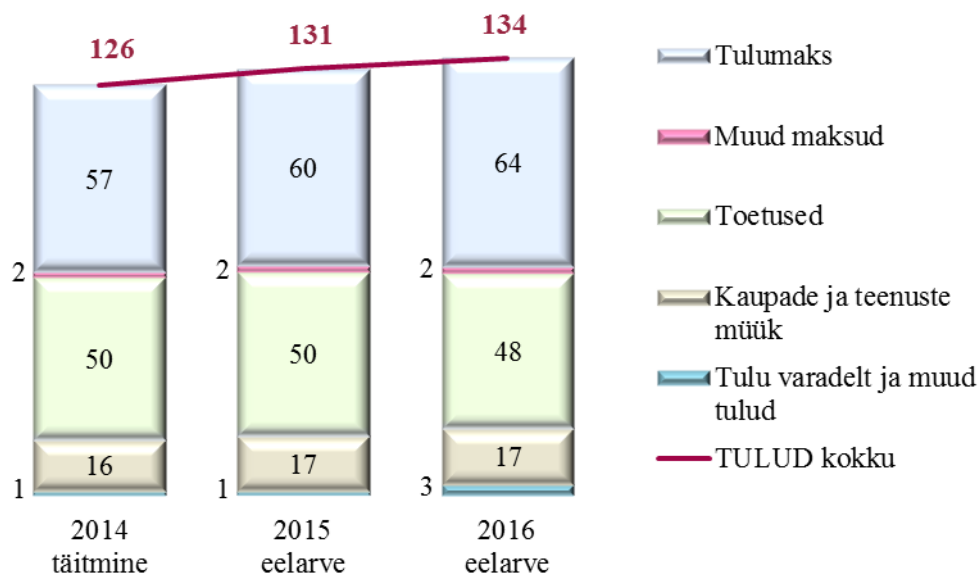
1. TULUD
(määruse Lisa 2)

Tartu linna 2016. a eelarve maht on 148 868 514 eurot. Tulubaasi moodustavad põhitegevuse tulud, investeerimistegevuse tulud, finantseerimistegevuse tulud ning likviidsete vahendite kasutusele võtmine. Suurima osa ehk 82% tulubaasist moodustavad põhitegevuse tulud.

Tulude eelarve koosneb põhitegevuse tuludest ja investeerimistegevuse tuludest. Nende eristamine annab selge ülevaate investeerimissuutlikkusest ja laenude võtmise võimekusest ning parandab eelarve läbipaistvust. 47% tuludest moodustab füüsilise isiku tulumaks ja 36% toetused.

Tulud tululiikide lõikes (mln eurot)

Võrreldes 2015. a on tulusid planeeritud 3% enam. Põhitegevuse tulud kasvavad 4%, seda põhiliselt tänu tulumaksu kasvule, milleks on prognoositud 6%. Investeerimistegevuse tulud kahanevad 8%, kuna Tartu idapoolsele ringteele on toetust kavandatud eelmisest aastast vähem.

1.1. PÕHITEGEVUSE TULUD

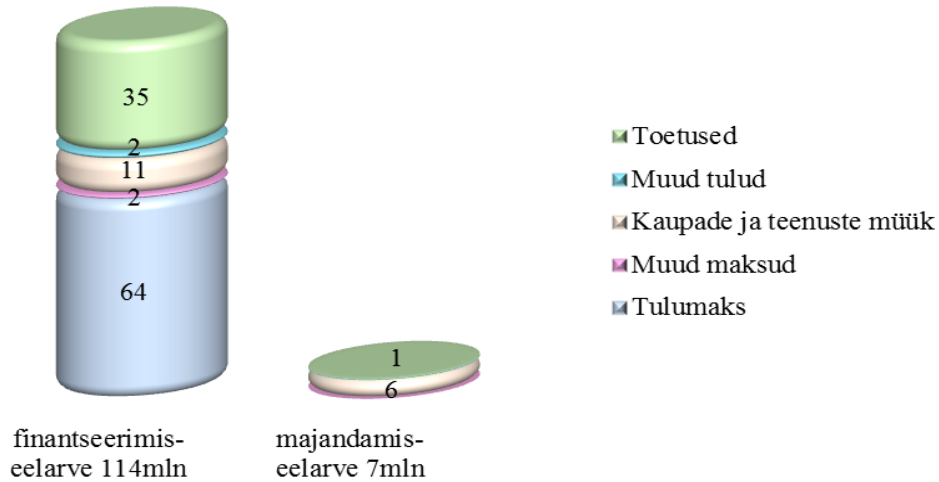
Põhitegevuse tulude eelarvesse kuuluvad maksutulud, tulud kaupade ja teenuste müügist, saadavad toetused põhitegevuskuludeks ning muud tegevustulud.

Tartu linna põhitegevuse tulud 2014-2016. a

	<i>eurodes</i>			
	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	Eelarve muutus (%)
PÕHITEGEVUSE TULUD	109 287 543	116 842 079	121 388 486	4
Maksud	58 993 869	62 230 000	65 950 000	6
Füüsilise isiku tulumaks	57 399 923	60 450 000	64 200 000	6
Maamaks	696 150	700 000	700 000	0
Reklaamimaks	308 931	370 000	380 000	3
Teede ja tänavate sulgemise maks	133 307	250 000	200 000	-20
Parkimistasu	455 558	460 000	470 000	2
Kaupade ja teenuste müük	15 639 958	17 143 642	17 072 153	0
Riigilõivud	159 447	150 000	150 000	0
Tulud majandustegevusest, s h	12 494 451	14 067 161	14 060 213	0
<i>tulud haridusalasest tegevusest</i>	7 473 425	8 899 842	8 645 156	-3
<i>tulud kultuuri- ja kunstialasest tegevusest</i>	518 103	517 169	541 725	5
<i>tulud spordi- ja puhkealasest tegevusest</i>	26 109	35 340	39 340	11
<i>tulud tervishoiualasest tegevusest</i>	15 032	660	0	-100
<i>tulud sotsiaalalialasest tegevusest</i>	902 872	909 650	984 992	8
<i>tulud keskkonnavalasest tegevusest</i>	3 650	3 500	4 000	14
<i>üldvalitsemise tulud</i>	19 044	13 000	13 000	0
<i>tulud transporditegevusest</i>	3 536 216	3 688 000	3 832 000	4
Üür ja rent	2 789 522	2 760 801	2 713 340	-2
Õiguste müük	80 450	84 000	100 600	20
Muu toodete ja teenuste müük	116 088	81 680	48 000	-41
Saadavad toetused	34 021 263	36 890 110	35 921 120	-3
Tasandusfond (lg 1)	5 004 825	4 918 342	4 918 342	0
Toetusfond (lg 2)	18 922 600	21 195 287	20 689 498	-2
Saadav sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	3 224 654	3 642 216	3 208 514	-12
Saadavad muud tegevustoetused	6 869 184	7 134 265	7 104 766	0
Muud tegevustulud	632 453	578 327	2 445 213	323
Laekumised vee erikasutusest	173 093	190 000	190 000	0
Trahvid	221 959	265 200	390 000	47
Saastetasud	14 312	5 000	0	-100
Varude müük	0	0	14 000	x
Muud eespool nimetatud tulud	223 089	118 127	1 851 213	1467

95% põhitegevuse tuludest laekub finantseerimiseelarvesse ning 5% majandamiseelarvesse. Finantseerimiseelarvesse kuuluvad linnale kui tervikule suunatud vahendid ning majandamiseelarve moodustavad asutustele jäävad nende majandustegevusest laekunud tulud ning asutustele sihitusega laekunud tulud. Põhitegevuse tulud eelarveliidide lõikes on esitatud järgnevas tabelis ning joonisel.

2016. a põhitegevuse tulud eelarvete lõikes (mln eurot)

Tartu linna põhitegevuse tulud eelarveliikide lõikes

	<i>eurodes</i>	
	Finantseerimis-eelarve	Majandamis-eelarve
PÕHITEGEVUSE TULUD	114 892 487	6 495 999
Maksud	65 950 000	0
Kaupade ja teenuste müük	11 111 165	5 960 988
Riigilõivud	150 000	0
Tulud majandustegevusest, s h	9 674 582	4 385 631
<i>tulud haridusalasest tegevusest</i>	5 597 480	3 047 676
<i>tulud kultuuri- ja kunstialasest tegevusest</i>	241 102	300 623
<i>tulud spordi- ja puhkealasest tegevusest</i>	0	39 340
<i>tulud sotsiaalialasest tegevusest</i>	0	984 992
<i>tulud keskkonnavalasest tegevusest</i>	4 000	0
<i>üldvalitsemise tulud</i>	0	13 000
<i>tulud transporditegevusest</i>	3 832 000	0
Üür ja rent	1 138 983	1 574 357
Õiguste müük	100 600	0
Muu toodete ja teenuste müük	47 000	1 000
Saadavad toetused	35 402 109	519 011
Tasandus- ja toetusfond	25 607 840	0
Saadav sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	2 689 503	519 011
Saadavad muud tegevustoetused	7 104 766	0
Muud tegevustulud	2 429 213	16 000
Laekumised vee erikasutusest	190 000	0
Trahvid	390 000	0
Varude müük	0	14 000
Muud eespool nimetatamata tulud	1 849 213	2 000

1.1.1. Maksud

	<i>eurodes</i>			
Põhitegevuse tulud M A K S U D	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
MAKSUTULUD kokku	58 993 869	62 230 000	65 950 000	6%
Füüsilise isiku tulumaks	57 399 923	60 450 000	64 200 000	6%
Maamaks	696 150	700 000	700 000	0%
Reklaamimaks	308 931	370 000	380 000	3%
Teede ja tänavate sulgemise maks	133 307	250 000	200 000	-20%
Parkimistasu	455 558	460 000	470 000	2%

Maksud jagunevad vastavalt maksukorralduse seadusele riiklikeks ja kohalikeks maksudeks. Riiklikest maksudest laekuvad kohalike omavalitsuste eelarvesse füüsilise isiku tulumaks ja maamaks. Kohalikud maksud sätestatakse kohalike maksude seadusega, mille alusel on valla- või linnavolikogul õigus kehtestada kohalikke makse. Tartu linnas kehtivateks kohalikeks maksudeks on reklaamimaks, teede ja tänavate sulgemise maks ning parkimistasu. Kohalike maksude seadus näeb ette lisaks nimetatutele veel kolme võimalikku kohalikku maksu (mootorsõidukimaks, loomapidamismaks ja lõbustusmaks), mida Tartus ei ole rakendatud.

Maksutulud on suurim tululiik, moodustades üle poole põhitegevuse tuludest. Suur enamus maksutuludest laekub füüsilise isiku tulumaksust. Võrreldes 2015. a täpsustatud eelarvega kasvavad maksutulud 6% ehk 3 720 000 euro võrra peamiselt füüsilise isiku tulumaksu laekumise prognoositava kasvu tõttu. Maksud laekuvad finantseerimiseelarvesse.

1.1.1.1. Füüsilise isiku tulumaks

Füüsilise isiku tulumaksu laekumist reguleerivad tulumaksuseadus ja rahandusministri 19.12.2008. a määrus nr 54 „Füüsilise isiku tulumaksu kohalikele omavalitsusüksustele eraldamise kord“. Tulumaksu laekumist mõjutavad maksumaksjate arv, brutosissetulek ja riigi poolt igal aastal omavalitsustele kehtestatav tulumaksu laekumise määr.

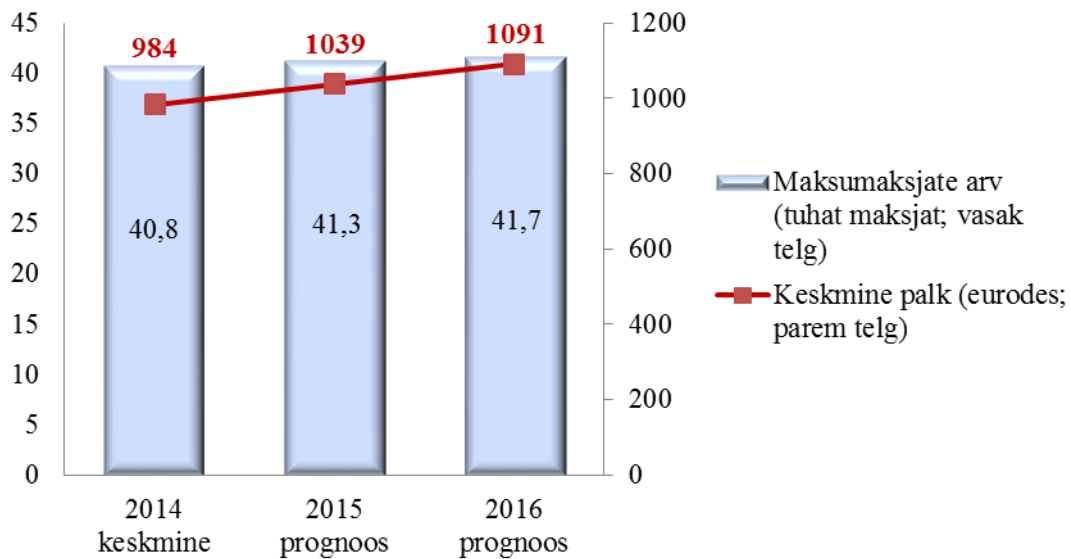
Tulumaksuga maksustatakse residendist füüsilise isiku poolt maksustamisperioodil teenitud tulu, millest on tehtud seadusega lubatud mahaarvamised. Maksumäär on alates 2015. a 20%, kuid see ei mõjuta omavalitsustele laekuvat tulu. Arvestamata tulumaksuseaduses (4. peatükis) sätestatud mahaarvamisi, laekub maksumaksja elukohajärgsele kohaliku omavalitsuse üksusele 11,60% residendist füüsilise isiku maksustatavast tulust. Pensionidelt ja vara võõrandamisest saadud kasult makstud tulumaks laekub riigile.

Residendist füüsilise isiku elukohaks kalendriaastal loetakse sama kalendriaasta 1. jaanuari seisuga Maksu- ja Tolliameti peetavasse maksukohustuslaste registrisse kantud elukoht. Rahandusministeeriumi andmetel on 2015. a algul Tartu maksumaksjate arv 40 832. Eelarve koostamise hetkeks oli teada 8 esimese kuu andmed ning augusti seisuga on maksumaksjate arv 40 090. Aasta viimastel kuudel on sarnaselt varasemate aastatega oodata maksumaksjate arvu tugevat kasvu – Tartu on ülikoolilinn, mille tõttu on augustis maksumaksjate arvus madalseis ning alates septembrist hakkab elanike (ja maksumaksjate) arv kasvama. Aasta keskmine maksumaksjate arv on ligi 500 maksumaksja võrra suurem kui 2014. a. Keskmiseks maksumaksjate arvu kasvaks 2016. a on eelarves prognoositud 1%.

Keskmine kuu sissetulek inimese kohta on Tartus 2015. a olnud 1039 eurot. Keskmise palga nominaalkasvaks 2016. a on eelarves prognoositud 5%.

Alljärgneva graafiku põhjal on näha, et maksumaksjate arv kasvab tagasihoidlikult ning tulumaksu laekumise kasv tuleneb eelkõige palgataseme tõusust. Võrreldes 2015. a tulumaksu täpsustatud eelarvega on tulumaksu laekumise kasvaks prognoositud 6% ehk 3 750 000 eurot.

Maksumaksjate arv ja keskmine sissetulek Tartu linnas

1.1.1.2. Maamaks

Maamaks on maa maksustamishinnast lähtuv maks. Maa maksustamishind määratakse ja selle vaidlustamise kord kehtestatakse lähtudes maa hindamise seadusest. Vastavalt maamaksuseadusele (vastu võetud 6. mail 1993. a) on maksustatud kogu maa. Käesoleva korralise hindamise tulemusena moodustati Tartu linnas 32 hinnatsooni. Maamaksuseaduse § 5 järgi võib maamaksumäära suuruseks olla 0,1-2,5% maa maksustamishinnast aastas ning maksumäära kehtestab kohaliku omavalitsusüksuse volikogu hiljemalt maksustamisaasta 31. jaanuariks. Maamaksuseaduse § 5 lõike 2 alusel võib volikogu maamaksumäära kehtestada ka diferentseeritult maa hinnatsoonide lõikes ja/või katastriüksuse sihtotstarvete liikide kaupa. Tartu linnas on alates 2002. a olnud kogu linna haldusterritooriumil ühtne maksumäär 1,0% maa maksustamishinnast. Maamaksuseaduse § 6 järgi laekub maamaks omavalitsusüksuse eelarvesse.

Maamaksu tasumiseks on kaks tähtpäeva – 31. märts ja 1. oktoober. Summaline piirmäär on 64 eurot, millest väiksema või võrdse summa peab ära maksma esimeseks tähtpäevaks (31. märtsiks). Üle 64 euro suuruse maksusumma puhul peab maksumaksja tasuma 31. märtsiks vähemalt pool summast, kuid mitte vähem kui 64 eurot ning ülejäänud osa maamaksust tasutakse hiljemalt 1. oktoobriks. Maamaksu ei määrata ja maksuteadet ei väljastata, kui maksusumma on alla 5 euro. Maamaksukohustus tekib jooksva aasta 1. jaanuaril ning maksuteade väljastatakse isikule, kes 1. jaanuari seisuga on kinnistusraamatu andmete kohaselt kinnisasja omanik, hoonestaja või kasutusvaldaja. Vallasvara puhul arvestatakse hoone omandamist 1. jaanuari seisuga.

Aastast 2013 hakkas kogu Eestis kehtima maamaksuseaduse muudatus, mis vabastab maamaksust tiheasustusega aladel kuni 0,15 ha ja hajaasustusega aladel kuni 2,0 ha ulatuses, kui sellel maal asuvas hoones on maa omaniku või kasutaja rahvastikuregistrijärgne elukoht. Seetõttu langes alates 2013. a Tartule laekuv maamaksusumma oluliselt ning on edasi püsinud stabiilsena.

1.1.1.3. Reklaamimaks

Reklaamimaksu laekumist reguleerivad reklaamiseadus ja linnavolikogu 05.12.2013. a määrus nr 1 reklaamimaks (täiendatud 17.09.2015. a määrusega nr 91). Maksuobjektiks on Tartu linna territooriumile paigaldatud reklaam. Reklaamimaksu maksja on reklaami paigaldaja.

Maksustamisele kuulub Tartu linna territooriumile paigaldatud reklaam, välja arvatud:

- 1) reklaam pindalaga kuni 0,5 m² (kaasa arvatud);
- 2) reklaam hoone vaateaknal ja uktsel;

- 3) lasteaia, lastehoiu, üldharidus- ja huvikooli, teatri, kino, muuseumi, näituse, kultuuri-, spordi- ja heategevusliku ürituse reklaam;
- 4) kultuuri-, spordi- ja heategevusliku ürituse toimumise kohas ja toimumise ajal selle ürituse sponsori reklaam;
- 5) müügikoha hooajalise laienduse inventaril (varikatus, päevavari, piire, mööbel jms) ja hooajalise müügikoha kujunduses kasutatav reklaam;
- 6) reklaamiseaduse kohaselt reklaamina mittekäsitatav majandus- ja kutsetegevuse koha tähistus, mis on paigaldatud kinnistule, kus majandus- ja kutsetegevuse koht asub.

Maksumäär arvestuse aluseks on reklaamiga kaetud pinna (reklaampinna) 1m² maksumus. Maksumäär reklaampinna 1m² eest on alates 1. jaanuarist 2015. a 31 senti ööpäevas (varem 26 senti ööpäevas), v.a linna kesklinna piirkonnas (Sauna, Kroonuaia, Jakobi, Veski, J. Kuperjanovi, Pepleri, Väike Tähe, Tähe, Pargi, Kalevi, Jõe, mõttelise joone, mis kulgeb Jõe tänavast Turu tänavani mööda Sõpruse sillalt mahasõitu, Turu, Väike Turu, mõttelise joone, mis kulgeb Väike Turu tänavalt Pikk 86 hooneni, Pika, Roosi, Jaama ja Staadioni tänava (kaasa arvatud nimetatud tänavad vastavates lõikudes) vahele jääv ala), kus maksumäär on 45 senti ööpäevas (kuni 2014. a 38 senti ööpäevas) 1m² eest.

1.1.1.4. Teede ja tänavate sulgemise maks

Teede ja tänavate sulgemise maksu laekumist reguleerib lisaks kohalike maksude seadusele ka linnavolikogu 20.12.2012.a määrus nr 77 "Teede ja tänavate sulgemise maks" (muudetud 02.12.2014. a määrusega nr 49) ning Linnavalitsuse 28.12.2012.a määrus nr 20 "Teede ja tänavate sulgemise kord".

Vastavalt nimetatud linnavolikogu määrusele on maksuobjekt üldkasutatava tee, tänava, väljaku, pargi, puhkeala või selle osa sulgemine demonstratsioonide, rongkäikude ja muude ürituste korraldamiseks, samuti ehitus- või remonditöödeks. Maksumaksja on füüsiline ja juriidiline isik, kelle vahetu tegevusega kaasneb tänava või selle osa sulgemine. Maksuperiood on ajavahemik maksuobjekti sulgemise päevast alates kuni selle piiranguteta taasavamiseni. Maksumäär, mis diferentseeritakse olenevalt tänavatüübist, on vahemikus 40-450 eurot ööpäevas. Väljaku, pargi või puhkeala või selle osa sulgemisel on maksumäär 0,32 eurot suletud ala iga ruutmeetri eest ööpäevas.

Võrreldes 2015. a täpsustatud eelarvega kahanevad teede ja tänavate sulgemise maksust laekuvad tulud 20%, kuid on oluliselt suuremad 2014. a laekunud tuludest. 2015. a on olnud erakordselt palju maksustatavaid teede ja tänavate sulgemisi.

1.1.1.5. Parkimistasu

Parkimistasu laekumise aluseks on liiklusseadus ja linnavolikogu 2.06.2011. a määrus nr 36 parkimistasu (muudetud 17.09.2015. a määrusega nr 90). Vastavalt liiklusseaduse § 187 lg 1 võib kohalik omavalitsus ma avalikul parkimisalal kehtestada tasulise parkimise ala, mille piires parkimisel peab mootorsõidukijuht maksma parkimistasu mootorsõiduki ja selle haagise eest.

Parkimistasu on kohalik maks, mis kehtestatakse Tartu linna avalikul parkimisalal parkimise korraldamise eesmärgil. Parkimistasu objektiks on avalikul tasulisel parkimisalal pargitud mootorsõiduk ja selle haagis. Parkimistasu makstakse parkimise eest tööpäevadel ajavahemikus kell 8.00 – 18.00. Laupäevadel ja pühapäevadel ning riiklikel pühadel on parkimine tasuta. Parkimistasu maksja on mootorsõiduki juht. Parkimistasu määrad on kehtestatud eraldi kolme piirkonna (A, B, C) kohta. A-piirkonnas on tasu määr 1,5 eurot tund, B-piirkonnas 1 euro tund ning C-piirkonnas 0,5 eurot tund. Parkimistasu maksmine toimub liiklusseaduse § 187 lg 4 sätestatud korras. Mootorsõiduki juht peab parkimistasu maksma enne või vahetult pärast parkimise alustamist. Kui mootorsõiduki juht on parkimise algusaja kirjalikult või parkimiskella abil teada andnud, tekib parkimistasu maksmise kohustus: A piirkonnas 15 minuti möödumisel parkimise alustamise hetkest; B piirkonnas 60 minuti möödumisel parkimise alustamise hetkest; C piirkonnas 120 minuti möödumisel parkimise alustamise hetkest. Parkimisjärelevalvet Tartu linnas, sealhulgas parkimistasu maksmise kontrollimist ja viivistasu määramist, viivistasu sissenõudmist ning parkimistasu haldamise toiminguid teostab maksuhaldurina Tartu Linnavalitsus linnakantselei menetlusteenistuse kaudu.

1.1.2. Kaupade ja teenuste müük

<i>eurodes</i>				
Põhitegevuse tulud KAUPADE JA TEENUSTE MÜÜK	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
KAUPADE JA TEENUSTE MÜÜK kokku	15 639 958	17 143 642	17 072 153	0%
Riigilõivud	159 447	150 000	150 000	0%
Tulud majandustegevusest	12 494 451	14 067 161	14 060 213	0%
Üüri- ja renditulud	2 789 522	2 760 801	2 713 340	-2%
Tulud õiguste müügist	80 450	84 000	100 600	20%
Muu toodete ja teenuste müük	116 088	81 680	48 000	-41%
<i>Finantseerimise eelarve</i>				
Kaupade ja teenuste müük kokku	9 661 695	11 128 097	11 111 165	0%
Riigilõivud	159 447	150 000	150 000	0%
Tulud majandustegevusest	8 078 511	9 714 297	9 674 582	0%
Üüri- ja renditulud	1 230 132	1 112 800	1 138 983	2%
Tulud õiguste müügist	80 450	84 000	100 600	20%
Muu toodete ja teenuste müük	113 155	67 000	47 000	-30%
<i>Majandamise eelarve</i>				
Kaupade ja teenuste müük kokku	5 978 263	6 015 545	5 960 988	-1%
Tulud majandustegevusest	4 415 940	4 352 864	4 385 631	1%
Üüri- ja renditulud	1 559 390	1 648 001	1 574 357	-5%
Muu toodete ja teenuste müük	2 933	14 680	1 000	-93%

1.1.2.1. Riigilõivud

Riigilõivude laekumist reguleerib riigilõivuseadus. Linnale laekub riigilõivu järgnevalt:

<i>eurodes</i>			
Lõivu nimetus	Summa 2016. a eelarves	Laekumist korraldav LV struktuuriüksus	Reguleeriv õigusakt
Riigilõivud kokku	150 000		
ehitusloa toimingute eest	118 000	arhitektuuri ja ehituse osakond	Ehitusseadustik
kasutusloa toimingute eest	17 000	arhitektuuri ja ehituse osakond	Ehitusseadustik
bussiveo liiniloe jms eest	15 000	linnamajanduse osakond	Ühistranspordiseadus

Ehitusloa toimingute riigilõivu reguleerivad riigilõivuseaduse §-d 331¹ (hoone ehitusloa taotluse läbivaatamine) ja 331² (rajatise ehitusloa taotluse läbivaatamine). Kasutusloa toimingute riigilõivu reguleerivad riigilõivuseaduse §-d 331³ (hoone kasutusloa taotluse läbivaatamine) ja 331⁴ (rajatise kasutusloa taotluse läbivaatamine). Taksoveoloa, sõidukikaardi, teenindajakaardi ning bussiveo liiniloe taotluse ja sõiduplaani muutmise taotluse läbivaatamise eest võetavat riigilõivu reguleerivad riigilõivuseaduse §-d 332-335.

1.1.2.2. Tulud majandustegevusest

eurodes

Põhitegevuse tulud Kaupade ja teenuste müük TULUD MAJANDUSTEGEVUSEST	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
Tulud MAJANDUSTEGEVUSEST kokku	12 494 451	14 067 161	14 060 213	0%
Tulud haridusalasest tegevusest	7 473 425	8 899 842	8 645 156	-3%
Tulud kultuuri- ja kunstialasest tegevusest	518 103	517 169	541 725	5%
Tulud spordi- ja puhkealasest tegevusest	26 109	35 340	39 340	11%
Tulud sotsiaalalialasest tegevusest	902 872	909 650	984 992	8%
Tulud tervishoiualasest tegevusest	15 032	660	0	-100%
Tulud keskkonnavalasest tegevusest	3 650	3 500	4 000	14%
Tulud transpordialasest tegevusest	3 536 216	3 688 000	3 832 000	4%
Üldvalitsemise tulud	19 044	13 000	13 000	0%
Finantseerimise eelarve				
Tulud majandustegevusest kokku	7 969 445	9 714 297	9 674 582	0%
Tulud haridusalasest tegevusest	4 225 941	5 794 320	5 597 480	-3%
Tulud kultuuri- ja kunstialasest tegevusest	203 638	228 477	241 102	6%
Tulud keskkonnavalasest tegevusest	3 650	3 500	4 000	14%
Tulud transpordialasest tegevusest	3 536 216	3 688 000	3 832 000	4%
Majandamise eelarve				
Tulud majandustegevusest kokku	4 525 006	4 352 864	4 385 631	1%
Tulud haridusalasest tegevusest	3 247 484	3 105 522	3 047 676	-2%
Tulud kultuuri- ja kunstialasest tegevusest	314 465	288 692	300 623	4%
Tulud spordi- ja puhkealasest tegevusest	26 109	35 340	39 340	11%
Tulud tervishoiualasest tegevusest	15 032	660	0	-100%
Tulud sotsiaalalialasest tegevusest	902 872	909 650	984 992	8%
Üldvalitsemise tulud	19 044	13 000	13 000	0%

Majandustegevusest saadava tulu koosseisu kuulub põhitegevuse tulemusena müüdud toodete ja osutatud teenuste eest saadud tulu. Tegevusala baseerub üksuse põhitegevusalale, millega tulu saamine on seotud (näiteks kui haridusasutus saab tulu õpilaste toitlustamisest, siis klassifitseeritakse see tuluna haridusalasest tegevusest).

Tulud haridusalasest tegevusest moodustavad üle 60% majandustegevuse tuludest ning tulud transpordialasest tegevusest peaaegu 30%. Ülejäänud tululiigid kokku moodustavad üle 10% kogu majandustegevuse tuludest.

1.1.2.2.1. Tulud haridusalasest tegevusest

eurodes

Tulu nimetus	Summa 2016. a eelarves	Laekumist korraldav LV struktuuriüksus	Alus; sisu täpsustus
Tulud HARIDUSALASEST TEGEVUSEST kokku:	8 645 156		
<i>F i n a n t s e e r i m i s e e l a r v e s</i>	5 597 480		
lapsevanema osalustasu lasteaias	3 783 380	lasteaiad	Volikogu 26.06.2014 määrus nr 24
haridusteenuste eest teistelt KOVDelt	1 463 040	rahandusosakond	Põhikooli- ja gümnaasiumiseadus
lasteaiateenuste eest teistelt KOVDelt	351 060	rahandusosakond	Koolieelsete lasteasutuste seadus
<i>M a j a n d a m i s e e l a r v e s</i>	3 047 676		
tasu toitlustamistasudeks	1 246 600	lasteaiad ja -hoiud	
tulu töötajate toitlustamisest	62 000	lasteaiad ja -hoiud	
tasu ujumise algõppe korraldamisest	10 100	lasteaiad ja -hoiud	
tulu õppekavavälisest tegevusest	116 629	üldhariduskoolid	haridusosakonna
muud laekumised	46 749	üldhariduskoolid	
tasulised teenused	1 442 237	Kutsehariduskeskus	korraldused
muud laekumised	103 261	Kutsehariduskeskus	
tasulised teenused	20 000	Tugiteenuste Keskus	
koolituse tulu	100	Tugiteenuste Keskus	

Tartu linnavolikogu 26.06.2014. a määrus nr 24 „Tartu linna koolieelsete munitsipaallasteasutuste rahastamisel vanemate poolt kaetava osa määra kehtestamine“ (muudetud 25.06.2015. a määrusega nr 81) sätestab, et koolieelsete munitsipaallasteasutuste rahastamisel moodustab lapsevanema poolt kaetav osa ühes kuus ühe lapse kohta 15% Vabariigi Valitsuse poolt töölepingu seaduse § 29 lõike 5 alusel kehtestatud töötasu kuualammäärast, kui laps kasutab lasteasutuses kohta täisajaliselt (kui laps kasutab lasteasutuses kohta osaajaliselt, siis on lapsevanema poolt kaetav osa ühes kuus lapse koormuse ja ülaltoodud osa korruis). Tulu on kavandatud 30 munitsipaallasteaia ja viie munitsipaalhoiu kaudu. Munitsipaallasteaedades on kohti keskmiselt 5 429 lapsele ehk võrreldes 2015. a 135 lapsele vähem (laste kohtade arv vähenes seoses kohtade arvude täpsustumisega ning rühmaliikide muutusega 2015/2016 õa algul). 27.08.2015. a seisuga oli e-keskkonna ARNO alusel rühmadesse kinnitatud 5 240 last ning vabu kohti oli 197 lapsele. Eelnimetatud vabadele kohtadele toimub jooksev kohtade pakkumine. Kokku on lasteaedades seisuga 01.01.2016. a 272 rühma. Keskmiselt käib aiarühmades 3 832 last, söimerühmades 509 last, liitrühmades 458 last, sobitusrühmades 247 ja erivajadustega laste rühmades 190.

Põhikooli- ja gümnaasiumiseadus (PGS) ja koolieelse lasteasutuse seadus (KLS) sätestavad, et munitsipaalkooli (koolieelse lasteasutuse) tegevuskulude katmisel osalevad täies ulatuses teised vallad või linnad proportsionaalselt selles koolis õppivate (lasteaias käivate) õpilaste (laste) arvuga, kelle rahvastikuregistri järgne elukoht asub nende valdade või linnade haldusterritooriumil. Õpilaste arvu prognoosimisel on aluseks võetud Eesti Hariduse Infosüsteemi kantud õpilaste arv 2015. a septembri seisuga. Arvestatud on, et Tartu linna koolides õpib 1905 õpilast teistest omavalitsustest ning keskmiseks teiste omavalitsuste poolt kaetavaks tasuks õpilase kohta on arvestatud 64 eurot kuus.

Koolieelsetes lasteasutustes kavandatakse keskmiseks teiste omavalitsuste territooriumil elavate laste arvuks 159 keskmise tasuga 184 eurot lapse kohta.

Lasteaedade majandamiseelarve tuludeks on laste ja töötajate toitlustamise tasu ja tasu õppekavavälisest ujumisõpetusest. Toidupäeva maksumuse (mis sisaldab toiduainete maksumuse kulu) kinnitab vastavalt koolieelse lasteasutuse seadusele asutuse direktor hoolekogu ettepanekul. Toidupäeva maksumus on olenevalt lasteasutusest lasteaialapse kohta päevas 1,28-1,80 eurot ja söimelapse kohta 1,28-1,60 eurot. Ühe söimelapse kohta planeeritakse keskmiselt 140 ja aialapse kohta 154 toidupäeva. Lasteaedades Triinu ja Taavi ning Pääsupesa organiseeritakse lastevanemate kulul ujumise algõpet. Vahendid suunatakse ujumise algõppe korraldamise kuludeks.

Munitsipaalhoidude majandamiseelarve tuludeks on 200 hoiulapse toitlustamise tasu (54 400 eurot), mille arvelt kaetakse toiduainete maksumus. Toidupäeva maksumus kinnitatakse haridusosakonna otsusega. Toidupäeva maksumuseks on kavandatud lapse kohta päevas 1,60 eurot.

Koolide tuludeks õppekavaväliselt tegevusest on kavandatud vahendid eelkõige huviringidelt. Muud laekumised sisaldavad ürituste läbiviimiseks, teklite ostuks jms kogutavaid tulusid.

Kutsehariduskeskuse tasulised teenused tulevad eelkõige toitlustuse õppebaasilt (646 827 eurot) ning koolitus- ja nõustamiskeskuselt (475 000 eurot). Kutsehariduskeskuse tulude kasv eelmise aastaga võrreldes tulenebki peamiselt nende tulude arvelt (elmise aasta vastavad tulud 375 000 eurot ja 610 000 eurot). Lisaks laekub tasulistelt teenustelt tulu veel järgmistele õppebaasidele / asutustele: iluteeninduse, kodumajanduse, ehitus- ja puiduosakonna, õmblustööde, autoremonditööde ja tööstustehnoloogia õppebaas, juuksurite õppebaasid, tasuline tasemeõpe, kutse-eelne koolitus, hotell, infokogu. Suurimaks kliendiks on kooli jaoks jätkuvalt Eesti Töötukassa, kelle poolt korraldatud hangetel osaletakse aktiivselt. Kutsehariduskeskuse muude tuludena on eelkõige kaupluse (müüjate õppebaas Kopli 1c õpilaskodu all) käive.

1.1.2.2.2. Tulud kultuuri- ja kunstialasest tegevusest

<i>eurodes</i>			
Tulu nimetus	Summa 2016. a eelarves	Laekumist korraldav struktuuriüksus/ asutus	Reguleeriv õigusakt
Tulud KULTUURI- ja KUNSTIALASEST TEGEVUSEST kokku:	541 725		
<i>F i n a n t s e e r i m i s e e l a r v e s</i> kokku	241 102		
õpilaste põhiõppe õppetasu	135 402	huvikoolid	kultuuriosakonna otsused
haridusteenuste eest teistelt KOVdelt	105 700	kultuuriosakond	lepingute alusel omavalitsustelt
<i>M a j a n d a m i s e e l a r v e s</i> kokku	300 623		
muuseumide tasulised teenused	158 200	muuseumid	kultuuriosakonna otsused
huvikoolide õppetasu	84 750	huvikoolid	kultuuriosakonna otsused
raamatukogu tasulised teenused	40 000	raamatukogu	kultuuriosak. 25.10.2010 korraldus nr 72
rahva- ja kultuurimajade tasulised teenused	12 177	Tiigi Seltsimaja	kultuuriosak. 29.05.2013 korraldus nr 27
huvikoolide muu tulu (v.a õppetasu)	5 496	huvikoolid	kultuuriosakonna otsused

Finantseerimiseelarve

Muusikakoolide ja lastekunstikooli õpilaste põhiõppe õppetasuade kinnitamise alused: Tartu LV kultuuriosakonna 26.05.2015. a otsused nr O-15-0173 (I Muusikakool) ja nr O-15-0172 (II Muusikakool) ning 27.05.2015. a otsusega nr O-15-0176 lastekunstikoolis. Põhiõppe õppetasu on kunstikoolis 150 eurot ja muusikakoolides 225 eurot aastas. Õppetasu laekub arvestuslikult 676 õpilase eest. Koolide põhimäärustes sätestatu alusel on õpilaste üldarvust (795 õpilast) 15% õpilasi vabastatud õppetasu tasumisest. Võrreldes eelmise aastaga kasvab laekumine 25% seoses uute õppetasuade kehtima hakkamisega.

Teistelt omavalitsustelt laekub tulu nende territooriumile registreeritud laste koolitamise eest vastavalt sõlmitud lepingutele. Arvestatud on 74 teiste valdade lapsega Tartu huvikoolides keskmise kuutasuga 119 eurot.

Majandamiseelarve

Muuseumite tasulised teenused: pääsmete müük, ruumide kasutusse andmine. Raamatukogu tasulised teenused: tasu teaviku tagastamisega viivitamise eest, koopiate valmistamine, skaneerimine, arvutiväljatrükk, ruumide kasutusse andmine, vanade raamatute müük, tasu meeldetuletuste eest, bussi rent jt. Tiigi Seltsimaja tasulised teenused: Tiigi Seltsimaja ruumide, tehniliste vahendite ja muusikariistade kasutusse andmine ning tasuliste ürituste pääsmete müük.

Huvikoolide õppetasu on kavandatud 210 õpilase ettevalmistus-, vaba- ning pereklassis õppetöö eest. Osalejate arv võrreldes 2015. a kasvab 5 huvilise/õpilase võrra. Muusikakoolides õppetasu on individuaalõppe korral kuni 110 eurot kuus, rühmaõppes 20 eurot kuus. Tasu suurus oleneb individuaaltundide mahust nädalas. Kunstikooli vabaklassis õpe kuni 36 eurot kuus. Tasu suurus oleneb õpilase vanusest ja õppetöös kasutatava õppematerjali hulgast. Pereklassis õpe 40 eurot kahele osalejale, millele lisandub iga järgneva liikme kohta täiendavalt 20 eurot.

Huvikoolide muude tulude alla planeeritakse tasu lastekunstikooli õpperuumide kasutusse andmisest Jaan Poska Gümnaasiumile ja teistele soovijatele ning muusikakoolide valitsemisel olevate muusikainstrumentide õpilaste kasutusse andmise rendist. Lastekunstikooli õpilastele eelnevatel aastatel toimunud mitmepäevane maalilaager asendub linnalaagriga, osalustasu ei planeerita ning sellest tulenevalt muude tulude maht väheneb.

1.1.2.2.3. Tulud spordi- ja puhkealasest tegevusest

Huivialakeskuste tulud 39 340 eurot laekuvad: tunnitasu alusel saali ja tegevusruumide ning varustuse kasutusse andmisest; tasulistest teenustest; koolitus-, osalus- ja piletitasudest. Hinnad kinnitatud Tartu Linnavalitsuse kultuuriosakonna korraldusega. 2016. a tulud suurenevad, kuna eelarvesse on planeeritud malevlaste osalustasud vaba aja veetmise programmis osalemiskulude katteks.

1.1.2.2.4. Tulud sotsiaalabialasest tegevusest

Tulud laekuvad majandamiseelarvesse peamiselt asutuste tasulistelt teenustelt. Hinnad on kehtestatud sotsiaalabi osakonna korralduste ja otsustega.

Tulu nimetus	<i>eurodes</i>		
	Summa 2016. a eelarves	Laekumist korraldav struktuuriüksus/ asutus	Reguleeriv õigusakt
Tulud SOTSIAALABIALASEST TEGEVUSEST kokku	984 992		sotsiaalabi osakonna õigusakt
hooldusteenus / laekumine hoolealustelt	890 000	Hooldekodu	otsus 21.01.2014 nr O-14-0009
tasulised teenused	51 500	Päevakeskus Tähtvere	korraldus 27.10.2010 nr 1262
sauna-, basseini- ja soolakambriteenus	17 000	Hooldekodu	korraldus 01.06.2014 nr 725; otsus 25.02.2014 nr O-14-0019
tasulised teenused (majutusteenus)	10 000	Varjupaik	korraldus 25.10.2010 nr 1235
tasulised teenused (majutusteenus)	7 000	Laste Turvakodu	otsus 17.01.2014 nr O-14-0005
vanemlusprogrammi pilootprojekt	4 592	sotsiaalabi osakond	koostööleping Tervise Arengu Instituudiga on sõlmimisel
tasulised teenused	4 000	Päevakeskus Kalda	korraldus 31.01.2013 nr 128; otsus 18.03.2014 nr O-14-0030; otsus 07.01.2014 nr O-14-0003
personali toitlustamine	900	Laste Turvakodu	korraldus 25.10.2010 nr 1236

1.1.2.2.5. Tulud keskkonnaalasest tegevusest

4000 eurot laekub finantseerimiseelarvesse keskkonnajaamade kasutamise tasusid sõlmitud lepingute alusel. Lepingud on nelja vallaga. Tulu laekumist korraldab linnamajanduse osakond.

1.1.2.2.6. Tulud transpordialasest tegevusest

Ühistranspordikorraldust reguleerib ühistranspordiseadus. Seoses ümberkorraldustega bussiliiniveo teenuse korraldamises laekuvad alates 2011. a bussipiletite müügitulud linna eelarvesse. Alates 2011. a jaanuarist teostab Tartu linnas avalikku bussiliinivedu vastavalt 5. augustil 2010. a sõlmitud lepingule "Tartu linna avaliku bussiliiniveo teostamine perioodil 01.01.2011 - 30.06.2017" AS Sebe.

2016. a finantseerimiseelarvesse on planeeritud tulu bussipiletite müügist 3 800 000 eurot ning lisaks bussiliini pikenduse tõttu Luunja ja Tartu valda 32 000 eurot. Piletisüsteemi reguleerib ühistranspordiseaduse alusel kehtestatud linnavolikogu 25.06.2015. a määrus nr 85 „Ühistranspordi elektrooniline piletisüsteem“. Bussiliini pikendust Tartu valda reguleerib linnavalitsuse 25.08.2015. a korraldus nr 908, mille alusel avatakse liin marsruudil Tartu kesklinn – Vahi alevik. Bussiliini pikendust Luunja valda reguleerib linnavalitsuse 28.08.2012. a korraldus nr 921.

1.1.2.2.7. Üldvalitsemise tulud

Ettevõtlusosakonna majandamiseelarves on 13 000 eurot ettevõtjatelt koolituste tasuna.

1.1.2.3. Üür ja rent

<i>eurodes</i>			
Tulu nimetus	Summa 2016. a eelarves	Laekumist korraldav LV struktuuriüksus	Allasutus/ asutuste grupp
Üüri ja renditulud kokku:	2 713 340		
F i n a n t s e e r i m i s e e l a r v e s kokku	1 138 983		
linna eluruumide üürilt	72 000	linnavarade osakond	
linna mitteiluruumide üürilt	1 014 000	linnavarade osakond	
linnavarade osakond kokku:	1 086 000		
mitteiluruumide üürilt	1 800	linnamajanduse osakond	Tartu linna asutus Kalmistu
mitteiluruumide üürilt	51 183	haridus-, kultuuri- ja sotsiaalabi osakond	hallatavad asutused v a KHK
M a j a n d a m i s e e l a r v e s kokku	1 574 357		
linna eluruumide üürilt	440 000	linnavarade osakond	üüripindade kommunaalteenustelt
linna mitteiluruumide üürilt	596 000	linnavarade osakond	üüripindade kommunaalteenustelt
linnavarade osakond kokku:	1 036 000		
mitteiluruumide üürilt	122 290	haridusosakond	põhikoolid
mitteiluruumide üürilt	20 600	haridusosakond	gümnaasiumid
mitteiluruumide üürilt	44 700	haridusosakond	täistsüklikoolid
mitteiluruumide üürilt	323 782	haridusosakond	katsehariduskeskus
haridusosakond kokku:	511 372		
mitteiluruumide üürilt	13 245	kultuuriosakond	huvialaasutused
mitteiluruumide üürilt	1 500	kultuuriosakond	muuseumid
mitteiluruumide üürilt	640	kultuuriosakond	raamatukogu
mitteiluruumide üürilt	1 100	kultuuriosakond	Tiigi Seltsimaja
kultuuriosakond kokku:	16 485		
mitteiluruumide üürilt	10 500	sotsiaalabi osakond	Päevakeskus Tähtvere

75% haridus-, kultuuri- ja sotsiaalabi osakondade hallatavate asutuste üüritasust laekub majandamiseelarvesse ja jääb asutuste endi kasutusse. 25% tasust (siia ei kuulu kutsehariduskeskuse tulud ega laekumised üüriga kaasnevast tegevusest) laekub finantseerimiseelarvesse ehk linnakassasse. Kalmistu rendib lepingute alusel ruume pargade, hauakivide ja puusärkide valmistajatele.

1.1.2.4. Õiguste müük

<i>eurodes</i>			
Tulu nimetus	Summa 2016. a eelarves	Laekumist korraldav LV struktuuriüksus	Reguleeriv õigusakt
Õiguste müügi tulud kokku:	100 600		
hoonestusõiguse seadmise tasud	48 000	linnaplaneerimise ja maakorralduse osakond	VV 05.06.2014 määrus nr 74
kasutamiseõiguse tasud	52 600		
<i>s h tehnovõrgu ja -rajatise talumise tasu</i>	18 600	linnaplaneerimise ja maakorralduse osakond	Asjaõigusseaduse §-d 158, 158 ¹ , 158 ²
<i>reklaamipaigaldamise lubamise tasu</i>	34 000	arhitektuuri ja ehituse osakond	Linnavalitsuse 05.08.2004 määrus nr 19

Hoonestusõiguse seadmise tasu laekub riigimaale hoonestusõiguse seadmise eeltoimingutelt. Tehnovõrgu ja –rajatise talumise laekub kinnisasja omanikule, kui omanik on kohustatud taluma oma kinnisasjal avalikes huvides tehnovõrku või –rajatist. Reklaamipindade kasutamiseõiguse tasu laekub reklaami paigaldamiselt linna omandis olevale ehitisele või linna maale. Reklaami ja/või reklaamikandja paigaldamiseks antakse luba tähtajaga kuni 3 aastat. Iga reklaamikandja või reklaami eest makstakse tasu kesklinna piirkonnas 0,32 eurot ning mujal 0,19 eurot ööpäevas.

1.1.2.5. Muu toodete ja teenuste müük

<i>eurodes</i>			
Tulu nimetus	Summa 2016. a eelarves	Laekumist korraldav struktuuriüksus/ asutus	Reguleeriv õigusakt
Muu toodete ja teenuste müük kokku:	48 000		
Finantseerimiseelarves kokku	47 000		
loomade varjupaiga kasutamise tasu	25 000	linnamajanduse osakond	Linnavolikogu 22.01.2009 otsus nr 470; Linnavalitsuse 03.02.2009 korraldus nr 97
asutus Kalmistu matuseteenused	11 000	linnamajanduse osakond	Linnamajanduse osakonna otsus 27.03.2015 nr O-15-0001
eriveoste tasu	6 000	linnamajanduse osakond	Liiklusseaduse §34
avalike WCde piletitulu	5 000	linnavarade osakond	(laekub Elamuhalduse ASilt)
M a j a n d a m i s e e l a r v e s kokku	1 000	haridusosakond	(muu toodete ja teenuste müük)

Loomade varjupaiga kasutamise tasu laekub teiste kohalike omavalitsustega sõlmitud lepingute põhjal (ülaltoodud õigusaktide alusel).

Tartu linna asutuse Kalmistu tasulised teenused on: leinamaja kasutamine leinatalituse läbiviimiseks, surnu hoidmine külmkambris või leinakambris, hauaplatsi hooldamine Raadi ja Puiestee kalmistul.

Erivedu on raske- või suurveose liiklemine teel. Avalikult kasutataval teel on erivedu lubatud eriloaga ja eritasu eest. Eriveo eest võetav eritasu määr on kuni 650 eurot ühe veo ja ühe tee omaniku kohta, olenevalt käesoleva liiklusseaduse § 80 lõike 3 alusel kehtestatud suurimate lubatud masside,

teljekoormuste ja mõõtude ületamisest ning veokaugusest. Eriloo menetlustasu on kuni kümme eurot iga tee omaniku välja antud eriloo kohta.

Muuseumitele laekub müügi eesmärgil ostetud karastusjookide ja suveniiride komisjonimüügi tasu. Mänguasjamuuseumis on komisjonitasu suurus kuni 30% ning linnamuuseumis 20-50% kauba hinnast.

Muude tulude vähenemine tuleneb asjaolust, et eelarvesse ei ole enam kavandatud kaevetööde hüvitistasu (vastavalt seadusemuudatusele alates 01.07.2015. a kaevetööde hüvitistasu ei maksta) ega tulu käibemaksu tasumiseks Tartu linna ja A. Le Coqi vahelise lepingu põhjal.

1.1.3. Toetused

Põhitegevuse eelarvesse on kavandatud sihtfinantseerimine ning tegevustoetused. Sellises sõnastuses jaotus on esmakordne ja tuleneb „Riigi raamatupidamise üldeeskirja“ muudatusest. Varasemate eelarvetega võrreldes on täpsustunud termin „sihtfinantseerimine“ ning termin „mittesihtotstarbeline finantseerimine“ on asendunud terminiga „tegevustoetused“. Toetused on eelarvesse planeeritud võttes aluseks Riigieelarve 2015. a eelarve eelnõud, sõlmitud lepinguid ning rahastamisotsuseid.

	<i>eurodes</i>			
Põhitegevuse tulud SAADAVAD TOETUSED TEGEVUSKULUDEKS	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
SAADAVAD TOETUSED TEGEVUSKULUDEKS kokku	34 021 263	36 890 110	35 921 120	-3%
Saadav tegevuskulude sihtfinantseerimine	3 224 654	3 642 216	3 208 514	-12%
Saadavad tegevustoetused	30 796 609	33 247 894	32 712 606	-2%
<i>Finantseerimise eelarve</i>				
Saadavad toetused tegevuskuludeks kokku	32 085 557	35 317 028	35 402 109	0%
Saadav tegevuskulude sihtfinantseerimine	1 288 948	2 069 134	2 689 503	30%
Saadavad tegevustoetused kokku	30 796 609	33 247 894	32 712 606	-2%
KOV toetusfond (lg 2)	18 922 600	21 195 287	20 689 498	-2%
<i>s h hariduskuludeks</i>	<i>17 286 793</i>	<i>18 418 536</i>	<i>17 732 747</i>	<i>-4%</i>
<i>toimetulekutoetus</i>	<i>1 429 557</i>	<i>1 240 394</i>	<i>1 240 394</i>	<i>0%</i>
<i>sotsiaalkuludeks</i>	<i>150 225</i>	<i>182 639</i>	<i>182 639</i>	<i>0%</i>
<i>kohalike teede toetus</i>		<i>937 157</i>	<i>1 117 157</i>	<i>19%</i>
<i>vajaduspõhine peretoetus</i>	<i>56 025</i>	<i>416 561</i>	<i>416 561</i>	<i>0%</i>
KOV tasandusfond (lg 1)	5 004 825	4 918 342	4 918 342	0%
(muud) saadavad tegevustoetused	6 869 184	7 134 265	7 104 766	0%
<i>Majandamise eelarve</i>				
Saadavad toetused tegevuskuludeks kokku	1 935 706	1 573 082	519 011	-67%
Saadav tegevuskulude sihtfinantseerimine	1 935 706	1 573 082	519 011	-67%

Kohalike teede toetuse kasv on planeeritud vastavalt riigieelarve eelnõule. Majandamise eelarve vähenemine tuleneb väiksemast kavandatud projektide hulgast.

1.1.3.1. Saadav tegevuskulude sihtfinantseerimine

Sihtfinantseerimine on teatud projektipõhisel sihtotstarbel saadud (ja antud) toetus, mille puhul määratakse selle eesmärk koos mõõdikutega eesmärgi täitmise jälgimiseks, ajakava ja rahaline eelarve ning toetuse andja nõuab saajalt detailset aruandlust raha kasutamise kohta ning raha ülejääk tuleb maksta andjale tagasi.

<i>eurodes</i>		
Tulu nimetus / toetuse sisu	Summa 2016. a eelarves	
Saadav TEGEVUSKULUDE SIHTFINANTSEERIMINE kokku:	3 208 514	
Finantseerimise eelarves kokku	2 689 503	Rahastaja
toetus erakoolidele	1 070 000	Haridus- ja teadusministeerium
vanglaõpe	363 168	Haridus- ja teadusministeerium
lapsehoiukohtade loomine ja -teenuse pakkumine 0-7 a lastele	297 000	Innove
lapsehoiuteenus	171 046	Maavalitsus
IB õpe Miina Härma Gümnaasiumis	162 877	Haridus- ja teadusministeerium
kutsehariduskeskuse õpilaskodule	125 209	Haridusministeerium
eesti keele õppeks venekeelsetes koolides ja uusimmigrantidele	146 420	Innove
olümpiaadid, õpilasürituste korraldamine jms	105 810	Haridus- ja teadusministeerium
linnaraamatukogule teavikute soetus	100 185	Kultuuriministeerium
õppelaenu kustutamine	43 230	Rahandusministeerium
koolieelsete lasteasutuste õpetajate täiendkoolituseks	35 952	Haridus- ja teadusministeerium
Maarja Kooli õpilaskodule	32 000	Haridus- ja teadusministeerium
koolides ujumisõpetus	18 606	Kultuuriministeerium
muinsuskaitse	18 000	Kultuuriministeerium
Majandamise eelarves kokku	519 011	LV struktuuriüksus
TULUKE	296 000	Haridus- ja teadusministeerium
NL-aegsete sõjaväehoonete lammutamine	77 948	Keskonnainvesteeringute Keskus
Quality Enhancement of Mobilities using ECVET	65 253	Archimedes
Integreeritud sademeveesüsteemi kavandamine	51 118	Euroopa Komisjon
Consortium for Promoting Workplace Based Learning in HoReCa	17 892	Archimedes
Vareslaste monitoring	10 800	Keskonnainvesteeringute Keskus

Finantseerimise eelarves on toetused planeeritud üldiselt eelmise aasta tasemel. Summad täpsustuvad riigieelarve vastuvõtmisel ja riigi poolt vahendite jaotuse kinnitamisel.

Eelarves on eeldatud, et haridus- ja teadusministeerium tasub Tartu linnale erakoolide 2016. a tegevuskulud ning 2015. a viimase kvartali tegevuskulud. Haridusministeerium kavandab seadusemuudatust, mis võtab kohalikest omavalitsustelt kohustuse osaleda erakoolide kulude katmises, millega lõppeks riigi kohustus kohalikele omavalitsustele nimetatud kulusid hüvitada. See võib riigipoolset toetust mõjutada siiski vaid ühe kvartali summa ulatuses, kuna seadusemuudatus on kavas alates 2016. a septembrist.

Majandamise eelarve tulud koosnevad erinevate projektide toetustest. Projektide sisu on täpsemalt lahti seletatud seletuskirja teise osa alguses punktis „Välisprojektid“.

1.1.3.2. Saadavad tegevustoetused

Tegevustoetus antakse saajale lähtudes tema põhikirjalistest ülesannetest ja arengudokumentides määratud eesmärkidest. Toetuse saaja võib seda kasutada suuremal määral oma äranägemisel, sh kas tegevuskulude või investeeringute soetamiseks. Toetusega võib kaasneda aruandlus tehtud kulutuste kohta, kuid see võib ka puududa. Eelarveaasta lõpuks järelejäänud raha võib nõuda tagasi, kuid sageli jäetakse see saajale järgmise perioodi kulutuste katteks. Tegevustoetused laekuvad finantseerimiseelarvesse.

<i>eurodes</i>		
Tulu nimetus / toetuse sisu	Summa 2016. a eelarves	Rahastaja
Saadavad TEGEVUSTOETUSED kokku:	32 712 606	
KOV TOETUSFOND (lg 2) kokku	20 689 498	Rahandusministeerium
hariduskulud	17 732 747	
<i>s h õpetajate tööjõukuludeks</i>	14 371 178	(õpilaste arv kahaneb)
<i>koolilõuna kuludeks</i>	1 506 687	(0,78 eurot koolipäev)
<i>juhtide tööjõukuludeks</i>	1 059 933	
<i>õppevahendite soetamiseks</i>	656 697	(57 eurot aastas õpilasele)
<i>täiendkoolituse kuludeks</i>	138 252	
toimetulekutoetus	1 240 394	
sotsiaalkulud	182 639	
vajaduspõhine peretoetus	416 561	
kohalike teede toetus	1 117 157	
KOV TASANDUSFOND (lg 1)	4 918 342	Rahandusministeerium
(MUUD) SAADAVAD TEGEVUSTOETUSED kokku:	7 104 766	Haridusministeerium
kutsehariduse põhitegevuse toetus	7 104 766	

Tasandusfondi eesmärk on ühtlustada kohalike omavalitsuste võimalusi avalike teenuste osutamisel. Toetusfond toetab kohalikke omavalitsusi konkreetsete ülesannete täitmisel, toetust antakse üldistel alustel.

Summad on üldiselt planeeritud 2015. a tasemel. Hariduskulud toetusfondis on kavandatud lähtudes õpilaste arvust 10. septembri 2015. a seisuga, kusjuures vastavalt põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse ning erakooliseaduse muutmise eelnõule on välja jäetud investeeringute komponent.. Kohalike teede toetus on prognoositud riigieelarve eelnõust lähtuvalt. Kutsehariduse põhitegevuse toetus on kavandatud riikliku koolitustellimuse alusel vastavalt haridus- ja teadusministeeriumi 08.01.2015. a käskkirjale nr 9 – kavandatud on 2 795 õppekohta.

1.1.4. Muud tegevustulud

<i>eurodes</i>				
Põhitegevuse tulud MUUD TGEVUSTULUD	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
MUUD TGEVUSTULUD kokku	632 453	578 327	2 445 213	323%
Vee erikasutustasu	173 093	190 000	190 000	0%
Trahvid	221 959	265 200	390 000	47%
Saastetasud	14 312	5 000	0	-100%
Varude müük	0	0	14 000	x
Muud eespool nimetamata tulud	223 089	118 127	1 851 213	1 467%
<i>Finantseerimiseelarve</i>				
MUUD TGEVUSTULUD kokku	508 129	535 127	2 429 213	354%
Vee erikasutustasu	173 093	190 000	190 000	0%
Trahvid	194 025	229 000	390 000	70%
Saastetasud	14 312	5 000	0	-100%
Muud eespool nimetamata tulud	126 699	111 127	1 849 213	1 564%
<i>Majandamiseelarve</i>				
MUUD TGEVUSTULUD kokku	124 324	43 200	16 000	-63%
Trahvid	27 934	36 200	0	-100%
Varude müük	0	0	14 000	x
Muud eespool nimetamata tulud	96 390	7 000	2 000	-71%

1.1.4.1. Vee erikasutustasu

Vastavalt veeseadusele korraldab vee kasutamist ja kaitset riiklikul tasandil Vabariigi Valitsus. Kohalik omavalitsus oma halduspiirkonnas annab nõusoleku vee erikasutuseks. Vee erikasutus on vee kasutamine veekogu või põhjaveekihi seisundit mõjutavate ainete, ehitiste või tehnovahenditega.

Keskkonnatasude seaduse §10 lg 1 kohaselt maksavad vee erikasutusõiguse tasu vee kasutajad, kes võtavad vett otse põhjaveest või veekogust erikasutuse korras. Tartu linnas on suurimaks selliseks vee kasutajaks AS Tartu Veevärk. Vastavalt Keskkonnatasude seaduse §13 lg 2 järgi laekub 50% tasust riigieelarvesse ja 50% vastava omavalitsuse eelarvesse (v.a juhul, kui vett võetakse piiriveekogust (100% riigieelarvesse) või üleriigilise tähtsusega maardlates asuvatest karjäärdest ja kaevandustest (75% riigieelarvesse)).

1.1.4.2. Trahvid

<i>eurodes</i>			
Tululiik	Summa 2016. a eelarves	Laekumist korraldav LV struktuuriüksus	Reguleeriv õigusakt
Trahvid kokku	390 000		
parkimise viivistasu	240 000	linnamajanduse osakond	Liiklusseadus § 188; Linnavolikogu 02.06.2011 määrus nr 36
parkimistrahvid	60 000	linnakantselei	Liiklusseadus § 241
ühistransporditrahvid	90 000	linnakantselei	Ühistranspordiseadus § 85

Parkimise viivistasu määr õöpäevas Tartu linnas on esmakordsel parkimistasu maksmise korra rikkumisel ja alla 1 tunnilisel parkimisaja ületamisel 15,34 eurot ning korduva parkimistasu maksmata jätmise eest ja parkimisaja ületamisel rohkem kui 1 tund 30,68 eurot. Mobiilside või interneti vahendusel parkimistasu maksmisel andmete ebakorrektses sisestamises korral ning tasulises parkimisalas parkimise õigust andva parkimisloa, parkimispileti või parkimiskaardi sõiduki esiklaasile või armatuurlauale väljastpoolt nähtavana paigaldamata jätmise korral on viivistasu suurus 3,83 eurot. Parkimisjärelvalvet Tartu linnas, sealhulgas parkimistasu maksmise kontrollimist ja viivistasu määramist, viivistasu sissenõudmist ning parkimistasu haldamise toiminguid teostab maksuhaldurina Tartu Linnavalitsus linnakantselei menetlusteenistuse kaudu.

Parkimistrahv määratakse kas 1) sõiduki parkimise eest selleks keelatud kohas või liikluskorraldusvahendiga ettenähtud parkimiskorda või -viisi rikkudes – karistatakse rahatrahviga kuni kümme trahviühikut; või 2) sõiduki parkimise eest selleks keelatud kohas või liikluskorraldusvahendiga ettenähtud parkimiskorda või -viisi rikkudes nii, et see on ohtlik teistele liiklejatele või häirib oluliselt liiklust – karistatakse rahatrahviga kuni 50 trahviühikut. Sõiduki peatamise parkimise lubatavust reguleerib Liiklusseaduse §-d 20 ja 21.

Vastavalt Ühistranspordiseaduse § 85 karistatakse kehtiva piletiga sõidu eest bussis, trammis, trollibussis või reisirongis rahatrahviga kuni 10 trahviühikut. Ühistranspordi trahvide kogumine on alates 2008. a juunist linnakantselei menetlusteenistuse uurijate ülesandeks.

1.1.4.3. Saastetasud

Saastetasu ei kavandata. 2016. a eelarve prognoosimisel on eeldatud, et varem Aardlapalu prügilas ladestatud jäätmed viiakse Iru põletustehasesse või muudesse uutesse jäätmekäitluskeskustesse.

1.1.4.4. Varude müük

Muuseumides müügi eesmärgil ostetud karastusjookide ja suveniiride komisjonimüügi tasu. Hinnad kehtestatud kultuuriosakonna 15.06.2015. a otsusega nr O-15-0206 ja 20.12.2011. a korraldusega nr 50.

1.1.4.5. Muud eespool nimetatud tulud

Tululiik	<i>eurodes</i>
	Summa 2016. a eelarves
Muud eespool nimetatud tulud	1 851 213
F i n a n t s e e r i m i s e e l a r v e s kokku	1 849 213
sh kohtu kaudu nõutav kulude kompenseerimine	1 845 000
kahjuhüvitised	3 296
ametiauto isiklikeks sõitudeks kasutamine	617
Kalmistu matusetarvete müük	300
M a j a n d a m i s e e l a r v e s kokku	2 000
kindlustushüvitus (haridusobjektide kahjude hüvitamine)	2 000

Eelarves on eeldatud on, et kohus mõistab Tartu linna kasuks haridus- ja teadusministeeriumilt välja linnale erakooliseaduse täitmisest tekkinud kulud. Seetõttu on muid tulusid kavandatud oluliselt rohkem kui 2015. a. Riigikogu võttis 9. juunil 2010. a vastu põhikooli- ja gümnaasiumiseaduse, mille § 105 punktiga 21 täiendas erakooliseadust §-ga 22², mis jõustus 1. septembril 2011. Seadusandja muutis sellega omavalitsustele erakoolide tegevuskulude toetamise kohustuslikuks. Riigikohus teatas 2014. a 28. oktoobri kohtuasjas nr 3-4-1-26-14, et selliste õigustloovate aktide andmata jätmise, mis

sätestaksid kohaliku omavalitsuse üksustele erakooliseaduse §-ga 22² pandud kohustuste rahastamise riigieelarvest, on põhiseadusega vastuolus. Lahtiseletatult on seega põhiseadusevastane asjaolu, et riik ei eraldanud omavalitsustele erakoolide tegevuskulude katmiseks vajalikku raha. Tegemist on kohalikele omavalitsustele pandud (riikliku) kohustusega (mitte kohaliku omavalitsuse olemusliku ülesandega), mille rahastamine peab tulenevalt põhiseaduse § 154 lg 2 teisest lausest toimuma riigieelarvest. Riigikohus on märkinud, et kui riikliku kohustuse rahastamiseks pole raha eraldatud või on seda eraldatud ebapiisavalt, on kohalikul omavalitsusel õigus nõuda riigilt kohtu kaudu riikliku ülesande täitmiseks puuduolevat raha.

1.2. INVESTEERIMISTEGEVUSE TULUD

	<i>eurodes</i>			
INVESTEERIMISTEGEVUSE TULUD	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
INVESTEERIMISTEGEVUSE TULUD kokku	16 698 610	14 137 407	12 979 868	-8
Põhivara müük	371 196	539 290	890 000	65
Põhivara soetuseks saadav toetus	15 976 698	13 583 117	11 874 868	-13
Finantstulud	350 716	15 000	15 000	0
Osaluste müük	0	0	200 000	x
<i>Finantseerimiseelarve</i>				
Investeeringustegevuse tulud kokku	719 645	552 700	1 105 000	100
Põhivara müük	368 929	537 700	890 000	66
sh maa müük	132 333	350 000	810 000	131
materiaalsete põhivarade müük	236 596	187 700	80 000	-57
Põhivara soetuseks saadav toetus	1 487 875	702 000	0	-100
Finantstulud	350 716	15 000	15 000	0
sh intressitulud	18 716	15 000	15 000	0
omanikutuluna dividendid	332 000	0	0	x
Osaluste müük	0	0	200 000	x
<i>Majandamiseelarve</i>				
Põhitegevuse tulud kokku	14 488 823	12 881 117	11 874 868	-8
Põhivara müük	2 267	1 590	0	-100
Põhivara soetuseks saadav toetus	14 488 823	12 881 117	11 874 868	-8

1.2.1. Põhivara müük

Finantseerimiseelarvesse maa müügist kavandatud 810 000 eurot on planeeritud Ida 9, 9a, 11 elamumaa müügist (390 000 eurot), Turu 48b (Ropka tööstuspark) müügist (300 000 eurot) ning Oa tn kinnistute müügist (120 000 eurot). Muu vara müük sisaldab korterite müüki.

1.2.2. Põhivara soetuseks saadav toetus

Majandamiselarvesse laekuvad projektide toetused. Toetuste põhiallikaks on struktuuritoetuse meede „Linnapiirkondade jätkusuutlik areng“, mille tegevused on säästva linnalise liikuvuse ning inim- ja keskkonnasõbraliku avaliku linnaruumi arendamine ning uue lapsehoiu ja alushariduse infrastruktuuri loomine. Säästva linnalise liikuvuse ja sellega seotud avaliku linnaruumi arendamiseks toetatakse jalgsi ja jalgrattaga liikumise võimaluste arendamist (sh kergliiklustaristu, nutikad lahendused), ühistranspordi säästvat korraldust (sh liikuvusuuringud ja -kavad, infosüsteemid), kergliikluse seisukohast oluliste linnalise liikuvuse sõlmpunktide arendamist (sh väljakud, rohealad, kaldapealsed). Lapsehoiukohtade nappuse vähendamiseks toetatakse uute lasteaiahoonete või hooneosade ehitamist ja olemasolevate muufunktsiooniliste hoonete või ruumide ümberkohandamist.

Võrreldes 2015. a on toetusi kavandatud vähem põhiliselt Tartu idapoolse ringtee planeeritava väiksemas mahus rahastamise tõttu. Summad investeringuobjektide lõikes on järgmised:

Investeeringu objektid	eurodes	
	Summa 2016. a eelarves	Toetuse andja
PÕHIVARA SOETUSEKS saadav sihtfinantseerimine	11 874 868	
M a j a n d a m i s e e l a r v e s kokku:		
Vaksali tn väljak, parklad, kergliiklusteed ja raudteeviadukt Vanemuise tn pikendusele	3 400 000	Keskkonnainvesteeringute Keskus
Tartu idapoolne ringtee	2 800 000	Majandus- ja kommunikatsiooniministeerium
Pepleri 1a uus lasteaed	1 500 000	Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus
Baeri-Näituse-Ilmatsalu kergliiklustee	1 083 240	Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus
Turu jalakäijate sild - Annelinn – Nõlvaku kergliiklustee	887 060	Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus
Kroonuuaia sild - Aruküla tee kergliiklustee	777 240	Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus
Kesklinna Lastekeskus	765 000	Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus
Muuseumi tee	500 000	Riigieelarvest
Toomemäe pargi rekonstrueerimine	124 646	Keskkonnainvesteeringute Keskus
Purrete paigaldamine Emajõe kallasrajale	37 682	Keskkonnainvesteeringute Keskus

Projektide sisu on täpsemalt avatud seletuskirja teise osa alguses välisprojektide ülevaates. Objektide rahastamise koondsummad (oma- ja välisrahastus) on esitatud ka lisas 4.

1.2.3. Finantstulud

Finantstulud sisaldavad intressi- ja viivisetulusid ning dividende.

1.2.3.1. Intressi- ja viivisetulud

Intressituludena on kavandatud 9 000 eurot intresse linna kontsernikontolt. Linna kontsernikonto vahendeid paigutatakse vastavalt võimalustele tähtajalistesse deposiitidesse, samuti teenib linn kontsernikonto üleöödeposiitidelt. 6 000 eurot on kavandatud viivistuluna laekumata üürilt.

1.2.3.2. Dividendid

Dividendide laekumist ei ole kavandatud. Summa on vaid 2014. a võrdlusandmetes.

1.2.4. Osaluste müük

Kavandatud on Tartu Elamuhalduse ASi osaluse müük.

2. KULUD VALDKONDADE LÕIKES

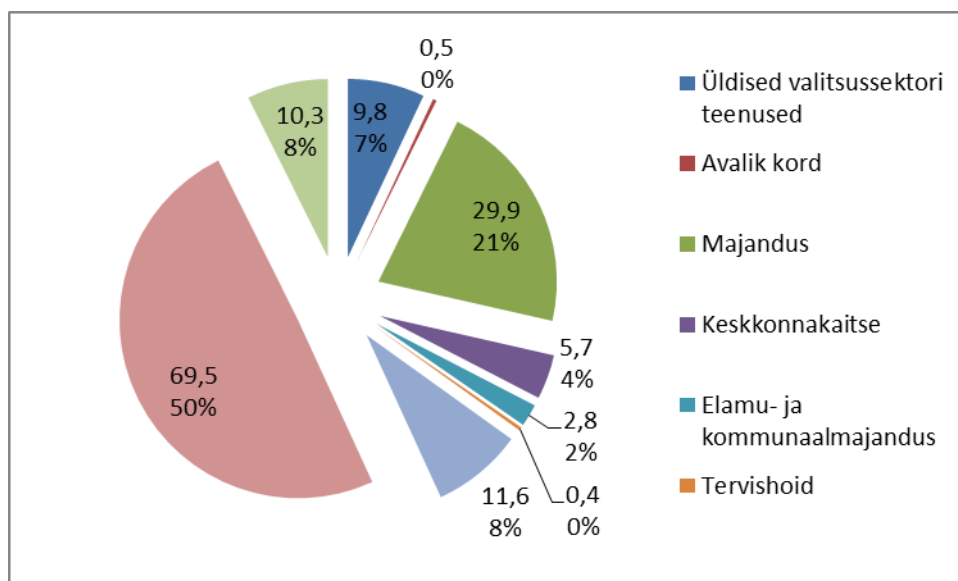
(määruse Lisad 3 ja 4)

Linna eelarve maht on 148 868 514 eurot. Põhitegevuse kulud moodustavad eelarvest 75%, investeerimistegevuse kulud 19% ja laenukohustuste tasumine (finantseerimistegevuse kulud) 6%.

Eelarve kulud	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
Kõik kulud kokku	133 002 306	150 001 032	148 868 514	-0,8
Põhitegevuse kulud	99 519 350	112 298 902	112 163 395	-0,1
Investeerimistegevuse kulud	24 661 448	29 760 739	28 380 919	-4,6
Finantseerimistegevuse kulupool	8 821 508	7 941 391	8 324 200	4,8
Finantseerimise eelarve				
Kulud kokku	111 618 143	127 545 199	130 464 147	2,3
Põhitegevuse kulud	91 728 955	103 459 010	105 658 496	2,1
Investeerimistegevuse kulud	11 067 680	16 144 798	16 481 451	2,1
Finantseerimistegevuse kulupool	8 821 508	7 941 391	8 324 200	4,8
Majandamise eelarve				
Kulud kokku	21 384 163	22 455 833	18 404 367	-18
Põhitegevuse kulud	7 790 395	8 839 892	6 504 899	-26,4
Investeerimistegevuse kulud	13 593 768	13 615 941	11 899 468	-12,6
Finantseerimistegevuse kulupool	0	0	0	x

Põhitegevuse ja investeerimistegevuse kulud struktureeritakse seletuskirja käesolevas osas valdkondade (tegevusalade) kaupa. Seletuskirja kolmandas osas on liigendus rahade kasutajate lõikes. Majandusliku sisu järgi jaotatud kulud on toodud allliigendusena mõlemas ülalnimetatud seletuskirja osas. Finantseerimistegevuse kulud on toodud seletuskirja neljandas osas.

Kulude valdkondlik struktuur

Põhitegevuse kuludest moodustavad 55%. Valdkondlikud prioriteedid on täpsemalt toodud iga valdkonna seletuse juures punktides 2.1-2.9.

Tegevusvaldkond	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
PÕHITEGEVUSE KULUD	99 519 350	112 298 902	112 163 395	-0,1
Üldised valitsussektori teenused	7 253 365	8 581 681	8 854 748	3,2
Avalik kord	270 482	398 934	459 626	15,2
Majandus	11 766 390	12 532 476	13 104 552	4,6
Keskkonnakaitse	4 259 594	4 825 098	5 246 926	8,7
Elamu- ja kommunaalmajandus	2 184 232	2 326 622	2 234 419	-4
Tervishoid	429 838	427 289	405 688	-5,1
Vaba aeg ja kultuur	8 969 261	9 524 947	9 721 080	2,1
Haridus	55 707 706	63 576 606	61 952 151	-2,6
Sotsiaalne kaitse	8 678 481	10 105 249	10 184 205	0,8

Investeeringustegevuse kuludest moodustavad majanduse ja hariduse valdkonna kulud kokku 86%. Suur osa investeeringutest kavandatakse haridushoonetesse ning teedesse ja tänavatesse.

Tegevusvaldkond	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
INVESTEERIMISTEGEVUSE KULUD kokku	24 661 448	29 760 739	28 380 919	-4,6
Üldised valitsussektori teenused	903 792	873 950	945 522	8,2
Avalik kord	30 000	5 500	0	-100
Majandus	17 509 414	12 732 108	16 758 671	31,6
Keskkonnakaitse	350 827	677 436	437 541	-35,4
Elamu- ja kommunaalmajandus	263 149	567 992	613 000	7,9
Tervishoid	0	0	10 000	x
Vaba aeg ja kultuur	763 018	1 359 875	1 861 535	36,9
Haridus	4 509 355	12 993 108	7 592 150	-41,6
Sotsiaalne kaitse	331 893	550 770	162 500	-70,5

Hariduse ning teede ja tänavate suur osatähtsus on kooskõlas linna eelarvestrateegiaga (alltoodud graafikul on esitatud eelarvestrateegias perioodiks 2016-2019. a kavandatud investeeringud) ning OECD poolt Eestile tehtud soovitusel pöörata senisest enam tähelepanu investeeringutele haridusse ning infrastruktuuri (OECD Economic Outlook (juuni 2015)).

2.1. ÜLDISED VALITSUSSEKTORI TEENUSED

Üldisteks valitsussektori teenuste kuludeks on eelarves planeeritud 9 800 270 eurot, millest põhitegevuse kuludeks 8 854 748 eurot (sh reservfond 500 000 eurot) ja investeerimistegevuse kuludeks 945 522 eurot.

Üldiste valitsussektori teenuste valdkonna kulud osakonniti (raha kasutajate lõikes)

Struktuuriüksus	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
Üldiste VALITSUSSEKTORI teenuste kulud kokku	8 157 157	9 455 631	9 800 270	4
Põhitegevuse kulud	7 253 365	8 581 681	8 854 748	3
Linnavolikogu kantselei	303 231	339 245	349 207	3
Linnakantselei	2 061 353	2 268 989	2 299 843	1
Arhitektuuri ja ehituse osakond	366 295	384 735	395 897	3
Avalike suhete osakond	433 325	459 365	503 647	10
Ettevõtluse osakond	202 931	233 727	243 838	4
Haridusosakond	265 225	288 091	296 267	3
Kultuuriosakond	225 267	245 886	251 386	2
Linnamajanduse osakond	567 498	606 598	627 497	3
Linnaplaneerimise ja maakorralduse osakond	462 875	510 934	555 367	9
Linnavarade osakond	738 124	813 212	837 890	3
Rahandusosakond	784 619	1 434 871	1 408 350	-2
Sotsiaal- ja tervishoiuosakond	842 622	996 028	1 085 559	9
Investeerimistegevuse kulud	903 792	873 950	945 522	8
Linnakantselei	20 534	71 000	51 700	-27
Haridusosakond	326 561	130 739	112 808	-14
Kultuuriosakond	884	697	1 014	46
Linnavarade osakond	0	132 500	140 000	6
Rahandusosakond	555 813	539 014	640 000	19

Täpsem ülevaade vahendite kasutajate lõikes asub eelarve seletuskirja 3. osas.

Ülaltoodud tabelis on rahandusosakonna eelarvesse kavandatud reservfond, mis aasta jooksul vastavalt eraldamistele valdkondade lõikes kuludesse jaotatakse. Vahendid õppelaenude kustutamiseks on eelarvesse kavandatud samuti rahandusosakonnale, kust need aasta jooksul osakondade ja allasutuste vahel vastavalt tekkinud vajadustele ära jaotatakse. Ülaltoodud põhjuste tõttu on rahandusosakonna summad aastati erinevad. Kuna õppelaenu kustutamise vajadus on väiksem kui 2015. a, siis rahandusosakonna põhitegevuse kulude eelarve väheneb.

Üldiste valitsussektori teenuste valdkonna kulud majandusliku sisu lõikes

Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
Üldiste VALITSUSSEKTORI teenuste kulud kokku	8 157 157	9 455 631	9 800 270	4
Põhitegevuse kulud	7 253 365	8 581 681	8 854 748	3
tööjõukulud	5 688 841	6 249 314	6 399 227	2
majandamiskulud	1 443 279	1 739 358	1 863 131	7
muud tegevuskulud	6 870	504 882	514 500	2
antavad toetused	114 376	88 127	77 890	-12
Investeermistegevuse kulud	903 792	873 950	945 522	8
põhivara soetus	20 534	203 500	191 700	-6
finantskulud	883 258	670 450	753 822	12

Linnavalitsuses on ametikohti 325,5, neist 297,5 on üldiste valitsussektori teenuste valdkonnas. Lisaks on volikogu kantseleis 7,45 kohta. Volikogus on 49 volinikku.

Tartu Linnavalitsuse 03.11.2015. a korraldusega nr 1196 muutuvad 2016. a linnavalitsuse struktuur ja teenistuskohdade koosseis. Sotsiaalabi osakond ja tervishoiuosakond liidetakse sotsiaal- ja tervishoiuosakonnaks ning nende teenistuskohdade struktuur ja koosseis korraldatakse ümber. Muudatus on tingitud vajadusest optimeerida kahe omavahel tihedalt põimunud osakonna juhtimisstruktuuri. Uue ühendosakonna juhtide leidmiseks viiakse läbi avalik konkurss. Vabanevaid vahendeid on võimalik kasutada sotsiaalvaldkonna teenistujate palgasurve vähendamiseks. Avalike suhete osakonna teenistuskohdade struktuur ja koosseis korraldatakse ümber. Linnavalitsuse teenistuskohdade koosseisust kaotatakse kokku 7 teenistuskohhta: 1 avaliku suhete osakonnas, 1 ettevõtluse osakonnas, 2 haridusosakonnas, 1 linnakantselei asjaajamisteenistuses, 1 linnavarade osakonna, 1 sotsiaal- ja tervishoiuosakonnas.

Majandamiskulude kasv sõltub otseselt inflatsioonist, mis on prognoosi kohaselt jätkuvalt madal. 2016. a majandamiskulude kasv tuleneb põhiliselt ruumide ülalpidamiskulude kasvust, mis on eelkõige seotud sotsiaalabi osakonna Annelinna piirkonnakeskuse uute tööruumide kasutuselevõttuga.

Majandamiskuludes toimus 2015. a tugev kasv, mille põhjustas osaliselt alates 1. septembrist 2014. a jõustunud tulumaksuseaduse muudatus. Seadusemuudatusest tingitud ümberkorralduste tõttu kasvasid majandamiskuludes sõidukite ülalpidamise kulud (enam ei eksisteeri maksuvaba hüvitise määra ja erisoodustusena on võimalik käsitleda vaid tulumaksuseaduses fikseeritud hüvitise ülemmäära ületavat hüvitise summat ja seda eeldusel, et eelviidatud ülemmäära ulatuses hüvitise maksmisel on sõitude kohta peetud arvestust).

Muude kuludena on eelarves reservfond. Reservfond kavandatakse eelarvesse üldiste valitsussektori teenuste valdkonda ning jaotatakse hiljem aasta jooksul teiste valdkondade vahel vastavalt reaalsetele toetustele. 2014. a eelarve täitmise veerus on reservfond juba erinevate valdkondade koosseisus. Vastavalt kohaliku omavalitsuse üksuse finantsjuhtimise seaduse § 5 lg 7 ja Tartu Linnavolikogu 11.10.2012 määruse nr 74 § 31 lg 1 on reservfondi vahendid planeeritud ettenägematute väljaminekute tegemiseks. Sama määruse § 5 lg 1 kohaselt on reservfond kuni 1% kavandatud põhitegevuse kulude mahust. Erinevalt varasematest aastatest ei eristata reservfondi koosseisus enam kassareservi. Reservfondi suurus 500 000 eurot.

Toetustena on eelarves eelkõige liikmemaksud (täpsemalt seletuskirja 3. osas linnakantselei ja avalike suhete osakonna eelarves).

Investeermistegevuse kulud on objektiti toodud määruse lisas 4. Põhiosa moodustavad finantskulud ehk linna laenukohustuste intressid. Intressikuludele vastavad põhiosa maksed kuuluvad finantseermistegevuse eelarvesse ja on esitatud määruse lisas 5 ning seletuskirja 4. osas lk **Tõrge! Järjehoidjat pole määratletud.**

2.2. AVALIK KORD

Eelarves on lähtunud arengukavalistest ülesannetest: elanike teadlikkuse tõstmine kuritegevuse riskidest ja võimalustest ohtude vältimiseks ja ennetamiseks koostöös vabauhendustega, politsei ja päästeametiga ning Tartu linna kriisireguleerimise plaani koostamine ja iga-aastane täiendamine ning kriisireguleerimise plaani alusel elanike teavitamine võimalikest ohtudest.

Linn toetab jätkuvalt mittetulundusühenduste aktiivsust linnakodanike eneseabi korraldamisel ning abipolitseinike rakendamist patrullteenistuses, mis aitab kaasa linna turvalisuse suurendamisele. Linna finantseerimiseelarvest suunatakse linna avaliku korra ja julgeoleku tagamiseks 459 626 eurot kolme struktuuriüksuse kaudu.

Avaliku korra kulud raha kasutajate lõikes 2014-2016

Struktuuriüksus	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
AVALIKU KORRA kulud kokku	300 482	404 434	459 626	13,6
Põhitegevuse kulud	270 482	398 934	459 626	15,2
Linnakantselei	218 425	322 871	386 966	19,9
Linnamajanduse osakond	12 516	33 655	33 600	-0,2
Rahandusosakond	39 541	42 408	39 060	-7,9
Investeeringustegevuse kulud - Rahandusosakond	30 000	5 500	0	-100,0

Linna eelarves on vahendid kavandatud finantseerimiseelarvest **põhitegevuse kuludena**.

Avaliku korra kulud tegevusalade lõikes 2014-2016

Tegevusala	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
AVALIKU KORRA kulud kokku	300 482	404 434	459 626	13,6
Põhitegevuse kulud	270 482	398 934	459 626	15,2
politsei	28 185	31 352	28 000	-10,7
muu avalik kord ja julgeolek	242 297	367 582	431 626	17,4
Investeeringustegevuse kulud - politsei	30 000	5 500	0	0,0

28 000 eurot Lõuna Prefektuurile abipolitseinike rakendamiseks patrullteenistuses ja videovalve hoolduskuludeks. Eelarve kahaneb, sest 2015. a I lisaelarvest eraldati investeeringustoetust 5500 eurot 360⁰ turvakaamerate paigaldamiseks kesklinna ja 3352 eurot politsei jalgsipatrulli töötundide suurendamiseks.

386 966 eurot linnakantseleile menetlusteenistuse ülalpidamiskuludeks. Eelarve kasvab vastavalt Linnavolikogu 18.09.2014. a otsusele nr 117, mille alusel hakkab parkimis- ja liiklusjärelvalve teostamisega tegelema menetlusteenistus, millega seoses täienes teenistuse koosseis alates 17. augustist 2015. a viie väärteouuriija ametikoha võrra.

11 060 eurot MTÜle Naabusvalve Keskus kogukonna turvalisuse tagamise toetuseks.

33 600 eurot linnamajanduse osakonnale Rüütli, Küüni tn ja Raekoja platsil mehitatud valve korraldamiseks ning ohuolukordadeks ettevalmistuse kuludeks – õppusteks ja reguleerimisplaanide koostamiseks, sh on toetus Tartu Priitahtlike Pritsumeeste Seltsile 10 000 eurot nende kasutuses oleva tehnika hoolduseks.

Avaliku korra kulud kululiikide lõikes 2014-2016

Struktuuriüksused	2016 kokku	tööjõu-kulud	majandamis- ja muud tegevuskulud	antavad toetused
AVALIKU KORRA kulud kokku	459 626	308 436	102 130	49 060
Linnakantselei	386 966	308 436	78 530	0
Linnamajanduse osakond	33 600	0	23 600	10 000
Rahandusosakond	39 060	0	0	39 060

2.3. MAJANDUS

Majanduse valdkonna prioriteedid on elukeskkonna atraktiivsuse suurendamine, sh elujõulise kesklinna kavandamine. Prioriteetideks on ettevõtlusaktiivsuse tõstmine, kõrgema lisandväärtusega tootmise arendamine, ettevõtjate ja teadlaste koostöö, loomeettevõtlus, taristu arendamine ja taastuvenergia kasutusprintsipiide väljatöötamine ja rakendamine nii elamumajanduses kui transpordisektoris.

Ettevõtluslinna strateegiliste eesmärkide saavutamisel on oluline roll Tartus tegutsevate ettevõtluse tugistruktuuridel ja ülikoolidel. Toetatakse SA Tartu Teaduspargi, SA Tartu Ärinõuandla, Tartu Biotehnoloogia Pargi ja SA Tartu Loomemajanduskeskus tegevust.

Majanduse valdkonna kuludeks on linna eelarves ette nähtud kokku 29 863 223 eurot, sh põhitegevuse kuludeks 13 104 552 eurot ja investeerimistegevuse kuludeks 16 758 671 eurot.

Majanduse valdkonna kulud raha kasutajate lõikes

Struktuuriüksus	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
MAJANDUSE kulud kokku	29 275 804	25 264 584	29 863 223	18,2
Põhitegevuse kulud	11 766 390	12 532 476	13 104 552	4,6
Linnakantselei	66 045	20 377	0	-100,0
Arhitektuuri ja ehituse osakond	39 964	105 104	138 012	31,3
Avalike suhete osakond	199 261	214 263	36 956	-82,8
Ettevõtluse osakond	388 875	352 223	698 037	98,2
Linnamajanduse osakond	9 648 938	9 986 740	10 258 793	2,7
Linnaplaneerimise ja maakorralduse osakond	173 824	382 721	391 360	2,3
Linnavarade osakond	1 249 483	1 471 048	1 581 394	7,5
Investeerimistegevuse kulud	17 509 414	12 732 108	16 758 671	31,6
Ettevõtluse osakond	91 344	85 000	110 000	29,4
Linnamajanduse osakond	15 593 671	12 437 170	16 248 671	30,6
Linnaplaneerimise ja maakorralduse osakond	0	0	50 000	x
Linnavarade osakond	1 824 399	209 938	305 000	45,3
Rahandusosakond	0	0	45 000	100,0

Kulude täpsemad selgitused on esitatud määruse seletuskirja kolmandas osas eelolevas tabelis näidatud osakondade lõikes.

Võrreldes 2015. a täpsustatud eelarvega on majanduse kulud suurenenud 4 598 639 eurot, sh on põhitegevuskulud kasvanud kokku 572 076 eurot ja investeerimiskulud 4 026 563 eurot.

Olulisemad muutused põhitegevuse kuludes on:

298 500 eurot	reisijateveo teenuse kallinemine 3,9% vastavalt eeldatavatele kvartaalsetele ühistranspordi hinnaindeksitele ning uue bussiliini ja kahe uue busi käivitamine üle uue silla;
139 798 eurot	kasvavad kulud linna haldushoonete, ruumide ning linna poolt väljarenditud hoonete, ruumide korrashoiuks (haldushoonete sisekoristuse uus hange on kavandatud 10%-lise kasvuga) ja jooksevremondi teostamiseks;
88 136 eurot	kasvab toetus SA-le Tartumaa Turism turismi edendamiseks, sh sihtkoha brändiuring ja arengustrateegia koostamine aastani 2025;
47 952 eurot	vastavalt lepingutele on transpordikorralduse eelarvesse lisandunud kulu piletitasu kogumise süsteemi tarkvara ja seadmete hoolduseks.

Majanduse valdkonna kulud tegevusalade lõikes 2014-2016

Tegevusala	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
MAJANDUSE kulud kokku	29 275 804	25 264 584	29 863 223	18,2
Põhitegevuse kulud	11 766 390	12 532 476	13 104 552	4,6
maakorraldus	68 396	109 204	93 842	-14,1
linna teed ja tänavad kokku	1 921 448	2 100 712	2 082 474	-0,9
<i>sh linna teede ja tänavate korrashoid</i>	<i>1 287 892</i>	<i>1 440 094</i>	<i>1 424 830</i>	<i>-1,1</i>
<i>liikluskorraldus</i>	<i>633 556</i>	<i>660 618</i>	<i>657 644</i>	<i>-0,5</i>
transpordikorraldus	7 698 497	7 832 400	8 155 317	4,1
veetransport	236	0	0	x
õhustransport	31 956	31 956	31 956	0,0
turism	167 305	182 307	270 443	48,3
üldmajanduslikud arendus- projektid kokku	651 149	788 309	864 390	9,7
<i>sh üldmajanduslikud arendusprojektid</i>	<i>517 913</i>	<i>460 228</i>	<i>487 596</i>	<i>5,9</i>
<i>territoriaalne planeerimine</i>	<i>105 428</i>	<i>273 517</i>	<i>297 518</i>	<i>8,8</i>
<i>arhitektuur</i>	<i>27 808</i>	<i>54 564</i>	<i>79 276</i>	<i>45,3</i>
muu majandus kokku	1 227 403	1 487 588	1 606 130	8,0
<i>sh linnavara hooldus</i>	<i>1 215 247</i>	<i>1 437 048</i>	<i>1 547 394</i>	<i>7,7</i>
<i>linnakujundus</i>	<i>12 156</i>	<i>50 540</i>	<i>58 736</i>	<i>16,2</i>
Investeeringustegevuse kulud	17 509 414	12 732 108	16 758 671	31,6
maakorraldus	0	0	50 000	x
linna teed ja tänavad kokku	15 408 500	11 816 390	16 293 671	37,9
<i>sh linna teede ja tänavate korrashoid</i>	<i>15 408 500</i>	<i>11 808 890</i>	<i>16 248 671</i>	<i>37,6</i>
<i>liikluskorraldus</i>	<i>0</i>	<i>7 500</i>	<i>45 000</i>	<i>500,0</i>
transpordikorraldus	185 171	620 780	0	-100,0
veetransport	1 589 217	6 238	0	-100,0
üldmajanduslikud arendusprojektid	91 344	85 000	110 000	29,4
muu majandus kokku	235 182	203 700	305 000	49,7
<i>sh linnavara hooldus</i>	<i>235 182</i>	<i>203 700</i>	<i>235 000</i>	<i>15,4</i>
<i>linnakujundus</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>70 000</i>	<i>x</i>

Majanduse valdkonna tegevuskulud rahastatakse 94,3% ulatuses finantseerimiseelarvest ja 5,7% ulatuses majandamiseelarvest. Suurim sihtotstarbeline tulu-kulu (596 000 eurot) on linnavarade osakonna poolt mitteeluruumide rendipindade kommunaalteenuste vahendamisest. Rahastuse on saanud linnavarade, linnamajanduse ja linnaplaneerimise ja maakorralduse osakonnad järgmistele põhitegevuse projektidele:

77 948 eurot NL sõjaväehoonete lammutamiseks;

13 500 eurot projektile Pleec,

51 118 eurot projektile *i-Water*.

Kaasrahastust investeerimiskuludele on taotletud ja kavandatud eelarvesse kuuete objektile: ühtekuuluvusfondist Tartu idapoolse ringtee ehituseks (transpordi investeeringute kava) 2 800 000 eurot ja Vaksali tn väljaku, parklate ja kergliiklusteede rekonstrueerimiseks (raudteepeatuste meede) 3 400 000 eurot; Euroopa regionaalarengufondist linnaliste piirkondade arendamise meetme alt on esitatud taotlus Ettevõtjate Arendamise sihtasutusele Baeri – Näituse - Ilmatsalu, Turu jalakäijate sild- Annelinn-Nõlvaku ja Kroonuaia sild-Aruküla tee kergliiklusteede ehituse rahastamiseks 2016. a summas 2 747 540 eurot. Muuseumi tee rekonstrueerimise kaasrahastamise taotlus (500 000 eurot) esitatakse Vabariigi Valitsusele.

Majanduse valdkonna kulud tegevusalade ja eelarvete lõikes

Tegevusala / eelarve liik	2016 kokku	Finantseerimiseelarve	Majandamiseelarve	s h	
				omatulude eelarve	sihtfinantseerimise eelarve
MAJANDUSE kulud kokku	29 863 223	19 664 117	10 199 106	13 000	10 186 106
Põhitegevuse kulud	13 104 552	12 352 986	751 566	13 000	738 566
maakorraldus	93 842	93 842	0	0	0
linna teed ja tänavad kokku	2 082 474	2 082 474	0	0	0
<i>sh linna teede ja tänavate korrashoid</i>	1 424 830	1 424 830	0	0	0
<i>liikluskorraldus</i>	657 644	657 644	0	0	0
transpordikorraldus	8 155 317	8 155 317	0	0	0
õhutransport	31 956	31 956	0	0	0
turism	270 443	270 443	0	0	0
üldmajanduslikud arendusprojektid	864 390	786 772	77 618	13 000	64 618
<i>sh üldmajanduslikud arendusprojektid</i>	487 596	461 096	26 500	13 000	13 500
<i>territoriaalne planeerimine</i>	297 518	246 400	51 118	0	51 118
<i>arhitektuur</i>	79 276	79 276	0	0	0
muu majandus kokku	1 606 130	932 182	673 948	0	673 948
<i>sh linnavara hooldus</i>	1 547 394	873 446	673 948	0	673 948
<i>linnakujundus</i>	58 736	58 736	0	0	0
Investeeringutegevuse kulud	16 758 671	7 311 131	9 447 540	0	9 447 540
maakorraldus	50 000	50 000	0	0	0
linna teed ja tänavad kokku	16 293 671	6 846 131	9 447 540	0	9 447 540
<i>sh linna teede ja tänavate korrashoid</i>	16 248 671	6 801 131	9 447 540	0	9 447 540
<i>liikluskorraldus</i>	45 000	45 000	0	0	0
üldmajanduslikud arendusprojektid	110 000	110 000	0	0	0
muu majandus kokku	305 000	305 000	0	0	0
<i>sh linnavara hooldus</i>	235 000	235 000	0	0	0
<i>linnakujundus</i>	70 000	70 000	0	0	0

Majanduse valdkonna tegevuskuludest moodustavad majandamiskulud 92,7%, sellest bussiveoteenuse ost 65,2% e 7 923 000 eurot. Tööjõukulud on seotud projektide juhtimisega ja tööde teostamine töövõtulepingute alusel.

Majanduse valdkonna kulud kululiikide lõikes

Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
MAJANDUSE kulud kokku	29 275 804	25 264 584	29 863 223	18,2
Põhitegevuse kulud	11 766 390	12 532 476	13 104 552	4,6
tööjõukulud	178 293	140 071	78 798	-43,7
majandamiskulud	10 955 426	11 675 164	12 146 404	4,0
muud tegevuskulud	206 175	231 282	218 500	-5,5
antavad toetused	422 897	428 459	660 850	54,2
investeeringuskulud	3 599	57 500	0	-100,0
Investeeringustegevuse kulud	17 509 414	12 732 108	16 758 671	31,6
põhivara soetus	17 208 259	12 469 176	16 578 671	33,0
antavad toetused põhivara soetuseks	267 566	227 607	180 000	-20,9
mitmesugused mittekapitalizeeritavad investeeringuskulud	33 589	35 325	0	-100,0

Investeeringustegevuse kulud 16 758 671 eurot

Majanduse investeeringud (vt objektiti määruse lisa 4) moodustavad linna investeeringutest 59,1% (2015. a 42,9, 2014. a 65%). Majanduse valdkonnas on aastaid järjekindlalt investeeritud kõige enam linna teede- ja tänavate võrgu arendusse (vt seletuskirja p 3.8. Linnamajanduse osakond – 04 Majandus – 04510 Linna teed ja tänavad).

Tänavate ülekattete ja pindamiste (1 320 000 eurot) ja kruusakattega tänavate tolmuva kattega katmise (164 000 eurot), teede ja tänavate rekonstrueerimise projekteerimise (300 000 eurot) ning jalg- ja jalgrattateede projekteerimise (150 000 eurot) objektide osas tehakse valik vastavalt hangete pakkumiste tulemustele allpool esitatud valimikust:

Tänavate ülekatted ja pindamised:

Riia (Pepleri - Ravila), Turu (Riia - Jõe) ja Turu (Tehase - Ropka), Lembitu (L. Puusepa - Riia), Veski (Näituse - J. Kuperjanovi), Lunini põik (Lunini - Puusepa), Lunini (Lunini põik - Veeriku), Vanemuise (W. Struve - Ülikooli).

Kruusakattega tänavad:

Koidutähe (Kasesalu tupik - Männimetsa tee), Kodukolde (Talutare - Männimetsa tee), Kulli, Laseri, Kesa tn (Kesa - Voolu), Kesa põik (Kesa - Voolu), Tervishoiu (Lehola tupik), Vaarika tn (Leevikese - Vindi), Vindi tn (Tammeteru - Tammemehe), Odra tn (Saekoja - Purde), Purde tn (Turu - Odra), Saekoja tn (Turu - Odra), Rukkilille - Nõmmeliiva, E. Kitse (E. Wiiralti - Pallase), A. Vardi (A. Vardi 6 - A.Starkopfi), Lubja (Ujula - Emajõgi).

Teede ja tänavate rekonstrueerimise projekteerimine:

Roosi tn II etapp (Puiestee - Kaarsild), Raua, Soinaste, Emajõe kaldakindlustused (Kaarsild - Atlantis), Emajõe äärne kergliiklustee (Võidu sild - Karlova sadam) koos kaldakindlustuse korrastamisega, Oa (Kroonuaia - Marja), Marja, Kaunase pst 68 parkla projekteerimine, Uus 63d parkla, J. Kuperjanovi (Vaksali - Kastani), Turu - Sepa ringristmik, Ilmatalu - Ravila ristmik, Vanemuise, Paju, Struve.

Jalg- ja jalgrattateede projekteerimine:

Lemmatsi tn pikendusele jalakäijate raudteeületuskoht, Riia tänavat ületava viadukti ja raudteeviaduktialuse kergliiklustee tunnel, Ihaste piirkonna kergliiklustee (Kasesalu - N. Triigi-Pallase), Staadioni.

2.4. KESKKONNAKAITSE

Arengukavast lähtudes on keskkonnakaitse seisukohalt olulised keskkonnateadlikkuse edendamine, energiasäästlike linnaplaneerimise meetodite rakendamine ja avalike hangete keskkonnaaspektide arvestamise kriteeriumide väljatöötamine. Jätkuvalt on prioriteediks jäätmemajanduse efektiivne korraldamine ning vee- ja kanalisatsioonisüsteemi arendused.

Keskkonnakaitse kuludeks on linna eelarvesse linnamajanduse osakonna käsutusse kavandatud kokku 5 684 467 eurot, sh põhitegevuse kuludeks 5 246 926 eurot ja investeerimistegevuse kuludeks 437 541 eurot. Täpsemalt on eelarve lahti kirjutatud seletuskirja 3. osas linnamajanduse osakonna keskkonnakaitse valdkonna kirjelduses.

Keskkonnakaitse kulud tegevusalade lõikes

Tegevusala	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
Keskkonnakaitse kulud kokku	4 610 420	5 502 534	5 684 467	3,3
Põhitegevuse kulud	4 259 594	4 825 098	5 246 926	8,7
jäätmekäitlus kokku	3 222 042	3 729 647	4 095 633	9,8
<i>s h jäätmekäitlus</i>	287 117	338 077	312 433	-7,6
<i>prügivedu</i>	71 880	97 000	107 000	10,3
<i>tänavate puhastus</i>	2 863 045	3 294 570	3 676 200	11,6
heitveekäitlus	127 823	127 823	134 560	5,3
haljastus	868 669	931 528	983 160	5,5
muu keskkonnakaitse	41 060	36 100	33 573	-7,0
Investeerimistegevuse kulud	350 826	677 436	437 541	0,0
jäätmekäitlus (jäätmemajad ja süvakogumismahutid)	26 266	28 000	32 000	14,3
heitveekäitlus	12 000	112 000	12 000	-89,3
haljastus	302 564	537 436	355 859	-33,8
muu keskkonnakaitse	9 996	0	37 682	x

Võrreldes 2015. a eelarvega on kulude kasv kokku 181 933 eurot, sh on investeerimiskulud vähenenud 239 895 eurot (sh vähenemine 70 000 eurot, sest 2015. a kaasava eelarve üheks objektiks valiti Emajõe kaldapiirete rekonstrueerimine, aga 2016. a kaasava eelarve objektid ei ole keskkonnakaitsealased). Põhitegevuskulud on kasvanud 421 828 eurot ja selle olulisemad põhjused:

310 600 eurot linnapuhastuse pikaajaline (2011 –2016) hanke piirkonniti parimad pakkumused teinud Tänavapuhastuse AS ja AS Eesti Keskkonnateenused pakutud hooldushindade korrigeerimine maanteede hooldustööde kvartalse hinnaindeksi (IA 144) muutuse alusel tõstab kulu 265 300 eurot ja 2016. a on lepingu algsele mahule lisandunud pindade tõttu kokku 99 tuh/ m² (18%) suvehooldusel, ja 64 tuh/ m² (12%) talihooldusel sõiduteid, 31 tuh/ m² (31 %) kõnniteid, 53 ülekäiku (16%) ning muid

	objekte, mille hoolduse maksumus koos prognoositava hinnamuutusega on 493 025 eurot.
136 000 eurot	Aardlapalu prügila järelhooldust peab finantseerima linn omavahenditest, sest aastate jooksul kogutud sihtotstarbeliste vahendite fondi jääk on kahanenud 20 000 eurole.
79 830 eurot	Iga-aastane lepinguline hoolduskulu 207 641 eurot; kõrvaltänavate talvisele hooldusele lisandub uue objektina 82 000m ² jalgrattateid, millel teostatakse 3. talihoolduse seisunditaseme lume- ja libedustõrjet;
18 500 eurot	puude langetuseks ja hoolduseks. Eelarvesse kavandatud vahenditest 20 000 eurot on Ranna tee paplite hoolduseks ja raieks;
15 000 eurot	randades spordi- ja laste mänguinventari uuendamiseks ja remondiks;
10 000 eurot	täiendavate püsikute peenarde rajamine Emajõe kaldapealsele ja liiklusingidele;
10 000 eurot	toetuse kasv MTÜ-le Tartumaa Jäätmearendus on põhjustatud jäätmejaama lahtiolekuaegade pikenemisest ning külastajate arvu suurenemisest;
-176 518 eurot	on vähem kavandatud sihtotstarbeliste toetuste saamist keskkonnavalastele projektidele (sh Aardlapalu prügila hooldustoetused)

Keskkonnakaitse põhitegevuse kulusid rahastatakse finantseerimiseelarvest 5 491 339 eurot e 96,6% valdkonna kuludest ja majandamiseelarvest 193 128 eurot.

Keskkonnakaitse kulud tegevusalade ja eelarvete lõikes

Tegevusalad	2016 kokku	Finantseerimiseelarve	Majandamiseelarve (sihtfinantseerimine)
Kulud kokku	5 684 467	5 491 339	193 128
Põhitegevuse kulud kokku	5 246 926	5 216 126	30 800
jäätmekäitlus	4 095 633	4 075 633	20 000
heitveekäitlus	134 560	134 560	0
haljastus	983 160	972 360	10 800
muu keskkonnakaitse	33 573	33 573	0
Investeeringustegevuse kulud kokku	437 541	275 213	162 328
jäätmekäitlus	32 000	32 000	0
heitveekäitlus	12 000	12 000	0
haljastus	355 859	231 213	124 646
muu keskkonnakaitse	37 682	0	37 682

2016. a eelarvesse on sihtotstarbeliselt saadavate toetuste arvel kavandatud järgmised majandamiseelarve kulud, sh:

Investeeringustegevuseks:

124 646 eurot Toomemäe rekonstrueerimine (KIK);

37 682 eurot Purrete paigaldamine Emajõe kallasrajale (KIK);

Põhitegevuseks:

20 000 eurot Aardlapalu prügila järelhooldus (aasta alguse vahendite jääk);

10 800 eurot Vareslaste monitooringu läbiviimine (KIK).

Investeeringustegevuse kulud (kokku) on kavandatud järgmistele keskkonnakaitse objektidele:

141 359 eurot Toomemäe rekonstrueerimine;

73 000 eurot Jalaka 48a mängu ja spordiväljaku ehitus;

45 000 eurot Riimäe platsi rekonstrueerimine;

37 682 eurot Purrete paigaldamine Emajõe kallasrajale;
 35 000 eurot Ihaste välitreeningala kaasajastamine;
 32 000 eurot Jäätmemajade ja süvakogumismahutite rajamise toetamine;
 25 000 eurot Kanali äärde koerte jalutusväljaku rajamine;
 15 000 eurot Projekteerimine ja projekti korrektuurid;
 15 000 eurot Tartu tammiku projekteerimine;
 12 000 eurot 20 uue hüdrandi rajamiseks;
 6 500 eurot Emajõe suvekohvikute platvormide ehitus.

Linna keskkonnakaitse kuludest moodustavad majandamiskulud 90,7 % ja sellest rajatiste korrashoid 5 112 313 eurot e 99,1%.

Keskkonnakaitse kulud kululiikide lõikes

Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
Keskkonnakaitse kulud kokku	4 610 420	5 502 534	5 684 467	3,3
Põhitegevuse kulud	4 259 594	4 825 098	5 246 926	8,7
tööjõukulud	19 422	15 714	20 293	129,1
majandamis- ja muud tegevuskulud	4 160 341	4 745 784	5 158 513	108,7
antavad toetused	79 831	63 600	68 120	107,1
Investeeringustegevuse kulud	350 826	677 436	437 541	-35,4
põhivara soetus	320 840	537 436	387 041	72,0
põhivara soetuseks antav sihtfinantseerimine	29 986	140 000	50 500	36,1

2.5. ELAMU- JA KOMMUNAALMAJANDUS

Säästva elamumajanduse ja energiatõhususe põhimõtete rakendamisel lähtutakse riiklikest arengudokumentidest tulenevatest eesmärkidest ja kohalikule omavalitsusele pandud ülesannetest. Elamu- ja kommunaalmajanduse kuludeks on linna eelarvesse kavandatud 2 847 419 eurot, sh põhitegevuse kuludeks 2 234 419 eurot ja investeerimistegevuse kuludeks 613 000 eurot.

Elamu- ja kommunaalmajanduse kulud raha kasutajate lõikes

Struktuuriüksus	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
ELAMU- ja KOMMUNAAL- MAJANDUSE kulud kokku	2 447 381	2 894 614	2 847 419	-1,6
Põhitegevuse kulud	2 184 232	2 326 622	2 234 419	-4,0
Linnamajanduse osakond	1 604 360	1 699 638	1 643 069	-3,3
Linnavarade osakond	577 763	625 350	591 350	-5,4
Sotsiaalabi osakond	2 109	1 634	0	-100,0
Investeerimistegevuse kulud	263 149	567 992	613 000	7,9
Linnamajanduse osakond	109 436	365 705	273 000	-25,3
Linnavarade osakond	153 713	202 287	340 000	68,1

Kulude täpsemad selgitused on esitatud määruse seletuskirja kolmandas osas eelolevas tabelis näidatud osakondade lõikes.

Investeerimiskuludes on kasv linnale kuuluvate elamute remondi eelarves. Kahanevad investeerimiskulud tänavavalgustusele, kuna 2015. a saadi SAIt Keskkonna Investeeringute Keskus projektile *Efektiivne ja keskkonnasõbralik tänavavalgustus* 237 510 eurot.

Põhitegevuskulude osas on võrreldes 2015. a eelarvega vähenemine 92 203 eurot, sh:

- linnamajanduse osakonna eelarves on kavandatud vähem kulu elektrile. 2016.a. ostetakse elektrienergiat börsipõhiselt. Leping elektrienergia ostmiseks 2016. a on sõlmitud Alexela Energia AS-ga.
- Linnavarade osakonna majandamiseelarves on kavandatud 2015. a loodetava täitmise alusel vähem laekumisi üürnikelt kommunaalteenuste eest tasumiseks

Elamu- ja kommunaalmajanduse kulud tegevusalade lõikes

Tegevusala	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
ELAMU- ja KOMMUNAAL- MAJANDUSE kulud kokku	2 447 381	2 894 614	2 847 419	-1,6
Põhitegevuse kulud	2 184 232	2 326 622	2 234 419	-4,0
elamumajanduse arendamine	577 763	625 350	591 350	-5,4
veevarustus	3 600	6 400	6 825	6,6
tänavavalgustus	1 029 475	1 071 361	984 078	-8,1
muu elamu- ja kommunaalmajanduse tegevus kokku	573 394	623 511	652 166	4,6
<i>sh kalmistud</i>	360 239	393 524	409 976	4,2
<i>hulkuvate loomadega seotud kulud</i>	210 854	217 970	226 370	3,9
<i>omasteta isikute matmine</i>	2 109	1 634	0	-100,0
<i>muu elamu- ja kommunaalmajandus</i>	192	10 383	15 820	52,4
Investeeringitegevuse kulud	263 149	567 992	613 000	7,9
elamumajanduse arendamine	153 713	202 287	340 000	68,1
tänavavalgustus	89 814	322 705	227 000	-29,7
muu elamu- ja kommunaalmajanduse tegevus - <i>kalmistud</i>	19 622	43 000	46 000	7,0

Elamu- ja kommunaalkulusid rahastatakse finantseerimiseelarvest 2 407 419 eurot ja majandamiseelarvest 440 000 eurot (kommunaalmaksud ürnikelt laekuvate rahade arvel).

Elamu- ja kommunaalmajanduse kulud tegevusalade ja eelarvete lõikes

Tegevusalad / eelarve liigid	2016 kokku	Finantseerimis- eelarve	Majandamiseelarve (sihtfinantseerimine)
ELAMU- ja KOMMUNAAL- MAJANDUSE kulud kokku	2 847 419	2 407 419	440 000
Põhitegevuse kulud	2 234 419	1 794 419	440 000
elamumajanduse arendamine	591 350	151 350	440 000
veevarustus	6 825	6 825	0
tänavavalgustus	984 078	984 078	0
muu elamu- ja kommunaalmajanduse tegevus kokku	652 166	652 166	0
<i>sh kalmistud</i>	409 976	409 976	0
<i>hulkuvate loomadega seotud kulud</i>	226 370	226 370	0
<i>muu elamu- ja kommunaalmajandus</i>	15 820	15 820	0
Investeeringitegevuse kulud	613 000	613 000	0
elamumajanduse arendamine	340 000	340 000	0
tänavavalgustus	227 000	227 000	0
muu elamu- ja kommunaalmajanduse tegevus - <i>kalmistud</i>	46 000	46 000	0

Elamu- ja kommunaalmajanduse kulud kululiikide lõikes

Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
ELAMU- ja KOMMUNAAL- MAJANDUSE kulud kokku	2 447 381	2 894 614	2 847 419	-1,6
Põhitegevuse kulud	2 184 232	2 326 622	2 234 419	-4,0
tööjõukulud	219 138	226 439	233 721	3,2
majandamiskulud	1 953 996	2 083 391	1 988 198	-4,6
muud tegevuskulud	0	5 500	2 000	-63,6
antavad toetused	11 092	10 500	10 500	0,0
investeeringuskulud	6	792	0	-100,0
Investeeringustegevuse kulud	263 149	567 992	613 000	7,9
põhivara soetus	154 018	470 992	613 000	30,2
mittekapitaliseeritavad remondi-, lammutus-, restaureerimiskulud	109 131	97 000	0	-100,0

Põhitegevuskuludest moodustavad majandamiskulud 89%, millest linna tänavate ja haljastute valgustuse elekter 696 000 eurot e 35% (2015. a 38%) e 696 000 eurot.

Investeeringustegevuse kulud 613 000 eurot on kavandatud järgmistele objektidele:

- 280 000 eurot linnale kuuluvate elamute remont ja osalus korteriühistute rekonstrueerimistöodes;
- 85 000 eurot Võidu silla kujundusvalgustus;
- 60 000 eurot linnale kuuluvate korterite remont;
- 55 000 eurot tänavavalgustuse haldusprogrammi väljavahetamine;
- 45 000 eurot juhtimiskilpide ja valgustite kaugjuhitavate juhtimiskontrollerite ost ja paigaldamine;
- 30 000 eurot Hipodroomi 12a ringteele valgustuse ehitus;
- 25 000 eurot Uspenski kabeli katuse ja Raadi leinamaja remont;
- 12 000 eurot Annelinna piirkonna valgustuse renoveerimise projekteerimine;
- 6 500 eurot Kalmistu t tänavaäärsete piirete remont;
- 5 500 eurot Rahumäe kalmistu abihoone projekteerimine;
- 5 000 eurot Uus-Jaani, Vana-Petri, Uus-Petri ja Paluluse kalmistute väravate restaureerimine;
- 4 000 eurot Vana-Jaani kalmistu värava rekonstrueerimise projekteerimine.

2.6. TERVISHOID

Tervishoiualased arengukavalised eesmärgid on **esmatasandi tervishoiuteenuste kättesaadavuse ja kvaliteedi parandamine ning tervist väärtustava eluhoiaku kujundamine** ja elanike terviseteadlikkuse tõstmine, sh alko- ja narkoennetuse edendamine, mille saavutamiseks on eelarvesse planeeritud:

- Tartu linna terviseprofiilist lähtudes tervist edendavate tegevuste läbiviimine; soodustamaks ja toetamaks elanike tervislikke valikuid;
- tervist edendavate asutuste (koolid, lasteaiad, töökohad) võrgustike tegevuste arendamine;
- statsionaarse ja koduõendusteenuse toetamine, mahu suurendamine ja teenuste kvaliteedi parandamine;
- laste hooldusravi teenuse arendamine.

Tervishoiukulude eelarve kavandamist ja täitmist reguleerivad järgmised Tartu Linnavolikogu poolt vastuvõetud määrused:

11.11.2010 määrus nr 23 „Perearstidele toetuse andmise kord“;

22.02.2012 määrus nr 62 „Koduõendusteenuse osutamiseks toetuse andmise kord“;

10.05.2012 määrus nr 67 „Tervishoiuteenuste osutamisega seotud kulude hüvitamise kord“ (vältimatu abi visiiditasu hüvitamine, spordimeditsiinilise terviseuuringu kulude hüvitamine ja ravikindlustuseta isiku ambulatoorse arstiabi osutamise seotud kulude hüvitamine).

Linna eelarvest finantseeritakse tervishoiu korraldamist sotsiaal- ja tervishoiuosakonna kaudu summas 405 688 eurot ja linnavarade osakonna kaudu investeerimiskuluna 10 000 eurot Annelinna tervisekeskuse ruumimahu määratlemiseks ja eskiisprojekti koostamiseks.

Tervishoiukulud raha kasutajate lõikes

Struktuuriüksus	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
Tervishoiukulud kokku	429 838	405 871	415 688	2,4
Põhitegevuse kulud – Sotsiaal- ja tervishoiuosakond	429 838	405 871	405 688	0,0
Investeeringustegevuse kulud - Linnavarade osakond	0	0	10 000	100,0

Vähenedmine võrreldes 2015. a eelarvega on seotud 2015. a jooksul sihtotstarbeliselt erinevate projektide rahastamiseks saadud vahenditega (avalike tervishoiuteenuste ja muude tervishoiu kulude eelarves kokku 21 418 eurot), mida aga 2016. a esialgsesse eelarvesse ei kavandata. Hooldusravi maht on kavandatud 2015. a loodetava täitmise ulatuses.

Tervishoiukulud tegevusalade lõikes

Tegevusala	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
Tervishoiukulud kokku	429 838	427 289	415 688	-2,7
Põhitegevuse kulud	429 838	427 289	405 688	-5,1
meditsiinitooted (põetusvahendid kodustele voodihaigetele)	22 369	22 369	22 369	0,0
üldmeditsiiniteenused	76 991	78 961	78 961	0,0
hooldusravi	260 783	267 300	263 000	-1,6
avalikud tervishoiuteenused	51 961	55 419	41 358	-25,4
muu tervishoid	17 734	3 240	0	-100,0
Investeeringustegevuse kulud - muu tervishoid	0	0	10 000	100,0

2016. a **põhitegevuse kuludest** kasutatakse 80,7% e 327 569 eurot majandamiskuludeks (meditsiiniteenuse ost ja muud meditsiinikulud, koolituskulud, ürituste korralduskulud) ja 18,8% e 76 205 eurot antakse toetust ning 1914 eurot tööjõukuludeks (tudengite aktiivseks testimiseks seksuaalsel teel levivate haiguste suhtes).

Tervishoiukulud kululiikide lõikes 2014-2016

Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
Tervishoiukulud kokku	429 838	427 289	415 688	-2,7
Põhitegevuse kulud	429 838	427 289	405 688	-5,1
tööjõukulud	20 414	8 065	1 914	-76,3
majandamiskulud	334 279	343 019	327 569	-4,5
antavad toetused tegevuskuludeks	75 145	76 205	76 205	0,0
Investeeringutegevuse kulud - põhivara soetus	0	0	10 000	100,0

2.7. VABA AEG JA KULTUUR

Kultuuritöök ja loomeinimeste loominguks arendavate tingimuste loomine

Selleks toetatakse linna maineürituste korraldamist, SA Tartu Kultuurkapitali kaudu välja antavaid poolaasta stipendiume isikute loominguks tegevuseks, Ado Vabbe nimelist kunstipreemiat, Gustav Suitsu nimelist luulepreemiat, muusikavaldkonna preemiat.

Spordiorganisatsioonide ja institutsioonide tegevuseks arendavate tingimuste loomine

2015. a lõpuks renoveeritud *Annelinna kunstmuruväljaku* haldamisega, sh videovalve paigaldamisega, seotud kulused ning lisakulu professionaalse tööjõu palkamiseks, tagamaks jalgpalliväljaku kvaliteetse hoolduse ja mängijate turvalisuse.

Tervisespordi arendamine.

Toetatakse sihtasutuse Tähtvere Puhkepark investeringuid Laululava ja Raadiomaja hoonetesse, Dendropargi arendusse, BMX krossiraja renoveerimist ja skatepargi uuendamist.

Noorsootöök arendavate ja ajakohaste tingimuste loomine

Linna noortekeskuses, Lille Majas, suunatakse vahendid Draamaõppelabori loomiseks.

Kultuurivaldkondade tõhusam turundamine.

Turunduse parandamise eesmärgil jätkub 2015. a alustatud *Tartu muuseumide ühisturunduse* projekti teostamine. Projekti raames valmivad Tartu muuseumidele suunatud kasutajakesksed turundustööriistad ja toetavad turundustegevused.

Kaasaegse tehnoloogia võimaluste laialdasem kasutamine.

Linnaraamatukogus suunatakse vahendid raamatukogu töötoa – makerlabi sisustamiseks ja avaliku teabe kättesaadavamaks tegemiseks (harukogude wifi-lahendused, e-lugerite laenus).

Tartlastele soodsamate võimaluste loomine kultuuriliseks isetegevuseks, tegev- ja tervisespordis osalemiseks – linn toetab sihtasutuste Tartu Sport ja Tähtvere Puhkepargid aastaringset tegevust ja vastavalt toetuste arvestamise ja jaotamise kordadele noorsootöö- ja kultuuriühinguid ning erahuvikoole.

Noortespordi arendamine - noortespordi rahastamisel treeneritöö suurem väärtustamine tulemusliku töö ja kutsekvalifikatsiooni kaudu.

Perekeskete kultuuri väärtustavate harjumuste kujundamise toetamine - Sihtasutuste Teaduskeskus AHHA, toetused Sihtasutustele Teater Vanemuine ja Eesti Kontsert (Vanemuise Kontserdimaja); laulupeoliikumise jätkumise tagamine, sh Tartu laulupidude traditsiooni jätkamine toetades rahvusvahelist puhkpillimuusikafestivali „Mürtsub pill”, puhkpillide soetamine kooliorkestritele.

Vaba aja ja kultuuri kuludeks on linna eelarvesse kavandatud kokku 11 582 615 eurot, sh põhitegevuse kuludeks 9 721 080 eurot ja investeerimistegevuse kuludeks 1 861 535 eurot.

Vaba aja ja kultuuri kulud raha kasutajate lõikes 2014-2016

Struktuuriüksus	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
VABA AJA ja KULTUURI kulud kokku	9 732 278	10 884 822	11 582 615	6,4
Põhitegevuse kulud	8 969 261	9 524 947	9 721 080	2,1
Linnakantselei	41 416	41 070	31 686	-22,8
Arhitektuuri ja ehituse osakond	37 136	29 078	44 556	53,2
Ettevõtluse osakond	14 841	18 477	13 700	-25,9
Kultuuriosakond	8 380 549	8 983 856	9 165 385	2,0
Linnavarade osakond	17 859	8 196	3 196	-61,0
Rahandusosakond	477 460	444 270	462 557	4,1
Investeeringustegevuse kulud	763 017	1 359 875	1 861 535	36,9
Arhitektuuri ja ehituse osakond	29 066	117 900	132 000	12,0
Kultuuriosakond	219 106	157 175	171 835	9,3
Linnamajanduse osakond	0	149 500	0	-100,0
Linnavarade osakond	370 933	839 300	1 461 700	74,2
Rahandusosakond	143 912	96 000	96 000	0,0

Enamus (80,5%) kuludest on kultuuriosakonna eelarves.

Linnavalitsuse osakondade kaudu rahastatakse järgmisi asutusi ja tegevusi:

- linnakantselei - infotehnoloogia kulud kultuuriosakonna allasutustele;
- arhitektuuri ja ehituse osakond – muinsuskaitse alased tööd ja antavad investeeringutoetused;
- ettevõtluse osakond – laotade korraldamise kulud;
- kultuuriosakond – noortesporti ja spordibaasidega seotud kulud, linna kultuuri- ja vabaaja asutused ja nende investeeringustegevus, noorsootöö kulud, noorsoo-, spordi- ja kultuuriprojektide kulud, seltsitegevuse kulud, toetused täiskasvanute huvialasutustele ja linna sihtasutustele;
- linnavarade osakond – Mäe-Kääraku spordibaasi hoolduskulud, investeeringud kultuuri- ja spordiasutustes ning antavad investeeringutoetused;
- rahandusosakond – arvlemised teiste kohalike omavalitsustega Tartu linna laste õppimisel nende huvikoolides, toetused kõrgkoolide kultuurikuludeks sh investeeringutoetus, toetus sihtasutustele Teater Vanemuine, Eesti Kontserdi Vanemuise Kontserdimaja ja Teaduskeskusele AHHA.

Vaba aja ja kultuuri kulude põhitegevuskuludesse on kavandatud Kultuuriministeriumi toetusena raamatukogu eelarvesse teavikute soetamiseks 100 185 eurot ja Muinsuskaitseameti toetusena arhitektuuri ja ehituse osakonna eelarvesse 18 000 eurot kultuuriväärtuste vanemspetsialisti tööjõukuludeks.

Vaba aja ja kultuurikulude arvestamisel lähtutakse erahuvikoolidele ja ühingutele aastaringseks tegevuseks toetuse eraldamisel veebipõhises taotlemise keskkonnas harrastaja või alaealise harrastaja seadusliku esindaja kinnitusest huvitegevuses osalemise kohta ning eelistatud erahuvikooli, spordiala või huviringi valimisest juhul, kui laps või noor tegeleb mitme harrastusega.

Vaba aja ja kultuuri kulud tegevusalade lõikes 2014-2016

Tegevusala	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
VABA AJA ja KULTUURI kulud kokku	9 732 278	10 884 822	11 582 615	6,4
Põhitegevuse kulud	8 969 261	9 524 947	9 721 080	2,1
<u>Vabaaja ja sporditeenused kokku</u>	<u>4 946 501</u>	<u>5 611 017</u>	<u>5 684 688</u>	1,3
Spordibaasid, noortesport kokku	1 606 446	1 750 106	1 821 906	4,1
<i>sh noortesport</i>	1 180 484	1 280 500	1 332 000	4,0
<i>spordibaasid</i>	425 962	469 606	489 906	4,3
puhkepargid	297 519	306 470	348 138	13,6
laste huvikoolid	1 754 868	1 980 827	2 043 594	3,2
laste huvialamajad ja -keskused	566 971	808 505	677 151	-16,2
noorsootöö	91 000	88 550	70 550	-20,3
täiskasvanute huvialaasutused	34 064	36 842	51 842	40,7
vaba aja üritused - noorsoo ja spordiprojektid	595 633	639 717	671 507	5,0
<u>Kultuuriteenused kokku</u>	<u>3 873 599</u>	<u>3 776 194</u>	<u>3 886 991</u>	2,9
raamatukogud	1 487 560	1 589 852	1 696 098	6,7
Tiigi seltsimaja	264 106	129 089	131 136	1,6
muuseumid	789 678	873 622	884 105	1,2
muinsuskaitse	58 736	50 678	76 156	50,3
kultuuriüritused	1 010 857	917 302	868 850	-5,3
seltsitegevus	97 214	91 915	106 913	16,3
botaanikaaed	9 203	9 203	9 200	0,0
teatrid	133 745	92 033	92 033	0,0
kontsertorganisatsioonid	22 500	22 500	22 500	0,0
Kirjastused	5 752	5 752	6 000	4,3
Religiooniteenused	500	0	0	x
Muu vabaaeg ja kultuur	142 909	131 984	143 401	8,7
Investeeringustegevuse kulud	763 017	1 359 875	1 861 535	36,9
<u>Vabaaja ja sporditeenused kokku</u>	<u>416 227</u>	<u>888 475</u>	<u>1 252 795</u>	41,0
spordibaasid	172 848	658 679	914 795	38,9
puhkepargid	21 706	83 796	168 000	100,5
laste huvikoolid	157 622	51 700	35 000	-32,3
laste huvialamajad ja -keskused	53 551	94 300	135 000	43,2
vaba aja üritused - noorsoo ja spordiprojektid	10 500	0	0	x
<u>Kultuuriteenused kokku</u>	<u>346 790</u>	<u>457 400</u>	<u>468 740</u>	2,5
raamatukogud	4 088	30 000	140 000	366,7
muuseumid	4 813	0	96 740	x
muinsuskaitse	193 889	417 400	225 000	-46,1
seltsitegevus	144 000	0	0	x
teatrid	0	10 000	0	-100,0
kirjastused	0	0	7 000	x
Religiooniteenused	0	5 000	0	-100,0
Muu vabaaeg ja kultuur	0	9 000	140 000	1 455,6

Võrreldes 2015. a eelarvega on vaba aja ja kultuuri kuludesse kavandatud 6,4%-line kasv, sh kasvavad põhitegevuskulud 196 133 eurot kulud ja investeeringuskulud 501 660 eurot. Põhitegevuse kulud

kasuvad finantseerimiseelarves 352 144 eurot ja kahanevad majandamiseelarves 156 011 eurot, kuna eelarvesse pole lülitatud oodatavaid projektide toetusi, millel pole veel rahastamisotsuseid. 2015. a eelarvesse on avatud saadud sihtotstarbelisi toetusi 123 649 eurot, sh aasta alguse kasutamata jääkide suunamine.

Eelarvete lõikes jagunevad vaba aja ja kultuuri kulud järgmiselt:

- finantseerimiseelarvest 11 212 167eurot;
- majandamiseelarvest 370 448 eurot.

Vaba aja ja kultuuri kulud tegevusalade ja eelarvete lõikes

Tegevusala / eelarve liik	2016 kokku	Finantseerimis- eelarve	Majandamis- eelarve (omatulud)
VABA AJA ja KULTUURI kulud kokku	11 582 615	11 212 167	370 448
Põhitegevuse kulud kokku	9 721 080	9 350 632	370 448
<u>Vabaaja ja sporditeenused kokku</u>	<u>5 684 688</u>	<u>5 541 857</u>	<u>142 831</u>
Spordibaasid, noortesport kokku	1 821 906	1 821 906	0
<i>sh noortesport</i>	1 332 000	1 332 000	0
<i>spordibaasid</i>	489 906	489 906	0
puhkepargid	348 138	348 138	0
laste huvikoolid	2 043 594	1 953 348	90 246
laste huvialamajad ja -keskused	677 151	624 566	52 585
noorsootöö	70 550	70 550	0
täiskasvanute huvialaasutused	51 842	51 842	0
vaba aja üritused - noorsoo ja spordiprojektid	671 507	671 507	0
<u>Kultuuriteenused kokku</u>	<u>3 886 991</u>	<u>3 659 374</u>	<u>227 617</u>
raamatukogud	1 696 098	1 655 458	40 640
Tiigi seltsimaja	131 136	117 859	13 277
muuseumid	884 105	710 405	173 700
muinsuskaitse	76 156	76 156	0
kultuuriüritused	868 850	868 850	0
seltsitegevus	106 913	106 913	0
botaanikaaed	9 200	9 200	0
teatrid	92 033	92 033	0
kontsertorganisatsioonid	22 500	22 500	0
Kirjastused	6 000	6 000	0
Muu vaba-aeg ja kultuur	143 401	143 401	0
Investeeringustegevuse kulud kokku	1 861 535	1 861 535	0
<u>Vabaaja ja sporditeenused kokku</u>	<u>1 252 795</u>	<u>1 252 795</u>	<u>0</u>
spordibaasid	914 795	914 795	0
puhkepargid	168 000	168 000	0
laste huvikoolid	35 000	35 000	0
laste huvialamajad ja -keskused	135 000	135 000	0
<u>Kultuuriteenused kokku</u>	<u>468 740</u>	<u>468 740</u>	<u>0</u>
raamatukogud	140 000	140 000	0
muuseumid	96 740	96 740	0
muinsuskaitse	225 000	225 000	0
kirjastused	7 000	7 000	0
Muu vaba-aeg ja kultuur	140 000	140 000	0

Põhitegevuse kuludest kaetakse finantseerimiseelarve arvel 96,2% ja majandamiseelarve arvel 3,8%.

Vabaja ja kultuuri finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud kululiikide lõikes 2014-2016

Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %	2016-2015 eurodes
Vabaaeg ja kultuur	8 394 573	8 998 488	9 350 632	3,9	352 144
tööjõukulud	2 673 966	2 888 039	3 022 847	4,7	134 808
majandamiskulud	1 484 392	1 627 713	1 751 765	7,6	124 052
antavad toetused	4 236 215	4 482 736	4 576 020	2,1	93 284

Põhitegevuskulude finantseerimiseelarve olulisemad kasvud:

134 808 eurot tööjõukulude 4,7%-line kasv (sh 10% alampalga tõus);

64 433 eurot toetused erahuvikoolidele, huviasutustele ning spordiklubidele seoses osalejate arvu tõusuga;

38 014 eurot täiendav toetus SA-le Tähtvere Puhkepark ja Vooremäe spordikeskuse terviseradade hoolduseks;

24 400 eurot raamatukogu ruumide korrashoiukulud seoses uue hankega;

19 150 eurot noortesportide rakendatavate soodushindade kompenseerimiseks;

18 500 eurot raamatukogu teavikute soetuse ja restaureerimise kulud;

15 478 eurot muinsuskaitse korraldamiseks, sh tegevustoetus MTÜle Säästva Renoveerimise Infokeskuse Tartu Ühendusele, ajalooliste õiendite tellimine/koostamine;

15 000 eurot toetus Tartu Ülikoolile raamatu „Tartu Toomkirik“ koostamiseks;

15 000 eurot toetus Tartu Rahvaülikoolis õppetöö korraldamise tingimuste parandamiseks ja Eesti Teatri- ja Muusikaakadeemia Tartu filiaalis õppetöö korraldamiseks;

10 000 eurot Tartu muuseumide tegevuse ühisturunduse arendamiseks, ühisturundustööriistade väljatöötamiseks.

Vaba aja ja kultuuri kulud struktuuriüksuste ja kululiikide lõikes

Struktuuriüksused	2016 kokku	tööjõukulud	majandamis- ja muud tegevuskulud	antavad toetused	põhivara soetus
VABA AJA ja KULTUURI kulud kokku	11 582 615	3 170 912	1 974 148	5 180 815	1 256 740
Põhitegevuse kulud	9 721 080	3 170 912	1 974 148	4 576 020	
Linnakantselei	31 686	0	31 686	0	
Arhitektuuri ja ehituse osakond	44 556	18 722	18 034	7 800	
Ettevõtluse osakond	13 700	0	13 700	0	
Kultuuriosakond	9 165 385	3 152 190	1 768 728	4 244 467	
Linnavarade osakond	3 196	0	0	3 196	
Rahandusosakond	462 557	0	142 000	320 557	
Investeeringustegevuse kulud	1 861 535			604 795	1 256 740
Arhitektuuri ja ehituse osakond	132 000			132 000	0
Kultuuriosakond	171 835			110 195	61 640
Linnavarade osakond	1 461 700			266 600	1 195 100
Rahandusosakond	96 000			96 000	0

Investeeringustegevuse kulud (vt määruse lisa 4)

1 876 535 eurot

moodustavad kogu investeeringute mahust 6,6% (2015. a 4,6%, 2014. a 1,4%). Investeeringutest on kavandatud põhivara soetuseks 1 271 740 eurot ja antavateks investeeringustoetusteks 604 795 eurot.

2.8. HARIDUS

Hariduse valdkonna põhirõhk on suunatud seadusega omavalitsusüksusele pandud ülesannete täitmisele. 2016. a eelarve kavandamisel on lähtunud järgmistest arengukavalistest ülesannetest: Tartus elavate ja lasteaiakohta vajavate laste kindlustamine lasteaiakoha või lastehoiuvõimalusega ning erasektori toetamine lasteaiakohtade loomisel ja lapsehoiuteenuse pakkumisel; õppekavade ning -metoodikate arendamise toetamine; laste arenguliste erivajaduste märkamiseks ja individuaalse arengu toetamiseks võimaluste loomine, pedagoogide pädevuse ja motiveerituse tõstmine. Eelarvesse on kavandatud **6 812** lapse hoiu- ja aiakulud.

Õppetegevuse toetamine ning turvalise füüsilise ja vaimse õppekeskkonna loomine õppeasutustes – eelarvesse on kavandatud koolieelsete lasteasutuste ja koolide tööjõukulude kasv, mis aitab kindlustada asutused kvalifikatsioonile vastava motiveeritud personaliga. Täiendavalt on loodud ajutine kriisinõustaja ametikoht Hariduse Tugiteenuste Keskusesse, kes tegeleb haridusasutuste kriisiennetusega.

Hariduslike erivajaduste märkamiseks ja individuaalse arengu toetamiseks võimaluste loomine – eelarvesse on kavandatud täiendavad vahendid hariduslike erivajadustega õpilaste õpetamiseks tavakoolides. Lisaks on tagatud tugispetsialistide palgatõus seoses õpetajate palga alammäära kasvuga.

Koostöö tihendamine haridusasutuste vahel – eelarvesse on kavandatud vahendid ülelinnalise Haridusfestivali korraldamiseks, mille korraldamisel ja osalemisel teevad koostööd pea kõik Tartu linna munitsipaalkoolid ning ka välispartnerid.

Hariduse kuludeks on linna eelarvesse planeeritud 69 544 301 eurot e 46,7% (2015. a 51,0%, 2014. a 45,5%) eelarve kogumahust, sh põhitegevuse kuludeks 61 952 151 eurot ja investeerimistegevuse kuludeks 7 592 150 eurot.

Hariduse kuludid rahastatakse riigilt saadavate toetuste arvel 27 196 555 eurot (sh erakoolide kulude hüvitamine 1 072 000 eurot ja Euroopa Sotsiaalfondist lasteaeade kulude katteks 297 000 eurot), majandamiseelarvesse laekuvate tulude arvel 6 206 193 eurot ja linna finantseerimiseelarve arvel 36 141 553 eurot

Hariduskulud raha kasutajate lõikes 2014-2016

Struktuuriüksus	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
HARIDUSE kulud kokku	60 217 061	76 569 714	69 544 301	-9,2
Põhitegevuse kulud	55 707 706	63 576 606	61 952 151	-2,6
Linnakantselei	372 702	411 641	452 403	9,9
Avalike suhete osakond	11 748	11 760	0	-100,0
Haridusosakond	52 804 468	60 073 367	58 733 188	-2,2
Linnavarade osakond	443 958	709 900	434 000	-38,9
Rahandusosakond	2 074 830	2 369 938	2 332 560	-1,6
Investeerimistegevuse kulud	4 509 355	12 993 108	7 592 150	-41,6
Haridusosakond	604 874	568 616	27 650	-95,1
Linnavarade osakond	3 904 481	12 424 492	7 564 500	-39,1

Linnavalitsuse osakondade kaudu rahastatakse järgmisi asutusi ja tegevusi:

- linnakantselei - infotehnoloogia kulud tegevusala *Muud hariduse abiteenused (09609) all*;
- haridusosakond - lasteaiad, koolid, Kutsehariduskeskus, antavad toetused eralasteaedadele, Hariduse Tugiteenuste Keskus, muud hariduse abiteenused ja hariduse muud kulud (projekti *TULUKE* realiseerimine);
- linnavarade osakond - haridusasutuste hoolduskulud ja investeerimistegevus;

- rahandusosakond - toetused kõrgkoolidele ning kõrgkoolidega seotud sihtasutustele, teiste omavalitsuste koolides ja lasteaedades ning era haridusasutustes käivate Tartu linna õpilaste ja laste koolituse kulud.

Hariduse valdkonna kulud tegevusalade lõikes 2014-2016

Tegevusala	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
HARIDUSE kulud kokku	60 217 061	76 569 714	69 544 301	-9,2
Põhitegevuse kulud	55 707 706	63 576 606	61 952 151	-2,6
lasteaiad	18 258 680	21 946 327	22 515 134	2,6
põhihariduse otsekulud	14 857 827	17 823 087	18 055 295	1,3
üldkeskhariduse otsekulud	4 572 204	4 874 728	4 454 362	-8,6
põhi- ja üldkeskhariduse kaudsed kulud	5 692 775	4 060 090	3 494 446	-13,9
täiskasvanute gümnaasiumide kaudsed kulud	253 669	272 056	278 039	2,2
kutseõppe kaudsed kulud	4 109 400	4 534 762	3 817 563	-15,8
põhihariduse baasil kutseõppe otsekulud	2 640 532	3 124 603	3 015 544	-3,5
keskhariduse baasil kutseõppe otsekulud	1 256 587	1 636 541	1 549 677	-5,3
kõrgharidus	28 119	23 219	25 230	8,7
taseme alusel mittemääratletav haridus	476 498	521 504	552 710	6,0
koolitransport	29 932	15 962	17 451	9,3
koolitoit	1 766 790	1 971 701	1 839 744	-6,7
õömaja	372 032	478 492	450 192	-5,9
muud hariduse abiteenused	924 469	1 053 013	1 131 764	7,5
muu haridus	468 192	1 240 521	755 000	-39,1
Investeeringitegevuse kulud	4 509 355	12 993 108	7 592 150	-41,6
lasteaiad	771 200	1 956 356	4 765 000	143,6
põhihariduse otsekulud	333 457	1 487 266	1 497 000	0,7
üldkeskhariduse otsekulud	19 012	8 131 268	44 000	-99,5
põhi- ja üldkeskhariduse kaudsed kulud	2 756 727	112 960	476 500	321,8
täiskasvanute gümnaasiumide kaudsed kulud	9 998	0	0	x
kutseõppe kaudsed kulud	360 056	462 946	109 650	-76,3
taseme alusel mittemääratletav haridus	34 983	43 166	18 000	-58,3
muud hariduse abiteenused	10 000	0	0	x
muu haridus	213 922	799 146	682 000	-14,7

Hariduse finantseerimiseelarve (ilma riikliku toetuseta) põhitegevuskulude arvestamisel on mindud üle uutele finantseerimise alustele:

Koolieelsete lasteasutuste kulude arvestamisel on aluseks võetud haridusosakonna poolt koostatud uued Tartu linna koolieelsete munitsipaallasteasutuste finantseerimisalused.

Uute finantseerimisaluste põhjal eraldatakse vahendid **juhtimiseks, õppe- ja kasvatustöö korraldamiseks, majandamiseks ning laste toitlustamiseks**. Vajadusel planeeritakse muud sihtotstarbelised kulud (nt üürid, spetsiifilised teenus- ja hooldustööd jms) kulupõhiselt. HEV lasteasutuste puhul koostatakse eelarve kulupõhiselt.

- **Juhtimiseks** nähakse ette direktori ametikohale lisaks vahendid õppealajuhataja ametikohale arvestusega 80% direktori tööjõukuludest. Kuue ja vähema rühma lasteasutustes rakendatakse koefitsienti 0,5. Majandusjuhataja ametikoha tööjõukuludeks nähakse ette vahendid arvestusega 70% direktori tööjõukuludest. Nelja ja vähema rühma lasteasutustes ning asutustes, kus korraldatakse laste toitlustamine hanketeenusena, rakendatakse koefitsienti kuni 0,5.

- Vahendid **õppe- ja kasvatustegevuse** korraldamiseks kavandatakse lapsepõhiselt pearahana. Pearaha on arvestatud lähtuvalt 2,0 kõrgharidusega õpetaja ametikohast, 0,25 kõrgharidusega muusika- ja liikumisõpetaja ametikohast, kuni 0,15 kõrgharidusega eripedagoogi/logopeedi ametikohast ning 1,0 õpetaja abi ametikohast rühma kohta. Töötasu määrad tulenevad palga kokkuleppest. Pearaha ühe lapse kohta on arvestatud aiarühmas käiva normatiivse lapse alusel (ühes aiarühmas on normatiivne laste arv 20). Erinevate rühmaliikide korral toimub pearaha korrigeerimine koefitsientidega kuna rühmades on KLS-i alusel lubatud registreerida erinev arv lapsi. Lisaks nähakse pearahapõhiselt ette vahendid õppevahendite ja – inventari soetamiseks, IKT vahendite soetamiseks, administreerimiseks ning ürituste läbiviimiseks arvestusega 120 eurot lapse kohta. Asutustes, kus viiakse läbi eest keele õpet ja ujumisõpet, eraldatakse kulupõhiselt täiendavad tööjõukulud.
- **Majandamis- ja halduskulud** nähakse ette tulenevalt hoone ja kinnistu suurusest. Siseruumide korrashoiuks on arvestatud 9,86 eurot üldkoristaja koristatava pinna ruutmeetri kohta ning lisaks 4 eurot hoone netopinna ruutmeetri kohta. Väliterritooriumi korrashoiuks on arvestatud 0,58 eurot koristatava pinna ruutmeetri kohta. Valvekulud on kavandatud hoonepõhiselt arvestusega 0,25 valvuri tööjõukulud hoone kohta. Kommunaalkulud on arvestatud viimase kolme aasta tegelike naturaalnäitajate järgi 2015. a hindades. Lasteasutuse hoone jooksvaks remondiks nähakse ette vahendid igale lasteasutusele arvestusega 1 euro ühe ruutmeetri (m²) netopinna kohta. Uute ja renoveeritud pindade kohta (kuni vanusega 10 a) rakendatakse koefitsienti kuni 0,5.
- Vahendid **toitlustamise korraldamiseks** planeeritakse lapsepõhiselt pearahana lähtudes laste arvust ja kavandatavast toidupäevade arvust. Ühele lapsele on kavandatud keskmiselt 160 toidupäeva. Varasematel aastatel toimus köögipersonali ametikohtade põhine rahastamine.

Üldhariduskoolide uute finantseerimise aluste põhjal kavandatakse vahendid õppetööd toetavateks tegevusteks, majandamis- ja halduskuludeks ja sihtotstarbelisteks kuludeks:

- **Õppetööd toetavateks tegevusteks** tagatakse igale koolile viis ametikohta õpetaja kehtiva alampalgamääraga, suuremate koolide puhul kuni seitse ametikohta. Viis ametikohta peab ära tagama koolile huvijuhi, haridustehnoloog/infojuhi, raamatukogu töötaja, sekretäri ja majandusjuhataja. Huvijuhi palgamäär arvestuse aluseks on 2016. a prognoositav õpetaja palga alammäär 972 eurot seoses kohustusega tagada huvijuhile õpetajaga võrdväärne palk, muude ametikohtade arvestuse aluseks on 2015. a õpetaja palga alammäär 900 eurot. Kooli töötajate koolituskuludeks nähakse ette 1% palgafondist, kuna riigieelarvelistest vahenditest ei ole võimalik katta õppetööd toetavate töötajate koolituskulusid. Vahendid õppetööd toetavateks tegevusteks (sh õppevahendite, inventari ja IKT vahendite soetamiseks, huviringide ja ürituste läbiviimiseks ning administreerimiskuludeks jms) kavandatakse õpilasepõhiselt pearahana summas 49 eurot õpilase kohta. Ülalnimetatud kulud pidid koolid katma 2015. a õpilase pearaha arvelt (suuremates koolides 130 eurot ja väiksemates koolides 170 eurot õpilase kohta).
- **Majandamis- ja halduskuludeks** nähakse ette siseruumide korrashoiuks 14,2 eurot ruutmeetri kohta, mille eest tuleb katta koristuse, koristusvahendite, valve, remondi ning meditsiini- ja hügieenitarvete kulud. Vahendite suurus tugineb koolide tegelikele kulutustele arvestades uue alampalgamääraga 430 eurot kuus. Varasemalt kaeti majandamiskuludest koristuskulud ning muud vahendid tuli leida õpilase pearaha arvelt. Väliterritooriumi korrashoiuks on arvestatud 0,58 eurot ruutmeetri kohta majahoidja palgakulu katteks. Koolihoonete jooksvaks remondiks kavandatakse 1 euro ruutmeetri kohta. Kütte-, elektri-, vee- ja kanalisatsioonikulude planeerimisel võetakse aluseks iga kooli viimase kolme eelarveaasta tegelik keskmine naturaalnäitaja 2015. a hindades.
- Kõigile koolidele nähakse **sihtotstarbelised vahendid** ette tugispetsialistide ja pikapäevarühma kasvatajate palgakulude katteks. Kolme HEV kooli ja Tartu Täiskasvanute Gümnaasiumi puhul koostatakse eelarve kulupõhiselt.

Koolieelsete lasteasutuste 2016. a eelarvesse 20 300 482 eurot on kavandatud kulud:

- **686 560 eurot** viiele **munitsipaalhoiule**, kus osutatakse lapsehoiuteenust ca 200 lapsele 17 rühmas.

- **16 630 422 eurot munitsipaallasteaedadele**, kus on kohti keskmiselt 5 457 lapsele ehk võrreldes 2015. a 107 lapsele vähem (laste kohtade arv vähenes seoses kohtade arvude täpsustumisega ning rühmaliikide muutusega 2015/2016 õa algul). 13.10.2015 seisuga oli e-keskkonna ARNO alusel rühmadesse kinnitatud 5 230 last ning vabu kohti oli 227 lapsele. Eelnimetatud vabadele kohtadele toimub jooksev kohtade pakkumine. Kokku on lasteaedades seisuga 01.01.2016 272 rühma. Keskmiselt käib aiarühmades 3 809 last, sõimerühmades 513 last, liitrühmades 478 last, sobitusrühmades 246 ja erivajadustega laste rühmades 184. Keskmiseks laste nimestikuliseks arvuks ühes rühmas on kavandatud 19,2 last (2015. a vastavalt 20,7 last) sh sõimerühmas 14,7 last, aiarühmas 21,9 last, liitrühmas 17,7 last, sobitusrühmas 15,4 last ja erirühmas 9,2 last.
- **2 983 500 eurot antavad toetused eralasteaedadele ja –hoidudele, sh:**
  - 1 561 800 eurot (2015. a 1 466 800 eurot) eralasteaedadele, mille eraldamist reguleerib Linnavolikogu 27.06.2014. a määrus nr 25 „Eralasteaiale toetuse eraldamise kord“. Kulud on arvestatud 580-le lapsele, 2015. a arvestati 640-le lapsele. Vahendite suurenemine on tingitud laste vanuselise struktuuri muutustest ning täiendava toetuse määra tasumisest suuremale laste arvule võrreldes 2015. a. Eralasteaedades, kus viiakse vanema poolt kaetava osa määr 15% töötasu alammäärast või sellest madalamaks, on kavandatud täiendav toetus iga täisajalist kohta kasutava lapse kohta 64,50 eurot kuus. Täiendava toetuse maht 503 lapse kohta kokku ca 356 900 eurot (2015. a vastavalt 424 lapse kohta ca 272 800 eurot). Toetuse määr kuus aiaaialisele lapsele on kavandatud 181 eurot ja sõime-ealisele lapsele 191 eurot.
  - 1 421 700 eurot (2015. a 1 478 820 eurot) eralapsehoiu teenusele, mille eraldamist reguleerib Tartu Linnavolikogu 27.06.2014. a määrus nr 26 „Tartu linna eelarvest lapsehoiuteenuse rahastamise kord“. Vahendid on kavandatud 575 lapsele (2015. a 643). Toetuse määrad on kavandatud järgmiselt: toetus kuus aiaaialisele lapsele 154 eurot ja sõime-ealisele lapsele 162 eurot. Erahoidudes, kus viiakse vanema poolt kaetava osa määr 15 % töötasu alammäärast või sellest madalamaks ning lastele korraldatakse lapsehoiuteenuse raames last arendavaid tegevusi (sh muusika- ja liikumistegevusi vähemalt kaks astronoomilist tundi igal nädalal lapse kohta), on kavandatud täiendav toetus iga täisajalist kohta kasutava lapse kohta 64,50 eurot kuus. 567 lapse kohta täiendava toetuse maht kokku ca 402 300 eurot.
- **Kulud teistelt kohalikelt omavalitsustelt lasteaia teenuse** ostuks 860 000 eurot on kinnitatud eelarvesse lähtuvalt Koolieelse lasteasutuse seadusest. Kulud on kavandatud keskmiselt 287 (2015. a 285) lapsele keskmise kuluga 250 eurot kuus (2015. a 255 eurot).

Tartu linnas on alates õppeaastast 2015/16 21 **munitsipaalüldhariduskooli**, kus õppis 10. septembri 2015. a seisuga 11 521 õpilast (10. jaanuari 2015. a seisuga 11 611 õpilast). Õpilaste arv suurenes põhikoolis 156 võrra, kuid samal ajal kahanes gümnaasiumis 108 õpilase võrra.

Kooli liik	Koolide arv 2015/16	Õpilaste arv		
		Põhikool	Gümnaasium	Kokku
Kokku	21	8 821	2 700	11 521
Põhikool	11	7 099	x	7 099
Gümnaasium	3	x	1 668	1 668
Täistsüklikool (põhikool ja gümnaasium ühe asutusena)	3	1 236	551	1 787
HEV kool	3	446	38	484
Mittestatsionaarne õpe (Tartu Täiskasvanute Gümnaasium)	1	40	443	483

Linna finantseerimiseelarvest (ilma riiklike vahenditeta) on kavandatud kulud üldhariduskoolidele järgmiste põhimõtete alusel:

Üldhariduskoolide tööjõukulud on kasvanud võrreldes 2015. a 7,7% kogusummas 367 773 eurot, mille peamiseks põhjuseks on alampalga kasv ning õpetaja alampalga kasvust tulenev tugispetsialistide, huvijuhtide palgakasv. Samuti on tööjõukulude kasv seotud üleminekuga ametikohtade põhisele rahastamisele, millega tagatakse kõigile koolidele vähemalt viis ametikohta õppetööd toetavate tegevuste läbiviimiseks. Kuna ametiühinguga sõlmitud kollektiivlepingust lähtuvalt on tugispetsialistide palgamäär olnud seotud pedagoogide palgamääraga ning 2016. a on prognoositavaks pedagoogi miinimumpalgamääraks 972 eurot, siis on linna eelarvest palka saavate sotsiaalpedagoogide, psühholoogide ja eripedagoogide kuupalga alammääraks arvestatud 972 eurot kuus.

Töötasude alammäärad 2016. a eelarve projektis.

	2013. a	2014. a	2015.a	2016. a
Töötasu alammäär	320 eurot	355 eurot	390 eurot	430 eurot
Pedagoogi töötasu alammäär	730 eurot	800 eurot	900 eurot	972 eurot

Majandamiskulude kasvuks on üldhariduskoolidel kavandatud 2016. a 3,3% summas 85 265 eurot. Uutele finantseerimise alustele üleminekul eraldatakse õpilase kohta pearahana vahendid inventari, IKT-vahendite ja õppevahendite soetamiseks ning ürituste läbiviimiseks ja administratiivkuludeks, mida varasemalt pidi katma üldpearaha arvelt. Sellest tulenevalt on suurenenud ka koolide planeeritavad kulud kõige enam just inventari ja IKT-vahendite all.

Põhikooli- ja gümnaasiumiseadus sätestab, et munitsipaal- ja eraüldhariduskooli tegevuskulude katmisel osalevad täies ulatuses teised vallad või linnad proportsionaalselt selles koolis õppivate nende haldusterritooriumil alaliselt elavate õpilaste arvuga. 2016. a kavandatakse gümnaasiumide kaudsete kulude tegevusala alla koolitusteenuse ostuks 1340-le õpilasele kohamaksumususega erakoolides 91 eurot kuus ja teistes omavalitsustes 85 eurot kuus (sh põhikoolid, gümnaasiumid, täiskasvanute gümnaasiumid ja erivajadustega laste koolid) kokku 1 410 200 eurot.

Hariduse tegevuskuludest moodustavad tööjõukulud 67,1%, majandamiskulud 25,5% ja antavad toetused 7,4%.

Hariduse valdkonna kululiikide lõikes 2014-2016

Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
HARIDUSE kulud kokku	60 217 061	76 569 714	69 544 301	-9,2
Põhitegevuse kulud	55 707 706	63 576 606	61 952 151	-2,6
tööjõukulud	37 261 444	41 053 097	41 606 667	1,3
majandamiskulud	14 900 527	17 312 491	15 772 989	-8,9
muud tegevuskulud	313	4 519	0	-100,0
antavad toetused	3 468 950	4 865 999	4 572 495	-6,0
investeeringuskulud	76 472	340 500	0	-100,0
Investeeringustegevuse kulud	4 509 355	12 993 108	7 592 150	-41,6
põhivara soetus	4 200 264	12 848 276	7 592 150	-40,9
antavad toetused põhivara soetuseks jm	155 238	9 000	0	-100,0
mitmesugused mittekapitaliseeritavad investeeringuskulud	153 853	135 832	0	-100,0

Eelarvete lõikes jagunevad hariduse kulud järgmiselt:

- finantseerimiseelarvest 63 338 108 eurot, sh riigilt saadud toetuste arvel 27 194 555 eurot;
- majandamiseelarvest 6 206 193 eurot.

Hariduse valdkonna kulud tegevusalade ja eelarvete lõikes

Tegevusala / eelarve liik	2016 kokku	finantseerimiseelarve	majandamiseelarve	s h	
				omatulude eelarve	sihtfinantseerimise eelarve
HARIDUSE kulud kokku	69 544 301	63 338 108	6 206 193	3 560 048	2 646 145
Põhitegevuse kulud	61 952 151	58 032 058	3 920 093	3 538 948	381 145
lasteaiad	22 515 134	21 196 434	1 318 700	1 318 700	0
põhihariduse otsekulud	18 055 295	17 853 599	201 696	201 696	0
üldkeskhariduse otsekulud	4 454 362	4 433 762	20 600	20 600	0
põhi- ja üldkeskhariduse kaudsed kulud	3 494 446	3 364 774	129 672	129 672	0
täiskasvanute gümnaasiumide kaudsed kulud	278 039	278 039	0	0	0
kutseõppe kaudsed kulud	3 817 563	2 667 491	1 150 072	1 097 897	52 175
põhihariduse baasil kutseõppe otsekulud	3 015 544	3 014 244	1 300	300	1 000
keskhariduse baasil kutseõppe otsekulud	1 549 677	1 519 707	29 970	0	29 970
kõrgharidus	25 230	25 230	0	0	0
taseme alusel mittemääratletav haridus	552 710	95 710	457 000	457 000	0
koolitransport	17 451	17 451	0	0	0
koolitoit	1 839 744	1 839 744	0	0	0
öömaja	450 192	157 209	292 983	292 983	0
muud hariduse abiteenused	1 131 764	1 111 664	20 100	20 100	0
muu haridus	755 000	457 000	298 000	0	298 000
Investeeringustegevuse kulud	7 592 150	5 306 050	2 286 100	21 100	2 265 000
lasteaiad	4 765 000	2 500 000	2 265 000	0	2 265 000
põhihariduse otsekulud	1 497 000	1 497 000	0	0	0
üldkeskhariduse otsekulud	44 000	44 000	0	0	0
põhi- ja üldkeskhariduse kaudsed kulud	476 500	476 500	0	0	0
kutseõppe kaudsed kulud	109 650	106 550	3 100	3 100	0
taseme alusel mittemääratletav haridus	18 000	0	18 000	18 000	0
muu haridus	682 000	682 000	0	0	0

Linna finantseerimiseelarvest (ilma riiklike vahenditeta) kaetavad põhitegevuse kulud

Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %	2016-2015 eurodes
Haridus	26 406 623	31 075 021	32 211 053	3,7	1 136 032
töõjõukulud	16 275 019	18 604 182	19 971 699	7,4	1 367 517
majandamiskulud	7 792 534	8 948 300	9 048 624	1,1	100 324
muud kulud	267	500	0	-100,0	-500
investeeringuskulud	68 559	335 200	0	-100,0	-335 200
antavad toetused	2 270 244	3 186 839	3 190 730	0,1	3 891

Olulisemad muutused linna poolt finantseeritavates kuludes on järgmised:

- 957 745 eurot lasteaedade töõjõukulude kasv, sh alampalga tõus 10%, õpetaja abidel 7%, õpetajatel ja juhtkonnal 5%;
- 367 773 eurot koolide töõjõukulude alampalga kasv ning õpetaja alampalga kasvust tulenev tugispetsialistide, huvijuhtide palgakasv. Samuti on töõjõukulude kasv seotud üleminekuga ametikohtade põhisele rahastamisele, millega tagatakse kõigile koolidele vähemalt viis ametikohta õppetööd toetavate tegevuste läbiviimiseks;
- 37 130 eurot 2016. a ei piisa enam riikliku koolitustellimuse vahenditest Kutsehariduskeskuse raamatupidajate töö tasustamiseks;
- Eespool olevas tabelis kajastatud investeeringuskulud on linna esialgses eelarves kajastatud majandamiskuludena (jooksevremondid, inventari soetus), mis eelarve täitmise käigus on muutunud põhivara soetuseks, kapitaalremondiks. Kokku investeeringus- ja majandamiskulud vähenevad 234 876 eurot ja seda põhiliselt linnavarade osakonna kasutuses olevate haridusasutuste avariiremontide ja territooriumide korrashoiukulude vähenemise arvel.

Haridusasutuste majandamiseelarvesse on kavandatud tulud kokku 6 206 193 eurot, sh:

3 047 676 eurot haridusteenuse osutamise eest:

- 1 308 600 eurot tasu toitlustamiskuludeks;
- 126 829 eurot tulu õppekavavälisest tegevusest;
- 1 442 237 eurot tulu kutseõppeasutuste toodetest ja teenustest;
- 232 010 eurot muud tulud haridusalasest tegevusest;

511 372 eurot üüri- ja renditulu, sh:

- 20 600 eurot gümnaasiumid;
- 122 290 eurot põhikoolid;
- 44 700 eurot täistsüklikoolid;
- 323 782 eurot kutsehariduskeskus;

1 000 eurot muu toodete ja teenuste müük täistsüklikoolid;

2 644 145 eurot saadavad toetused põhi- ja investeeringutegevuse projektidele, sh:

- 1 500 000 eurot Pepleri 1a uue lasteaia ehitamine;
- 765 000 eurot Kesklinna Lastekeskuse juurdeehitus;
- 296 000 eurot TULUKE;
- 65 253 eurot Quality Enhancement of Mobilities using ECVET;
- 17 892 eurot "Consortium for Promoting Workplace Based Learning in HoReCa";

2 000 eurot kindlustushüvitised.

Investeeringutegevuse kulud

Hariduse valdkonna investeeringuteks on määratud 7 592 150 eurot. Võrreldes 2015. a eelarvega on kahanemine 41,6%, sest 2015. a eelarvest (12 993 108 eurot) moodustas 8 071 268 eurot riigi- ja täiskasvanute gümnaasiumi ehituskulu. Kulud haridusinvesteeringuteks moodustavad linna

investeeringute kogumahust 26,8%. Investeeringud objektide lõikes on esitatud määruse lisa 4 ja objektidel tehtavate tööde kirjeldused seletuskirja 3. osas p 3.10 (linnavarade osakond).

2.9. SOTSIAALNE KAITSE

Eelarve eelnõu koostamisel on aluseks võetud linna arengukava hooliva linna ülesanded aastaks 2016, sotsiaalteenuste osutamise hankelepingud ning osakonnale laekunud sotsiaal-hoolekandeleaste projektide taotlused. Mittetulundusühingute poolt esitatud sotsiaal-hoolekandeleaste projektide menetlemine ja toetamine toimub Tartu Linnavolikogu 29.06.2006. a määruse nr 32 "Sotsiaalhoolekandeleastele projektidele toetuste andmise kord" alusel.

2015. a põhiülesanneteks sotsiaalse kaitse valdkonnas on olemasolevate teenuste arendamine ja parema kvaliteedi ning kättesaadavuse tagamine. Linna hoolekande korraldamisel on seatud eesmärgiks linnaelanike teenindamine võimalikult lähedal nende elukohale. Arengukavasse on kavandatud uuringuid probleemide kaardistamiseks ja teenusevajaduste väljaselgitamiseks. Lastega perede sotsiaalprobleemide ennetamiseks on kavas arendada peret toetavaid teenuseid ja pöörata suuremat tähelepanu suure hoolduskoormusega puudega laste peredele teenuste ja toetuste arendamisele. Kavas on laiendada ka mitmete eakate ja puuetega inimeste koduses keskkonnas toimetulekut toetavate teenuste mahtu. Jätkatakse puuetega inimeste organisatsioonide toetamist ning suurendatakse isikliku abistaja teenuse mahtu.

Töötajate äravoolu peatamiseks ja õiglase palgataseme kindlustamiseks on oluline sotsiaal-, lastekaitse- ja hooldustöötajate palgatingimuste parandamine. Eelarvesse on kavandatud sotsiaalhoolekande asutustele 5%-line tööjõukulude kasv. Sotsiaalse kaitse korraldamiseks on kavandatud kokku 10 346 705 eurot. Eelarve kahanemine 2,9% on tingitud 2015. a suuremast investeringute mahust: 2015. a eelarve 550 770 eurot, 2016. a eelarve 162 500 eurot. Tegevuskulud kasvavad kokku 0,8%.

Sotsiaalse kaitse kulud raha kasutajate lõikes 2014-2016

Struktuuriüksus	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
Sotsiaalse kaitse kulud kokku	9 010 374	10 656 019	10 346 705	-2,9
Põhitegevuse kulud	8 678 481	10 105 249	10 184 205	0,8
Linnakantselei	5 103	7 207	6 562	-8,9
Linnavarade osakond	3 102	3 800	3 800	0,0
Rahandusosakond	47 800	47 800	47 800	0,0
Sotsiaal- ja tervishoiuosakond	8 622 476	10 046 442	10 126 043	0,8
Investeeringutegevuse kulud	331 893	550 770	162 500	-70,5
Linnavarade osakond	316 922	525 100	159 000	-69,7
Sotsiaal- ja tervishoiuosakond	14 971	25 670	3 500	-86,4

97,9% eelarvelistest vahenditest on sotsiaalabi osakonna kasutuses.

Sotsiaalse kaitse **investeeringutegevuse kulud** on kavandatud:

- 80 000 eurot toetus OÜ-le Anne Saun lifti paigaldamiseks võimaldamaks puuetega inimestel pääseda erinevatele korrustele;
- 39 000 eurot Rahu 8 elamus Puuetega Inimeste Kojas ruumide remondiks ja sisustuse uuendamiseks;
- 30 000 eurot linna kaasfinantseering Saint Gobain kontserni (Glass Estonia AS kaudu) heategevusprojektile Mäe Kodu hoone rekonstrueerimiseks;
- 10 000 eurot multifunktsionaalse sotsiaalhoone eskiisi koostamine, mis oleks aluseks lähteülesande koostamisel hoone projekteerimiseks;
- 3 500 eurot Hooldekodu majapidamistehnika (Metos prae- ja kastmepann) soetamiseks omatulude arvel.

Põhitegevuse kulude muutumist tegevusalade lõikes kolme aasta jooksul iseloomustab järgnev tabel:

Sotsiaalse kaitse põhitegevuse kulud tegevusalade lõikes 2014-2016

Tegevusala	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
Sotsiaalse kaitse kulud kokku	9 010 374	10 656 019	10 346 705	-2,9
Põhitegevuse kulud	8 678 481	10 105 249	10 184 205	0,8
puuetega inimeste sotsiaalhoolekandeesutused	348 849	377 100	420 850	11,6
muu puuetega inimeste sotsiaalne kaitse eakate sotsiaalhoolekandeesutused kokku	2 140 955	2 529 090	2 611 874	3,3
<i>s h koduteenused</i>	439 741	487 231	509 040	4,5
<i> hooldekodud</i>	1 787 988	1 945 555	1 953 216	0,4
<i> päevakeskused</i>	283 844	323 502	319 722	-1,2
muu eakate sotsiaalne kaitse	60 467	63 500	62 640	-1,4
laste ja noorte sotsiaalhoolekandeesutused kokku	420 066	472 053	494 553	4,8
<i>s h lastekodud</i>	122 859	152 000	170 000	11,8
<i> muud laste hoolekandeesutused</i>	297 207	320 053	324 553	1,4
muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse	848 368	1 322 881	1 312 876	-0,8
riskirühmade sotsiaalhoolekandeesutused	287 672	312 895	314 166	0,4
riiklik toimetulekutoetus	1 369 922	1 408 337	1 341 696	-4,7
muu sotsiaalsete riskirühmade kaitse	671 616	843 140	826 607	-2,0
muu sotsiaalne kaitse	18 993	19 965	16 965	-15,0
Investeeringustegevuse kulud	331 893	550 770	162 500	0,0
puuetega isikute hoolekandee asutused	0	10 000	0	0,0
muu puuetega isikute sotsiaalne kaitse	0	0	39 000	0,0
eakate sotsiaalhoolekandeesutused	14 971	22 200	3 500	0,0
laste ja noorte sotsiaalhoolekandeesutused kokku	16 922	78 570	30 000	0,0
<i>s h lastekodud</i>	0	42 100	30 000	0,0
<i> muud laste hoolekandeesutused</i>	16 922	36 470	0	0,0
muu sotsiaalsete riskirühmade kaitse	300 000	440 000	90 000	0,0

Põhitegevuse kulud on kasvanud kokku 78 956 eurot. Olulisemad muutused on järgmiste kulude osas:
 99 203 eurot tööjõukulud seoses hoolekandeesutuste töötajate palkade 5%-lise suurendamisega (sh alampalga tõus 10%);
 120 491 eurot kasvab sotsiaalteenuste ostu eelarve, sh:
 43 750 eurot puuetega isikute hooldusteenus hoolekandeesutustes: päevahooldusteenusel on teenuspäevade arv kasvanud 29% ja koduhoolduse tundide arv 14% seoses klientide arvu suurenemisega;

- 54 000 eurot invatakse teenus. Kavandatakse teenuskilomeetri hinnatõusu seoses hanke tingimustes seatavate nõuetega suurendada kohandatud sõidukite arvu transpordi korraldamiseks, samuti elektroonilise kaardisüsteemi olemasolu nõudega sõidukites ja suurendatakse teenuslimiiti 32-lt eurolt 48-le eurole. Lisaks 6000 eurot invatakse teenuse elektroonilise järelevalvesüsteemi rakendamiseks.
- 18 000 eurot asenduskodu teenuse ost seoses 5%-lise kohamaksu tõusuga.
- 4 741 eurot kasvavad kulud osutatavate teenuste osas vastavalt sõlmitud lepingutele.
- 55 755 eurot riigi toetusfondist eraldatavad vahendid teenuste arendamiseks on lülitatud osakonna ülalpidamiskuludesse (üldvalitsemiskulud) piirkonnakeskuste majandamiskuludena;
- 25 800 eurot omatulude eelarves kavandatakse väiksemaid kulutusi küttele, elektrile ja veele;
- 20 000 eurot vähenevad lastetoetused seoses laste arvu vähenemisega;
- 19 421 eurot vähenevad erinevate projektide kaasfinantseeringud;
- 11 196 eurot on vähem saadud rahastamisotsuseid sotsiaalhoolekandele projektidele.

Sotsiaalse kaitse kuludest rahastatakse 9 351 213 eurot e 90,4% finantseerimiseelarvest ja 995 492 eurot e 8,6% majandamiseelarvest. Põhitegevuskulude osas on jaotus vastavalt 90,3% ja 8,7%. Tegevusalade ja eelarvete lõikes on tabel esitatud järgmisel leheküljel.

Järgnev tabel annab ülevaate tegevuskulude jaotusest kululiikide lõikes. Suurim kulu on põhitegevuskulude eelarves antavate toetuste näol moodustades eelarve mahust 50,1%. Sellest omakorda on sotsiaaltoetused füüsilistele isikutele 96,6%.

Sotsiaalse kaitse kulud kululiikide lõikes

Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
SOTSIAALSE KAITSE kulud kokku	9 010 374	10 656 019	10 346 705	-2,9
Põhitegevuse kulud	8 678 481	10 105 249	10 184 205	0,8
tööjõukulud	1 789 771	1 990 531	2 089 734	5,0
majandamiskulud	2 566 004	3 007 560	2 995 670	-0,4
antavad toetused	4 322 706	5 107 158	5 098 801	-0,2
Investeermistegevuse kulud	331 893	550 770	162 500	-70,5
põhivara soetus	27 331	110 190	82 500	-25,1
antavad toetused põhivara soetuseks jm	300 000	440 000	80 000	-81,8
mitmesugused mittekapitaliseeritavad investeerimiskulud	4 562	580	0	-100,0

Sotsiaalse kaitse majandamiseelarvesse on kavandatud laekumisi omatuludena majandustegevusest kokku 995 492 eurot, sh järgmiste tululiikide arvel:

Sotsiaalhoolekande asutuste majandamiseelarve laekumised tululiikide lõikes

Struktuuriüksus	üüritulu	tasulised teenused	hooldus- tasu	saadav toetus	Kokku
KOKKU	10 500	491 400	489 000	4 592	995 492
Sotsiaal- ja tervishoiuosakond	0	0	0	4 592	4 592
Päevakeskus Kalda	0	4 000	0	0	4 000
Tähtvere Päevakeskus	10 500	51 500	0	0	62 000
Tartu Hooldekodu	0	418 000	489 000	0	907 000
Tartu Laste Turvakodu	0	7 900	0	0	7 900
Varjupaik	0	10 000	0	0	10 000

Sotsiaalse kaitse kulud tegevusalade ja eelarvete lõikes

Tegevusala / eelarve liik	2016 kokku	Finant- seerimis- eelarve	Majan- damis- eelarve	s h	
				oma- tulude eelarve	sihtfinant- seerimise eelarve
SOTSIAALSE KAITSE kulud kokku	10 346 705	9 351 213	995 492	990 900	4 592
Põhitegevuse kulud	10 184 205	9 192 213	991 992	987 400	4 592
puuetega inimeste sotsiaalhoolekandeadasutused	420 850	420 850	0	0	0
muu puuetega inimeste sotsiaalne kaitse	2 611 874	2 611 874	0	0	0
eakate sotsiaalhoolekandeadasutused kokku	2 781 978	1 812 478	969 500	969 500	0
<i>s h koduteenused</i>	<i>509 040</i>	<i>505 040</i>	<i>4 000</i>	<i>4 000</i>	<i>0</i>
<i>hooldekodud</i>	<i>1 953 216</i>	<i>1 049 716</i>	<i>903 500</i>	<i>903 500</i>	<i>0</i>
<i>päevakeskused</i>	<i>319 722</i>	<i>257 722</i>	<i>62 000</i>	<i>62 000</i>	<i>0</i>
muu eakate sotsiaalne kaitse	62 640	62 640	0	0	0
laste ja noorte sotsiaal- hoolekandeadasutused kokku	494 553	486 653	7 900	7 900	0
<i>s h asenduskodud</i>	<i>170 000</i>	<i>170 000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>muud laste hoolekandeadasutused</i>	<i>324 553</i>	<i>316 653</i>	<i>7 900</i>	<i>7 900</i>	<i>0</i>
muu perekondade ja laste sotsiaalne kaitse	1 312 876	1 308 284	4 592	0	4 592
riskirühmade sotsiaalhoolekandeadasutused	314 166	304 166	10 000	10 000	0
riiklik toimetulekutoetus	1 341 696	1 341 696	0	0	0
muu sotsiaalsete riskirühmade kaitse	826 607	826 607	0	0	0
muu sotsiaalne kaitse	16 965	16 965	0	0	0
Investeeringustegevuse kulud	162 500	159 000	3 500	3 500	0
puuetega isikute hoolekandeadasutused	0	0	0	0	0
muu puuetega isikute sotsiaalne kaitse	39 000	39 000	0	0	0
eakate sotsiaalhoolekandeadasutused	3 500	0	3 500	3 500	0
laste ja noorte sotsiaal- hoolekandeadasutused kokku	30 000	30 000	0	0	0
<i>s h asenduskodud</i>	<i>30 000</i>	<i>30 000</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
<i>muud laste hoolekandeadasutused</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>	<i>0</i>
muu sotsiaalsete riskirühmade kaitse	90 000	90 000	0	0	0

Välisprojektid

Struktuurivahendite toel viiakse 2016. a ellu mitmeid investeringu- ja arendusprojekte. Linn osaleb ka erinevates rahvusvahelistes projektides, mille raames arendatakse integreeritud tarku lahendusi ja energiasäästlikkust nii linna ühistranspordis, hoonetes ja teistes seotud valdkondades. Samuti toetatakse ettevõtluskeskkonna parendamist mitmesuguste tegevuste kaudu.

Tulubaasi seletuskirjas on eelnevalt toodud kavandatavad saadava toetuse summad projektide sisu avamata – täpsustava info saamiseks on viidatud välisprojektide ülevaatele. Alljärgnevalt ongi esitatud ülevaade projektidest, mida vähemalt osaliselt on kavas teostada läbi välisrahastuse. Siin esitatav nimekiri ei sisalda kõiki projekte, kuna mitmed neist rahastatakse täies ulatuses omafinantseeringuga.

Investeeringuprojektid	toetus	omaosalus	kokku
Tartu raudteejaama arendamine ja ligipääsetavuse suurendamine	3 400 000	400 000	3 800 000
Tartu idapoolne ringtee	2 800 000	420 000	3 220 000
Muuseumi tee	500 000	500 000	1 000 000
Kergliiklusteed:			
Baeri – Näituse - Ilmatsalu kergliiklustee	1 083 240	162 486	1 245 726
Turu jalakäijate sild - Annelinn - Nõlvaku kergliiklustee	887 060	133 059	1 020 119
Kroonuaia sild - Aruküla tee kergliiklustee	777 240	116 586	893 826
Pepleri 1a uus lasteaed	1 500 000	300 000	1 800 000
Kesklinna Lastekeskus	765 000	862 000	1 627 000
Toomemäe pargi rekonstrueerimine	124 646	16 713	141 359
Purrete paigaldamine Emajõe kallarasajale	37 682	0	37 682
"Pehmed" projektid	toetus	omaosalus	kokku
Lapsehoiukohtade loomine ja -teenuse pakkumise toetamine 0-7 a lastele	297 000	53 554	350 554
TULUKE	296 000	25 000	321 000
NL-aegsete sõjaväehoonete lammutamine	77 948	8 666	86 614
Quality Enhancement of Mobilities using ECVET	65 253	0	65 253
Integreeritud sademeveesüsteemi kavandamine (<i>I-water</i>)	51 118	10 000	61 118
Consortium for Promoting Workplace Based Learning in HoReCa	17 892	0	17 892
Vareslaste monitooring	10 800	11 520	22 320

Tartu raudteejaama arendamine ja ligipääsetavuse suurendamine. Eesmärgiks on kujundada Tartu raudteejaamast esinduslik Tartu linna värav, luues tingimused reisijate hulga kasvuks jaama mugavuse ning turvalisuse suurendamise ning erinevate transpordiliikide parema integreerimise kaudu. Projekt ootab rahastamisotsust. Projekti heakskiitmisel kogumahuks rajatakse raudtee-alune kergliiklustunnel, korrastatakse raudteejaama esine liiklus, ehitatakse uusi kergliiklusteid ning ehitatakse välja uued auto- ning rattaparklad. Projekti eelarve on 1 780 000 eurot. Projekti rahastab Keskkonnainvesteeringute Keskus Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondi vahenditest.

Tartu idapoolne ringtee, 3. ehitusala. Põhimaanteed E263 Tallinn-Tartu-Luhamaa ja T3 Jõhvi-Tartu-Valga ühendava Tartu idapoolse ringtee kogupikkuseks on 11,8 km. Projekt on kavandatud neljas etapis: I – Võru tn sõlm; II – Turu ja Lammi tänavate vaheline teelõik; III – Lammi tee ja Räpina maantee vaheline teelõik; IV – Räpina maantee ja Jõhvi-Tartu maantee vaheline lõik. Tartu idapoolne ringtee ehitatakse linnasiseseks ringmagistraaliks, mis ühendab põhimaanteed ja mille funktsiooniks on põhitänav projektkiirusega 80 km/h. 2016. a vahendid on kavandatud 3. ehitusala ehitamiseks. Kavas on 1,5 km pikkuse tänavalõigu ehitamine, mis ühendab eelnevate ehitusaladega rajatud teelõigud Räpina maanteeaga. Projekti hinnanguline eelarve on 8 miljonit eurot, millest 85% taotletakse majandus- ja kommunikatsiooniministeeriumi kaudu Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondist.

Muuseumi tee ehitus on vajalik seoses Eesti Rahva Muuseumi valmimisega. Toetust taotletakse riigieelarvest.

Kergliiklusteede ehitus kavandatakse rahastada Ettevõtluse Arendamise Sihtasutuse vahendusel Euroopa Regionaalarengu Fondi linnaliste piirkodade meetmest.

Pepleri 1a uus lasteaed. 2015. a teostati projekteerimistööd lasteaia rajamiseks, 2016.a. on kavas alustada ehitustöödega. Projekti prognoositav eelarve on 3,8 mln eurot. Projekti rahastab Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus Euroopa Regionaalarengu Fondi linnaliste piirkondade arendamise meetmest.

Kesklinna Lastekeskuse renoveerimine. 2015. a teostati Kesklinna Lastekeskuse vanema hooneosa rekonstrueerimistööd ja juurdeehituse projekteerimistööd. Enne rekonstrueeritud osa asustamist on vajalik teostada olemasoleva juurdeehituse lammutamine ning alustada uue juurdeehituse ehitustöödega (hoone karp valmis). Projekti rahastab Ettevõtluse Arendamise Sihtasutus Euroopa Regionaalarengu Fondi linnaliste piirkondade arendamise meetmest.

Toomemäe pargi rekonstrueerimine - I etapp (nõlvakindlustused). Projekti käigus kindlustatakse Toomemäe nõlvad Pirogovi platsi poolsel küljel, rajatakse nõlva ülemisesse serva kaitsepiire ning koostatakse ehitusprojekt nõlvakindlustuse- ja sadevetesüsteemi rajamiseks. Projekti eelarve on 149 280 eurot. Projekti rahastab Keskkonnainvesteeringute Keskus Euroopa Liidu Ühtekuuluvusfondi keskkonnaprogrammi vahenditest.

Purrete paigaldamine Emajõe kallasrajale. Projekti I etapi raames paigaldatakse Emajõe vasakkalda (Sõpruse silla ja Ihaste silla vahelisele alale) kallasrajale 2 lühemat purret üle kraavide ning 10 istepinki. II etapi töödena paigaldatakse üks pikem (66 meetrit) purre soodi kohale ja täiendavalt veel 10 istepinki, et saaks kogu 4km pikkuse kallasraja purrete abil läbitavaks teha. Projekti eelarve on I etapil 19 376 ning II etapil 22 589 eurot. Projekti rahastab Keskkonnainvesteeringute Keskus keskkonnaprogrammi raames.

Lapsehoiukohtade loomine ja -teenuse pakkumise toetamine 0-7 a lastele. Tartu linn sai Innove kaudu Euroopa Sotsiaalfondi meetmele „Lapsehoiukohtade loomine ja teenusepakkumise toetamine 0-7 aastastele lastele“ toetust kahele projektile. Kesklinna Lastekeskuse projekt 2016. a veel ei käivitu ning eelarves on vaid täiendavad lapsehoiukohad lasteaedades Karoliine ja Rukkilill. Projekti eelarve on 1 136 633 eurot.

TULUKE (Teaduspõhine uus lähenemine – uus koolikultuur Eestis). Norrast tuuakse Eestisse tõenduspõhine õppekeskkonna ja pedagoogilise analüüsi mudel. Tõstetakse õpetajate professionaalseid oskusi tõenduspõhiste sekkumisprogrammide kasutamisel, luuakse pilootkoolis klassikalise klassiruumi asemel avatud õpperuum, mis eeldab, et õpetaja roll muutub lektorist mentoriks, tihendatakse kooli ja kogukonna koostööd. Projekti eelarve on 800 018 eurot.

Nõukogude Liidu aegsete sõjaväelennujaama hoonete lammutamine, 4. etapp. Raadi linnaosas asuvatel kinnistutel Puiestee 114, Kasarmu 3 ja Roosi 91 asuvad 5 kasutult seisvat sõjaväelennujaama hoonet, mis on täielikult amortiseerunud ning ei oma Tartu Linna jaoks funktsiooni. Projekti käigus lammutatakse nimetatud hooned ning lammutusjäätmed utiliseeritakse. Projekti eelarve on 91 280 eurot.

ECVET (Euroopa Krediidisüsteem kutsehariduse jaoks) abil erialade kvaliteedi tõstmine. Kutsehariduskeskus korraldab 194 õpirännet. Tulenevalt eesmärgist tõhustada praktilist õpet ja oskusi luua ning hoida sidet töömaailmaga, valmistatakse õpilaste õpiränded 18 erialal ette spetsialistide esimeste õpirännete käigus: määratakse õpiväljundid ning luuakse praktikamoodulid. Kõik see kokku tagab õpilaste eesmärgipärased õpiränded. Spetsialistide „teise voo“ õpirännete raames toimub 18 eriala õpilaste õpirännete hindamine kui ka spetsialistide erialaline stažeerimine. Projekti eelarve on 391 912 eurot.

Integreeritud sademeveesüsteemi kavandamine (*I-water*). Projekti eesmärk on arendada Tartu linnas integreeritud sademevee süsteeme, mille tulemusel väheneb kanalisatsiooni suunatava sademevee hulk. Kavandatavad tegevused:

- Jaamamõisa linnaosa viibetiikide süsteemi planeerimine.
- Tartu linna roheala osakaalu planeerimine.
- Emajõe üleujutuse kõrguspunkti täpsustamine.
- Väike - Anne kanali Emajõe äärsel ala kujundusprojekti koostamine.
- Väike - Anne kanalisid suubuva sademevee kvaliteedi parandamiseks tegevuste kavandamine.
- Partneritega kogemuste vahetamine, koostöökohtumine, oskuste suurendamine.
- Teistele Eesti omavalitsustele saadud kogemuste jagamine.

Projekti eelarve on 247 300 eurot.

Consortium for Promoting Workplace Based Learning in HoReCa (HoReCa – Hotel/Restaurant/Cafe) **(Toidutööstuses töökohapõhist õppimist arendav konsortsium).** Konsortsiumi moodustavad Tartu Kutsehariduskeskus, Viljandi Kutseõppekeskus ja Rakvere Ametikool. Eesmärkide saavutamiseks korraldab konsortsium (kuhu on kaasatud ka piirkondade majutus/toitlustusasutuste spetsialistid) käesoleva projekti raames kokku 38 õpirännet. Tulenevalt eesmärgist rakendada lähitulevikus töökohapõhist õpet on peamises fookuses Prantsusmaa töökohapõhise õppe rakendamise kompetents ja kogemused ning Eesti õpilaste praktiline juhendamine prantsuse ettevõtete juhendajate juhendamisel. Projekti eelarve on 89 459 eurot.

Tartu linna vareslaste monitooring. Tartu linn on soetanud 3 linnupeletit, eesmärgiga hoida vareslasi eemal kesklinna piirkonnast. Keskkonnaameti nõudel tuleb püsiva kooskõlastuse ja lindude peletamise loa saamiseks läbi viia uuring lindude peletamiseks paigaldatud seadmete mõju kohta. Projekti käigus viiakse läbi vareslaste monitooring/uuring. Monitooringu/uuringu tulemused peavad andma selguse, millist mõju avaldavad vareslastele kesklinna parkidesse paigaldatud lindude peletamise seadmed ning kas nendele tulemustele tuginedes saab keskkonnaamet väljastada loa lindude peletamiseks. Projekti eelarve on 22 320 eurot.

3. KULUD RAHADE KASUTAJATE LÕIKES

3.1. LINNAVOLIKOGU KANTSELEI

349 207 eurot

01 ÜLDISED VALITSUSSEKTORI TEENUSED

349 207 eurot

Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud

349 207 eurot

Klassif	Tegevusala ja kululiik	2014 aruanne	2015 eelarve	2016 eelarve	2016/2015 kasvu %
01111	LINNAVOLIKOGU	303 231	339 245	349 207	2,9
50	tööjõukulud	287 919	313 890	323 852	3,2
	tippjuhtide töötasu*	147 397	164 664	167 752	1,9
	avaliku teenistuse ametnike töötasu	19 020	21 103	22 560	6,9
	töötajate töötasu	46 149	48 842	51 788	6,0
	lepinguline töötasu	600	0	0	0,0
	erisoodustused	2 123	760	760	0,0
	tööjõukuludega kaasnevad maksud	72 630	78 521	80 992	3,1
55	majandamiskulud	15 312	25 355	25 355	0,0
	administreerimiskulud	3 580	6 700	6 700	0,0
	lähetuskulud	3 746	10 000	10 000	0,0
	koolituskulud	1 152	4 305	4 305	0,0
	hoonete ja ruumide majandamiskulud	2 696	3 100	3 100	0,0
	sõidukite ülalpidamise kulud	1 024	0	0	0,0
	inventari kulud	3 114	1 000	1 000	0,0

*valitavate ja ametisse nimetatavate ametnike töötasu

Tööjõukulud

Vastavalt linnavolikogu 13. juuni 2013. a otsusele nr 479 „Linnavolikogu liikmete arvu määramine“ on volikogu liikmete arv 49. Volikogu ja tema komisjonide liikmete tasude arvestamisel on juhitud Tartu Linnavolikogu 2. juuli 2009. a määrusest nr 120 „Linnavolikogu liikmetele tasu ja hüvituste maksmise kord“, Tartu Linnavolikogu 27. juuni 2013. a määrusest nr 97 „Tartu Linnavolikogu 2. juuli 2009. a määruse nr 120 „Linnavolikogu liikmetele tasu ja hüvituste maksmise kord“ muutmise“ ning Tartu Linnavolikogu otsustest, millega määrati tasud linnavolikogu esimehele, aseesimehele, komisjonide esimeestele ja fraktsioonide esimeestele.

Volikogu istungid toimuvad volikogu poolt kinnitatud kava alusel valdavalt üks kord kuus, juunis ja detsembris kaks korda kuus. Juulis ja augustis reeglina istungeid ei toimu. 2016. a on planeeritud 13 linnavolikogu istungit, arvestades välja kujunenud praktikat, et aasta jooksul võib tekkida vajadus ühe lisaistungi korraldamiseks.

2016. a eelarvesse on planeeritud volikogu esimehe töötasu 3135 eurot kuus (2015. a tasemel). Volikogu aseesimehe tasuks on planeeritud 799 eurot kuus. Linnavolikogu liikme kuutasust ja istungite tasust on aseesimees loobunud. Linnavolikogu liikmele makstakse linnavolikogu istungil osalemise eest tasu 64 eurot ning linnavolikogu liikme ülesannete täitmise eest kuutasu 32 eurot kuus, välja arvatud kuud, kui volikogu istungeid ei toimu.

Planeeritud on 8 alalist ja 2 ajutist komisjoni, mõlema tegevuse ajaks on arvestatud pool aastat. Igal komisjonil toimub keskmiselt 13 koosolekut aastas. Komisjonide liikmeid on kokku 128. Komisjonide esimeeste tasudeks on planeeritud 200 eurot kuus. Komisjoni liikmete tasu koosolekul osalemisel on 20 eurot, elektrooniline osalemine 3 eurot. Võrreldes 2015. a on lisandunud ühe komisjoni esimehe tasu tulenevalt sellest, et 2015. a oli ühe ajutise komisjoni

esimees loobunud komisjoni esimehe tasust, kuid 2016. a ei saa seda eeldada. Samuti on arvestatud rohkem komisjonide koosolekuid (nt arengu- ja planeerimiskomisjoni koosolekuid on planeeritud 16). Volikogus on 4 fraktsiooni, fraktsiooni esimehe tasu on 200 eurot kuus.

Linnavolikogu kantselei ametnike ja töötajate tööjõukulud on arvestatud Tartu Linnavolikogu 24.01.2013. a määruse nr 2 "Tartu linna ametiasutuste palgajuhend" ja Tartu Linnavolikogu 24.01.2013. a otsuse nr 444 „Tartu linna ametiasutuste struktuuri ja teenistuskohdade koosseisu kinnitamine“ alusel. Kokku on kantselei koosseisus 5,7 töö- ja ametikohta, mis on 2015. a tasemel.

Majandamiskulud on kavandatud 2015. a mahus kindlustamaks koosolekute läbiviimiseks ruumide rentimise, linnavolikogu esindatuse välispartneritega suhtlemisel, volikogu liikmetele ja kantselei töötajatele koostamise ning volikogu töö administreerimise.

3.2. LINNAKANTSELEI

3 229 160 eurot

Valdkond	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %	2016- 2015 eurodes
Linnakantselei kokku	2 785 578	3 143 155	3 229 160	2,7	86 005
Üldised valitsussektori teenused, sh:	2 081 887	2 339 989	2 351 543	0,5	11 554
investeeringustegevuse kulud	20 354	71 000	51 700	-27,2	-19 300
Avalik kord	218 425	322 871	386 966	19,9	64 095
Majandus	66 045	20 377	0	-100,0	-20 377
Vaba aeg ja kultuur	41 416	41 070	31 686	-22,8	-9 384
Haridus	372 702	411 641	452 403	9,9	40 762
Sotsiaalne kaitse	5 103	7 207	6 562	-8,9	-645

01 ÜLDISED VALITSUSSEKTORI TEENUSED 2 351 543 eurot

Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud 2 299 843 eurot

Klassif	Tegevusala ja kululiik	2014 aruanne	2015 eelarve	2016 eelarve	2016/2015 kasvu %
01	Üldised valitsussektori teenused	2 061 308	2 268 989	2 299 843	1,4
01112	LINNAVALITSUS	1 851 116	2 024 800	2 130 946	5,2
50	töäjõukulud	1 220 137	1 310 212	1 427 789	9,0
	valitavate ja ametisse nimetatavate ametnike töötasu	239 927	265 568	265 652	0,0
	avaliku teenistuse ametnike töötasu	129 605	131 970	136 335	3,3
	töötajate töötasu	493 221	558 147	627 688	12,5
	töövõtulepingu alusel töötajatele makstav tasu	3 093	2 300	3 000	30,4
	erisoodustused	36 276	17 100	27 710	62,0
	töäjõukuludega kaasnevad maksud	318 015	335 127	367 404	9,6
55	majandamiskulud	597 884	697 488	700 657	0,5
	administreerimiskulud	93 962	128 416	120 341	-6,3
	lähetuskulud	2 970	3 100	4 000	29,0
	koolituskulud	9 677	13 052	14 000	7,3
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	7 604	3 409	3 409	0,0
	sõidukite ülalpidamise kulud	12 276	10 217	10 217	0,0
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	455 315	497 223	515 890	3,8
	inventari kulud	9 376	34 371	23 100	-32,8
	meditsiinikulud ja hügieenitarbed	6 704	7 700	9 700	26,0
6	muud kulud	3 095	2 100	2 500	19,0
	maksu, riigilõivu- ja trahvikulud	3 082	2 100	2 500	19,0
	muud tegevuskulud	13	0	0	x
4	antavad toetused	30 000	15 000	0	-100,0
01600	ÜHISTEGEVUS	210 192	244 189	168 897	-30,8
50	töäjõukulud	70 848	82 401	12 524	-84,8
	valitavate ja ametisse nimetatavate ametnike töötasu	0	30 169	0	-100,0
	avaliku teenistuse ametnike töötasu	5 510	12 904	4 680	-63,7
	töötajate töötasu	14 635	15 797	4 680	-70,4

Klassif	Tegevusala ja kululiik	2014 aruanne	2015 eelarve	2016 eelarve	2016/2015 kasvu %
	töövõtulepingu alusel töötajatele makstav tasu	29 580	0	0	x
	erisoodustused	2 505	2 330	0	-100,0
	tööjõukuludega kaasnevad maksud	18 618	21 201	3 164	-85,1
55	majandamiskulud	87 581	107 530	97 814	-9,0
	administreerimiskulud	34 134	40 981	40 920	-0,1
	lähetuskulud	15 282	30 732	32 894	7,0
	koolituskulud	18 988	20 127	24 000	19,2
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	15 532	13 108	0	-100,0
	sõidukite ülalpidamise kulud	1 088	0	0	x
	inventari kulud	557	2 582	0	-100,0
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	2 000	0	0	x
6	muud kulud	10	22	0	-100,0
4	antavad toetused	51 753	54 236	58 559	8,0

Linnavalitsus ja kantselei

Tööjõukulud

Tööjõukulud on arvestatud 49 ametikohale, lisaks on linnakantselei koosseisus veel menetlusteenistus 12 ametikohaga, mille kulud on kajastatud avaliku korra valdkonna eelarves. Linnavalitsuse liikmete ja teiste ametnike ning töötajate töötasude arvestamisel on aluseks võetud praegu kehtivad ametipalgad. Lisatud on 1 tarkvara analüütiku töökoht IT teenistusele. Eelviidatud töökohta peamisteks ülesandeks on ühistranspordi infosüsteemide (reaalaja infosüsteem, piletisüsteem) kasutajatoe pakkumine. Linnavalitsuse 03.11.2015. a korraldusega nr 1196 kaotatakse ära asjaajamisteenistuse tehnik-asjaajaja töökoht. Töökohta teenistusülesanded jaotatakse teiste teenistujate vahel. Muudatusega seoses tuleb kanda ühe teenistuja teenistussuhte lõpetamisega seotud kulud. Töövõtulepinguga on palgal kellamees ja tõlgid.

Erisoodustusteks on esindus- ja vastuvõtukuludega seoses arvestatud 4500 eurot, muud erisoodustused (koolituste toitlustamised, mineraalvesi nõupidamisteks, spordikulud jne) 4520 eurot, LV töötajatele kingitused tööjuubeliteks 9780 eurot, tähtpäevadeks 8910 eurot.

Majandamiskulud

Lähetuskulude kasv on tingitud vajadusest aktiivsemalt tutvustada maailmas Tartu kui targa linna (*Smart City*) kogemusi. Koolituskulude kasv tuleneb sisekontrolli- ja IT töötajate koolitamise vajadusest ning juristide ühiskoolitustest.

Linnavalitsuse info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud on linnakantselei eelarves. Põhilised kululiigid on arvutite rent ja andmeside ning arendustööd (eelkõige Tartu linna uus veeb).

Inventarikulud koosnevad raekoja ruumides inventari uuendamise projekti jätkamisest (20 000 eurot) ja inventari rendist (joogivee jahutid ja kunstiteosed LV tööruumides kokku 3 100 eurot). Meditsiinikulud on planeeritud töötervishoiuteenusteks – vastav kulu on aastate lõikes erinev ja tingitud reaalsest vajadusest (töötervishoiuarst määrab tervisekontrolli vajavad ametnikud; vahetub ligi 30-40 ametnikku, kes tuleb suunata tervisekontrolli 1 kuu jooksul).

Liikmemaks ja ühistegevuskulud

Ühistegevuse alla on planeeritud sellised kulud, mis on otseselt seotud linnavalitsuse esindamisega LV liikmete ja LV delegatsiooni poolt.

Esindus- ja vastuvõtukuludeks on planeeritud 36 420 eurot Riia, Kutaisi / Lviv / Vitebski, Pihkva / Peterburi, Tampere, Uppsala, Lüneburgi, Turu, Ferrara ja Kaunase delegatsioonide vastuvõtuks.

Linnavalitsuse esindajate välislähetused on planeeritud järgmistesse kohtadesse: Uppsala, Tampere, Pihkva / Peterburi, Hafnarfjörður, Veszprem, Turu, Kutaisi / Lviv / Vitebsk, UBS komisjonide koosolekud, Bergen (Hansapäevad), konverentside lähetused jms.

Koolituskuludeks on 24 000 eurot ühiskoolituste korraldamiseks. Linnavalitsuse „Juhtide arendamise programmi“ III osa eesmärk on arendada juhtide pädevust juhtimisprotsessi haldamisel. Programmi kaasatakse kesk- ja tippastme juhid (u 60 inimest), et kinnistada juhtide vajadust järjekindlalt ise oma liidri- ning juhiomadusi laiemalt arendada ja seeläbi töötajaid motiveerida ning mõjutada positiivselt organisatsiooni sisemist toimimist ja koostööd.

Liikmemaksu tasutakse Eesti Linnade Liidule 43 409 eurot (kasv 6%), Tartumaa Omavalitsuste Liidule 14 730 eurot (2015. a tasemel) ja Eesti Personalijuhtimise Ühingule PARE 420 eurot.

Investeeringuid on planeeritud 51 700 eurot info- ja kommunikatsioonitehnoloogiale: 22 700 eurot võrguseadmed ja tulemüür, 12 000 eurot LV wifi sisevõrgu väljaehitused, 10 000 eurot A3 digikoopiamašinaid (4 tk), 7 000 eurot võrguehitused lasteaedades.

03 AVALIK KORD

386 966 eurot

03600 Muu avalik kord

Põhitegevuskuludid kaetakse **finantseerimiseelarvest**.

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
03600	MUU AVALIK KORD	218 425	322 871	386 966	19,9
50	tööjõukulud	180 961	244 161	308 436	26,3
	avaliku teenistuse ametnike töötasu	135 173	182 482	230 520	26,3
	tööjõukuludega kaasnevad maksud	45 788	61 679	77 916	26,3
55	majandamiskulud	37 464	77 960	77 780	-0,2
	administreerimiskulud	6 078	14 200	14 200	0,0
	koolituskulud	2 018	2 880	4 000	38,9
	sõidukite ülalpidamise kulud	26 690	43 630	50 730	16,3
	inventari kulud	1 170	6 850	2 150	-68,6
	eri- ja vormiriietus	1 508	10 400	6 700	-35,6
6	muud kulud	0	750	750	0,0

Tööjõukulud

Menetlusteenistuses kasvas ametikohtade arv seniselt 12-lt kahe koha võrra alates 01.01. 2015. a ja kolme ametikoha võrra alates 17.08.2015. a vastavalt volikogu 18. septembri 2014. a otsusele nr 117. Selle muutusega kasvavad tööjõukulud ka 2016. a.

Majandamiskuludes

on vähenenud kulud inventari ja eririietuse soetamiseks (2015. a seoses uute töötajatega ja neile töökohtade sisustamisega). Sõidukite ülalpidamiskulud kasvavad seoses 2015. a liisitud auto rendimaksetega ja aasta lõpus on kavas välja vahetada vana väikebuss.

08 VABA AEG JA KULTUUR 41 070 eurot**08600 - Muu vaba aeg ja kultuur 41 070 eurot**Majandamiskulud (infotehnoloogia)

Linnakantselei infotehnoloogia teenistus administreerib linnavalitsuse struktuuriüksuste ja asutuste arvutivõrku ja korraldab riigihankeid riistvara ja tarkvara rentimiseks/soetamiseks.

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
08600	MUU VABAAEG JA KULTUUR	41 416	41 070	31 686	-22,8
55	majandamiskulud	41 416	41 070	31 686	-22,8
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	41 416	41 070	31 686	-22,8

Kultuuriasutustele renditavate arvutite rent on 30 827 eurot ja arvutite viirusetõrje tarkvara 859 eurot.

09 HARIDUS 452 403 eurot**09609 – Muud hariduse abiteenused 452 403 eurot**Majandamiskulud (infotehnoloogia)

Kutsehariduse kuludest (65 565 eurot) kaetakse 40 256 eurot riikliku koolitustellimuse katteks riigilt saadud vahendite arvel.

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
09609	HARIDUSE ABITEENUSED	372 702	411 641	452 403	9,9
55	majandamiskulud	372 702	411 641	452 403	9,9
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	372 702	411 641	452 403	9,9

Kulud jagunevad:

310 834 eurot	arvutite rent,
85 145 eurot	andmeside, fiibrivõrk ja telefonid,
32 745 eurot	kontoritarkvara,
10 722 eurot	viirusetõrje tarkvara,
8 579 eurot	süsteemihaldustarkvara,
4 378 eurot	MS Dynamics AX kasutamine Kutsehariduskeskuses.

10 SOTSIAALNE KAITSE 7 207 eurot**10200 - Eakate hoolekandeesutused - päevakeskused****Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud 7 207 eurot**Majandamiskulud (infotehnoloogia)

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
10200	PÄEVAKESKUSED	5 103	7 207	6 562	-8,9
55	majandamiskulud	5 103	7 207	6 562	-8,9
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	5 103	7 207	6 562	-8,9

Arvutite rent sotsiaalhoolekande asutustele on 6050 eurot ja arvutite viirusetõrje tarkvara 512 eurot.

3.3. ARHITEKTUURI JA E HITUSE OSAKOND**710 465 eurot**

Valdkond	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %	2016- 2015 eurodes
Arhitektuuri ja ehituse osakond kokku	472 461	636 817	710 465	11,6	143 648
Üldised valitsussektori teenused	366 295	384 735	395 897	2,9	11 162
Majandus, sh:	39 964	105 104	138 012	31,3	32 908
Vaba aeg ja kultuur, sh:	66 202	146 978	176 556	20,1	29 578
investeermistegevuse kulud	29 066	117 900	132 000	12,0	14 100

01 ÜLDISED VALITSUSSEKTORI TEENUSED**395 897 eurot****Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud****395 897 eurot**

Klassif	Tegevusala ja kululiik	2014 aruanne	2015 eelarve	2016 eelarve	2016/2015 kasvu %
01	Üldised valitsussektori teenused	366 295	384 735	395 897	2,9
01112	LINNAVALITSUS	366 295	384 735	395 897	2,9
50	tööjõukulud	332 051	353 082	357 963	1,4
	avaliku teenistuse ametnike töötasu	210 242	233 027	220 036	-5,6
	töötajate töötasu	30 472	30 860	47 500	53,9
	töövõtulepingu alusel töötajatele makstav tasu	188	0	0	x
	erisoodustused	5 657	0	0	x
	tööjõukuludega kaasnevad maksud	85 492	89 195	90 427	1,4
55	majandamiskulud	34 162	31 653	37 934	19,8
	administreerimiskulud	2 891	7 075	8 575	21,2
	lähetuskulud	154	1 517	1 647	8,6
	koolituskulud	3 882	2 226	2 226	0,0
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	171	500	500	0,0
	sõidukite ülalpidamise kulud	15 889	17 672	17 672	0,0
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	3 479	383	564	47,3
	inventari kulud	4 194	650	4 120	533,8
	meditsiinikulud ja hügieenitarbed	621	630	1 630	158,7
	eri- ja vormiriietus	2 881	1 000	1 000	0,0
6	muud kulud	82	0	0	x

Tööjõukulud

Kavandatud on 20 ametikohta.

Majandamiskulud

Kavas on töökeskkonna parendamine. Eririietus on järelevalve spetsialistidele. Sõidukite ülalpidamiskulud koosnevad töötajate isikliku sõiduauto kasutamise hüvitamisest ja liisitud sõiduauto kuludest. Ametnikel on 13 mobiiltelefoni, millest tuleneb sidekulude kasv (varem mobiil vaid osakonna juhatajal ja teenistuste juhtidel).

Osakonna eelarves on kulud arhitektuurile ja linnakujundusele kavandatud finantseerimiseelarvest, sh põhitegevuseks 138 012 eurot ja investeerimiskuludeks 70 000 eurot.

04740 - Üldmajanduslikud arendusprojektid**Arhitektuur (põhitegevuse kulud)****79 276 eurot**

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
04740	ARHITEKTUUR	27 808	54 564	79 276	45,3
50	tööjõukulud	5 950	6 690	2 810	-58,0
	töövõtulepingu alusel töötajatele makstav tasu	4 440	5 000	2 100	-58,0
	tööjõukuludega kaasnevad maksud	1 510	1 690	710	-58,0
55	majandamiskulud	13 358	37 154	22 466	-39,5
	administreerimiskulud	2 706	7 400	7 600	2,7
	uurimis- ja arendustööde kulud	5 498	21 434	5 000	-76,7
	lähetuskulud	2 489	4 000	4 266	6,7
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	2 665	4 320	5 600	29,6
4	antavad toetused	8 500	10 720	54 000	403,7
	preemiad, stipendiumid	8 000	10 720	6 000	-44,0
	antav toetus tegevuskuludeks	500	0	48 000	x

Tööjõukulud on kavandatud võistlustingimuste koostamiseks ja žüriiliikmete töötasudeks.

Majandamiskulud

Uurimis- ja arendustöödeks eraldati täiendavalt 2015. a I lisaeelarvest avaliku ruumi Võidu sillast Turu sillani kasutuselevõtu eskiisprojekti koostamiseks ja 2014. a alustatud ideekonkursi „Annelinna avalik- ja aktiivsusruum“ lõpetamiseks 14 434 eurot. 2016. a eelarvesse on kavandatud vaidlusaluste või ehitusjärelvalve raames tellitavate ekspertiiside ja linnakujunduslike projektide tellimise kulud. Kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud on kavandatud erinevate arhitektuuri- ja linnakujundusalaste näituse (Holmi ideevõistluse näitus) ja seminari (Turu-Tartu 20) korralduskuludeks.

Antavad toetused

Toetusest on kavandatud:

- 28 000 eurot Valgusklubi MTÜle 2016. A sügisel valgusbiennaali korraldamiseks,
- 20 000 eurot ERM-i ja Tartu Architbook väljaande koostamiseks,
- 6 000 eurot Tartu lippude väljaku ideevõistluse preemiateks.

04900 - Muu majandus**Linnakujundus (põhitegevuse kulud)****58 736 eurot**

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
04900	MUU MAJANDUS (LINNAKUJUNDUS)	12 156	50 540	58 736	16,2
50	tööjõukulud	0	0	5 486	x
	töövõtulepingu alusel töötajatele makstav tasu	0	0	4 100	x
	tööjõukuludega kaasnevad maksud	0	0	1 386	x

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
55 majandamiskulud		8 557	36 240	47 250	30,4
	uurimis- ja arendustööde kulud	0	23 750	4 000	-83,2
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	0	4 500	0	-100,0
	inventari kulud	5 758	0	33 000	x
	muud mitmesugused majanduskulud	6 398	7 990	10 250	28,3
4 antavad toetused (preemiad, stipendiumid)		0	14 300	6 000	-58,0

Tööjõukulud

on kavandatud Toomemäe infograafika koostamiseks ja žüriiliikmete töötasudeks.

Majandamiskulud

Uurimiskulud on kavandatud ideekonkursside korraldamiseks. Inventari kulud on kavandatud turismiinfotahvlite ja tervikliku Toomemäe infograafika rajamiseks (33 000 eurot). Muudes kuludes on linna dekoreerimise (Vabariigi aastapäevaks, Tartu rahu aastapäevaks, Võidupühaks, hansapäevadeks, jõulukaunistused Raeplatsile), pinkide siltide valmistamise ja paigaldamise ning ebaseaduslike reklaamikandjate likvideerimise kulud.

Antavad toetused

on kavandatud linna infograafika ideevõistluse preemiateks.

08 VABA AEG JA KULTUUR 176 556 eurot

08207 - Muinsuskaitse 106 556 eurot

Vahendid eraldatakse **finantseerimiseelarvest:**

Põhitegevuse kuludeks 44 556 eurot

Investeeringutegevuse kuludeks 62 000 eurot

Muinsuskaitsealaste riiklike kohustuste täitmiseks 2016. a on kavandatud toetusena Muinsuskaitseametilt 18 000 eurot tööjõukuludeks.

Põhitegevuse kulud 44 556 eurot

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
08207 MUINSUSKAITSE		37 136	29 078	44 556	53,2
50 tööjõukulud		18 332	18 454	18 722	1,5
	avaliku teenistuse ametnike töötasu	13 681	13 792	13 993	1,5
	tööjõukuludega kaasnevad maksud	4 651	4 662	4 729	1,4
55 majandamiskulud		15 310	10 624	18 034	69,7
	administreerimiskulud	773	1 152	0	-100,0
	uurimis- ja arendustööde kulud	12 932	7 472	15 764	111,0
	lähetuskulud	1 340	2 000	2 270	13,5
	koolituskulud	40	0	0	x
	inventari kulud	225	0	0	x
4 antavad toetused		3 494	0	7 800	x

Tööjõukulud

Kultuuriväärtuste vanemspetsialisti töötasu korrigeerimisega kaasneb vajadus täiendada riikliku toetuse arvel kaetavaid tööjõukulusid.

Majandamiskulud

Muinsuskaitsealaste uurimis- ja arendustööde kulud on suunatud kas Staadioni - Ujula või Jaama – Puiestee miljööala kohta ajaloolise õiendi koostamiseks, kultuuriväärtusega asjade ja mälestiste registri täiendamiseks ning Raadi kalmistul tsaariaegses rongiõnnetuses hukkunud sõdurite ühishaua mälestussamba konserveerimiseks tehtavate uuringute ja konserveerimise jätkamiseks, uuringuks, mille alusel saab teha ettepaneku nimetada arheoloogiliselt väärtuslikud alad arheoloogiamälestisteks.

Investeeringustegevuse kuludes on kavandatud antavaid investeeringutoetusi **62 000 eurot**, sh:

32 000 eurot restaureerimistoetusteks,

30 000 eurot EAÕK-le Tartu Uspenski katedraalkiriku katusemaastiku restaureerimiseks.

08600 – Muu vaba aeg ja kultuur

70 000 eurot

Vahendid on määratud kaasava eelarve raames investeeringustegevuse toetusena Toomemäe nõlval Elleri amfiteatri loomiseks.

3.4. AVALIKE SUHETE OSAKOND

540 603 eurot

Valdkond	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %	2016- 2015 eurodes
Avalike suhete osakond kokku	644 334	685 388	540 603	-21,1	-144 785
Üldised valitsussektori teenused	433 325	459 365	503 647	9,6	44 282
Majandus	199 261	214 263	36 956	-82,8	-177 307
Haridus	11 748	11 760	0	-100,0	-11 760

01 ÜLDISED VALITSUSSEKTORI TEENUSED

503 647 eurot

Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud

503 647 eurot

Klassif	Tegevusala ja kululiik	2014 aruanne	2015 eelarve	2016 eelarve	2016/2015 kasvu %
01	Üldised valitsussektori teenused	433 325	459 365	503 647	9,6
01112	LINNAVALITSUS	220 166	233 162	252 036	8,1
50	töõjõukulud	207 301	215 425	229 771	6,7
	töötajate töötasu	151 301	159 819	170 484	6,7
	erisoodustused	2 733	955	1 000	4,7
	töõjõukuludega kaasnevad maksud	53 267	54 651	58 287	6,7
55	majandamiskulud	12 865	17 737	22 265	25,5
	administreerimiskulud	5 478	7 020	7 020	0,0
	lähetuskulud	1 554	3 715	3 715	0,0
	koolituskulud	1 206	1 600	4 600	187,5
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	685	640	640	0,0
	sõidukite ülalpidamise kulud	1 083	1 872	3 000	60,3
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	1 668	1 370	1 770	29,2
	inventari kulud	584	520	520	0,0
	meditsiinikulud ja hügieenitarbed	27	500	500	0,0
	eri- ja vormiriietus	373	350	350	0,0
	muu erivarustus ja erimaterjalid	207	150	150	0,0
01600	ÜHISTEGEVUS	213 159	226 203	251 611	11,2
50	töõjõukulud	4 850	4 625	4 625	0,0
	töövõtulepingu alusel töötajatele makstav tasu	1 870	2 835	2 835	0,0
	erisoodustused	1 179	500	500	0,0
	töõjõukuludega kaasnevad maksud	1 801	1 290	1 290	0,0
55	majandamiskulud	177 686	202 687	227 655	12,3
	administreerimiskulud	122 872	132 701	140 805	6,1
	uurimis- ja arendustööde kulud	3 475	16 924	13 000	-23,2
	lähetuskulud	6 050	7 000	7 000	0,0
	koolituskulud	2 699	2 400	2 400	0,0
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	42 590	43 662	64 450	47,6
4	antavad toetused	30 623	18 891	19 331	2,3

Osakonna ülalpidamiskulud

Tööjõukulud

Avalike suhete osakonnas on kavandatud 12 ametikohta. Vastavalt linnavalitsuse 03.11.2015. a korraldusele nr 1196 korraldatakse ümber avalike suhete osakonna teenistuskohade struktuur ja koosseis. Osakonna ülesannete paremaks täitmiseks ja teenistusteüleste tegevuste paindlikumaks täitmiseks kaotatakse osakonna struktuurist kõik teenistused. Osakond jätkab ühtse meeskonnana, kus kõikide töötajate fookus on üldnimetajal „avalikud suhted“ ning osakonna ülesannetel. Osakonnajuhataja saab nii paremini kasutada kogu osakonna töötajaid vajalike tööloikude ja ülesannete täitmiseks. Muudatuste tulemusena väheneb osakonna teenistuskohade arv ühe võrra. Muudatusega seoses tuleb kanda kahe teenistuja teenistussuhte lõpetamisega seotud kulud.

Majandamiskuludes kasvavad koolituskulud tulenevalt arengueestlustest ilmnenuv vajadustele.

Ühistegevus

Majandamiskulud

Mitmed administreerimiskulud on kasvanud ja teenused (tõlke-, ilukirjateenus) kallinenud. Info- ja PR teenused on suurenenud kaasamistegevuste kajastumisega eelarves. Kaasava eelarve protsessi reklaami- ja toimetamiskuludeks on kavandatud 8000 eurot ja uue imago trükise kavandamiseks ja tekstide tellimiseks 5000 eurot. Ettenägematuteks maineüritusteks on kavandatud 3500 eurot. Kulude suurenemine on tingitud vabariigi aastapäeva kontsertaktuse maksumuse suurenemisest ja ettenägematute ürituste läbiviimistega arvestamisest (tseremooniad, kampaaniad, tähtpäevad).

Lisaks kavandatakse 2015. a võrreldes suuremaid kulutusi Tartu mainekampaaniatele, mis on viimastel aastatel olnud edukad ja korralik reklaamikampaania vajab ka rohkem ressursse (rõhk sotsiaalmeedial). Koostöös Sihtasutusega Tartumaa Turism kavandatakse mitmetes kampaaniates ja tegevustes ühisosa eesmärgiga suurendada Tartu märgatavust ja turismiga seonduva aktiivsuse kasvu.

Toetused

Toetus KUKU raadio Linnatunni saatele on 6713 eurot. Liikmemaksud on planeeritud järgmistele organisatsioonidele: Balti Mere Turismi Komisjon, Kohalike Keskkonnainitsiatiivide Rahvusvaheline Nõukogu, Läänemere Linnade Liit.

04 MAJANDUS 36 956 eurot

04540 - Õhustransport 31 956 eurot

Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud 31 956 eurot

Vahendid on kavandatud toetuseks ASle Tallinna Lennujaam Tartu lennujaama regulaarliinide teenindamiseks baasaastatega samas mahus.

04730 - Turism 5 000 eurot

Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud 5 000 eurot

Alates 2016. a kasutab toetust SA-le Tartumaa Turism ettevõtluse osakond. Avalike suhete osakonna eelarves on kavandatud vahendid põhitegevuse toetuseks Eesti Konverentsibüroole.

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
04730	TURISM	167 305	182 307	5 000	-97,3
55	majandamiskulud	0	20 000	0	-100,0
	uurimis- ja arendustööde kulud	0	20 000	0	-100,0
4	antavad toetused	167 305	162 307	5 000	-96,9

3.5. ETTEVÕTLUSE OSAKOND**630 642 eurot**

Valdkond	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %	2016- 2015 eurodes
Ettevõtluse osakond kokku	697 991	689 427	1 065 575	54,6	376 148
Üldised valitsussektori teenused	202 931	233 727	243 838	4,3	10 111
Majandus, sh:	480 219	437 223	808 037	84,8	370 814
investeeringuskulud	91 344	85 000	110 000	29,4	25 000
Vabaaeg ja kultuur	14 841	18 477	13 700	-25,9	-4 777

01 ÜLDISED VALITSUSSEKTORI TEENUSED 243 838 eurot**Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud 243 838 eurot**

Klassif	Tegevusala ja kululiik	2014 aruanne	2015 eelarve	2016 eelarve	2016/2015 kasvu %
	Üldised valitsussektori teenused	202 931	233 727	243 838	4,3
	<i>LINNAVALITSUS</i>	<i>202 931</i>	<i>233 727</i>	<i>243 838</i>	4,3
50	tööjõukulud	188 205	214 145	224 172	4,7
	avaliku teenistuse ametnike töötasu	114 442	102 884	103 070	0,2
	töötajate töötasu	24 112	57 164	64 510	12,9
	tööjõukuludega kaasnevad maksud	48 060	54 097	56 592	4,6
55	majandamiskulud	14 726	19 582	19 666	0,4
	administreerimiskulud	5 214	5 250	5 450	3,8
	lähetuskulud	2 520	2 785	2 935	5,4
	koolituskulud	1 925	1 950	1 950	0,0
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	669	700	700	0,0
	sõidukite ülalpidamise kulud	2 333	1 802	1 536	-14,8
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	1 003	400	400	0,0
	inventari kulud	389	6 195	6 195	0,0
	meditsiinikulud ja hügieenitarbed	673	500	500	0,0

Tööjõukulud

Osakonnas on 12 ametikohta. Eelarves on arvestatud lisatasud osakonna juhataja, registriteenistuse juhataja ja sekretäri asendamiseks.

Majandamiskulud

Majandamiskulud on üldiselt planeeritud eelmise aasta baasi järgi.

04 MAJANDUS 808 037 eurot**04730 – Turism 265 443 eurot**

2016. a on antud ettevõtluse osakonna kureerida antav toetus SA-le Tartumaa Turismi. Eelnevatel aastatel olid vahendid avalike suhete osakonna eelarves ning baas andmed olid vastavalt 167 305 eurot 2014. a ja 174 300 eurot 2015. a.

Vahendid on ette nähtud sihtasutuse majandamiseks, turunduseks, toetuse andmiseks SA-le Lõuna-Eesti Turism, Vaksali infopunktile, Tartu Giidide Ühingule. Kulud kasvavad põhiliselt seoses turundustegevuste kasvuga.

04740 - Üldmajanduslikud arendusprojektid

542 594 eurot

Kulud kaetakse finantseerimiseelarvest 529 594 eurot ja majandamiseelarvest 13 000 eurot.

Finantseerimiseelarve

Põhitegevuse kulud

419 594 eurot

Investeermistegevuse kulud

110 000 eurot

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
ÜLDMAJANDUSLIKUD					
04740	ARENUSPROJEKTID	221 887	293 480	419 594	43,0
50	töõjõukulud	980	1 338	1 739	30,0
	töövõtulepingu alusel töötajatele makstav tasu	673	1 000	1 300	30,0
	erisoodustused	46	0	0	x
	töõjõukuludega kaasnevad maksud	261	338	439	29,9
55	majandamiskulud	95 272	120 242	156 280	30,0
	administreerimiskulud	90 061	81 500	93 300	14,5
	uurimis- ja arendustööde kulud	0	0	28 000	x
	lähetuskulud	2 479	7 142	5 380	-24,7
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	0	11 755	27 000	129,7
	muud mitmesugused majanduskulud	2 732	19 845	2 600	-86,9
4	antavad toetused	125 635	171 900	261 575	52,2
	preemiad, stipendiumid	600	900	900	0,0
	antavad toetused tegevuskuludeks	125 035	171 000	260 675	52,4

Töõjõukuludes on lepinguline töötasu seminaride, kursuste ja teabepäevade lektorite töö tasustamiseks. Arendusprojektide töõjõukuludes vähenemine, kuna osakonnas ei rakendata enam koosseisuvälist projektijuhti.

Majandamiskulud on kavandatud järgmiste osakonna tegevuste katteks:

Arengukavas püstitatud eemärkide saavutamiseks kavandatakse ettevõtluse arendamisel rakendada meetmeid ja tegevusi viies arengusuunas.

- ettevõtluse uuendus- ja kasvuvõime arendamine;
- arengusuund: inimressursi arendamine;
- ettevõtlust toetava tugisüsteemi ja infrastruktuuri arendamine;
- ettevõtluse rahvusvahelistumise toetamine;
- ettevõtluskeskkonna maine ja ettevõtluskultuuri edendamine.

Ettevõtluslinna strateegiliste eesmärkide saavutamisel on oluline koostöö Tartus tegutsevate ettevõtluse tugistruktuuride ja ülikoolidega.

Kulud kasvavad seoses uute ürituste/projektide kavandamisega: ettevõtlusuuringu läbiviimine (viimane uuring teostati 2010. a), toidufestivali korraldamine, toitlustusettevõtjatele suunatud üritus „Maitsev Tartu“, on suurendatud koostööd üliõpilaskonnaga.

Antavad toetused on kavandatud:

156 675 eurot SA-le Tartu Loomemajanduskeskus, millest 92 000 eurot filmifondi toetus,

	inkubatsioonivahendid ja Antoniuse õue moeetenduse ning jõuluõue korraldamiseks 11 000 eurot,
45 000 eurot	SA-le Tartu Teaduspark tegevustoetuseks, sh uue algatusena 20 000 eurot ettevõtluse demokeskuse loomiseks,
30 000 eurot	Tartu Biotehnoloogia Pargile inkubatsiooniks;
20 000 eurot	SA-le Tartu Ärinõuandla tegevustoetuseks;
10 000 eurot	SA-le Tartu Teaduspark Lõuna Eesti nutika spetsialiseerumise strateegia rakendamise seotud tegevusteks ja Lõuna-Eesti ettevõtjate koostöö edendamiseks;
7 000 eurot	toetused uute projektide algatamiseks;
6 000 eurot	konkurss "Ajujaht" innovaatilise, suurima rakendusliku väärtusega äriidee toetuseks;
3 000 eurot	mittetulundusühingute tarbijakaitsealaste projektide toetuseks;
2 000 eurot	kirbuturu korralduskuludeks;
900 eurot	preemiad konkursside võitjatele.

SA Tartu Loomemajanduskeskus koordineerib katusorganisatsioonina loomemajandust Tartus Kalevi tn 13, 15 ja 17 ruumides ning alates 2012. a ka aadressidel Lutsu 3 ja 5 ning Munga 6 (Antoniuse Õu):

- jagades loomemajandusalast infot;
- viies läbi erialast täiendust pakkuvaid koolitusi;
- pakkudes loovettevõtjatele juriidilist ja majandusalast nõustamist ning inkubatsiooniteenust. Toetust antakse 15 inkubandile 250 eurot kuus. Loodetav uute ettevõtete arv inkubatsioonis on 15, loodavate töökohtade arv 10-15, luuakse 10 uut kaubamärki.

Tartu Biotehnoloogia Park on linnaeelarvest küsinud toetust, et jätkata inkubaatori tegevust 2016. a. Toetust taotletakse, kuna riik lõpetas alustavate ettevõtete toetamise läbi inkubatsiooniprogrammi ja ilma lisatoetuseta on inkubaatori jätkamine raskendatud. Inkubatsiooniprogrammi toetamise jätkudes tagab BioMed inkubaator tegevuse jätkamise järgmiste tulemustega:

- Inkubaatoris osalevate ettevõtete arv on minimaalselt 16 ettevõtet;
- Uusi ettevõtteid kaasatakse inkubatsiooniprogrammi minimaalselt 6;
- Eelinkubatsiooni kaasatakse vähemalt 10 uut ettevõtet;
- Inkubatsiooniprogrammis osalevate ettevõtete prognoositav käive 2016. a 1 550 000 eurot, sh, eksport moodustab sellest minimaalselt 600 000 eurot;
- Investeeringud kaasatakse inkubatsiooniettevõtetesse 500 000 eurot aastas;
- Programmis osalevates ettevõtetes luuakse 10 uut töökohta aastas, millest laekub täiendavat maksutulu ca 100 000 eurot;
- Kõikides programmis osalevates inkubatsiooniettevõtetes töötab kokku u. 130 inimest, kelle palkadest laekub riigile makse ca. 2,4 miljonit eurot aastas.

SA Tartu Ärinõuandla on maakondlik arenduskeskus, kes nõustab alustavaid ja tegutsevaid ettevõtjaid. Lisaks nõustamisele korraldatakse baaskoolitusi alustavatele ettevõtjatele ja infopäevi ning üks kontaktreis väikeettevõtjatele.

Esitatud projektis taotletakse vahendeid noorte ettevõtlikkuse stimuleerimiseks: õpilasfirmade mentorklubi läbiviimiseks, äriplaanide konkursiks, õpetajate õppereisiks, õpilasfirmade jõululaada organiseerimiseks, infopäevade korraldamiseks koolides, noorte ettevõtlikkuse tunnustamiseks (konkurss „ettevõtlik noor“), karjäärikonverentsi korraldamiseks. Lisaks korraldatakse välisturgude infopäevi ja koolitusi alustatavatele ettevõtetele.

SA Tartu Teaduspark pakub inkubatsioonikeskusena kõigile inkubantidele võimalust osa saada teaduspargi koostöövõrgustikust ja pakub konsultatsioone finantseerimisvõimaluste, tehnoloogiaarenduse ja inimressursi arendamise osas. Toetust on küsitud neljale arengusuunale:

- Tartu Teaduspargi pooltööstuslike laborite arendamiseks võetud laenude tagasimaksete ja intresside makseteks.
- Lõuna-Eesti nutika spetsialiseerumise strateegia elluviimise alasteks tegevusteks, töökohtade loomiseks.

- Inkubaator 2.0 ja riistvarakiirendi Buildit arendamiseks, firmadele eelinkubatsiooniteenuse korraldamiseks koostöös kõigi Tartu tugiorganisatsioonidega ja ülikoolidega.
- Tartu Teaduspargi strateegia 2016 – 2021 koostamiseks.

Linnapoolsed tegevus- ja investeerimistoetused on võimaldanud pakkuda alustavatele firmadele soodsamaid renditingimusi ja äriarendusteenuseid ning on muutnud Teaduspargi inkubaatori atraktiivseks tehnoloogiafirmadele. Tegevustoetust ei ole sihtasutusele viimastel aastatel eraldatud.

Investeerimistegevuse kuludeks

110 000 eurot, sh:

- 85 000 eurot on antav toetus SA Tartu Teaduspark arendamiseks võetud pangalaenu ja intresside tagasimaksmiseks samas mahus eelmiste aastatega. Teaduspargi omavahendid 170 000 eurot;
- 25 000 eurot on antav toetus SA-le Tartu Loomemajanduskeskus loomekiirendi fondi moodustamiseks. Programmis osalevate start-up ettevõtete kiire arengu tagamiseks pakub Buildit ettevõtetele seemneinvesteeringut kuni 25 000 euro ulatuses ning nende vajadustele vastavat mentorprogrammi, kus on eksperte nii äriarenduse, tehnoloogia kui disaini valdkondadest. Programm, mis kestab 3+1 kuud on kohandatud vastavalt osalevate start-up ettevõtete vajadustele ja lähtuvalt nende toodete/teenuste spetsiifikast.

Majandamiseelarve põhitegevuse kulud

13 000 eurot

Tulud laekuvad osakonna majandamiseelarvesse ettevõtjailt neile korraldatud kursuste osavõtutasuna. Eelarve väheneb võrreldes 2015. a eelarvega seoses struktuurifondide eelmise rahastamisperioodi projektide lõppemisega.

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
ÜLDMAJANDUSLIKUD					
04740	ARENDAUSPROJEKTID	166 988	58 743	13 000	-77,9
50	tööjõukulud	54 685	10 647	0	-100,0
	avaliku teenistuse ametnike töötasu	1 641	0	0	x
	töötajate töötasu	39 169	7 957	0	-100,0
	tööjõukuludega kaasnevad maksud	13 875	2 690	0	-100,0
55	majandamiskulud	112 303	48 096	13 000	-73,0
	administreerimiskulud	34 901	15 681	6 832	-56,4
	uurimis- ja arendustööde kulud	24 000	0	0	x
	lähetuskulud	5 350	17 606	1 568	-91,1
	koolituskulud	2 303	3 600	2 600	-27,8
	sõidukite ülalpidamise kulud	0	768	0	-100,0
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	9 966	0	0	x
	inventari kulud	430	4 000	2 000	-50,0
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	24 189	5 647	0	-100,0
	muud mitmesugused majanduskulud	11 164	794	0	-100,0

08 VABA AEG JA KULTUUR 13 700 eurot

08208 - Kultuuriüritused (laadad) 13 700 eurot

Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
08208	KULTUURIÜRITUSED	10 700	13 700	13 700	0,0
55	majandamiskulud	10 700	10 700	13 700	0,0
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	10 700	13 700	13 700	0,0

Kulud kavandatakse kevad-, Maarja-ja jõululaada korraldamiseks. Laatade eesmärk on pakkuda võimalust väikeettevõtjal müüa ja tutvustada tooteid. Samuti pakutakse laada külastajatele meelelahutust. Kolmel laadal on külastajaid hinnanguliselt ca 70 000.

3.6. HARIDUSOSAKOND

59 503 587 eurot

Valdkond	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %	2016-2015 eurodes
Haridusosakond kokku	54 267 165	61 387 017	59 503 587	-3,1	-1 883 430
Üldised valitsussektori teenused, sh:					
investeerimiskulud	857 823	745 034	742 749	-0,3	-2 285
finantseerimiskulud	326 561	130 739	112 808	-13,7	-17 931
Haridus, sh:					
investeerimiskulud	266 037	326 204	333 674	2,3	7 470
investeerimiskulud	53 409 342	60 641 983	58 760 838	-3,1	-1 881 145
investeerimiskulud	604 874	658 616	27 650	-95,8	-630 966

01 ÜLDISED VALITSUSSEKTORI TEENUSED 742 749 eurot

Finantseerimiseelarve

Põhitegevuse kulud	296 267 eurot
Investeerimistegevuse kulud	112 808 eurot
Finantseerimistegevuse kulud	333 674 eurot

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
01112	LINNAVALITSUS	265 225	288 067	296 267	2,8
50	tööjõukulud	243 069	257 825	266 025	3,2
	avaliku teenistuse ametnike töötasu	72 030	71 644	76 880	7,3
	töötajate töötasu	105 602	119 310	120 203	0,7
	erisoodustused	3 386	1 400	1 400	0,0
	tööjõukuludega kaasnevad maksud	62 051	65 471	67 542	3,2
55	majandamiskulud	22 140	30 242	30 242	0,0
	administreerimiskulud	10 050	10 400	11 072	6,5
	uurimis- ja arendustööde kulud	0	4 000	4 000	0,0
	lähetuskulud	346	2 000	2 000	0,0
	koolituskulud	6 883	4 000	4 000	0,0
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	23	500	500	0,0
	sõidukite ülalpidamise kulud	2 453	5 972	5 300	-11,3
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	1 394	520	520	0,0
	inventari kulud	560	1 250	1 250	0,0
	meditsiinikulud ja hügieenitarbed	431	600	600	0,0
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba- aja sisustamise kulud	0	1 000	1 000	0,0
6	muud kulud	16	0	0	x

Tööjõukulud

Haridusosakonnas on üldvalitsemise tegevusalas kavandatud 11 koosseisulist ametikohta. 2014. a II poolaastal loodi täiendav finantseerimise spetsialisti ametikoht. Seoses töökorralduslike muudatustega

ning täiendavatest tööülesannetest tuleneva töömahu kasvuga muutus alates 01.08.2015 osakonna töötajatel palgamäär.

Majandamiskulud on 2015. a tasemel.

Finantseerimistegevuse kulud

333 674 eurot

Riigi Kinnisvara ASile makstakse pikaajalise rendilepingu põhiosamakseid 322 856 eurot. Maarja Kooli bussi liisingumaksud on 10 818 eurot.

Investeeringutegevuse kulud

130 739 eurot

Vastavalt pikaajalise rendilepingule (Vanemuise 33 ja Vanemuise 35 asuvad koolihooned) tuleb 2016. a tasuda Riigi Kinnisvara ASile intressimakseid koos käibemaksuga kokku 111 922 eurot. Maarja Kooli bussi liisingu intresse tasutakse 886 eurot.

09 HARIDUS

58 760 838 eurot

09110 – Lasteaiad (põhitegevuse kulud)

21 655 134 eurot

Lasteaedu rahastatakse finantseerimiseelarvest 20 336 434 euro ja majandamiseelarvest 1 318 700 euro ulatuses.

2016. a on kavandatud linna finantseerimiseelarvesse laekumisi lapsevanemate poolt kaetava osana 3 783 380 eurot (2015. a 4 047 200 eurot, 2014. a 2 414 930 eurot, 2013. a 1 871 462 eurot), mille arvelt kaetakse 18,6% lasteaedade ülalpidamiskuludest finantseerimiseelarves. Tulude vähenemine seoses kohtade arvude täpsustumisega ning rühmaliikide muutusega 2015/2016 õa algul. Riigi toetusfondi vahenditest on kavandatud lasteaiaõpetajate koolituskuludeks 35 952 eurot, sotsiaalfondist lapsehoiukohtade loomiseks ja -teenuse pakkumiseks 0-7 a lastele 297 000 eurot.

Finantseerimiseelarve (põhitegevuse kulud)

20 336 434 eurot

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
09110	LASTEAIAD	16 144 699	19 423 304	20 336 434	4,7
50	tööjõukulud	11 680 080	13 576 140	14 533 885	7,1
	töötajate töötasu	8 660 326	10 144 590	10 856 694	7,0
	töövõtulepingu alusel töötajatele makstav tasu	13 716	2 040	5 700	179,4
	erisoodustused	35 904	0	0	x
	tööjõukuludega kaasnevad maksud	2 970 134	3 429 510	3 671 491	7,1
55	majandamiskulud	2 355 897	2 901 544	2 819 049	-2,8
	administreerimiskulud	33 770	35 470	33 584	-5,3
	lähetuskulud	80	80	240	200,0
	koolituskulud	41 852	34 410	46 794	36,0
	koolituskulud (riik)	35 480	35 952	35 952	0,0
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	1 442 902	1 816 473	1 774 890	-2,3
	rajatiste majandamiskulud	8 685	4 260	0	-100,0
	sõidukite ülalpidamise kulud	8 291	8 490	6 420	-24,4
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	11 016	6 970	9 620	38,0
	inventari kulud	164 743	125 872	58 272	-53,7

toiduained ja toitlustusteenused	40 813	165 500	156 933	-5,2
meditsiinikulud ja hügieenitarbed	34 000	39 540	45 870	16,0
õppevahendite ja koolituse kulud	507 162	590 910	577 138	-2,3
kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	13 514	28 987	30 029	3,6
eri- ja vormiriietus	12 194	6 830	38 207	459,4
muu erivarustus ja erimaterjalid	1 395	1 800	5 100	183,3
6 muud kulud	105	0	0	x
4 antavad toetused	2 108 617	2 945 620	2 983 500	1,3

Kulud nähakse ette 30 lasteaiale ja viiele munitsipaalhoiule ning toetusena eralasteasutustele, sh:

- **686 560 eurot** viiele **munitsipaalhoiule**
- **16 666 374 eurot munitsipaallasteaedadele**, kus on kohti keskmiselt 5 457 lapsele ehk võrreldes 2015. a 107 lapsele vähem (laste kohtade arv vähenes seoses kohtade arvude täpsustumisega ning rühmaliikide muutusega 2015/2016 õa algul).
- **2 983 500 eurot** antavate toetustena eralasteaedadele ja –hoidudele.

Tööjõukulud suurenevad munitsipaallasteaedades, kuna sealne töötasufond on kavandatud alates 01.01.2016. a kasvuga keskmiselt 7,8%, sh kasvab alampalgamäär 10%, õpetajate ja juhtkonna palgamäär 5% ning õpetaja abi palgamäär 7%. Munitsipaallasteaedade võrk suureneb tänu kolme uue rühma avamisele Tartu Lasteaed Karoliine filiaalis, sh täiendavad tööjõukulud 110 520 eurot. Munitsipaalhoidude vähenemine tuleneb asjaolust, et komplekteeritud hoiurühmade ja –laste arv on väiksem võrreldes 2015. a.

Majandamiskulud vähenevad kokku 82 495 eurot järgmistel põhjustel:

- kütte-, elektri ning vee- ja kanalisatsioonikulude vähenemine tulenevalt eelmise kolme aasta keskmisest tegelikust kulust kokku 22 257 eurot, sh munitsipaallasteaedades -15 457 eurot ja -hoidudes -6 800 eurot;
- inventarikulude vähenemine 67 600 eurot, kuna 2015. a eraldati Tartu Lasteaed Karoliine Tähe tn filiaali sisustamiseks ühekordselt vahendeid 72 000 eurot;
- toitlustusteenuse kulude kahanemine seoses laste arvu vähenemisega lasteaedades ja hoidudes kokku 8 567 eurot.

Munitsipaalhoiud

686 560 eurot

2016. a osutatakse lapsehoiuteenust ca 200 lapsele 17 rühmas (2015. a tegevuskulud 251 lapsele 20 rühmas mahus 852 580 eurot, millele lisandus ühekordselt eraldatud vahendid Tähe tänava hoiulastele uute rühmade sisustuse soetuseks 72 000 eurot).

Hoidude täitumine on kavandatud järgmiselt:

Hoiu nimetus	Kohtade arv	Laste nimestikuline keskmine arv
Kokku	246	199,4
Midrimaa hoid	15	14,0
Lotte hoid	18	16,7
Meelespea hoid	43	40,0
Karoliine hoid	60	52,9
Rukkilille hoid	110	75,8

Tööjõukulud summas 401 480 eurot on arvestatud ca 40 lapsehoidja, ca 1 muusika- ja liikumisõpetaja ametikohale (2015. a kavandatud 501 080 eurot).

Majandamiskulud on kavandatud mahus 285 080 eurot (2015. a kavandatud 351 500 eurot) sh:
168 000 eurot ruumide rendikulud neljas hoius;
40 200 eurot kulud küttele, elektrile ning veele ja kanalisatsioonile;
19 390 eurot administreerimis- ja meditsiinikulud ning muud kommunaalkulud (sh pesumaja-, prügiveo- ja valveteenus);
16 230 eurot õppevahendite kulud (arvestusega iga lapse kohta ca 80 eurot aastas);
41 260 eurot toitlustusteenuse kulud (arvestusega 1,17..1,50 eurot toidupäeva kohta, mille arvelt kaetakse toidu valmistamisega seotud kulud ning transpordikulud; täiendavalt tasub lapsevanem toiduainete maksumuse kulud).

Munitsipaallasteaiad

16 666 374 eurot

Tööjõukulud 10 455 214 eurot (sh Tartu Lasteaed Karoliine 3-rühmalise filiaali avamisega Tähe tänaval suurenevad tööjõukulud 110 520 eurot).

Kulud on planeeritud kokku 1174 ametikohale.

Majandamiskulud 2 533 969 eurot.

Majandamiskulude olulisemad muudatused on seotud Lasteaed Karoliine filiaaliga:

- 54 420 eurot filiaali rendikulud,
- 8 100 eurot kütte-, elektri ning vee – ja kanalisatsiooni kulud,
- 8 230 eurot filiaali toitlustusteenuse kulud (nimetatud kulude arvelt kaetakse toidu valmistamisega seotud kulud; täiendavalt tasub lapsevanem toiduainete maksumuse kulud,
- 3 500 eurot Tartu Lasteaed Karoliine filiaali õppevahendite soetamise kulud,
- 15 457 eurot kütte-, elektri ning vee- ja kanalisatsioonikulude vähenemine tulenevalt eelmise kolme aasta keskmisest tegelikust kulust,
- 4 557 eurot toitlustusteenuse kulude kahanemine seoses laste arvu täpsustumisega lasteaedades Lotte, Sipsik ja Maarjamõisa.

Antavad toetused

2 983 500 eurot

1 561 800 eurot (2015. a 1 466 800 eurot) eralasteaedadele, mille eraldamist reguleerib Linnavolikogu 27.06.2014. a määrus nr 25 „Eralasteaiale toetuse eraldamise kord“. Kulud on arvestatud 580-le lapsele, 2015. a arvestati 640-le lapsele. Vahendite suurenemine on tingitud laste vanuselise struktuuri muutustest ning täiendava toetuse määra tasumisest suuremale laste arvule võrreldes 2015. a. Eralasteaedades, kus viiakse vanema poolt kaetava osa määr 15% töötasu alammäärast või sellest madalamaks, on kavandatud täiendav toetus iga täisajalist kohta kasutava lapse kohta 64,50 eurot kuus. Täiendava toetuse maht 503 lapse kohta kokku ca 356 900 eurot (2015. a vastavalt 424 lapse kohta ca 272 800 eurot). Toetuse määr kuus aiaelisele lapsele on kavandatud 181 eurot ja söime-ealisele lapsele 191 eurot.

1 421 700 eurot (2015. a 1 478 820 eurot) eralapsehoiu teenusele, mille eraldamist reguleerib Tartu Linnavolikogu 27.06.2014. a määrus nr 26 „Tartu linna eelarvest lapsehoiuteenuse rahastamise kord“. Vahendid on kavandatud 575 lapsele (2015. a 643 lapsele). Toetuse määrad on kavandatud järgmiselt: toetus kuus aiaelisele lapsele 154 eurot ja söime-ealisele lapsele 162 eurot. Erahoidudes, kus viiakse vanema poolt kaetava osa määr 15 % töötasu alammäärast või sellest madalamaks ning lastele korraldatakse lapsehoiuteenuse raames last arendavaid tegevusi (sh muusika- ja liikumistegevusi vähemalt kaks astronoomilist tundi igal nädalal lapse

kohta), on kavandatud täiendav toetus iga täisajalist kohta kasutava lapse kohta 64,50 eurot kuus. 567 lapse kohta täiendava toetuse maht kokku ca 402 300 eurot.

Majandamiseelarve (põhitegevuse tegevuskulud)

1 318 700 eurot

Eelarve maht väheneb 2015. a algul eelarvesse lülitatud 2014. a kasutamata vabade jääkide ja 2015. a jooksul projektide teostamiseks saadud sihtotstarbeliste toetuste arvel. 2016. a väheneb ka tulu tootlustamise eest seoses laste arvu vähenemisega.

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
09110	LASTEAIAD	1 267 222	1 643 207	1 318 700	-19,7
50	tööjõukulud	1 988	1 270	0	-100,0
	töötajate töötasu	1 512	949	0	-100,0
	tööjõukuludega kaasnevad maksud	476	321	0	-100,0
55	majandamiskulud	1 265 234	1 641 937	1 318 700	-19,7
	administreerimiskulud	393	3 080	0	-100,0
	lähetuskulud	2 922	2 115	0	-100,0
	koolituskulud	1 993	3 776	0	-100,0
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	38 380	12 505	9 400	-24,8
	rajatiste majandamiskulud info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	1 387	0	0	x
	inventari kulud	75	0	0	x
	toiduained ja toitlustusteenused	5 698	3 572	0	-100,0
	meditsiinikulud ja hügieenitarbed	1 205 208	1 603 085	1 308 600	-18,4
	õppevahendite ja koolituse kulud	711	245	200	-18,4
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	7 426	9 929	500	-95,0
	eri- ja vormiriietus	727	3 630	0	-100,0
	eri- ja vormiriietus	295	0	0	x
	muu erivarustus ja erimaterjalid	19	0	0	x

Munitsipaallasteaedade majandamiseelarve (põhitegevuskulud)

1 264 300 eurot

Lasteaedade majandamiseelarve tuludeks on laste ja töötajate toitlustamise tasu ja tasu õppekavavälisest ujumisõpetusest.

Toidupäeva maksumuse (mis sisaldab toiduainete maksumuse kulu) kinnitab vastavalt „Koolieelse lasteasutuse seadusele“ asutuse direktor hoolekogu ettepanekul. Toidupäeva maksumus on olenevalt lasteasutusest lasteaialapse kohta päevas 1,28-1,80 eurot ja sõimelapse kohta 1,28-1,60 eurot. Ühe sõimelapse kohta planeeritakse keskmiselt 140 ja aialapse kohta 154 toidupäeva. Vähekindlustatud perede laste toitlustamise ja kohatasu toetus on kavandatud sotsiaalabi osakonna eelarvesse.

Lasteaedades Triinu ja Taavi ning Pääsupesa organiseeritakse lastevanemate kulul ujumise algõpet. Vahendid suunatakse ujumise algõppe korraldamise kuludeks summas 10 100 eurot (2015. a 10 800 eurot).

Munitsipaallasteaedade toitlustamise kuludeks on arvestatud kokku 1 254 200 eurot, sh laste toitlustamine 1 192 200 eurot ja töötajate toitlustamine 62 000 eurot. Võrreldes 2015. a on toitlustamise kulude kahanemine 62 800 eurot. Seoses laste arvu vähenemisega väheneb laste toitlustamise kulu 64 800 eurot. Töötajate toitlustamise kulu kasvab 2 000 eurot. Majandamiseelarve kulud vähenevad kokku 63 500 eurot.

Munitsipaalhoidude majandamiseelarve (põhitegevuskulud)

54 400 eurot

Munitsipaalhoidude majandamiseelarve tuludeks on 200 hoiulapse toitlustamise tasu, mille arvelt kaetakse toiduainete maksumus (2015. a 71 100 eurot).

Toidupäeva maksumus kinnitatakse haridusosakonna otsusega. Toidupäeva maksumuseks on kavandatud lapse kohta päevas 1,60 eurot. Ühe lapse kohta planeeritakse keskmiselt 170 toidupäeva.

09212, 09213, 09220, 09221 - ÜLDHARIDUSKOOLID

Tartu linnas on õppeaastast 2015/16 alates 21 munitsipaalüldhariduskooli, kus õppis 10. septembri 2015. a seisuga 11 521 õpilast (10. jaanuari 2015. a seisuga 11 611 õpilast). Õpilaste arv suurenes põhikoolis 242 võrra seoses lisandunud 1. klassidega, kuid samal ajal kahanes gümnaasiumis 332 õpilase võrra seoses Tartu Tamme Gümnaasiumi muutumisega riigigümnaasiumiks.

Üldhariduskoolidele on arvestatud finantseelarvelisi vahendeid järgmiselt:

- Koolijuhtide palgafond on kavandatud 2015. a tasemel ehk 263 573 eurot seoses 2014. a riigi otsusega mitte lubada katta õpetajate palgafondist juhtimiskulusid.
- Koolide töötajate koolituseks on kavandatud täiendavad 20 155 eurot, mis tulenevad haridustoetuse määrusest, mis ei luba riigieelarvelisi koolitusvahendeid kasutada muu personali (nt tugispetsialistide, huvijuhi, raamatukogujuhataja jt.) koolituskuludeks. Need koolitusvahendid toetavad ka turvalisust puudutavate koolituste läbiviimist, mis lähtub linna arengukava meetmest 1.1.5 (lk. 42 – turvalise füüsilise ja vaimse õppekeskkonna loomine õppeasutustes).
- Koolide ümberkorraldamiseks on lähtuvalt linna arengukava tegevustest kavandatud kokku 10 000 eurot (2015. a 25 000 eurot) seoses klassikomplektide suurenemisega / vähenemisega ja vajadusel koondamistasude väljamaksmisega.
- Õppekava toetavateks projektideks on kavandatud 48 000 eurot (2015. a tasemel), sh gümnaasiumite praktikume ja süvaõpet toetavate projektide läbiviimiseks. Tartu linna arengukavas (lk. 42) on toodud õppekavade, õppesuundade ning –metoodika arendamise toetamise tegevustena õppekava toetavate projektide konkursside korraldamine ning gümnaasiumite kujundamine õppesuundadel põhinevaks teadmuskeskusteks.
- Koolijuhtide tööalaseks täiendkoolituseks on kavandatud 10 000 eurot (2015. a tasemel). Linna arengukavas (lk. 44, meede 1.3.1) on toodud haridustöötajate pädevuse ja motiveerituse tõstmise ja koostöö arendamise üheks vahendiks õppeasutuste juhtide tööalase väljaõppe korraldamise, milleks käesolevad vahendid ka kavandatakse.
- Õpilaste tunnustamiseks on kavandatud 15 000 eurot (2015. a 20 000 eurot).
- Täiendav pearaha tavakoolis õppivate HEV laste õppetöö toetamiseks on planeeritud 20 000 eurot (2015. a tasemel).
- Ujumisõpetuse toetus II klassi õpilastele on kavandatud summas 65 000 eurot (2015. a 81 874 eurot). Ujumisõpetuse toetamine on linna arengukava laste ja õpilaste tervislike eluviiside ja tervise väärtustamise meetme (lk. 43, meede 1.2.4) üheks prioriteetseks tegevuseks. Arvestuse aluseks on hankelepingu nr. 14-7800 tegelik täitmine 2015. a ja prognoositud õpilaste ja õpperühmade arvud 2015-2016. õa. Sellest tulenevalt on prognoositud ujumisõpetuse toetuse summa eelarves.
- Kooliüleised IT kulud: multifunktsionaalsete ülelinnaliste õpilaspiletite ja õpilaspileti kehtivuse kuupäeva kleebiste trükkimiseks on kavandatud 6 000 eurot (2015. a 7 000 eurot) ja koolisööklatele toidupäevade lugemiseks mõeldud seadmete soetamiseks 10 000 eurot. Uus

õpilaspilet annab võimaluse fikseerida koolisööklates toitlustatavate õpilaste arvu ning tagab seeläbi tõhusama kontrolli tegelike sööjate üle.

- M-klassijuhataja teenuse maksumuseks on planeeritud 13 500 eurot (2015. a tasemel).
- Koolide aastapäevade tähistamise toetamiseks on kavandatud 3 000 eurot Aleksander Puškini Kooli, Miina Härma Gümnaasiumi ja Jaan Poska Gümnaasiumi aastapäevade tähistamiseks (2015. a oli kavandatud 4 400 eurot).
- Lähtuvalt Tartu linna arengukavast aastani 2020 on üheks haridusvaldkonna prioriteediks koostöö arendamine erinevate haridusasutuste vahel. Selle prioriteedi peamiseks tegevuseks on üldharidusasutuste koostöö arendamine ülikoolidega, milleks on 2016. a eelarvesse kavandatud 17 000 eurot (2015. a tasemel).
- Haridusfestivaliks on planeeritud uue kuluna 20 000 eurot. Haridusfestivali eesmärgiks on soov luua partnerlus HTM-iga ja ülikoolidega (sh ürituste läbiviimine). Arengukava meede 1.3.2 – Koostöö tihendamine haridusasutuste vahel (lk. 44).
- Üldhariduskoolidele on arvestatud jooksva remondi kuludeks 1 euro m².

Sihtotstarbeliselt on üldhariduskoolidele ette nähtud järgmised vahendid:

- Pikapäevarühmade töö korraldamiseks on kavandatud haridusosakonna eelarvesse 283 012 eurot (2015. a 353 232 eurot, 2014. a 335 392 eurot, 2013. a 321 754 eurot), mis eraldatakse koolidele kulupõhiselt.
- Tugispetsialistide tööjõukuludeks on kavandatud põhikoolidele ja Annelinna Gümnaasiumile 2,5 ametikohta, Miina Härma Gümnaasiumile ja Täiskasvanute Gümnaasiumile 2 ametikohta ja muudele gümnaasiumitele 1 ametikoht õpetaja prognoositavas alampalgamääras.
- Täiskasvanute Gümnaasium asub alates 1. august 2015. a uuel aadressil, mida haldab RKAS, mille kulude katteks on kavandatud 70 751 eurot.
- Miina Härma Gümnaasiumile on IB-õppe läbiviimiseks arvestatud vahendid ruumide rentimise kuludeks Saksa Kultuuriinstituudilt 1 290 eurot (2015. a tasemel). Lisaks on arvestatud IB-õppe koordinaatorite palgakulu kahe ametikoha kohta 37 571 eurot, (2015. a oli kavandatud 30 874 eurot, II lisaeelarvega lisandus 7 303 eurot). IB-õppe arendamise toetamine on lähtuvalt Tartu linna arengukavast (lk 42) üheks õppekavade, õppesuundade ning –metoodika arendamise toetamise meetme tegevuseks.
- Karlova koorikooli ja selle esinduskooride (Tartu Poistekoor ja Neidudekoor „Kurekell“) õppetöö korraldamiseks on eelarvesse kavandatud kokku 179 065 eurot (2015. a 162 764 eurot, 2014. a 135 100 eurot, 2013. a 114 801 eurot). 2016. a eelarves on sh arvestatud ühe koori esinduskulu välismaal, milleks 2015. a eraldati vahendeid linna reservfondist.

Eeltoodud selgitused eelarvete kujundamise ja mahtude osas on toodud kõigi koolide kohta. Pärast selgitusi antakse ülevaade eelarvest tabelitena tegevusalade lõikes.

Üldhariduskoolide majandamiseelarve on võrreldes 2015. a vähenenud 487 733 eurot, kuna 2016. a eelarvesse ei ole kavandatud ületulevaid jääke ega saadavaid sihtotstarbelisi toetusi, mille maht 2015. a oli vastavalt 321 510 eurot ja 85 949 eurot. Vähenemine on tingitud ka sellest, et alates 2015/2016 õppeaastast on kõik koolid peale Maarka Kooli üle läinud toitlustusteenuse ostule, mis vähendab koolide omatulude/kulude eelarvet.

09212 – Põhihariduse otsekulud

18 055 295 eurot

Koolivõrgu reorganiseerimise tulemusena on linnas 14 põhikooli. Lisaks kajastatakse siin ka täistsüklikoolide põhikooliõpetajate tööjõukulud. Põhikoole rahastatakse finantseerimiseelarvest 17 853 599 euro ja majandamiseelarvest 201 696 euro ulatuses. Finantseerimiseelarvesse kavandatakse toetust riigieelarvest 12 683 803 eurot.

Põhitegevuse kulud finantseerimiseelarves

17 853 599 eurot

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
PÕHIHARIDUSE					
09212	OTSEKULUD	14 583 351	17 279 629	17 853 599	3,3
50	tööjõukulud	13 297 210	15 403 900	15 712 926	2,0
	avaliku teenistuse ametnike töötasu	354	0	0	x
	töötajate töötasu	9 943 951	11 505 659	11 741 933	2,1
	töövõtulepingu alusel töötajatele makstav tasu	8 535	6 900	1 660	-75,9
	muud tasud	-1 350	0	0	x
	erisoodustused	17 278	0	0	x
	tööjõukuludega kaasnevad maksud	3 328 442	3 891 341	3 969 333	2,0
55	majandamiskulud	1 286 013	1 875 729	2 140 673	14,1
	administreerimiskulud	52 397	81 533	88 003	7,9
	lähetuskulud	541	1 662	1 456	-12,4
	koolituskulud	10 874	9 490	10 629	12,0
	koolituskulud (riik)	61 826	76 870	87 588	13,9
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	664 736	1 016 629	1 192 130	17,3
	sõidukite ülalpidamise kulud	2 429	5 612	7 545	34,4
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	79 900	43 127	56 351	30,7
	inventari kulud	71 472	51 318	53 673	4,6
	masinate ja seadmete ülalpidamise kulud	1 757	1 600	0	-100,0
	meditsiinikulud ja hügieenitarbed	12 055	20 715	22 260	7,5
	õppevahendite ja koolituse kulud	283 098	509 754	539 350	5,8
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	41 958	56 549	77 934	37,8
	eri- ja vormirietus	0	0	250	x
	muu erivarustus ja erimaterjalid	2 970	870	3 504	302,8
6	muud kulud	128	0	0	x

Majandamiseelarve põhitegevuse kulud
201 696 eurot

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
09212	PÕHIHARIDUSE OTSEKULUD	274 476	543 458	201 696	-62,9
50	tööjõukulud	84 567	146 348	70 244	-52,0
	töötajate töötasu	63 190	109 808	52 500	-52,2
	töövõtulepingu alusel töötajatele makstav tasu	2 451	180	0	-100,0
	tööjõukuludega kaasnevad maksud	18 926	36 360	17 744	-51,2
55	majandamiskulud	189 909	370 789	131 452	-64,5
	administreerimiskulud	6 588	11 752	5 000	-57,5
	lähetuskulud	4 207	15 228	0	-100,0
	koolituskulud	5 973	8 979	300	-96,7
	koolituskulud (riik)	475	0	0	x
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	89 369	143 917	69 950	-51,4
	sõidukite ülalpidamise kulud info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	256	0	0	x
	inventari kulud	6 862	22 185	9 340	-57,9
	masinate ja seadmete ülalpidamise kulud	14 418	45 026	18 300	-59,4
	masinate ja seadmete ülalpidamise kulud	0	300	1 000	233,3
	toiduained ja toitlustusteenused	278	300	0	-100,0
	meditsiinikulud ja hügieenitarbed	90	2 300	2 673	16,2
	õppevahendite ja koolituse kulud	15 885	23 389	13 317	-43,1
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	44 347	96 557	11 572	-88,0
	eri- ja vormiriietus	1 161	0	0	x
	muu erivarustus ja erimaterjalid	0	800	0	-100,0
	muud mitmesugused majanduskulud	0	56	0	-100,0
4	antavad toetused	0	26 321	0	-100,0

09213 – Üldkeskhariduse otsekulud
4 454 362 eurot

Üldkeskhariduse otsekuludesse kavandatakse 3 gümnaasiumi kulud ja täistsüklikoolide gümnaasiumiõpetajate tööjõukulud, mida rahastatakse finantseerimiseelarvest 4 433 762 euro ja majandamiseelarvest 20 600 euro ulatuses. Finantseerimiseelarvesse kavandatakse riigipoolse toetusena 3 545 693 eurot.

Finantseerimiseelarve (põhitegevuskulud)
4 433 762 eurot

ÜLDKESKHARIDUSE					
09213	OTSEKULUD	4 507 358	4 803 962	4 433 762	-7,7
50	tööjõukulud	4 065 518	4 167 797	3 825 696	-8,2
	töötajate töötasu	3 040 278	3 103 904	2 857 614	-7,9
	töövõtulepingu alusel töötajatele makstav tasu	5 812	5 000	1 650	-67,0
	erisoodustused	3 275	0	0	x
	tööjõukuludega kaasnevad maksud	1 016 153	1 058 893	966 432	-8,7
55	majandamiskulud	441 808	636 165	608 066	-4,4
	administreerimiskulud	13 541	22 500	22 265	-1,0
	lähetuskulud	0	875	150	-82,9
	koolituskulud	4 515	0	1 367	x
	koolituskulud (riik)	14 049	18 708	20 016	7,0
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	266 396	386 584	391 105	1,2
	sõidukite ülalpidamise kulud	2 993	5 940	5 740	-3,4
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	25 671	12 100	16 750	38,4
	inventari kulud	23 166	5 974	23 547	294,2
	meditsiinikulud ja hügieenitarbed	7 099	9 000	9 050	0,6
	õppevahendite ja koolituse kulud	74 293	162 277	97 076	-40,2
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	9 569	11 807	20 250	71,5
	muu erivarustus ja erimaterjalid	516	400	750	87,5
6	muud kulud	32	0	0	x

Majandamiseelarve põhitegevuse kulud
20 600 eurot

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
ÜLDKESKHARIDUSE					
09213	OTSEKULUD	64 846	65 466	20 600	-68,5
50	tööjõukulud	11 718	4 561	1 070	-76,5
	töötajate töötasu	8 647	572	800	39,9
	töövõtulepingu alusel töötajatele makstav tasu	1 291	2 836	0	-100,0
	erisoodustused	286	0	0	x
	tööjõukuludega kaasnevad maksud	1 494	1 153	270	-76,6
55	majandamiskulud	53 128	60 905	19 530	-67,9
	administreerimiskulud	7 437	1 756	2 800	59,5
	lähetuskulud	4 455	4 760	0	-100,0
	koolituskulud	3 874	5 616	1 450	-74,2

kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	2 761	13 060	0	-100,0
sõidukite ülalpidamise kulud	248	0	0	x
info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	1 435	2 485	0	-100,0
inventari kulud	1 567	3 256	9 480	191,2
meditsiinikulud ja hügieenitarbed	528	1 000	0	-100,0
õppevahendite ja koolituse kulud	5 079	8 400	0	-100,0
kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	25 635	20 572	4 300	-79,1
eri- ja vormiriietus	109	0	1 500	x

09220 – Põhi- ja üldkeskhariduse kaudsed kulud e täistsüklikoolid

2 084 246 eurot

Põhi- ja üldkeskhariduse kaudsetesse kuludesse kavandatakse 3 täistsüklikooli kulud (vähenemine 1 võrra, sest 2015. a reorganiseeriti Tamme Gümnaasium Tamme Kooliks ja riigigümnaasiumiks), mida rahastatakse finantseerimiseelarvest 1 954 574 euro ja majandamiseelarvest 129 672 euro ulatuses. Finantseerimiseelarvesse kavandatakse riigipoolse toetusena 382 274 eurot. Õpetajate palgad on kajastatud otsekuludes tegevusalade 09212 ja 09213 all.

Finantseerimiseelarve (põhitegevuskulud)

1 954 574 eurot

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
09220	PÕHI- JA ÜLDKESKHARIDUSE KAUDSED KULUD	4 114 957	2 393 926	1 954 574	-18,4
50	tööjõukulud	2 403 941	1 418 099	1 292 063	-8,9
	töötajate töötasu	1 734 520	1 053 232	965 367	-8,3
	töövõtulepingu alusel töötajatele makstav tasu	11 522	2 500	300	-88,0
	muud tasud	1 350	0	0	x
	erisoodustused	11 042	3 747	0	-100,0
	tööjõukuludega kaasnevad maksud	645 507	358 620	326 396	-9,0
55	majandamiskulud	1 657 218	965 327	662 511	-31,4
	administreerimiskulud	84 448	69 995	51 358	-26,6
	uurimis- ja arendustööde kulud	0	11 603	10 000	-13,8
	lähetuskulud	1 544	2 199	0	-100,0
	koolituskulud	13 355	7 036	12 859	82,8
	koolituskulud (riik)	119 324	69 200	38 188	-44,8
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	835 718	436 495	330 442	-24,3
	sõidukite ülalpidamise kulud	6 856	4 837	3 000	-38,0
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	45 004	37 874	35 350	-6,7

inventari kulud	44 716	9 844	5 750	-41,6
masinate ja seadmete ülalpidamise kulud	106	500	0	-100,0
meditsiinikulud ja hügieenitarbed	10 233	3 534	3 400	-3,8
õppevahendite ja koolituse kulud	424 313	222 077	136 964	-38,3
kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	69 783	88 713	34 700	-60,9
eri- ja vormiriietus	218	700	200	-71,4
muu erivarustus ja erimaterjalid	1 600	720	300	-58,3
6 muud kulud	10	500	0	-100,0
4 antavad toetused	53 788	10 000	0	-100,0

Majandamiseelarve põhitegevuse kulud

129 672 eurot

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
PÕHI- JA ÜLDKESKHARIDUSE					
09220	KAUDED KULUD	379 951	226 752	129 672	-42,8
50	tööjõukulud	68 880	124 909	78 142	-37,4
	töötajate töötasu	14 378	42 336	40 612	-4,1
	töövõtulepingu alusel töötajatele makstav tasu	34 303	51 500	17 790	-65,5
	erisoodustused	1 005	682	0	-100,0
	tööjõukuludega kaasnevad maksud	19 194	30 391	19 740	-35,0
55	majandamiskulud	311 071	101 843	51 530	-49,4
	administreerimiskulud	9 521	635	3 200	403,9
	lähetuskulud	5 478	4 000	600	-85,0
	koolituskulud	16 546	1 389	0	-100,0
	koolituskulud (riik)	224	0	0	x
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	77 195	35 180	13 897	-60,5
	sõidukite ülalpidamise kulud	225	120	1 000	733,3
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	4 235	3 532	3 100	-12,2
	inventari kulud	29 919	7 215	10 900	51,1
	toiduained ja toitlustusteenused	808	1 880	0	-100,0
	meditsiinikulud ja hügieenitarbed	2 078	1 510	2 233	47,9
	õppevahendite ja koolituse kulud	27 012	19 352	2 300	-88,1
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	137 830	26 530	13 800	-48,0
	eri- ja vormiriietus	0	300	300	0,0
	muu erivarustus ja erimaterjalid	0	200	200	0,0

09221 - Täiskasvanute Gümnaasiumi kaudsed kulud**278 0397 eurot**

Täiskasvanute Gümnaasiumi õpetajate tööjõukulud kajastatakse otsekuludena tegevusalades 09212 ja 09213. Kaudseid põhitegevuskulusid rahastatakse finantseerimiseelarvest. Riigipoolseks toetuseks kavandatakse 84 693 eurot.

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
TÄISKASVANUTE GÜMNAASIUMIDE					
09221	KAUDED KULUD	252 344	268 031	278 039	3,7
50	tööjõukulud	172 363	163 294	159 127	-2,6
	töötajate töötasu	122 289	122 043	118 928	-2,6
	erisoodustused	565	0	0	x
	tööjõukuludega kaasnevad maksud	49 509	41 251	40 199	-2,6
55	majandamiskulud	79 981	104 737	118 912	13,5
	administreerimiskulud	4 747	5 141	6 380	24,1
	lähetuskulud	22	400	400	0,0
	koolituskulud	457	400	600	50,0
	koolituskulud (riik)	3 822	4 076	6 516	59,9
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	42 915	59 475	70 751	19,0
	sõidukite ülalpidamise kulud	637	0	0	x
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	3 810	3 260	3 000	-8,0
	inventari kulud	1 031	1 300	1 050	-19,2
	meditsiinikulud ja hügieenitarbed	515	1 200	600	-50,0
	õppevahendite ja koolituse kulud	21 375	26 485	28 215	6,5
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	586	2 700	1 000	-63,0
	muu erivarustus ja erimaterjalid	64	300	400	33,3

Kutseõppe kulud**8 926 014 eurot**

on jagatud nelja tegevusalasse:

- kutseõppe kaudsed kulud (09222) – õppetöö korraldamise kulud, õppebaaside majandamine,
- põhihariduse baasil kutseõppe otsekulud (09223) – õppetoetused, õpetajate tööjõukulud,
- keskhariduse baasil kutseõppe otsekulud (09300) – õppetoetused, õpetajate tööjõukulud,
- taseme alusel mittemääratletav haridus (09500) – täiskasvanute tasuline õpe.

2016. a. riiklik koolitustellimus on haridus- ja teadusministeeriumi 08.01.2015. a käskkirjale nr 9 vastavalt 2795 õppekohta (2015. a 2800 õppekohta). Tartu kutsehariduskeskuse 2016. a finantseerimiseelarve planeerimisel on lähtutud 2015. a haridus- ja teadusministeeriumi finantseerimislepingu nr. 10.1 – 8.1/15/223) summast 7 306 828 eurot (sh vanglaõpe 202 062 eurot), millest on infotehnoloogiakuludeks suunatud linnakantselei käsutusse 40 256 eurot. Kutsehariduskeskuses on 286,75 koosseisulist töötajat sh 180 pedagoogi. Majandamiskulude vähenemine tuleneb koolitustellimuse väiksemast mahust, aga ka asjaolust, et baasaastate andmetes on

ka projektide katteks aasta jooksul täiendavalt saadud vahendeid, mida 2016. a pole nii suures mahus kavandatud.

Kutsehariduskeskusele laekub vahendeid 1 659 442 majandamiseelarvesse kokku teenuste osutamisest 1 545 298 eurot, rendituluna 30 999 eurot ja on kavandatud saada toetust 83 145 eurot SA-lt Archimedes projektidele Quality Enhancement of Mobilities using ECVET (QEME) ja Consortsium for Promoting Workplace Based Learning in HoReCa.

Eelarve vähenemine tuleneb koolitustellimuse väiksemast mahust.

2015. a sügisel on plaanis üle vaadata Tartu Kutsehariduskeskuses rakendatud ametikohtade koosseis, et leida võimalusi kokkuvõtteks: välistatud ei ole ka struktuurimuudatuste tegemine õppetöö parema korraldamise eesmärgil.

Vahendite vabanemisel töjõukulude kokkuvõtte näol suunatakse need tegevuskulude täiendamiseks nendele eelarveridadele, mis oluliselt vähenenud võrreldes eelmiste aastatega: IT kulud, majandamiskulud, õppekulud. 2016. a tuleb kindlasti suuremat tähelepanu pöörata kulude optimeerimisele: vajadusel püütakse finantseerimiseelarve defitsiiti katta omateenitud vahendite arvelt.

09222 – Kutseõppe kaudsed kulud

3 790 083 eurot

Kulusid rahastatakse finantseerimiseelarvest riigieelarvelistest vahenditest 2 636 911 euro ja majandamiseelarvest 1 153 172 euro ulatuses.

Finantseerimiseelarve	2 636 911 eurot
põhitegevuskulud	2 630 361 eurot
investeeringutegevuse kulud	6 550 eurot

Põhitegevuse kulud

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
KUTSEÕPPE KAUDSED					
09222	KULUD	2 597 091	2 867 503	2 630 361	-8,3
50	tõjõukulud	1 325 248	1 487 902	1 498 874	0,7
	töötajate töötasu	949 302	1 074 010	1 091 537	1,6
	töövõtulepingu alusel töötajatele makstav tasu	22 680	29 320	20 000	-31,8
	erisoodustused	11 792	7 004	7 000	-0,1
	tõjõukuludega kaasnevad maksud	341 474	377 568	380 337	0,7
55	majandamiskulud	1 265 999	1 373 901	1 126 487	-18,0
	administreerimiskulud	98 722	105 403	76 398	-27,5
	uurimis- ja arendustööde kulud	275	100	0	-100,0
	lähetuskulud	12 384	18 800	17 800	-5,3
	koolituskulud (riik)	46 385	47 800	36 000	-24,7
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	498 327	536 012	450 371	-16,0
	sõidukite ülalpidamise kulud	38 735	41 000	35 000	-14,6
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	164 403	166 762	98 591	-40,9
	inventari kulud	64 628	47 240	35 500	-24,9

masinate ja seadmete ülalpidamise kulud	12 334	15 361	16 500	7,4
meditsiinikulud ja hügieenitarbed	16 355	10 410	10 000	-3,9
õppevahendite ja koolituse kulud	281 476	352 873	322 827	-8,5
kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	31 975	31 500	27 000	-14,3
muud mitmesugused majanduskulud	0	640	500	-21,9
6 muud kulud	36	100	0	-100,0
4 antavad toetused	5 808	5 600	5 000	-10,7

Töõjõukulud on ette nähtud 286 koosseisulisele töötajale, neist 180 on õpetajad.

Vähendatud on ruumide ja territooriumide hooldus- ja remondikulud.

Sõidukite ülalpidamiskulud on ette nähtud kooli 8 sõiduki sh 1 bussi ülalpidamiskuludeks ja töötajatele, kes kasutavad isiklikku sõiduautoot töösõitudeks, kompensatsioonide maksmiseks. Kompensatsiooni makstakse 20 - 25 töötajale (üldjuhul 64 eurot) kalendrikuus sõidupäeviku täitmisel.

Infotehnoloogiakuludes kavandatakse üle minna ainult rendiarvutitele. Planeeritakse jõudumööda täiendada ja välja vahetada juba amortiseerunud seadmeid.

Õppekulud on vajalike õppematerjalide ja väikevahendite soetamiseks, samuti kutsevõistlustest ka rahvusvahelistest võistlustest osavõtmiseks ning infokogu ja raamatukogu täiendamiseks õppekirjandusega.

Investeermisgevuse kulud 6550 eurot kasutatakse Kutsehariduskeskuse õppeotstarbeliste seadmete soetamiseks, millele lisandub majandamiseelarvest **3100 eurot**.

Majandamiseelarve	1 153 572 eurot
Põhitegevuse kulud	1 150 472 eurot
investeermisgevuse kulud	3 100 eurot

Põhitegevuse kulud

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
KUTSEÕPPE KAUSSED					
09222	KULUD	1 477 135	1 633 668	1 150 072	-29,6
50	töõjõukulud	540 493	419 029	433 960	3,6
	töötajate töötasu	345 396	266 875	293 934	10,1
	töövõtulepingu alusel töötajatele makstav tasu	56 362	44 575	30 400	-31,8
	erisoodustused	1 683	1 035	0	-100,0
	töõjõukuludega kaasnevad maksud	137 052	106 544	109 626	2,9
55	majandamiskulud	936 642	1 214 420	716 112	-41,0
	administreerimiskulud	18 857	13 689	10 130	-26,0
	uurimis- ja arendustööde kulud	320	0	0	x
	lähetuskulud	14 231	41 816	2 048	-95,1
	koolituskulud	15 421	106 567	12 354	-88,4
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	180 386	181 561	194 679	7,2
	sõidukite ülalpidamise kulud	888	8 968	768	-91,4

info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	2 562	1 594	2 042	28,1
inventari kulud	22 573	50 474	50 823	0,7
masinate ja seadmete ülalpidamise kulud	7 249	1 500	0	-100,0
toiduained ja toitlustusteenused	2 374	2 500	700	-72,0
meditsiinikulud ja hügieenitarbed	279	374	607	62,3
õppevahendite ja koolituse kulud	116 619	303 676	55 019	-81,9
kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	4 503	3 900	2 613	-33,0
tootmiskulud	489 040	405 301	315 700	-22,1
muu erivarustus ja erimaterjalid	57 817	68 748	56 100	-18,4
muud mitmesugused majanduskulud	3 523	23 752	12 529	-47,3
6 muud kulud	0	219	0	-100,0

Eelarve vähenemine on seotud majandamiseelarve 2015 a alguseks kasutamata jäänud vahendite avamisega kulude katteks summas 323 534 eurot ning täiendavalt saadud vahendid projektide katteks 352 026 eurot. 2016. a eelarvesse on kavandatud projektide teostamiseks saadavaid vahendeid 52 175 eurot õpirände kahele projektile.

Tööjõukulud

Kulud on planeeritud omatulude teenimiseks rakendatud koosseisudele ja ajutistele lepingulistele töötajatele ning FIE teenust pakkuvatele töötajatele töötasude maksmiseks. 2016. a on küll töötasu osas planeeritud 3,6% tõusu, kuid selle rakendumine sõltub vahendite tegelikust laekumisest.

Majandamiskulud

Vahendid planeeritakse õppetöö läbiviimiseks vajalike õppevahendite ja materjalide soetamiseks, samuti kantselei ja klienditeeninduse kulude katmiseks, tootmisega seotud kuludeks (kaup, tooraine) ning tarbimiskuludeks, koosseisuliste töötajate koolituse- ja lähetuskuludeks, ruumide korrashoiuks, seadmete hooldamiseks, IT riist- ja tarkvara soetamiseks ja töövahendite (väikevahendite) väljavahetamiseks.

09223 – Põhihariduse baasil kutseõppe otsekulud

3 015 544 eurot

Kulusid finantseeritakse riigilt saadavate toetuste arvel ja majandamiseelarvest 1300 eurot, mis on osa õpirändeprojektist.

Finantseerimiseelarve põhitegevuskulud

3 014 244 eurot

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
PÕHIHARIDUSE BAASIL					
09223	KUTSEÕPPE OTSEKULUD	2 582 707	2 967 474	3 014 244	1,6
50	tööjõukulud	1 752 445	1 976 069	2 062 361	4,4
	töötajate töötasu	1 306 896	1 476 883	1 541 376	4,4
	tööjõukuludega kaasnevad maksud	445 549	499 186	520 985	4,4
4	antavad õppetoetused	830 262	991 405	951 883	-4,0

Tööjõukulud on ette nähtud 122 õpetajale. Lisaks rakendatakse vakantsete tundide arvelt kalendriaasta jooksul 25-30 õpetajat (sh keskhariduse baasi õpetamiseks) võlaõiguslike lepingute alusel. Õppetoetustest makstakse põhitoetust, koolitoidutoetust ja antakse sõidusoodustusi.

Majandamiseelarve 1300 eurot antakse toetusena projektis osalevatele õpilastele.

09300 – Keskhariduse baasil kutseõppe otsekulud

1 549 677 eurot

Kulusid finantseeritakse riigilt saadavate toetuste arvel 1 519 707 eurot ja majandamiseelarvest 29 970 eurot, mis on osa kahest õpirände projektist.

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
KESKHARIDUSE BAASIL					
09300	KUTSEÕPPE OTSEKULUD	1 210 584	1 529 869	1 519 707	-0,7
50	tööjõukulud	948 818	1 211 208	1 171 595	-3,3
	töötajate töötasu	707 345	905 237	875 632	-3,3
	tööjõukuludega kaasnevad maksud	241 473	305 971	295 963	-3,3
4	antavad õppetootused	261 766	318 661	348 112	9,2

Tööjõukulud on ette nähtud 58 õpetajale. Lisaks lepingulised õpetajad vakantsete tundide arvelt.

09500 - Taseme alusel mittemääratletav haridus

570 710 eurot

Kutsehariduskeskuse täiskasvanukoolitust finantseeritakse finantseerimiseelarvest (95 710 eurot kutseksamite läbiviimiseks) ja majandamiseelarvest 470 000 eurot (tasulise täiendõppe eest laekunud vahendid).

2014. a muutis Eesti Töötukassa koolituste rahastamise põhimõtet: koolitusasutuste asemel suunati suurem osa koolitusteks ettenähtud vahenditest ettevõtlusesse praktilise õppe läbiviimiseks töökohapõhiselt (tööandja saab sel juhul endale Töötukassa vahendite eest koolitada kohapeal töötaja). Kuna Tartu Kutsehariduskeskuse koolitus – ja nõustamiskeskuse tuludest teenitakse 89% Eesti Töötukassa poolt korraldatavate hangete kaudu, ei ole antud rahastamise põhimõte kutsehariduskeskusele soodne. Otsitakse alternatiivse töötute koolitamiseks ja nõustamiseks ning töötavate spetsialistide teadmiste täiendamiseks. Plaanis on rakendada uusi nõustamisteenuseid, laiendada/täiendada kursuste loetelu, muuta paindlikumaks eraisikule kursuste eest tasumine, vähendada teooriatundide osakaalu ja suurendada praktilise õppe osakaalu. Sellest tulenevalt on planeeritud ka tulubaasi tõusu. Vahendid suunatakse koolituste korraldamiseks, sh 10 töötaja tööjõukuludeks.

Vahenditest suunatakse

Põhitegevuskuludeks 552 710 eurot

Investeeringustegevuseks (õppeotstarbelise inventari soetus) 18 000 eurot

Põhitegevuskulud, sh riikliku toetuse arvel kaetavad kulud

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
TASEME ALUSEL					
09500	MITTEMÄÄRATLETAV HARIDUS	464 750	509 744	552 710	8,4
50	tööjõukulud	241 515	262 032	259 288	-1,0
	töötajate töötasu	104 929	116 007	105 060	-9,4
	töövõtulepingu alusel töötajatele makstav tasu	72 800	76 643	85 000	10,9
	erisoodustused	1 972	2 252	3 000	33,2

töõjõukuludega kaasnevad maksud	61 814	67 130	66 228	-1,3
55 majandamiskulud	223 235	247 712	293 422	18,5
administreerimiskulud	12 414	13 315	24 730	85,7
lähetuskulud	7 375	2 065	1 000	-51,6
koolituskulud	1 959	2 570	2 620	1,9
kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	22 430	27 154	22 848	-15,9
sõidukite ülalpidamise kulud	3 039	7 610	4 960	-34,8
info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	1 831	14 500	39 254	170,7
inventari kulud	738	2 521	1 250	-50,4
masinate ja seadmete ülalpidamise kulud	671	0	0	x
toiduained ja toitlustusteenused	3 044	2 996	2 300	-23,2
meditsiinikulud ja hügieenitarbed	242	60	250	316,7
õppevahendite ja koolituse kulud	168 085	173 904	182 710	5,1
kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	918	500	11 500	2 200,0
muud mitmesugused majanduskulud	489	517	0	-100,0

09600 - Koolitransport

15 962 eurot

Tartu Maarja Kooli bussijuhi (kuupalgaga 663 eurot) töõjõukuludeks ja bussi hoolduseks.

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
09600	KOOLITRANSPOORT	29 932	15 962	17 451	9,3
50	töõjõukulud	22 967	8 162	10 651	30,5
	töötajate töötasu	6 507	6 100	7 960	30,5
	töõjõukuludega kaasnevad maksud	16 460	2 062	2 691	30,5
55	majandamiskulud	6 965	7 800	6 800	-12,8
	sõidukite ülalpidamise kulud	6 965	7 800	6 800	-12,8

09601 - Koolitoit

1 839 744 eurot

Koolitoitu rahastatakse finantseerimiseelarvest, sh 1 506 687 euro ulatuses riigitoetuse arvel. Vähenemine tuleneb Tamme Gümnaasiumi riigikooliks muutmisest alates 01.09.2015. a.

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
09601	KOOLITOIT	1 398 824	1 859 816	1 839 744	-1,1
50	töõjõukulud	8 748	18 219	10 972	-39,8
	töötajate töötasu	6 817	12 608	8 200	-35,0
	töõjõukuludega kaasnevad maksud	1 931	5 611	2 772	-50,6
55	majandamiskulud	1 390 076	1 841 597	1 828 772	-0,7
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	0	281	0	-100,0
	toiduained ja toitlustusteenused	1 390 076	1 841 316	1 828 772	-0,7

Maarja Koolis ei ole üle mindud toitlustusteenuse ostule ning koolitoidu eelarves kajastuvad kooli köögi personali tööjõukulud.

Koolilõuna kulusid hüvitatakse üldhariduskoolide 1.-9. klassi õpilastele 0,90 eurot toidupäeva kohta, millest linna vahenditest kaetakse 0,12 eurot toidupäeva kohta (s.o. 2015. a tasemel). Koolilõuna maksumuse piirmäär põhikooli 1.-4. klassides on 1,10 eurot ning 5.-9. klassides 1,36 eurot. Alates 2015. a 1. jaanuarist toetab riik ka gümnaasiumiõpilaste koolilõunat 0,78 eurot toidupäeva kohta.

	Riigilt koolilõuna toetus päevas	Linnalt koolilõuna toetus	Lapsevanema koolilõuna osalus	Koolilõuna maksumus KOKKU
Põhikool				
sh. 1-4. klass	0,78	0,12	0,20	1,1
sh. 5.-9. klass	0,78	0,12	0,46	1,36
Gümnaasium	0,78		0,58	1,36

Koolilõuna kulude arvestamise aluseks on 175 toidupäeva lapse kohta õppeaastas. 2016. a kulude prognoosimisel on arvestuse aluseks võetud prognoositav õpilaste arv 9873 (2015. a 9 616), sh munitsipaalkoolides 8 786 (2015. a 8 614) ja erakoolides 1 087 (2015. a 1 002 õpilast). Muuhulgas on arvestatud õpilaste arvu suurenemisega alates 2016. a sügisest seoses 1. klassi astuvate laste arvu suurenemisega.

Lisaks hüvitatakse majanduslikes raskustes olevate perede lastele (tasuta sööjad) toidupäeva maksumus täies ulatuses tingimusel, et laps on Tartu linna elanik (2015. a I poolaastal oli keskmine tasuta sööjate laste arv 2196; 2014. a II poolaastal oli vastav laste arv 2197; 2013. a 2 056 last, 2012. a 1826 last). 2016. a on planeeritud tasuta sööjaid 2196, kellest 1.-4. klassi õpilasi on 1044 (kompenseeritakse 0,20 eurot toidupäeva kohta) ja 5.-9. klassi õpilasi on 1152 (kompenseeritakse 0,46 eurot toidupäeva kohta). Gümnaasiumi õpilastele linna poolt täiendavaid vahendeid ei arvestata.

09602 - Öömaja

450 192 eurot

Kulud kaetakse riigilt saadava toetuse arvel õpilaskodu riiklikult toetatavatele kohtadele 32 000 euro ulatuses Maarja Koolile ja 125 209 euro ulatuses Kutsehariduskeskusele ning 292 983 euro ulatuses Kutsehariduskeskuse majandamiseelarvest, kuhu laekuvad tulud õpilaskodus majutusteenuse osutamise eest. Tulud vähenevad, sest rasketes majanduslikes tingimustes väga hea ja hea õppeedukuse õpilasi vabastatakse eluasemekulude tasumisest ja probleemiks on ka võlgnevused.

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
09602	ÖÖMAJA	153 952	159 909	157 209	-1,7
50	tööjõukulud	7 724	18 664	17 797	-4,6
	töötajate töötasu	4 144	13 300	13 301	0,0
	töövõtulepingu alusel töötajatele makstav tasu	1 620	650	0	-100,0
	tööjõukuludega kaasnevad maksud	1 960	4 714	4 496	-4,6
55	majandamiskulud	146 228	138 545	139 412	0,6
	administreerimiskulud	124	250	1 321	428,4
	lähetuskulud	0	0	360	x
	koolituskulud (riik)	566	2 000	800	-60,0

kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	86 677	74 792	96 811	29,4
info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	50	50	0	-100,0
inventari kulud	23 251	25 853	6 000	-76,8
meditsiinikulud ja hügieenitarbed	766	600	520	-13,3
õppevahendite ja koolituse kulud	440	1 000	0	-100,0
kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	1 054	2 000	1 600	-20,0
muud mitmesugused majanduskulud	33 300	32 000	32 000	0,0
6 muud kulud	0	2 700	0	-100,0

Kutsehariduskeskuse majandamiseelarve põhitegevuskulud

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
09602	ÕÖMAJA	218 080	318 583	292 983	-8,0
50	tööjõukulud	134 304	143 852	138 167	-4,0
	töötajate töötasu	100 268	107 352	102 264	-4,7
	töövõtulepingu alusel töötajatele makstav tasu	0	0	1 000	x
	tööjõukuludega kaasnevad maksud	34 036	36 500	34 903	-4,4
55	majandamiskulud	83 776	174 731	154 816	-11,4
	administreerimiskulud	128	350	250	-28,6
	koolituskulud	28	300	0	-100,0
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	83 051	172 421	154 566	-10,4
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	169	200	0	-100,0
	inventari kulud	293	1 400	0	-100,0
	meditsiinikulud ja hügieenitarbed	13	60	0	-100,0
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	94	0	0	x

Täielikult rekonstrueeritud õpilaskodu Kopli 1C mahutab 386 õpilast (sh 21 peretuba e 42 kohta) ja Põllu 11 õpilaskodu 226 õpilast. Vahendid kasutatakse personali tööjõukuludeks ja ruumide ülalpidamiskuludeks.

09609 – Hariduse abiteenused

679 361 eurot

Kulud on kavandatud Hariduse Tugiteenuste Keskuse (HTK) ülalpidamiseks ja ülelinnalisteks haridust toetavateks kuludeks. Kulused rahastatakse finantseerimiseelarvest 659 261 eurot, millest riigitoetus 124 416 eurot ja majandamiseelarvest 20 100 eurot.

Riigi toetusest on suunatud õpilaste ainealaste olümpiaadide, võistluste ja õpilasürituste korraldamiseks 90 557 eurot, ujumise algõpetuse korraldamiseks 18 606 eurot ja aineühenduste koordinaatori tööjõukuludeks 15 253 eurot.

Hariduse Tugiteenuste Keskuse ülalpidamiskuludeks on 2016. a kavandatud finantseerimiseelarvest 281 448 eurot ja majandamiseelarvest 20 100 eurot. Eelarve mahu suurenemine on tingitud uue projektipõhilise töölõigu lisandumise tõttu (koolide ja lasteaedade turvalisuse tõstmine). Tegevused antud projekti raames sisaldavad endas Tartu linna koolide ja lasteaedade kõneisikute koolitustsükli (osalejaid ca 100). Tööjõukulude suurenemine on seotud projektijuht-konsultandi (koolide ja lasteaedade turvalisuse valdkonnas) tähtajalise töölepingu palgakulude katmisega.

HTK majandamiskulude suurenemine on tingitud jalgrattahoidja soetamise vajaduse tõttu.

HTK pakub jätkuvalt õppenõustamisteenust ning lastepsühhiaatri nõustamist Tartu linna lastele, nende vanematele, kooli personalile ning teistele last ümbritsevatele võrgustikuliikmetele. Tartu linna arengukavas aastani 2020 (lk. 43) on üheks prioriteediks seatud teise tasandi tugiteenuste kvaliteedi ja kättesaadavuse parandamine nii üldhariduse- kui alushariduse tasandil. Selle täitmiseks hakatakse erilist tähelepanu pöörama varajasele märkamisele ja sekkumisele ning suurendatakse alushariduse abistamise osakaalu.

Haridusosakonna käsutusse on kavandatud vahendeid 377 813 eurot, sh olulisemad kulud:

- 158 000 eurot koolitoetus (iga 1.-3. klassi õpilase kohta 50 eurot),
- 110 444 eurot ülelinnaliste ürituste, aineseksioonide töö korraldamiseks,
- 25 000 eurot Programmi ARNO gümnaasiumit puudutavate arenduste täiendamiseks (sh gümnaasiumisse sisseastuvatele õpilastele e-keskkonna loomine),
- 24 000 eurot õpetajate stipendiumiteks (elutööpreemiatega),
- 20 000 eurot haridusfestivali korraldamiseks
- 18 606 eurot ujumise algõpetuse korraldamiseks,
- 10 957 eurot tugiisikute/abiõpetajate teenuste korraldamiseks immigrantide ja pagulaste abistamiseks,
- 10 806 eurot esindus- ja vastuvõtukulude erisoodustumaksuks.

Finantseerimiseelarve (põhitegevuse kulud)

659 261 eurot

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
MUUD HARIDUSE					
09609	ABITEENUSED	425 295	635 602	659 261	3,7
50	tööjõukulud	216 470	275 451	252 971	-8,2
	töötajate töötasu	139 336	190 590	180 990	-5,0
	töövõtulepingu alusel töötajatele makstav tasu	16 903	4 650	0	-100,0
	erisoodustused	1 223	6 328	6 500	2,7
	tööjõukuludega kaasnevad maksud	59 008	73 883	65 481	-11,4
55	majandamiskulud	129 403	152 151	224 290	47,4
	administreerimiskulud	3 110	4 545	4 220	-7,2
	lähetuskulud	404	1 275	700	-45,1
	koolituskulud	4 230	4 700	4 700	0,0
	koolituskulud (riik)	24 635	20 600	21 070	2,3
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	19 259	18 800	21 070	12,1
	sõidukite ülalpidamise kulud	427	768	767	-0,1
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	14 736	40 276	25 400	-36,9

inventari kulud	500	1 000	500	-50,0
meditsiinikulud ja hügieenitarbed	115	350	1 200	242,9
õppevahendite ja koolituse kulud	4 039	7 837	20 056	155,9
kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	77 207	70 800	145 677	105,8
4 antavad toetused	79 422	208 000	182 000	-12,5
koolitoetus	53 500	189 000	158 000	-16,4
preemiad ja stipendiumid	0	19 000	24 000	26,3
toetused tegevuskuludeks	25 922	0	0	x

Majandamiseelarve põhitegevuskulud

20 100 eurot

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
MUUD HARIDUSE					
09609	ABITEENUSED	126 472	5 770	20 100	248,4
50	tööjõukulud	116 309	2 770	17 401	528,2
	töötajate töötasu	84 259	1 000	7 650	665,0
	töövõtulepingu alusel töötajatele makstav tasu	3 832	1 070	5 355	400,5
	erisoodustused	59	0	0	x
	tööjõukuludega kaasnevad maksud	28 159	700	4 396	528,0
55	majandamiskulud	10 163	3 000	2 699	-10,0
	administreerimiskulud	1 651	0	1 099	x
	lähetuskulud	1 389	3 000	600	-80,0
	koolituskulud	0	0	1 000	x
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	2 244	0	0	x
	sõidukite ülalpidamise kulud	333	0	0	x
	õppevahendite ja koolituse kulud	681	0	0	x
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	3 865	0	0	x

Hariduse Tugiteenuste Keskusele laekub majandamiseelarvesse tulusid õppekavavälise töö korraldamisest. Jätakuvalt pakutakse rehabilitatsiooniteenuseid, mille osutamiseks on asutuses olemas kaasaegne materiaalne baas ning asjatundlik meeskond. Rehabilitatsiooni raames osutatakse individuaalselt, perele või grupile järgmiseid teenuseid: logopeedi, psühholoogi, eripedagoogi, sotsiaaltöötaja, tegevusterapeudi ja loovterapeudi teenused.

09800 – Muu majandus

321 000 eurot

Haridusosakond on juhtpartneriks projektis „Tõenduspõhine uus lähenemine - uus koolikultuur Eesti“ (TULUKE), mille eesmärgiks on luua tõenduspõhiste meetodite abil koolikultuur, mis soodustab iga õpilase, õpetaja ja kogukonnaliikme koostööd, arendab nende teadmisi ja oskusi, et tagada iga õpilase igakülgne areng. Projekt kestab kuni 2016. a kevadeni ning projekti kogumaksumus on 699 998 eurot, sealhulgas omafinantseeringu maht 105 000 eurot. 2016. a sihtfinantseerimise eelarvesse on kavandatud 296 000 eurot, linna finantseerimiseelarvest kaetakse omafinantseering 25 000 eurot.

Järgnevas tabelis on koondatud omafinantseeringu ja sihtotstarbelise toetuse arvel tehtavad kulud.

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
09800	MUU HARIDUS	57 323	542 021	321 000	-40,8
50	tööjõukulud	5 791	115 326	22 347	-80,6
	avaliku teenistuse ametnike töötasu	0	7 462	3 276	-56,1
	töötajate töötasu	0	14 930	4 721	-68,4
	töövõtulepingu alusel töötajatele makstav tasu	4 322	59 700	6 165	-89,7
	erisoodustused	0	0	3 008	x
	tööjõukuludega kaasnevad maksud	1 469	33 234	5 177	-84,4
55	majandamiskulud	50 632	349 715	253 153	-27,6
	administreerimiskulud	0	23 300	0	-100,0
	lähetuskulud	0	1 000	0	-100,0
	koolituskulud	0	2 000	0	-100,0
	sõidukite ülalpidamise kulud	0	1 800	0	-100,0
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	0	35 143	0	-100,0
	inventari kulud	0	0	6 000	x
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	50 632	286 472	247 153	-13,7
6	muud kulud	0	1 000	0	-100,0
4	antavad toetused	900	75 980	45 500	-40,1

3.7. KULTUURIOSAKOND

9 593 016 eurot

valdkonna nimetus	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %	2016-2015 eurodes
Kultuuriosakond KOKKU	8 829 826	9 390 008	9 593 016	2,6	203 008
Üldised valitsussektori teenused, sh:	230 171	248 977	255 796	2,7	6 819
investeeringis- ja finantseerimistegevuse kulud	4 904	3 091	4 410	42,7	1 319
Vabaaeg ja kultuur, sh:	8 599 655	9 141 031	9 337 220	2,1	196 189
investeeringistegevuse kulud	219 106	157 175	171 835	9,3	14 660

01 ÜLDISED VALITSUSSEKTORI TEENUSED

255 796 eurot

Finantseerimiseelarve

255 796 eurot

Põhitegevuse kulud

251 386 eurot

Investeeringistegevuse kulud

1 014 eurot

Finantseerimistegevuse kulud

3 396 eurot

Põhitegevuse kulud

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
OSAKONNA					
01112	ÜLALPIDAMISKULUD	224 771	242 129	251 386	3,8
50	tööjõukulud	206 797	223 474	232 731	4,1
	avaliku teenistuse ametnike töötasu	139 573	140 914	145 264	3,1
	töötajate töötasu	14 660	25 982	28 551	9,9
	erisoodustused	106	100	100	0,0
	tööjõukuludega kaasnevad maksud	52 458	56 478	58 816	4,1
55	majandamiskulud	17 971	18 655	18 655	0,0
	administreerimiskulud	4 930	4 500	5 300	17,8
	lähetuskulud	3 779	6 300	7 000	11,1
	koolituskulud	759	1 000	1 000	0,0
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	48	100	100	0,0
	sõidukite ülalpidamise kulud	2 543	4 688	3 155	-32,7
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	644	1 000	1 000	0,0
	inventari kulud	1 144	767	800	4,3
	meditsiinikulud ja hügieenitarbed	488	300	300	0,0
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba- aja sisustamise kulud	3 308	0	0	x
	muu erivarustus ja erimaterjalid	328	0	0	x
6	muud kulud	3	0	0	x

Tööjõukulud

Tööjõukulud on 13 ametikohale.

Majandamiskulud

On kavandatud 2015. a tasemel. Administreerimiskulude kasv on seotud põhiliselt koolituste osalustasudega ning lähetuskulude kasv on seotud päevarahade piirmäärade kasvuga. Vahendite ümberpaigutamine isikliku auto kasutamise hüvitise arvel lähtudes 2015. a oodatavast kulust.

01700 –Valitsussektori võla teenindamine **4 410 eurot**
Finantseerimistegevuse kulud **3 396 eurot**

Tartu Linnaraamatukogu väikebussi kapitalirendi kohustuste lühiajalise osa tasumine

Investeeringustegevuse kulud **1 014 eurot**

Tartu Linnaraamatukogu väikebussi kapitalirendi intresside (sh käibemaks) tasumine.

08 VABAAEG JA KULTUUR **9 337 220 eurot**

08102 - Spordibaasid, noortesport **1 821 906 eurot**
Sh: Noortesport **1 332 000 eurot**
Spordibaasid **486 710 eurot**
Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
08102	NOORTESPORT	1 180 484	1 280 500	1 332 000	4,0
4	antavad toetused	1 180 484	1 280 500	1 332 000	4,0

Antavad toetused

Spordiklubidele eraldatakse vahendid noorsportlaste tegevuse toetamiseks. Toetuse määramisel on aluseks Tartu Linnavalitsuse 15.07.2014. a määrus nr 42 „Eraõiguslikele spordiklubidele ja spordikoolidele toetuse arvutamise juhend”. Toetust eraldatakse Tartu linna elanikuks registreeritud noortele vanuses 7-19 aastat (iluvõimlemine alates 5. eluaastast), kes käivad aktiivselt spordiklubis või eraspordikoolis treeningutel. Kokku toetatakse 5882 noorsportlast, mis on eelmise aastaga võrreldes suurenenud 206 noore võrra.

Kulud arvestatakse lähtudes spordiklubile kinnitatud koefitsiendist arvestusliku määraga kuni 240 eurot 58-le klubile.

08102 - Spordibaasid **519 505 eurot**
finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud **486 710 eurot**
investeeringustegevuse kulud **32 795 eurot**

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
08102	SPORDIBAASID	433 564	503 089	519 505	3,3
4	antavad toetused	433 564	503 089	519 505	3,3
	antavad toetused tegevuskuludeks	417 996	466 410	486 710	4,4
	antavad toetused investeerimistegevuseks	15 568	36 679	32 795	-10,6

Tartu linnale kuuluvate spordibaaside haldamine toimub SA Tartu Sport ja MTÜ Sõudmise ja Aerutamise klubi „Tartu“ kaudu.

Spordibaaside toetus jaguneb:

- 355 710 eurot SA-le Tartu Sport spordibaaside ülalpidamise kuludeks (suurim baas A. Le Coq Sport spordimaja). Kasv 19 150 eurot on noortesportide rakendatavate soodushindade kompenseerimiseks;
- 110 000 eurot OÜ-le Lõuna Jää siseliivälja majandamiskulude toetuseks vastavalt kolmeaastasele lepingule.
- 11 000 eurot MTÜ-le Sõudmise ja Aerutamise Klubi „Tartu“ rendile antud sõudmise ja aerutamise keskuse kuludeks;
- 10 000 eurot Spordiklubile Velo BMX krossi sisehalli halduskuludeks.

Investeermistegevuse toetus 32 795 eurot eraldatakse:

- 27 310 eurot SA-le Tartu Sport spordiinventari (korvpallisaali inventar ja jalgpalluritele varumeeste pingid) soetuseks ja kunstmuru hooldamise traktori rendimakseteks,
- 5485 eurot MTÜle Sõudmise ja Aerutamise Klubi Tartu spordiinventari (sportsüst, ergomeetrid, aerud) soetuseks.

08103 - Puhkepargid	248 714 eurot
 finantseerimiseelarve	
   põhitegevuse kulud	178 314 eurot
   investeermistegevuse kulud	70 400 eurot

Vahendid on kavandatud toetusena 245 314 eurot SA-le Tähtvere Puhkepark, kelle esmane ülesanne on linna elanikele vaba aja veetmiseks tingimuste loomine ja Vooremäe Spordikeskusele 3400 eurot Vooremäe terviseradade hoolduskulude katteks.

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
08103	PUHKEPARGID	153 055	224 096	248 714	11,0
4	antavad toetused	153 055	224 096	248 714	11,0
	antavad toetused tegevuskuludeks	131 349	140 300	178 314	27,1
	antavad toetused investeermistegevuseks	21 706	83 796	70 400	-16,0

Põhitegevuse kuludeks ettenähtud toetusest on 174 914 eurot Tähtvere puhkepargi eksploatatsiooni- ja halduskuludeks ning spordi-, laste- ja noortepargi aastaringseks hoolduseks. Tegevustoetus avaliku teenuse osutamiseks on kasvanud võrreldes 2015. a 34 614 eurot ja see on kavandatud hoonete ja territooriumi halduskuludeks (sh täiendava töökoha loomine territooriumi hooldamiseks), spordipargi elektri eest tasumiseks (seni tasus linnamajandusosakond), renditavate spordivahendite uuendamiseks. Puhkepargi kogu eelarve on kavandatud 265 350 eurot, millest linna toetus moodustab 67,2%.

Investeermistegevuse toetust eraldatakse sihtasutusele 70 400 eurot, sh:

27 650 eurot rajatraktori rendimakseteks,

22 750 eurot BMX krossiraja renoveerimiseks ja ronimisseina ehitamiseks,

20 000 eurot dendropargi terviseradade arendamiseks.

Linnavarade kaudu antakse toetust 97 600 eurot Lauupeo pst 25 hoone renoveerimiseks ja kaameravalvesüsteemi rekonstrueerimiseks.

08105 - Laste huvikoolid **1 822 600 eurot**

Laste huvikoole rahastatakse finantseerimiseelarvest 1 821 348 euro, sh investeermistegevuseks 10 000 eurot ja majandamiselarvest 90 246 euro ulatuses.

Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud
1 811 348 eurot

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
08105	LASTE HUVIKOOLID	1 541 278	1 751 213	1 811 348	3,4
50	tööjõukulud	1 051 415	1 144 998	1 194 080	4,3
	töötajate töötasu	774 151	853 833	890 517	4,3
	töövõtulepingu alusel töötajatele makstav tasu	2 433	1 917	1 917	0,0
	erisoodustused	1 452	0	0	x
	tööjõukuludega kaasnevad maksud	273 379	289 248	301 646	4,3
55	majandamiskulud	137 844	152 480	156 790	2,8
	administreerimiskulud	7 783	7 062	7 332	3,8
	lähetuskulud	4 004	2 468	2 468	0,0
	koolituskulud	3 391	7 176	7 540	5,1
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	76 279	99 917	96 991	-2,9
	sõidukite ülalpidamise kulud	2 821	2 709	2 709	0,0
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	2 392	1 285	1 285	0,0
	inventari kulud	24 689	13 185	17 585	33,4
	meditsiinikulud ja hügieenitarbed	1 036	1 048	1 148	9,5
	õppevahendite ja koolituse kulud	6 775	7 153	8 153	14,0
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	8 674	10 477	11 579	10,5
4	antavad toetused tegevuskuludeks	352 019	453 735	460 478	1,5

Kulud nähakse ette Tartu I Muusikakooli, Tartu II Muusikakooli ja Tartu Lastekunstikooli ülalpidamiseks ning erahuvikoolide toetuseks. Õpilasi linna munitsipaalkoolides on 795 (eelnevate aastate tasemel). Põhiõppe õppetasu aastas muusikakoolides 2250 eurot ja kunstikoolis 150 eurot.

Tööjõukulud

Kulud nähakse ette 96 koosseisulisele ametikohale. Lepingulist töötasu kavandatakse hindamiskomisjoni liikmete, žüriidest osavõtvate ekspertide ning kunstikoolis modellide töö tasustamiseks.

Majandamiskulud

Täiendavaid vahendeid suunatakse inventari soetamiseks (II Muusikakooli 40. juubeliga seoses klassides vanade kardinate ja deformeerunud laevalgustite väljavahetamiseks) ja õppevahendite soetamiseks Laste Kunstikoolile.

Antavad toetused

Tartu linnas tegutsevaid erahuvikoole toetatakse Tartu Linnavolikogu 30. juuni 2011. a määruse nr 39 "Erahuvikoolidele toetuse andmise kord" alusel. Balleti- ja muusikaharidust omandava õpilase õpinguid toetatakse 175 euroga ja teistel erialadel õppijaid 140 euroga aastas. Toetust saavad õpilased vanuses 7-19 aastat (balleti eriala õpilased alates 5. eluaastast).

2016. a on toetust taotlenud 13 balleti-, muusika- ja tantsukooli, Tartu Loodusmaja ning 7 muud õpet andvat erahuvikooli. Võrreldes 2015. a lisandus kolm uut taotlejat.

2016. a on toetust taotlenud 12 balleti-, muusika- ja tantsukooli, Tartu Loodusmaja ning 8 muud õpet andvat erahuvikooli. Võrreldes 2015. a lisandus kolm uut erahuvikooli.

Taotluste alusel kvalifitseerus toetuse saajateks 2235 õpilast (2015. a toetuste saajate arv 2156).

Kool	Õpilaste arv			Toetus 2016
	2014	2015	2016	eurot
Kokku, sh	1734	2156	2235	325 150
Ida Tantsukool	40	41	34	5 950
Vanemuise Tantsu- ja Balletikool	105	98	104	18 200
Arsise Kellade Kool	67	71	68	11 900
Eramuusikakool Ardent	31	38	48	8 400
Jakobi Mäe Kultuurikoda	98	107	104	14 560
Tartu Puhkpillistuudio	40	34	35	6 125
Erahuvikool Huvitera	309	352	318	44 520
Polygoni Teatrikool	-	12	15	2 100
Tartu Loodusmaja (erakool)	523	552	544	76 160
Tähtvere Tantsukeskus	110	124	152	21 280
Armeenia Pühapäevakool	13	8	9	1 260
Just Tants	45	47	50	7 000
FRIENDS Tantsu- ja Teatrikool	100	100	145	20 300
Omanäoline Erahuvikool	84	110	129	18 060
Shate Tantsukool	-	278	249	34 860
Error Tantsukool	76	77	79	11 060
Muusikakoja Huvikool	26	43	40	7 000
Eramuusikakool Helivõlu			21	3 675
Tähe Huvikool			35	4 900
Tartu Waldorfgümnaasiumi Huvikool			56	7 840

Lisaks eraldatakse toetust Keskkonnahariduse Keskuse erakooli Tartu Loodusmaja (hoone koos pargialaga) majandamiskuludeks 102 249 eurot ja Keskkonnahariduse Keskuse ülalpidamiskuludeks 27 929 eurot.

Investeeringustegevuse kulud

10 000 eurot

Kavandatud on pillide ostmise üldhariduskoolide orkestritele.

Majandamiseelarve (tegevuskulud)

90 246 eurot

Linna muusika- ja kunstikoolides võimaldatakse õppida osaleja poolt finantseeritavates eel-, vaba-, ja meistriklassides. Õppetöös osaleb keskmiselt aastas 210 õpilast (2015. a 205 õpilast). Muusikakoolides õppetasu, individuaalõppe korral, kuni 110 eurot kuus, rühmaõppes 20 eurot kuus. Tasu suurus oleneb individuaaltundide mahust nädalas. Kunstikooli vabaklassis õpe kuni 36 eurot kuus. Tasu suurus oleneb õpilase vanusest ja õppetöös kasutatava õppematerjali hulgast. Pereklassis õpe 40 eurot kahele osalejale, millele lisandub iga järgneva liikme kohta täiendavalt 20 eurot. õppetasu suurus oleneb individuaal- ja rühmatundide arvust.

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
08105	LASTE MUUSIKA- JA KUNSTIKOOLID	79 252	86 754	90 246	4,0
	50	65 791	70 551	77 957	10,5
	töötajate töötasu	44 796	52 411	57 943	10,6
	töövõtulepingu alusel töötajatele makstav tasu	1 525	319	320	0,3

töõjõukuludega kaasnevad maksud	19 470	17 821	19 694	10,5
55 majandamiskulud	13 461	16 203	12 289	-24,2
administreerimiskulud	1 550	345	950	175,4
lähetuskulud	0	800	800	0,0
koolituskulud	0	0	500	#DIV/0!
kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	0	803	887	10,5
sõidukite ülalpidamise kulud	183	0	0	#DIV/0!
info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	0	700	0	-100,0
inventari kulud	3 709	5 821	6 557	12,6
õppevahendite ja koolituse kulud	0	824	1 000	21,4
kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	8 019	6 910	1 595	-76,9

08106 - Laste huvialamajad ja keskused

677 151 eurot

Laste huvialamajasid ja keskusi rahastatakse finantseerimiseelarvest 624 566 euro ja majandamiseelarvest 52 585 euro ulatuses.

Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud

624 566 eurot

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
08106	LASTE HUVALAMAJAD JA KESKUSED	477 128	653 346	624 566	-4,4
50	töõjõukulud	153 074	180 626	182 713	1,2
	töötajate töötasu	114 257	132 995	134 555	1,2
	töövõtulepingu alusel töötajatele makstav tasu	0	2 000	2 000	0,0
	töõjõukuludega kaasnevad maksud	38 817	45 631	46 158	1,2
55	majandamiskulud	80 863	241 811	252 224	4,3
	administreerimiskulud	3 098	2 586	3 478	34,5
	koolituskulud	0	1 800	4 000	122,2
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	64 502	70 357	70 568	0,3
	sõidukite ülalpidamise kulud	1 216	1 408	1 408	0,0
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	5 480	20 881	12 988	-37,8
	inventari kulud	1 869	3 607	9 900	174,5
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	4 698	141 172	149 882	6,2
4	antavad toetused	243 191	230 909	189 629	-17,9

Kulud kavandatakse Lille Maja ja Anne Noortekeskuse hoonete ülalpidamiseks ning mittetulundusühingute tegevuse toetuseks.

Töõjõukulud

Kulud nähakse ette 16 koosseisulisele ametikohale (2015. a tasemel).

Majandamiskulud

Täiendavad vahendid noorsootöölaseks koolituseks ja inventari soetamiseks – Lille Maja draamaõppelabori sisustamine ja Anne Noortekeskuse noortetoa ning tantsustuudiote saalide sisustuse uuendamine. Vähenemine infotehnoloogiakuludes -2015. a loodi töömalevasse registreerimise tarkvara. Kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulude kasv on seotud avatud

noortekeskuste teenuse ostu kolmeaastase lepinguga. Ostetavate teenuste kuludeks planeeritakse Tartu Linnavalikogu 27. mai 2014 otsuse nr 82 „Noortekeskuse teenuse osutamine halduslepingu alusel“ kohaselt korraldatud riigihanke "Noortekeskuse teenuse tellimine 2015-2017" ja hanke tulemusena võetud 2015.a kohustuste täitmiseks 140 882 eurot (2015. a 133 400 eurot). Avatud noortekeskuste teenust pakuvad:

Tähe noorteklubi - teenus laiemale noorte sihtrühmale suunatud noortekeskuse tegevuste paketi ja riskirühma noortele suunatud ülelinnalisest mobiilsest noorsootöö teenusest.

Sportklubi AK Rahinge - teenus peab sisaldama eakohaseid tegevusi, mis toetavad noore (vanusevahemikus 7-26 eluaastat, kuid põhirõhuga noortele vanuses 7-18 eluaastat) isiklikku ja sotsiaalset arengut.

Antavad toetused

Toetuste arvestamise aluseks on Tartu Linnavalitsuse 23. septembri 2014. a määrus nr 48 „Tartu Linnavalitsuse 1. juuli 2011. a määruse nr 11 "Kultuuriühingutele, noorte huvitegevuse ühingutele, noorteühingutele, avatud noortekeskustele ja projektlaagritele toetuse määramise ja arvutamise juhend" muutmine“.

Toetuse huvitegevuse ühingutele kokku 189 629 eurot, sh pearahatoetus 149 441 eurot ja ühingutele saavutustoetuseks 40 188 eurot. Toetus jaotub 44-le huviklubile 1 618 noore huvitegevuseks (2015. a 1421).

Pearaha antakse huvitegevuse korraldamiseks ühingule 7-26 aastase harrastaja kohta, kelle elukohaks rahvastikuregistri andmetel on Tartu linn ning kelle eelistusena on vastav huviring märgitud. Pearaha suurus aastas ühele osalejale 85 eurot ning 1,5 koefitsiendiga pearaha suurus 128 eurot. Pearaha 1,5 koefitsiendiga määratakse ühingutele, mis pakuvad huvitegevust majanduslikult vähemate võimalustega (noor, kellele endale või kelle perekonnale on jooksva või eelneva aasta jooksu määratud majanduslikuks toimetulekuks toetust või teenust), hariduslike erivajadustega noortele ning mudelismi, diskorikoolituse, elektroonika- või tehnikaalase tegevuse puhul. Selle koefitsiendiga pearaha saajaid on 277.

Majandamiseelarve põhitegevuse kulud

52 585 eurot

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
08106	LASTE HUVALAMAJAD JA KESKUSED	89 843	150 159	52 585	-65,0
50	tööjõukulud	17 630	31 845	13 388	-58,0
	avaliku teenistuse ametnike töötasu	1 226	2 208	0	-100,0
	töötajate töötasu	7 614	13 568	4 000	-70,5
	töövõtulepingu alusel töötajatele makstav tasu	4 317	8 000	6 000	-25,0
	tööjõukuludega kaasnevad maksud	4 473	8 069	3 388	-58,0
55	majandamiskulud	50 715	109 664	39 197	-64,3
	administreerimiskulud	622	3 004	3 632	20,9
	lähetuskulud	1 038	1 324	2 508	89,4
	koolituskulud	2 062	5 390	4 159	-22,8
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	365	14 381	5 981	-58,4
	sõidukite ülalpidamise kulud	1 018	704	1 800	155,7
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	100	600	4 150	591,7
	inventari kulud	4 106	12 386	7 704	-37,8
	meditsiinikulud ja hügieenitarbed	79	214	670	213,1
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	41 325	71 661	8 593	-88,0
4	antavad toetused	21 498	8 650	0	-100,0

Huivialakeskuste tulud laekuvad tunnitasu alusel saali ja tegevusruumide ning varustuse kasutusse andmisest, tasulistest teenustest, koolitus-, osalus- ja piletitasudest. Hinnad on kinnitatud Tartu Linnavalitsuse kultuuriosakonna korraldustega. 2016. a tulud suurenevad kuna eelarvesse on planeeritud malevlaste osalustasud vaba aja veetmise programmis osalemiskulude katteks. Üüritulu saadakse ruumide üürimisest mittetulundusühingutele – huivialaklubidele. Laekunud vahendid kasutatakse tööjõu- ja majandamiskuludeks. 2016. a kulud on võrreldes 2015. a eelarvega tunduvalt väiksemad, kuna 2015. a eelarve kajastab ka 2014. a ületulevate omatulude ja sihtotstarbeliselt saadud toetuste jääkide 31 239 eurot ja 2015. a täiendavalt saadud projektide toetuste (74035 eurot) arvel tehtud kulusid.

08107 - Noorsootöö (noortelaagrid)

70 550 eurot

Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
08107	NOORSOOTÖÖ	91 000	88 550	70 550	-20,3
55	majandamiskulud	15 600	70 550	70 550	0,0
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	15 600	70 550	70 550	0,0
4	antavad toetused	75 400	18 000	0	-100,0

Majandamiskulud

Kulud nähakse ette Anne Noortekeskuse poolt korraldatud töömaleva korralduskuludeks.

Korralduskulud sisaldavad malevlaste töötasu ning vaba aja tegevusi. Töömalevas osales 2015. a ligi 600 Tartu noort vanuses 7-18 eluaastat. Maleva vahetuste kestvus 6 – 12 päeva.

Antavad toetused

Tulenevalt Noorsootöö projekti- ja programmitoetuse uue korra kehtima hakkamisest alates 15. juulist 2015. a on laagritoetuste vahendid viidud üle tegevusala 08109 (noorsoo- ja spordiprojektid) programmitoetusteks.

08108 - Täiskasvanute huvi-laasutused

51 842 eurot

Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
08108	TÄISKASVANUTE HUVI-LAASUTUSED	34 064	36 842	51 842	40,7
4	antavad toetused	34 064	36 842	51 842	40,7

Antavad toetused

Vahenditest 46 842 eurot on kavandatud SA-le Tartu Rahvaulikool tegevustoetuseks ja 5000 eurot Eesti Teatri- ja Muusikaakadeemiale.

Tartu Rahvaulikooli missiooniks on pakkuda vabahariduskoolitust ja tööalast täienduskoolitust, luua täiskasvanutele erinevaid koolitusvõimalusi selleks, et tulla elus paremini toime, tagada parem läbilöögivõime nii elus kui ka tööturul, tegeleda oma hobiga, omandada uusi oskusi ja teadmisi.

Täiendav toetus planeeritakse Pepleri 4 remonttöödeks - siseviimistlus, põrandate remont – aluspõrand ja PVC kate ning kontori arvutite uuendamiseks ja õppeklassidesse arvutite paigaldamiseks. Keskmiselt toetab linn koolitusest osalejat 7.81 euroga aastas (46 842 eurot/ 6000 osalejat).

2015. a eelarvest Eesti Teatri- ja Muusikaakadeemia toetust ei taotlenud. Vahendid on kavandatud riigiasutuse poolt õpetajate täiendkoolituse korraldamiseks.

08109 - Noorsoo- ja spordiprojektid

671 507 eurot

Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
08109	NOORSOO- JA SPORDIPROJEKTID	595 633	639 717	671 507	5,0
55	majandamiskulud	19 953	24 477	29 327	19,8
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	19 953	24 477	29 327	19,8
4	antavad toetused	575 680	615 240	642 180	4,4

Noorsoo- ja spordiprojektide kulude jaotus (mille üksikasjalikum jaotus esitatakse pärast eelarve vastuvõtmist volikogu komisjonidele kooskõlastamiseks ja kinnitatakse Linnavalitsuse korraldusega) on kavandatud järgnevalt:

Noorsooprojektid: 100 907 eurot, millest planeeritakse noorsootöö projektide ja programmide toetuseks 71 580 eurot, sealhulgas jaotamata osa suuruseks 23 158 eurot. Jaotamata osast eraldatakse jooksva aastal toetusi alla 500-eurose eelarvega projektidele, toetusi noorte omaalgatusprojektidele ja noorte mobiilsusprojektidele. Allasutuste, Lille Maja ja Anne Noortekeskus, poolt korraldatavate projektide korralduskuludeks planeeritakse 29 327 eurot.

Tartu Linnavolikogu 25.06.2015 määruse nr 77 „Noorsootöö projekti- ja programmitoetus“ § 30 kohaselt hindab linnaeelarvesse esitatud taotlusi kultuuriosakonna juhataja moodustatud komisjon, kuhu kaasatakse lisaks linnavalitsuse ametnikele linnavolikogu ja noorsootöövaldkonnas tunnustatud organisatsioonide esindajad. Komisjon hindas 43 järgmiseks aastaks esitatud projektitaotlust, millest toetuse pälvis 37 projekti. Hindamine toimus kirjalikult iga projekti selleks otstarbeks loodud spetsiaalses rakenduses Tartu linna kultuuriosakonna toetuste taotlemise infosüsteemis. Rahastamisest jäid kõrvale projektid, mis said 100 punkti skaalal vähem kui 60 punkti.

Kolm suuremat toetust planeeritud tantsuklubile Dancin' Machine MTÜ konkursi Battle of the Est korraldamiseks (6130 eurot), Tartu Noortevolikogule aasta tegevuskava elluviimiseks (4941 eurot) ning võimlemisklubile Rütmi laste võimlemispeo läbiviimiseks (3985 eurot). Uute tulijatena saavad toetust näiteks MTÜ Vanem Õde, Vanem Vend tugiprogramm vähemate võimalustega lastele (2176 eurot), MTÜ Kallistajad tegevusprogramm erivajadustega noortele (2697 eurot) ning MTÜ Loome Pai kunstitegevustega koolivaheajaprogrammid (486 eurot). Anne Noortekeskuse poolt korraldatavate projektide korralduskuludesse on arvestatud üleestiline koostööprojekt "Õpilasmalev 50" 5000 euroga.

Spordiprojektid: 570 600 eurot

Sordiprojektidest on prioriteetsemad eelkõige suured maineüritused (11 projekti), millede toetuseks planeeritakse 176 000 eurot. Suurima tõusu on saanud Tartu Maraton, mis on linna suurim maineüritus. Traditsiooniliste projektide toetusteks planeeritakse 31 100 eurot. Suurimad toetuse saajad on jalgpalli, kergejõustiku ja jalgrattaspordi traditsioonilistele projektidele. Toetuste suurused vahemikus 2000-2500 eurot. Saavutusspordi reall toetatakse 45 projekti, kogumahuks 214 050 eurot, sealhulgas linna esindusvõistkondade toetused. Suurim toetus on ette nähtud Tartu Ülikool/Rock korvpallimeeskonna osalemine tiitlivõistlustel. Lepingu kohaselt on toetuse suurus 101 200 eurot (92 000 eurot baastoetus + 9200 eurot tulemustoetus). BigBank võrkpallimeeskonna toetus 46 000 eurot, Tartu Tammeka jalgpallimeeskonna toetus 27 000 eurot ja Tartu Kalev Väik jäähokimeeskonna toetus 12 000 eurot (vähenemine 11 000 eurot võrreldes 2015. a). Jäähokimeeskond ei osale hetkel 2015/2016 hooaja tiitlivõistlustel ning võistkonna nägemusel alustatakse meeskonnaga tööd taas 2016.a teisel poolel ehk 2016/2017 hooajal. Esindusvõistkonna toetust ei saa enam VK Janika Sunshine rühm, kuna antud rühm ei tegutse käesoleva aasta sügisest. Uutest projektidest otsustati toetada 14 projekti kogusummas 17 100 eurot. Olulisemad uued projektid on Euroopa

meistrivõistlused klassikalises jõutõstmises 11 000 eurot ja Eesti ettevõtete pallimängude turniir "Kuld pall" 1300 eurot.

Lisandusid kokku 10 000 tuh euroga Ameerika jalgpall, hokiklubi Kajakas ja koolidevaheline jalgpalliturniir.

08201 - Raamatukogud

1 736 098 eurot

Raamatukogusid rahastatakse finantseerimiseelarvest 1 695 458 euro ja majandamiseelarvest 40 640 euro ulatuses. Finantseerimiseelarvesse on kavandatud tulu riigipoolse toetusena 100 185 eurot teavikute soetamiseks.

Finantseerimiseelarve

1 695 458 eurot, sh

põhitegevuse kulud

1 655 458 eurot

investeeringutegevuse kulud

40 000 eurot

Põhitegevuse kulud

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
08201	RAAMATUKOGUD	1 440 732	1 540 843	1 655 458	7,4
50	tööjõukulud	949 469	1 012 462	1 068 101	5,5
	töötajate töötasu	705 606	754 697	795 533	5,4
	töövõtulepingu alusel töötajatele makstav tasu	1 979	2 000	2 000	0,0
	erisoodustused	1 201	0	600	x
	tööjõukuludega kaasnevad maksud	240 683	255 765	269 968	5,6
55	majandamiskulud	488 007	525 125	584 101	11,2
	administreerimiskulud	13 531	17 000	18 100	6,5
	lähetuskulud	983	1 150	1 400	21,7
	koolituskulud	5 686	6 340	7 400	16,7
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	202 453	223 600	248 000	10,9
	sõidukite ülalpidamise kulud	3 770	5 000	5 000	0,0
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	48 680	51 000	54 500	6,9
	inventari kulud	7 300	8 200	13 516	64,8
	meditsiinikulud ja hügieenitarbed	1 150	1 150	3 500	204,3
	teavikud ja kunstiesemed	200 154	207 685	225 185	8,4
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	4 230	4 000	7 500	87,5
	muu erivarustus ja erimaterjalid	70	0	0	x
4	antavad toetused	3 256	3 256	3 256	0,0

Kulud Tartu O. Lutsu nimelisele Linnaraamatukogule koos harukogudega: Karlova - Ropka harukogu (Tehase 16), Tammelinna harukogu (Suur-Kaar 56), Annelinna harukogu (Kaunase pst 23) ja laenutuspunkt Lubja tänaval. Lugejaid ja külastusi prognoositakse 2016. a samal tasemel 2015. a, need oleks 38 000 lugejat ja 570 000 külastust.

Tööjõukulud

Tööjõukuludes nähakse ette 97,75 (2015. a tasemel) töökoha -tasu. Lepinguline töötasu planeeritakse raamatukogu töötajate puhkuse asendajatele ja erinevatel üritustel osalejatele. Erisoodustus kaasneb iga-aastase töötajate tunnustusürituse "Aasta Parim Raamatukoguhoidja" korraldamisega (auhinnad, kingitused ja catering).

Majandamiskulud

Hoonete ja ruumide ülalpidamiskuludes on kasv 24 600 eurot seoses uue korraldatava ruumide korrashoiuteenuse ostu hankega aastateks 2016-2018. Inventarikulu kasvab vajadusega välja vahetada osa vitriine. Teavikute kulud kasvavad seoses vajadusega fondi täiendada ja olemasolevat restaureerida.

Antavad toetused

Toetustes nähakse ette 3 256 eurot Eesti Pimedate Ühingu raamatukogu toetuseks.

Investeeringimiskulud 40 000 eurot Karlova - Ropka ja Tammelinna harukogudesse videovalvesüsteemi paigaldamiseks.

Majandamiseelarve (põhitegevuse kulud)

40 640 eurot

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
08201	RAAMATUKOGUD	36 935	49 009	40 640	-17,1
50	tööjõukulud	19 128	21 694	17 378	-19,9
	töötajate töötasu	11 218	10 954	9 000	-17,8
	töövõtulepingu alusel töötajatele makstav tasu	1 845	4 000	2 000	-50,0
	erisoodustused	958	1 000	1 600	60,0
	tööjõukuludega kaasnevad maksud	5 107	5 740	4 778	-16,8
55	majandamiskulud	17 807	27 315	23 262	-14,8
	administreerimiskulud	1 991	3 381	5 000	47,9
	lähetuskulud	228	200	200	0,0
	koolituskulud	1 846	2 586	1 866	-27,8
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	2 535	5 480	3 046	-44,4
	sõidukite ülalpidamise kulud	47	100	100	0,0
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	0	100	100	0,0
	inventari kulud	62	150	150	0,0
	meditsiinikulud ja hügieenitarbed	97	600	100	-83,3
	teavikud ja kunstiesemed	8 991	10 200	11 200	9,8
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	2 010	4 518	1 500	-66,8

Majandamiseelarve tulud laekuvad kultuuri- ja kunstialasest tasulisest tegevusest, kasutatud raamatute müügist, tasu teavikute tagastamisega viivitamise eest, arvuti kasutamise, lugejapileti uuendamise, arvutil väljatrüki ja koopiade valmistamise eest. Väike kasv on üüritulus, mis laekub peamaja esimesel korrusel asuvalt kohvikult. Laekunud vahendid kasutatakse teenuste osutamiseks ja ruumide majandamiseks.

08202 - Tiigi Seltsimaja

131 136 eurot

Tiigi Seltsimaja tegevuse eesmärgiks on rahvakultuuri edendamine ja tutvustamine ning võimaluste loomine rahvakultuuriga tegelemiseks. Asutus on üle-eestiliste rahvakultuurialaste keskseltside esindajaks Tartu linnas. Tiigi Seltsimaja ruume kasutab oma tegevuseks ligi 25 kultuuriühingu

kollektiivi ca 800 harrastajaga. Tiigi Seltsimaja rahastatakse finantseerimiseelarvest 117 859 euro ja majandamiseelarvest 13 277 euro ulatuses.

Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud

117 859 eurot

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
08202	TIIGI SELTSIMAJA	102 138	113 524	117 859	3,8
50	töõjõukulud	69 672	75 688	76 330	0,8
	töötajate töötasu	50 942	56 165	56 645	0,9
	töövõtulepingu alusel töötajatele makstav tasu	174	320	320	0,0
	töõjõukuludega kaasnevad maksud	18 556	19 203	19 365	0,8
55	majandamiskulud	32 466	37 836	41 529	9,8
	administreerimiskulud	3 107	3 620	4 200	16,0
	lähetuskulud	212	300	300	0,0
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	22 368	23 712	24 825	4,7
	sõidukite ülalpidamise kulud	512	704	704	0,0
	inventari kulud	1 700	4 500	6 500	44,4
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba- aja sisustamise kulud	4 567	5 000	5 000	0,0

Töõjõukulud

Kulud kavandatakse 6 koosseisulise ametikoha töötasudeks. Töõjõukulused suurendavad 2014. a tehtud koosseisumuudatused ning sellega kaasnenud palkade korrigeerimised. Lepinguline töötasu planeeritakse Facebook'i lehekülje haldajale ning üritustega seotud töövõtulepinguteks.

Majandamiskulud

Kasv on inventari hooldus- ja soetamiskuludes. Kavas on soetada kergesti transporditav digiklaver ja või suure võimsusega muusikakeskus, uuendada keldri köögiploki mööblit ja välja vahetada lektoriumi toolid.

Majandamiseelarve põhitegevuse kulud

13 277 eurot

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
08202	TIIGI SELTSIMAJA	161 968	15 565	13 277	-14,7
50	töõjõukulud	12 640	4 020	5 282	31,4
	töötajate töötasu	7 658	2 000	3 200	60,0
	töövõtulepingu alusel töötajatele makstav tasu	265	1 000	1 000	0,0
	erisoodustused	1 097	0	0	x
	töõjõukuludega kaasnevad maksud	3 620	1 020	1 082	6,1
55	majandamiskulud	148 758	11 545	7 995	-30,7
	administreerimiskulud	523	945	945	0,0
	lähetuskulud	97	650	650	0,0
	koolituskulud	561	800	800	0,0

kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	0	2 800	3 100	10,7
info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	108	500	600	20,0
inventari kulud	2 787	1 000	400	-60,0
kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	144 682	4 850	1 500	-69,1
4 antavad toetused	570	0	0	x

Majandamiseelarve tulud laekuvad ruumide üürilt ja tehniliste vahendite ja muusikariistade kasutusse andmisest ning piletituluna tasulistelt üritustelt. Üüritulu laekub MTÜlt Lõuna-Eesti Vähiühing ja ConvaTec Limited Eesti filiaalilt. Laekunud tulu kasutatakse maja haldamiseks ja ürituste korraldamiseks. 2016. a kulud on võrreldes 2015 a eelarvega kavandatud väiksemana, kuna 2015. a eelarve kajastab ka 2014. a ületulevate sihtotstarbeliselt saadud toetuste jääkide arvel tehtud kulusid. 2014. a suur tulude-kulude maht oli seotud XXVI laulu- ja XIX tantsupeoga.

08203 - Muuseumid

868 745 eurot

Muuseumide rahastatakse finantseerimiseelarvest 695 045 euro ja majandamiseelarvest 173 700 euro ulatuses.

Kulud nähakse ette Tartu Linnamuuseumi ja tema filiaalide (19. saj Tartu linnakodaniku maja, O. Lutsu Majamuuseum, KGB Kongid, Laulupeomuuseum) ning Mänguasjamuuseumi ja teatrimaja Teatri Kodu ülalpidamiseks Teatri Kodu (Lutsu 2) ülalpidamiseks. 2015. a prognoositav külastajate arv 80 000 (2014. a eeldatava külastuse tasemel). *Linnamuuseumi* tegevuskavas on neli eesmärki: töö kogudega, kogukonna kaasamine (Ülejõe piirkond), uue püsinäituse eskiis koos eelarvega, linnaajaloo vahendamine ja avalik suhtlus.

Mänguasjamuuseumi peamiseks eesmärgiks on multifunktsionaalse laste- ja perekeskuse arendamine, etenduskunstide erinevate valdkondadega seotud harivate ja meelelahutuslike ürituste ja programmide läbiviimine Teatri Kodus. 2016. a eesmärgiks on külastajate arvu hoidmine. Selleks tuleb keskenduda turundusele, et saada juurde esmakülastusi, ning kvaliteetsete ja atraktiivsete sisuliste tegevuste pakkumisele, et tagada korduvkülastusi.

Finantseerimiseelarve

695 045 eurot

põhitegevuse kulud

683 405 eurot

investeeringutegevuse kulud

11 640 eurot

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
08203	MUSEUMID	611 987	649 157	683 405	5,3
50	tööjõukulud	423 510	453 649	480 241	5,9
	töötajate töötasu	308 890	332 182	354 093	6,6
	töövõtulepingu alusel töötajatele makstav tasu	6 872	6 868	4 831	-29,7
	erisoodustused	328	0	0	x
	tööjõukuludega kaasnevad maksud	107 420	114 599	121 317	5,9
55	majandamiskulud	185 817	194 348	202 004	3,9
	administreerimiskulud	21 709	23 217	22 217	-4,3
	lähetuskulud	1 340	2 098	2 098	0,0
	koolituskulud	1 411	1 831	2 331	27,3

kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	131 748	139 741	139 817	0,1
sõidukite ülalpidamise kulud	1 903	1 703	1 703	0,0
info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	2 096	1 586	1 686	6,3
inventari kulud	3 624	3 628	3 628	0,0
meditsiinikulud ja hügieenitarbed	378	480	1 660	245,8
teavikud ja kunstiesemed	2 948	2 952	3 952	33,9
õppevahendite ja koolituse kulud	1 737	1 959	1 959	0,0
kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba- aja sisustamise kulud	16 806	15 033	20 833	38,6
muu erivarustus ja erimaterjalid	117	120	120	0,0
4 antavad toetused	2 660	1 160	1 160	0,0

Tööjõukulud on arvestatud 42 ametikohale (2015. a 41,5).

Majandamiskulud

Majandamiseelarvesse planeeritakse täiendavad vahendid ürituste/näituste korraldamise eelarves.

Linnamuuseumis kavandatakse näituste ja ürituste korralduskulude kasvuks 2856 eurot, mis on seotud paljude erinevate näituste ja ürituste korraldamisega ja uue püsinäituse ettevalmistamisega.

Mänguasjamuuseumis kavandatakse näituste ja ürituste korralduskulude kasvuks 4800 eurot ja seda põhiliselt uue omalavastuse „Raha-ha-haa!“ (Leelo Tungla loo ainetel) lavaletoomiseks teatri Kodus ja uue, aasta suurnäituse „Ohtlikud mänguasjad“ korraldamiseks.

Antavad toetused

Toetus Tartu Kunstimuuseumile 1160 eurot Mare Mikofi pronksskulptuuri Maanaised sisaldab hoiustamistasu museaali avalikku linnaruumi andmise eest ja kunstiteose hoolduskulusid.

Investeermistevõlvuse kulud 11 640 eurot on kavandatud tellida Linnamuuseumi uue püsinäituse arhitektuurne ja sisekujunduslik eskiisprojekt, millega luuakse õpiala, külastajaala ja püsinäituse ruumilahendus.

Majandamiseelarve põhitegevuse kulud

173 700 eurot

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
08203	MUUSEUMID	166 187	212 961	173 700	-18,4
50	tööjõukulud	36 316	33 813	34 060	0,7
	töötajate töötasu	20 211	19 502	19 961	2,4
	töövõtulepingu alusel töötajatele makstav tasu	5 346	5 068	4 866	-4,0
	erisoodustused	1 502	500	500	0,0
	tööjõukuludega kaasnevad maksud	9 257	8 743	8 733	-0,1
55	majandamiskulud	129 871	179 148	139 640	-22,1
	administreerimiskulud	6 766	18 901	14 500	-23,3
	lähetuskulud	4 106	3 926	4 926	25,5
	koolituskulud	3 302	6 131	4 167	-32,0
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	66 771	83 165	78 979	-5,0
	sõidukite ülalpidamise kulud	1 409	1 408	1 408	0,0

info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	367	1 200	800	-33,3
inventari kulud	6 645	6 078	4 278	-29,6
teavikud ja kunstiesemed	373	1 000	500	-50,0
õppevahendite ja koolituse kulud	1 442	2 098	1 098	-47,7
kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	38 690	55 241	28 984	-47,5

Muuseumidele laekuvad tulu tasulistelt teenustelt (piletitulu pääsmete müügist, tulud saali ja tegevusruumide kasutusse andmisest tunnitasu alusel, giiditeenustelt, õpitubade osalustasudelt) ja üürituluna linnamuuseumi filiaali (Laulupeomuuseumi) väljarenditud ruumide eest.

Laekunud vahendid kasutatakse muuseumide ruumide majandamiskuludeks ja ürituste korraldamiseks (sh tööjõukulud). Tööjõukulud on lisatasude maksmiseks muuseumi mängudetoas rendiürituste läbiviimise eest töövälisel ajal ning linna avalikel üritustel (nt tudengite kevadpäevad, lastekaitse päev, Hansapäevad, advendipühapäevad jms) õpitubade, näituste ja etenduste korraldamise eest.

2016. a kulud on võrreldes 2015. a eelarvega vähenenud, sest 2015. a eelarve kajastab ka 2014. a ületulevate sihtotstarbeliselt saadud toetuste jääkide ja 2015. a täiendavalt saadud projektide toetuste arvel tehtud kulusid.

08207 - Muinsuskaitse

31 600 eurot

Vahendid eraldatakse finantseerimiseelarvest toetusena põhitegevuskuludeks SA-le Tartu Jaani Kirik kiriku külastajatele aastaringiselt vähemalt viiel päeval nädalas avatud hoidmisega seotud kulude katteks. Toetus on eelmiste aastate tasemel. 2016. a lisandub toetus 10 000 eurot SA-le Pauluse Kirik turundustegevuseks.

08208 - Kultuuriüritused

855 150 eurot

Kultuuriüritusi rahastatakse **finantseerimiseelarvest põhitegevuse kuludena**.

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
08208	KULTUURIÜRITUSED	996 016	898 825	855 150	-4,9
50	tööjõukulud	6 549	0	0	x
55	majandamiskulud	248 355	94 314	116 800	23,8
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	248 355	94 314	116 800	23,8
4	antavad toetused	741 104	804 511	738 350	-8,2

Kultuuriürituste toetuste kavandamisel on lähtutud järgmistest kaalutlustest ja muutustest kultuuriväljal:

1) Tugevnev etenduskunstide valdkond.

Tartus tegutseb kaks oma püsistatsionaariga professionaalset erateatrit, kes annavad aastaringiselt etendusi (Tartu Uus Teater ja Emajõe Suveteater); täiendavalt on Tartusse lisandunud TÜ Viljandi Kultuuriakadeemia 2015. a lennu vilistlastest kujunenud etendusasutus Must Kast, kes kavandab mahukat programmi erinevates etenduspaikades.

Emajõe Suveteatrile kavandatud 38 000 eurot, Tartu Uue Teatrile kavandatud 38 000 eurot ning täiendavalt rahvusvaheliseks koostööprojektiks Tampere teatriga 4 000 eurot. Mustale Kastile lavastusprojektide läbiviimiseks 6 000 eurot. Uus projekt/taotleja Tallinnas asuv etendusasutus Vaba Lava, soovides Tartu etenduspaikades gastroleerida oma kuraatorprogrammi toetuseks kavandatud 2 800 eurot.

2) Rahvusvahelist koostööd kavandavad festivalid

Täiendavat toetust vajavad mitmed festivalid, kes on suurürituse arendamisel liikunud rahvusvahelise koostöö etappi, sh olulisemad linna mainefestivalide suunal liikujad: IDeeJazz

toetus 15 000 eurot, Lehesaju muusika toetus 10 000 eurot, autorilaulufestival Mailaul 8 000 eurot, tänavakunstifestival Stencibility 7 000 eurot, linnafestival UIT 7 000 eurot, rahvusvaheline nüüdismuusikafestival AFEKT (muutunud formaadiga Eesti Heliloojate Festival) toetus 15 000 eurot.

3) Korrigeeritud on festivalide eelarveid, mis on püsinud muutumatuna, sh: Teatريفestival Draama 34 000 eurot, antropoloogiliste filmide festival Maailmafilm 8 000 eurot, Pimedate Ööde Filmifestival 6 000 eurot, Talvemuusika festival 3 500 eurot.

4) Aastaringset programmi pakkuvate asutuste toetamine - Tartu Kunstnike Liidule Tartu Kunstimaja näituste programmi läbiviimiseks 3 saalis koos tugiteenustega 16 000 eurot, Tartu džässiklubile aastaringse programmi läbiviimiseks 12 000 eurot.

5) Olulisim rahvakultuuriprojekt on Tartu linna ja maakonna tantsupidu Raadil, mille toetuseks on kavandatud 10 000 eurot. Popkooripeole on kavandatud 12 000 eurot. Kultuuriprojektide toetusliigist on toetatud ka linnaosaüritusi – käesoleval aastal on erandlikult kavandatud täiendav tõus Karlova Seltsile, pidades silmas programmi senisest suuremat mahtu, millega selts tähistab linnaosa 100.-ndat aastapäeva (kavandatud 4 000 eurot).

6) Uued suuremahulised kultuuriprojektid K. Ristikivi loomingu ainetel lavastus "Mõrsjalnik" Tartu Jaani kirikus 8 000 eurot, Teatri Must Kast kevad-suvine hooaeg 6 000 eurot, Vaba Lava kuraatoriprogrammi külalisetendused Tartus 2 800 eurot, Tartu Kõrgema Kunstikooli lõputööde näitus Lend 2016 linnaruumis 2 500 eurot.

08209 - Seltsitegevus

106 913 eurot

Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
08209	SELTSITEGEVUS	97 214	91 915	106 913	16,3
55	majandamiskulud	800	0	0	x
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	800	0	0	x
4	antavad toetused	96 414	91 915	106 913	16,3

Toetuste arvestamise aluseks on Tartu Linnavalitsuse 23. septembri 2014. a määrus nr 48 „Tartu Linnavalitsuse 1. juuli 2011. a määruse nr 11 "Kultuuriühingutele, noorte huvitegevuse ühingutele, noorteühingutele, avatud noortekeskustele ja projektlagritele toetuse määramise ja arvutamise juhend" muutmine“.

Toetust eraldatakse kultuuriühingutele, mis tegelevad rahvakultuuri valdkonnas. Rahvakultuurina käsitletakse pärimuskultuuril ja rahvuslikel traditsioonidel põhinevat kunstilist harrastustegevust koorimuusika, rahvatantsu, puhkpillimuusika, pärimusmuusika, harrastusteatri, rahvusliku käsitöö valdkonnas või folkloorirühmades. Kultuuriühingule antav toetus koosneb pearahast ja täiendavast saavutustoetusest.

2016. a toetatakse 63 huviringis, 784 osaleja huvitegevust. (2015. a vastavad arvud 64 huviringi, 840 liiget). Pearaha antakse huvitegevuse korraldamiseks ühingule 7-26 aastase ja 60 + vanuses harrastaja kohta, kelle elukohaks rahvastikuregistri andmetel on Tartu linn ning kelle eelistusena on vastav huviring märgitud.

Kultuuriühingute pearaha – ja saavutustoetuseks planeeritakse 104 113 eurot. Eelarves on arvestatud pearaha määraks ühele osalejale 85 eurot. Toetuse arvestamise juhendi alusel lisandub pearaha toetusele saavutustoetus, mille suurus on ühingu eelmise aasta saavutustest ja kinnitatud kriteeriumidest.

Täiendav (väljaspool pearaha jaotatav) toetus, 2800 eurot, planeeritakse ühingule KODUKOTUS läbi aasta toimuvate ürituste korralduskuludeks.

08300 - Kirjastused (finantseerimiseelarve)

13 000 eurot

Põhitegevuse kulud

6 000 eurot

Investeeringustegevuse kulud**7 000 eurot**

Vahendid eraldatakse **põhitegevuse kuludena** 6000 eurot baasaastatega samas mahus sarja "Eesti Mõttelugu" raamatute väljaandmise toetamiseks. Sari keskendub kultuuritraditsiooni ajaloo talletamisele. Uurijad ja toimetajad koguvad eesti mõtet ja toimetavad selle rahvale kättesaadavaks. 2016. a on kavas välja anda: Nikolai Kaasik "Väikeriigid ja rahvad", Hindrik Prants "Eesti asi ja maailma lugu", Jaan Eilart "Õitse ja haljenda", Karl August Hindrey "Aprill aasta läbi", Endel Tulving "Mälu saladused", Juhan Maiste "Ehituskunsti võlus".

Investeeringuskulud 7000 eurot antakse toetusena Eesti Kirjanike Liidu Tartu osakonnale Tartu Kirjanduse Maja (Vanemuise 19) välistrepi remondiks.

08600 - Muu vaba aeg ja kultuur**111 715 eurot****Finantseerimiselarve põhitegevuse kulud**

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
08600	MUU VABAAEG JA KULTUUR	77 200	88 680	111 715	26,0
50	tööjõukulud	1 945	2 162	2 660	23,0
	erisoodustused	1 156	1 300	1 600	23,1
	tööjõukuludega kaasnevad maksud	789	862	1 060	23,0
55	majandamiskulud	72 915	78 518	93 020	18,5
	uurimis- ja arendustööde kulud	0	10 000	0	-100,0
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	966	6 500	4 000	-38,5
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	71 949	62 018	89 020	43,5
4	antavad toetused (preemiad, stipendiumid)	2 340	8 000	16 035	100,4

Kulude kasv 23 035 eurot on seotud lastekirjaniku preemia ja kultuurikandja aunimetusega kaasneva preemia väljamaksmisega summas 13 035 eurot (2015. a olid preemiad tegevusala 08208 all) ja Tartu muuseumide ühisturundustegevuste läbiviimisega (eelarve 10 000 eurot).

Tööjõukuludesse on kavandatud täiendavalt noorsootöö aasta laureaatidele tänuüritusel antavatele preemiatele lisanduv erisoodustus ja sellega kaasnevad maksud.

Majandamiskulud

Kasv on planeeritud Lastekirjaniku preemia (2 675 eurot) ja Kultuurikandja aunimetusega kaasneva preemia (13 035 eurot) väljamaksmiseks. 2015. a olid preemiad tegevusala 08208 all. Majandamiskuludesse on kavandatud Tartu muuseumide ühisturundustegevuste läbiviimiseks 20 000 eurot. Projekti raames valmivad Tartu muuseumidele suunatud kasutajakesksed turundustööriistad ja teostatakse turundustegevused. Turundustööriistade ja tegevuste aluseks on muuseumide kogumile suunatud turundusstrateegia, mis töötatakse välja 2015. a II poolel turundustegevuste ja kommunikatsiooni disainiauditi baasil ning mille eesmärk on tuua muuseumidesse ja laiemalt Tartusse rohkem külastajaid ning pikendada külastajate Tartus viibimise aega.

Eelarvesse planeeritakse osakonna poolt korraldatavate ürituste kulud. Korraldatavad üritused:

Kultuuriteenistus

- tänuüritus kultuuritöötajate tunnustamiseks;
- kultuurikalendri, tähtsündmustekalendri, trükiste väljaandmine;
- infopäevad, koolitused, kultuuriprojektide ja huvitegevuse hindamine, müra mõõtmised;
- kontaktid partnerlinnadega;

- Tartu muuseumitöötaja stipendiumid, maksimaalne stipendiumi suurus a' 500 eurot.

Noorsooteenistus

- koostöö sõpruslinnadega;
- rahvusvaheline noorsootöö – koostööprojektid;
- noorsootöö valdkonna tänuüritus;
- trükised, meened, koolitused; teenuste pakkujatele infopäevad;

Sporditeenistus

- spordi tänuüritus;
- spordi trükised, sümboolika;
- rahvusvaheline sporditöö ja koolitused.
- uuring koostöös TÜ-ga selgitamaks välja tervisespordi harjumused, intensiivsus, eelistused ja vajadused harrastuseks.

3.8. LINNAMAJANDUSE OSAKOND**34 769 097 eurot**

Linnamajanduse osakonna eelarve jaotub järgmiste tegevusvaldkondade lõikes:

Valdkond	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %	2016-2015 eurodes
Linnamajanduse osakond kokku	32 146 839	30 781 540	34 769 097	13,0	3 987 557
Üldised valitsussektori teenused	567 498	606 598	627 497	3,4	20 899
Avalik kord	12 516	33 655	33 600	-0,2	-55
Majandus, sh:	25 242 609	22 423 910	26 507 464	18,2	4 083 554
investeeringiskulud	15 593 671	12 437 170	16 248 671	30,6	3 811 501
Keskonnakaitse, sh:	4 610 420	5 502 534	5 684 467	3,3	181 933
investeeringiskulud	350 826	677 436	437 541	-35,4	-239 895
Elamu- ja kommunaalmajandus, sh:	1 713 796	2 065 343	1 916 069	-7,2	-149 274
investeeringiskulud	109 436	365 705	273 000	-25,3	-92 705
Vaba aeg ja kultuur (investeeringiskulud)	0	149 500	0	-100,0	-149 500

01 ÜLDISED VALITSUSSEKTORI TEENUSED**627 497 eurot****Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud**

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 aruanne	2015 eelarve	2016 eelarve	2016/2015 kasvu %
01112	OSAKONNA ÜLALPIDAMISKULUD	565 412	604 508	627 497	3,8
50	tööjõukulud	495 485	527 898	541 587	2,6
	avaliku teenistuse ametnike töötasu	297 725	301 266	314 022	4,2
	töötajate töötasu	70 429	93 276	90 752	-2,7
	erisoodustused	1 416	0	0	x
	tööjõukuludega kaasnevad maksud	125 915	133 356	136 813	2,6
55	majandamiskulud	69 912	76 350	85 910	12,5
	administreerimiskulud	8 682	8 800	9 000	2,3
	lähetuskulud	3 693	4 570	3 570	-21,9
	koolituskulud	5 079	7 500	7 500	0,0
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	81	100	100	0,0
	sõidukite ülalpidamise kulud	45 703	48 800	61 000	25,0
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	1 649	1 700	1 000	-41,2
	inventari kulud	4 118	4 480	2 240	-50,0
	meditsiinikulud ja hügieenitarbed	907	400	1 500	275,0
6	muud kulud	16	260	0	-100,0
	maksu, riigilõivu- ja trahvikulud	0	260	0	-100,0
	muud tegevuskulud	16	0	0	x

Tööjõukulud

Kulud on arvestatud 29 ametikohale. Kulude kasv on seotud projektijuhtide tööjõukulude kajastamisega osakonna ülalpidamiskuludes, kuna projektide ettevalmistamise perioodil ei ole neile sihtotstarbelist rahastust projektide raames.

Majandamiskulud

Kasvavad sõidukite ülalpidamis- ja meditsiinikulud. Sõiduautode kuludesse on planeeritud 11 auto (sh 2 elektri- ja 6 gaasiautot) kulud, sh 8 auto liisingumaksud 24 000 eurot kasvuga 2000 eurot. Alates märtsist liisitakse 2 uut gaasiautot ja müüakse 2 vana bensiiniautot, millest tekib kütuse vähenemine 2000 eurot, hoolduse vähenemine 1000 eurot, lisanduvad aga 2 uue auto sissemaksu ja 10 kuu maksed 10 000 eurot. Isikliku sõiduauto kasutamise kompensatsiooni makstakse 5 töötajale kokku 12 000 eurot (kasv 3000 eurot).

Meditsiinikulude kasv on seotud töötajate puugivastase vaksineerimisega.

03 AVALIK KORD 33 600 eurot

3.8.2.1. Muu avalik kord (finantseerimiseelarve) 33 600 eurot

Vahendid on määratud finantseerimiseelarvest tegevuskuludeks: avalikest kohtadest tuvastamata või omasteta surnute veo kuludeks 600 eurot, ohuolukordadeks ettevalmistumise kuludeks – õppusteks ja koolitusteks 3000 eurot ning 20 000 eurot on Raekoja platsile, Rütli ja Kүүni tänavatele mehitatud valveteenuse ostuks. Toetus 10 000 eurot on ette nähtud Tartu Priitahlike Pritsumeeste Seltsile nende kasutuses oleva tehnika hoolduseks.

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 aruanne	2015 eelarve	2016 eelarve	2016/2015 kasvu %
03600	MUU AVALIK KORD	12 516	33 655	33 600	-0,2
55	majandamiskulud	3 276	25 655	23 600	-8,0
	koolituskulud	0	800	0	-100,0
	muud mitmesugused majanduskulud	3 276	24 855	23 600	-5,0
4	antavad toetused	9 240	8 000	10 000	25,0

04 MAJANDUS 26 507 464 eurot

04510 Linna teed ja tänavad 18 331 145 eurot
linna teede, tänavate korrashoid 17 628 501 eurot
liikluskorraldus 702 644 eurot

Linna teede, tänavate korrashoid

Linna hooldada on teid kokku 343,6 km, neist asfaltkattega 294,3 km, kruusakattega 27,3 km ja muu kattega 22,1 km, lisaks 9 silda ja 19 parklat (31 254 m²).

Kulusid rahastatakse finantseerimiseelarvest 8 180 961 eurot ja majandamiseelarvest 9 447 540 eurot, kokku põhitegevuse kuludeks 1 424 830 eurot ja investeringuteks 16 203 671 eurot.

Finantseerimiseelarve 8 180 961 eurot

põhitegevuse kulud 1 424 830 eurot

investeeringutegevuse kulud 6 756 131 eurot

Põhitegevuse kulud

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 aruanne	2015 eelarve	2016 eelarve	2016/2015 kasvu %
04510	LINNA TEED JA TÄNAVAD	1 287 892	1 439 674	1 424 830	-1,0
50	tööjõukulud	0	18 974	0	-100,0
	avaliku teenistuse ametnike töötasu	0	11 692	0	-100,0
	töötajate töötasu	0	2 489	0	-100,0

tööjõukuludega kaasnevad maksud	0	4 793	0	-100,0
55 majandamiskulud	1 285 129	1 415 700	1 419 830	0,3
administreerimiskulud	5 657	800	800	0,0
uurimis- ja arendustööde kulud	0	16 700	16 700	0,0
rajatiste majandamiskulud	1 277 622	1 394 986	1 402 330	0,5
kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba- aja sisustamise kulud	1 850	3 214	0	-100,0
6 muud kulud	1 371	5 000	5 000	0,0
4 antavad toetused	1 392	0	0	x

Tööjõukulud 2015. a on seotud projektide juhtimisega.

Majandamiskulud on vähenenud võrreldes eelmise aastaga, sest kavandatakse vähem vahendeid asfaltkattega tänavate ja kõnniteede remonttöödeks, mis ei ole hõivatud pikaajalise riigihankelepinguga. Rajatiste majandamiskuludena on kavas järgmised tööd:

- 705 000 eurot Asfalt- ja kruusakattega tänavate remonttööd, mis on kavandatud 3 aastase riigihankelepingu alusel. 2016. a algab uus lepinguperiood. Linnamajanduse osakond korraldab riigihanke, mille tingimusteks on hoida korras nii kruusa- ja killustikkattega, kui ka asfaltkattega tänavad ja teepeenrad.
- 300 000 eurot jalg- ja jalgrattateede remont (kasv 250 000 eurot), et hoida kergliiklusteid jalgratturitele ja jalakäijatele liiklemiskõlbulikena. Lisatud vahendeid ülekäiguradade ja muude kergliiklust soosivate liikluskorralduslahenduste arendamiseks.
- 110 000 eurot asfaltkattega tänavate ja kõnniteede remont- ja pindamistööd, mis ei ole hõivatud pikaajalise riigihankelepinguga;
- 80 000 eurot pritskillustikuga remontimine. Enamsõidetavatel sõiduteedel kohtpindamise teostamine aitab hoida tänavaid sõidetavana ja pikendada katete eluiga;
- 53 000 eurot koostöö korteriühistutega - 7 taotlust elamute ümbruse asfalteerimiste kaasfinantseerimiseks;
- 44 330 eurot tuletõrjehüdrantide korrashoid eesmärgiga kindlustada 1060 hüdrandi korrashoid (a' 41,82 eurot);
- 33 500 eurot sildade jooksevremont;
- 29 000 eurot muud kulud;
- 19 000 eurot sademeveetorustike liitumistasud;
- 9 500 eurot bussiootepaviljonide klaaside vahetus ning remont;
- 9 500 eurot kraavide ja truupide hooldus;
- 9 500 eurot treppide remont ja hooldus

Tegevuskulude jalgratta- ja jalgteede remondi 300 000 eurot kasutatakse järgmises valikus: Mõisavahe 4, 5, 6 kõnniteed, Mõisavahe 11, 12, 13 kõnniteed, Anne tn, Saaretiigi park majadevahelised teed Sõpruse pst 12a kinnistul, Võru tn (lõigus Vaba - Sõbra), Anne 71, Anne 59 kõnnitee, Anne 59 ja Anne 63 vaheline kõnnitee, Nisu 2/3 kõnnitee, Mõisavahe tänavas Nõlvaku bussipeatuse vaheline lõik, Sõbra tn kõnnitee Tähe - Turu ja Võru -Tähe lõikudes, Turu tn kõnnitee Keskkatlamaja juurest kuni Rebase bussipeatus, Aardla tn kõnnitee (Raudtee-Lemmatsi).

Investeeringutegevuse kulud

6 756 131 eurot

Investeeringute jaotus objektiti on toodud määruse lisas nr 4.

Majandamiseelarve (investeeringutegevuse kulud)

9 447 540 eurot

Kaasrahastust fondidest on taotletud ja kavandatud eelarvesse kuuete objektile: ühtekuuluvusfondist Tartu idapoolse ringtee ehituseks (transpordi investeeringute kava) 2 800 000 eurot ja Vaksali tn väljaku, parklate ja kergliiklusteede rekonstrueerimiseks (raudteepeatuste meede) 3 400 000 eurot; Euroopa regionaalarengufondist linnaliste piirkondade arendamise meetme alt on esitatud taotlus

Ettevõtluse Arendamise sihtasutusele Baeri-Näituse-Ilmatsalu, Turu jalakäijate sild-Annelinn-Nõlvaku ja Kroonuaia sild-Aruküla tee kergliiklusteede ehituse rahastamiseks 2016. a summas 2 747 540 eurot. Muuseumi tee rekonstrueerimise kaasrahastamise taotlus (500 000 eurot) esitatakse Vabariigi Valitsusele.

Liikluskorraldus (finantseerimiseelarve)	702 644 eurot,
põhitegevuse kulud	657 644 eurot
investeeringustegevuse kulud	45 000 eurot

Investeeringuskulud on kavandatud Kroonuaia-Emajõe fooride rekonstrueerimiseks.

Põhitegevuse kulud

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 aruanne	2015 eelarve	2016 eelarve	2016/2015 kasvu %
04510	LIIKLUSKORRALDUS	623 555	660 218	657 644	-0,4
50	tööjõukulud	868	0	0	x
55	majandamiskulud	614 887	655 018	651 644	-0,5
	administreerimiskulud	1 148	3 840	540	-85,9
	uurimis- ja arendustööde kulud	29 518	30 700	24 700	-19,5
	lähetuskulud	186	1 000	0	-100,0
	koolituskulud	10 220	6 000	0	-100,0
	rajatiste majandamiskulud	555 966	548 338	526 764	-3,9
	sõidukite ülalpidamise kulud	41	0	0	x
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	7	0	0	x
	inventari kulud	4 818	0	0	x
	õppevahendite ja koolituse kulud	2 898	4 000	0	-100,0
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	9 935	15 000	10 000	-33,3
	muud mitmesugused majanduskulud	150	46 140	89 640	94,3
6	muud kulud	0	5 000	6 000	20,0
4	antavad toetused	7 800	200	0	-100,0

Majandamiskulud

Administreerimiskulud olid 2015. a erandlikult suured seoses jalgrattateede marsruutide voldiku väljaandmisega. 2016. a on eelarves liiklusloendurite sidekulud.

Uurimis- ja arendustöödena kavandatakse:

- liiklusloendusuring „Tartu liiklus“ koos tänavate liiklussageduse modelleerimisega;
- kooliteel esinevate liiklusohude kaardistamine õpilaste seas;
- jalgratta- ja jalgteede tähistamise eskiislahendused;
- ülekäiguradade eskiislahendused.

Kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud on autovaba päeva korraldamiseks.

Rajatiste majandamiskulud (526 764 eurot) jagunevad järgmistele tegevustele:

- 180 000 eurot riigihankena sõlmitud aastaringse liikluskorraldusvahendite, tänavasiltide, bussiinfotahvlite ja liikluskorraldusvahendite infosüsteemi hooldustööde eest tasumine;
- 129 360 eurot teekatete märgistustööd;
- 127 904 eurot parkimiskorralduse teenustasu sh mobiilse parkimise teenustasu 50 000 eurot;
- 55 000 eurot liikluskorralduste muudatused seoses suurenenud nõudlusega künniste

	järele;
89 640 eurot	liiklusohutusprogrammi rakendusplaani 2011-2015 meetmed;
25 000 eurot	foorisüsteemide remont (fooriandurite paigaldus, kutsenuppude uuendamine, LED elementide paigaldamine fooripeadesse);
6 500 eurot	liikluskorraldusvahendite remonttööd;
3 000 eurot	Fooriristmike turvakaamerate elektrikulu.

Muude majanduskulude eelarves (89 640 eurot) teostatakse liiklusohutusprogrammi:

12 800 eurot	ühissõidukipeatuste korrastamine;
12 800 eurot	ohtlike teelõikude ja ülekäiguradade korrastamine;
12 800 eurot	liikluse rahustamine elamualadel (tehnilised vahendid) ja vajadusel õuealade piiride täpsustamine;
10 040 eurot	kohalikele liikluskäitumise ebakohtadele suunatud liiklusohutuskampaaniate läbiviimine, kasutades kohalikke teabevahendeid ja korraldades avalikke üritusi;
9 600 eurot	ülekäiguradadele kohtvalgustuse paigaldamine;
9 200 eurot	liikluskeskkonda arvestavad eskiislahendused jalgratta- ja jalgteede tähistamiseks;
6 400 eurot	liiklusohutust puudutavate omaalgatuslike projektide (sh kampaaniad, liiklusteemalised päevad jne) toetamine;
6 400 eurot	jalgrataste hoiukohtade rajamine;
3 200 eurot	jalgratta- ja jalgteede tähistuse korrastamine ja uuendamine;
3 200 eurot	ohtlike teelõikude ja ülekäiguradade inspekteerimine (sh liiklusmärkide seisukord ja nähtavus; teekattemärgistuse seisukord; fooriprogrammide vastavus oludele);
3 200 eurot	linnaalitsuse spetsialistide täiendkoolitusvõimaluste tagamine liiklusohutuse ja sellega seonduvate valdkondade osas.

Muud kulud 6000 eurot on liikluskahjude omavastutuse katteks.

04512 - Ühistranspordi korraldus

8 155 317 eurot

Kulusid rahastatakse finantseerimiseelarvest põhitegevuse kuludeks.

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 aruanne	2015 eelarve	2016 eelarve	2016/2015 kasvu %
04512	TRANSPORDIKORRALDUS	7 680 940	7 832 400	8 155 317	4,1
50	tööjõukulud	1 793	33 477	0	-100,0
	avaliku teenistuse ametnike töötasu	58	1 850	0	-100,0
	töötajate töötasu	1 280	19 500	0	-100,0
	töövõtulepingu alusel töötajatele makstav tasu	0	3 670	0	-100,0
	tööjõukuludega kaasnevad maksud	455	8 457	0	-100,0
55	majandamiskulud	7 679 147	7 798 923	8 155 317	4,6
	uurimis- ja arendustööde kulud	23 764	36 000	15 000	-58,3
	lähetuskulud	1 018	0	0	x
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	90	130	130	0,0
	rajatiste majandamiskulud	0	2 732	0	-100,0
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	5 815	7 400	6 500	-12,2
	muu erivarustus ja erimaterjalid	528	0	0	x
	muud mitmesugused majanduskulud	7 647 932	7 752 661	8 133 687	4,9

Majandamiskulud

Alates 2011. a osutab bussiveoteenust AS SEBE, kes teostab linna avalikku bussiliinivedu vastavalt 2010. a läbiviidud riigihankele kuni 30.06.2017. AS SEBE käest ostetakse veoteenust ning tasutakse vastavalt läbitud liinikilomeetritele. Planeeritav läbisõit Tartu linna kohalikel bussiliinidel 2016. a on 3 788 tuh kilomeetrit, mis on 106 tuh kilomeetri võrra suurem kui 2015.a. Vedajale makstavat liinikilomeetri hinda korrigeeritakse kord kvartalis eelmise kvartali indeksi põhjal ning uus hind hakkab kehtima järgneva kvartali esimesest kuupäevast. Piletimüüki korraldab ja piletitulu saab linn. Reisijateveo teenuse kallinemine tuleneb kvartaalsete ühistranspordi hinnaindeksite muudatustest ning uue bussiliini ja kahe uue bussi sõitmahakkamise käivitamisest üle uue silla;

04740 - Üldmajanduslikud arendusprojektid **21 002 eurot**

Finantseerimiseelarve (põhitegevuse kulud) **7 502 eurot**

Majandamiseelarve (põhitegevuse kulud) **13 500 eurot**

Kulud on kavandatud 2016. a märtsis lõppevale projektile PLEEC (*Planning for energy efficient cities*), mille eesmärgiks on arendada linnade võimekust säästva elukeskkonna loomisel. Selleks kasutatakse uuenduslikke energiasäästlikke linnaplaneerimise meetodeid. Nimetatud meetodid töötatakse välja ühiselt projektipartnerite poolt. Säästev planeerimine hõlmab erinevaid valdkondi: transport, ehitus, rohealad jne. Tartu linna osaks projektis on erinevad linna energiatõhususele suunatud planeerimistegevused ja ühiste planeerimismudelite väljatöötamises osalemine.

05 KESKKONNAKAITSE **5 684 467 eurot**

05100 - Jäätmekäitlus, sh: **4 127 633 eurot**

Jäätmekäitlus **344 433 eurot**

Prügivedu **107 000 eurot**

Tänavate puhastus **3 676 200 eurot**

Jäätmekäitluse kulusid (344 433 eurot) rahastatakse finantseerimiseelarvest 323 4333 eurot ning majandamiseelarvest 20 000 eurot, sh põhitegevuseks 292 433 eurot ja investeerimiseks 32 000 eurot.

Finantseerimiseelarve (põhitegevuse kulud)

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 aruanne	2015 eelarve	2016 eelarve	2016/2015 kasvu %
05100	JÄÄTMEKÄITLUS	97 881	158 077	292 433	85,0
55	majandamiskulud	43 960	120 157	249 513	107,7
	rajatiste majandamiskulud	41 906	115 197	247 353	114,7
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	1 620	2 160	2 160	0,0
	inventari kulud	0	2 800	0	-100,0
4	antavad toetused	53 921	37 920	42 920	13,2

Majandamiskulud on suurenenud põhiliselt Aardlapalu prügila järelhoolduse osas. Varasematel aastatel kaeti kulud sihtotstarbelisest fondist, millest on järele jäänud 2016. a ülemineva jäägina vaid 20 000 eurot, lepinguline järelhoolduse kohustus aga on 207 641 eurot, mis kaetakse finantseerimiseelarvest.

Majandamiskulud

190 000 eurot Aardlapalu prügila järelhoolduseks,
30 853 eurot keskkonnajäätmete Jaama 72c haldamine,
15 000 eurot suuremõõtmeliste jäätmete ja teisese toorme kogumine,

7 000 eurot ohtlike jäätmete kogumine,
 3 000 eurot korraldatud olmejäätmeveo käivitamine,
 2 160 eurot jälgimiskaameraga seotud kulud
 1 500 eurot elanike keskkonnaalase teadlikkuse tõstmise, mis hõlmab ka jäätmete sorteerimise propageerimist;

Toetused

29 000 eurot MTÜle Tartumaa Jäätmearendus tegevuse finantseerimiseks. Lepingu kallinemine on põhjustatud jäätmejaama lahtiolekuaegade pikenemisest ning külastajate arvu suurenemisest, mis on kaasa toonud käideldavate jäätmete koguste kasvu,
 7 733 eurot Tartu Majaomanike Ühingu korduvkasutuskeskuse käiguhoidmiseks, suuremõõtmeliste esemete veoks, elanike teavitamiseks ja ühingu tegevuse toetamiseks,
 5 687 eurot Tartu Korterühistute Liidule korteriühistute projekti „Hoolas Ühistu 2016“ elluviimiseks.

Investeeringud 32 000 eurot on kavandatud investeerimistoetusena korteriühistutele kortermajade jäätmemajade ja süvakogumismahutite rajamiseks Summa eraldatakse korteriühistutele sihtotstarbelise toetusena vastavalt linnavolikogu poolt kehtestatud määrusele „Korteriühistule rattaparkla jäätmemaja püstitamise või süvakogumismahuti paigaldamise toetuse andmise kord“.

Majandamiseelarve põhitegevuse kulud

20 000 eurot

suunatud Aardlapalu prügila järeelhoolduseks ja kaetakse AS Eesti Keskkonnateenused poolt eelnevatel aastatel kantud vahendite jäägi arvel. Baasaastatel oli kulud vastavalt 189 236 eurot 2014. a 180 000 eurot 2015. a.

Prügivedu

107 000 eurot

Finantseerimiseelarve (põhitegevuse kulud)

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 aruanne	2015 eelarve	2016 eelarve	2016/2015 kasvu %
05100	PRÜGIVEDU	71 880	97 000	107 000	10,3
55	majandamiskulud	71 880	97 000	107 000	10,3
	rajatiste majandamiskulud	71 880	97 000	107 000	10,3

Majandamiskulud

63 000 eurot linna parkides, tänavatel ja bussipeatustes paiknevate prügiumnide hooldamine- ja tühendamise vastavalt lepingule;
 24 000 eurot illegaalsete prügikohtade likvideerimine;
 20 000 eurot puulehtede kogumine linna kõnniteedelt.

Tänavate puhastus

3 676 200 eurot

Finantseerimiseelarve (põhitegevuse kulud)

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 aruanne	2015 eelarve	2016 eelarve	2016/2015 kasvu %
05100	TÄNAVATE PUHASTUS	2 863 045	3 294 570	3 676 200	11,6
55	majandamiskulud	2 846 464	3 276 370	3 657 500	11,6
	rajatiste majandamiskulud	2 844 080	3 273 570	3 657 500	11,7
	inventari kulud	2 384	2 800	0	-100,0
4	antavad toetused	16 581	18 200	18 700	2,7

Majandamiskulud on suurenenud põhiliselt aastaringse linnatänavate hooldustööde osas. Kulude arvestuse aluseks on 2011 –2016 piirkonniti parimad pakkumused teinud Tänavapuhastuse AS ja AS Eesti Keskkonnateenused pakutud hooldushinnad, mida korrigeeritakse Statistikaameti poolt arvutatava maanteede hooldustööde kvartaalse hinnaindeksi (IA 144) muutuse alusel. Hinnatõus prognoositud 4 viimase kvartali keskmise hinnamuutuse (11,6%) baasil 265 300 eurot. 2016. a on lepingu algsele mahule lisandunud kokku 99 tuh m² suvehooldusel, ja 64 tuh m² talihooldusel sõiduteid, 31 tuh m² kõnniteid, 53 ülekäiku ning muid objekte.

3 202 000 eurot riigihankena sõlmitud aastaringse linnatänavate ja 280 bussipeatuse ala hooldustööde eest tasumine;
 416 000 eurot kõrvaltänavate talvine hooldus;
 24 500 eurot Rüütli tn ja Raekoja platsi pesemine maist-septembrini;
 9 000 eurot linnale kuuluvate bussipeatuse paviljonide ja istepinkide hooldus;
 6 000 eurot infotelefoni 1789 ülalpidamiskulud ja teeilmajaama infosüsteemide lepingujärgse hoolduse kulud.

Antavad toetused

Antavad toetused korteriühistute ja majaomanike ühendustele talvise libedustõrje puistematerjalide soetamiseks ning sügiseseks puulehtede kogumiseks linna tänavatelt, sh:

10 000 eurot Tartu Majaomanike Ühingule;
 8 700 eurot Tartu Korteriühistute Liidule.

05200 - Heitveekäitlus

146 560 eurot

Finantseerimiseelarve

põhitegevuse kulud 134 560 eurot
investeermistegevuse kulud 12 000 eurot

Põhitegevuse kulud on kavandatud baasaastatega samas mahus ning suunatakse ASile Tartu Veevärk linna tänavatelt ja platsidelt koguneva sademevee ärajuhtimiseks ja puhastamiseks.

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 aruanne	2015 eelarve	2016 eelarve	2016/2015 kasvu %
05200	HEITVEEKÄITLUS	127 823	127 823	134 560	5,3
55	majandamiskulud	127 823	127 823	134 560	5,3
	rajatiste majandamiskulud	127 823	127 823	134 560	5,3

Investeermistegevuse kulud 12 000 eurot on kavandatud antava toetusena ASile Tartu Veevärk 20 uue hüdrandi rajamiseks, et Päästeametil oleks tagatud katkematu veevõtt.

05400 - Haljastus

1 339 019 eurot

Kulud haljastusele kaetakse finantseerimiseelarvest 1 203 573 eurot ja majandamiseelarvest 135 446 eurot.

Linnas on püsihoolduse all 338,6 ha erineva hooldusklassiga haljastuid, parke ja puisteid. Kulude kasv on prognoositud asjaolust, et lähtudes heakorraeeskirjast ei saa linn rakendada teemaaalaga piirnevate kinnistute omanikele koormist teemaaalal asuvate haljastute hooldamisel. Osaliselt on need objektid lülitatud käimasoleva riigihanke koosseisu. Paljud senised vabatahtlikud teemaa haljastute niitjad on loobunud või loobumas. Seetõttu tuleb linnal korraldada 2016.a nende objektide hooldamiseks riigihange. Kavandatud on ainult suvine/sügisene hooldus.

Finantseerimiseelarve
1 203 573 eurot
põhitegevuse kulud
972 360 eurot
investeeringustegevuse kulud
231 213 eurot
Põhitegevuse kulud

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 aruanne	2015 eelarve	2016 eelarve	2016/2015 kasvu %
05400	HALJASTUS	832 973	904 210	972 360	7,5
50	tööjõukulud	2 214	114	8 100	7 005,3
	avaliku teenistuse ametnike töötasu	713	85	6 054	7 022,4
	töötajate töötasu	939	0	0	x
	tööjõukuludega kaasnevad maksud	562	29	2 046	6 955,2
55	majandamiskulud	822 569	899 806	964 260	7,2
	administreerimiskulud	845	585	0	-100,0
	uurimis- ja arendustööde kulud	11 820	2 000	1 200	-40,0
	lähetuskulud	58	0	0	x
	koolituskulud	168	160	160	0,0
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	0	0	0	x
	rajatiste majandamiskulud	794 066	887 236	945 900	6,6
	sõidukite ülalpidamise kulud	81	0	0	x
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	1 472	1 295	1 000	-22,8
	inventari kulud	13 272	6 510	13 000	99,7
	muud mitmesugused majanduskulud	787	2 020	3 000	48,5
6	muud kulud	316	820	0	-100,0
	materiaalsete ja immateriaalsete varade				
15	soetamine ja renoveerimine	6 734	2 490	0	-100,0
	rajatiste ja hoonete soetamine ja renoveerimine	6 734	0	0	x
	masinate ja seadmete soetamine ja renoveerimine	0	2 490	0	-100,0
4	antavad preemiad ja stipendiumid	1 140	980	0	-100,0

Tööjõukulud

 on seotud projekti *Toomemäe pargi rekonstrueerimine* juhtimiskuludega.

Majandamiskulud on järgnevad:

- 547 400 eurot riigihankena sõlmitud aastaringse haljastuse hooldustööde eest tasumine;
- 165 000 eurot lepingujärgne supelrandade hoolduse ja vetelpäästeteenuse ost on 150 500 eurot. Täiendavad vahendid on kõikides randades amortiseerunud puidust spordivahendite kapitaalremondiks või asendamiseks. Kapitaalremonti vajab ka kolmandik ümarpalkpinkidest.
- 77 000 eurot raekoja akendele, Rütli tänava konteinerhaljastuse ja haljasaladel olevatele lillepeenardele ning lillekastidele suvelillede ostmise ja suveringne hooldamine. Kasv 10 000 eurot on Emajõe kaldapealsele ja liiklusringidele lisanduvate püsikutepeenarde (roosid) ja konteinerhaljastuse rajamiseks,
- 59 000 eurot kuivanud ja ohtlike puude raie ja hooldusloikus ning puude istutamine. Kulu kasv 20 000 eurot seoses Ranna tee paplite projektiga,
- 39 000 eurot mänguväljakute korrashoid;
- 33 000 eurot jooksev remont (vandalismi tagajärgede likvideerimine, lagunenuid kõnniteede,

	rajatiste ja väikevahendite korrastamine) ja ühekordsed tööd (tervisespordiks kasutatavate koorepururadade hooldamine, ohtlike ja roostetanud pesukuiatuspuude ning mänguvahendite likvideerimine),
17 500 eurot	purskkaevude vesi- ja elektrikulud, ujulate joogivesi, koerte jalutuskohtade hooldus;
14 000 eurot	liivatuskonteinerite, pinkide ja prügiurnide soetus. 20 uue liivakonteineri ost, mis antakse Tartu Majaomanike Liidule vastutavale hoiule ning talveperioodiks paigaldatakse koos soolaliivaga eramute piirkondadesse.
8 000 eurot	linna jõulupuuga seotud kulud;
3 160 eurot	konkursi „Kaunis Eesti Kodu“ korralduskulud.
1 200 eurot	Projekti „Vareslaste monitooring“ omafinantseering.

Investeeringustegevuse kulud 231 213 eurot

73 000 eurot	Jalaka 48a mängu- ja spordiväljaku ehitamine,
45 000 eurot	Riiamäe platsi rekonstrueerimine,
35 000 eurot	Ihaste välitreeningala kaasajastamine,
25 000 eurot	Kanali äärde koerte jalutusväljaku rajamine,
16 713 eurot	Toomemäe pargi rekonstrueerimine, millele lisandud majandamiseelarvest 124 646 eurot,
15 000 eurot	Tartu tammiku projekteerimine,
15 000 eurot	Projekteerimine ja projektide korrektuurid,
6 500 eurot	Antav toetus Emajõe suvekohvikute platvormide ehitamiseks.

Majandamiseelarve

135 446 eurot

Põhitegevuse kulud projekti Vareslaste monitooring KIKilt saadud toetuste arvel **10 800 eurot**

Investeeringustegevuse kulud projekti Toomemäe pargi rekonstrueerimiseks KIKilt saadud toetuse arvel **124 646 eurot**

05600 - Muu keskkonnakaitse

71 255 eurot

Kulud kaetakse põhitegevuskuludena finantseerimiseelarvest 33 573 eurot ja investeeringuskuludena majandamiseelarvest 37 682 eurot.

Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud

33 573 eurot

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 aruanne	2015 eelarve	2016 eelarve	2016/2015 kasvu %
05600	MUU KESKKONNAKAITSE	31 733	36 100	33 573	-7,0
50	tööjõukulud	5 886	15 600	12 193	-21,8
	töötajate töötasu	4 472	11 642	9 113	-21,7
	tööjõukuludega kaasnevad maksud	1 414	3 958	3 080	-22,2
55	majandamiskulud	17 658	14 000	14 880	6,3
	administreerimiskulud	3 501	0	0	x
	uurimis- ja arendustööde kulud	14 095	7 900	12 000	51,9
	rajatiste majandamiskulud	0	6 100	0	-100,0
	inventari kulud	12	0	2 880	x
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	50	0	0	x
4	antavad toetused	8 189	6 500	6 500	0,0

Põhitegevuse kuludest on kavandatud:

12 193 eurot tööjõukuludeks seoses projekti Purrete paigaldamine Emajõe

	kallasrajale juhtimisega,
6 500 eurot	keskkonnaalaste väikeprojektide finantseerimine;
6 000 eurot	keskkonnaalased uuringud ja seired. Jätkatakse välisõhu saasteainete mõõdistustega kasutades passiivseid kogujaid,
6 000 eurot	linna territooriumil ilmnevate keskkonnakahjustuste määramine ja likvideerimine,
2 880 eurot	inventari soetus vareslaste uuringuks.

Investeeringustegevus on KIK poolt rahastatava projekti Purrete paigaldamine Emajõe kallasrajale teostamine.

06 ELAMU- JA KOMMUNAALMAJANDUS 1 916 069 eurot

06300 - Veevarustus 6 825 eurot

Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud 6 825 eurot

Tartus on avatud 1 avalik veevõtupunkt ja suvisel ajal 3 uut vesikut . Ühe vesiku 1 kuu kulu on 325 eurot.

06400 - Tänavavalgustus 1 211 078 eurot

Kulusid rahastatakse finantseerimiseelarvest.

põhitegevuse kulud	984 078 eurot
investeeringustegevuse kulud	227 000 eurot

Põhitegevuskulud

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 aruanne	2015 eelarve	2016 eelarve	2016/2015 kasvu %
06400	TÄNAVAVALGUSTUS	1 014 330	1 065 332	984 078	-7,6
50	tööjõukulud	2 474	0	0	x
55	majandamiskulud	1 010 810	1 064 182	982 928	-7,6
	administreerimiskulud	2 448	2 270	0	-100,0
	uurimis- ja arendustööde kulud	8 382	6 000	6 000	0,0
	lähetuskulud	11 453	8 500	8 500	0,0
	rajatiste majandamiskulud	977 687	1 047 312	968 428	-7,5
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	0	100	0	-100,0
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	9 236	0	0	x
	muu erivarustus ja erimaterjalid	1 604	0	0	x
6	muud kulud	6	0	0	x
4	antavad toetused (liikmemaks)	1 040	1 150	1 150	0,0

Majandamiskulud

740 000 eurot linna valgustite elektrikulu väheneb, sest elektrienergiat ostetakse börsipõhiselt. Perioodil 01.01.2016-31.12.2016 on elektrienergia ostmiseks sõlmitud leping Alexela Energia AS-ga. Lisakuludena on kavandatud hansapäevade, jõulude jt. ürituste elektrienergia tarbimist tänavavalgustusvõrgust, samuti bussitabloode ja parkimisautomaatide elektrit;

80 000 eurot	valgustusvõrgu remonttööd (kaablirikked, rikkis valgustite väljavahetamine, täiendavate mastide ja valgustite paigaldamine) võrgu töökorras hoidmiseks ning ka mõned jooksvalt tekkinud suuremamahulised renoveerimised. Remontitööde käigus tuleb vahetada eriti ohtlikuks muutunud betoon- ja puitmaste.
61 428 eurot	aastaringse tänavavalgustuse hooldustööde eest tasumine vastavalt lepingule, mis lõpeb 01.07.2017. a,
35 000 eurot	telemeetria sidekulud - on vajalik uuendada-täiustada olemasolevaid valgustuskilpide sisu ja juhtimisseadmeid.
25 000 eurot	leedvalgustite ost ja paigaldus naatriumvalgustite väljavahetamiseks,
20 000 eurot	jõuluinventari uuendamine - igal aastal on vahetatud väikesed kogused olemasolevad hõõglampidega jõulukaunistused LED allikate vastu. Samuti tuleb osta vajalikud valged/värvilised hõõglambid läbipõlenud hõõglampide asendamiseks.
8 500 eurot	osalemine Projekt Light in the City ja assotsiatsioon LUCI töös,
7 000 eurot	ülekäiguradade valgustamine.
6 000 eurot	uuritud, arendustööd,

Toetused on kavandatud rahvusvahelise võrgustiku LUCI liikmemaksu tasumiseks.

Investeeringustegevuse kulud 67 460 eurot

85 000 eurot	Võidu silla kujundusvalgustus,
55 000 eurot	Tänavavalgustuse haldusprogrammi väljavahetamine,
45 000 eurot	Juhtimiskilpide ja valgustite kaugjuhitavate juhtimiskontrollerite ost ja paigaldamine,
30 000 eurot	Hipodroomi 12a ringteele valgustuse ehitus,
12 000 eurot	Annelinna piirkonna valgustuse renoveerimise projekt.

06605 Muud kommunaalteenused, sh:

744 166 eurot

Finantseerimiseelarve, sh:

Põhitegevuskulud	652 166 eurot
Investeeringustegevuse kulud	46 000 eurot

Põhitegevuse kulud jagunevad:

s h kalmistud	409 976 eurot
hulkuvate loomadega seotud kulud	226 370 eurot
muu elamu- ja kommunaalmajandus	15 820 eurot

Kalmistute

eelarvest kaetakse Tartu linna asutuse Kalmistu kulud, kelle hallata on Raadi, Puiestee, Pauluse, Rahumäe, Tuigo ja Vanausuliste kalmistud pindalaga kokku 77 ha. Asutusel on viis kabelit (Raadi, Uspenski, Pauluse, Peetri ning Jaani). Jaani kabelit kasutatakse ka külmkambrina.

Finantseerimiseelarve

455 976 eurot

põhitegevuse kulud	409 976 eurot
investeeringustegevuse kulud	46 000 eurot

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 aruanne	2015 eelarve	2016 eelarve	2016/2015 kasvu %
06605	KALMISTUD	360 815	394 673	409 976	3,9
50	töõjõukulud	216 664	226 439	233 721	3,2

töötajate töötasu	161 464	169 237	174 679	3,2
erisoodustused	230	0	0	x
tööjõukuludega kaasnevad maksud	54 970	57 202	59 042	3,2
55 majandamiskulud	144 151	168 234	176 255	4,8
administreerimiskulud	2 759	3 025	3 125	3,3
koolituskulud	410	600	600	0,0
kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	22 831	29 230	28 930	-1,0
rajatiste majandamiskulud	96 254	110 830	120 000	8,3
sõidukite ülalpidamise kulud	3 479	4 200	4 200	0,0
info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	41	300	300	0,0
inventari kulud	5 610	6 800	6 800	0,0
masinate ja seadmete ülalpidamise kulud	9 326	9 600	9 600	0,0
meditsiinikulud ja hügieenitarbed	989	1 000	1 000	0,0
eri- ja vormiriietus	1 564	1 400	1 600	14,3
muud mitmesugused majanduskulud	504	483	100	-79,3

Tööjõukulud

Asutuses on kokku 27,5 töökohta sh 2 suvist hooajatöölist. Palgatõus on seoses alampalgamäära tõusuga ning töötajatele haudade hooldamise ja puude lõikamise eest lisatasu võimaldamisega.

Majandamiskuludes on kõige suurema osatähtsusega kalmistute territooriumide korrashoid ja sellest omakorda on kõige suurem kulu prügiveol, isetekkeliste prügilate likvideerimisel.

Investeeringustegevuse kulud 46 000 eurot

25 000 eurot	Uspenski kabeli katuse ja Raadi leinamaja remont,
6 500 eurot	Kalmistu t tänavaäärsete piirete remont,
5 500 eurot	Rahumäe kalmistu abihoone projekteerimine,
5 000 eurot	Uus-Jaani, Vana-Peetri, Uus-Peetri ja Paluluse kalmistute väravate restaureerimine,
4 000 eurot	Vana-Jaani kalmistu värava rekonstrueerimise projekteerimine.

Muud elamu- ja kommunaalmajanduskulud

15 820 eurot

On kavandatud mänguväljakutele konteinertualettide rendiks ja linna avalike WC-de rendiks.

Hulkuvate loomadega seotud põhitegevuskulud

226 370 eurot

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 aruanne	2015 eelarve	2016 eelarve	2016/2015 kasvu %
HULKUVATE LOOMADEGA					
06605	SEOTUD KULUD	210 854	217 970	226 370	3,9
55	majandamiskulud	210 854	217 970	226 370	3,9
	muud mitmesugused majanduskulud	210 854	217 970	226 370	3,9

Hulkuvate loomade püüdmise, pidamise ja käitlemise kulud on kavandatud eelarvesse vastavalt aastateks 2014-2018 sõlmitud lepingule MTÜga Assisi Franciscuse Selts. Põhilepingu kuludele on kavandatud täiendavalt loomade varjupaiga aastase elektri- ja küttepuude kulu 42 000 eurot.

3.9. LINNAPLANEERIMISE JA MAAKORRALDUSE OSAKOND

996 727 eurot

Linnaplaneerimise ja maakorralduse osakonna eelarve jaotub järgmiste tegevusvaldkondade lõikes:

Valdkond	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %	2016-2015 eurodes
Linnaplaneerimise ja maakorralduse osakond kokku	636 699	893 655	996 727	24	103 072
Üldised valitsussektori teenused	462 875	510 934	555 367	8,7	44 433
Majandus, sh:	173 824	382 721	441 360	15,3	58 639
investeeringuskulud	0	0	50 000	x	50 000

01 ÜLDISED VALITSUSSEKTORI TEENUSED 555 367 eurot

Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud 555 367 eurot

Klassif	Tegevusala ja kululiik	2014 aruanne	2015 eelarve	2016 eelarve	2016/2015 kasvu %
01	Üldised valitsussektori teenused	462 875	510 934	555 367	8,7
01112	LINNAVALITSUS	445 806	470 264	495 197	5,3
50	tööjõukulud	424 620	448 220	473 153	5,6
	avaliku teenistuse ametnike töötasu	107 462	106 878	113 668	6,4
	töötajate töötasu	203 529	228 114	239 959	5,2
	erisoodustused	4 651	0	0	#DIV/0!
	tööjõukuludega kaasnevad maksud	108 978	113 228	119 526	5,6
55	majandamiskulud	21 186	22 044	22 044	0,0
	administreerimiskulud	3 278	5 800	5 800	0,0
	lähetuskulud	409	1 400	1 400	0,0
	koostituskulud	8 772	2 050	2 050	0,0
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	162	250	250	0,0
	sõidukite ülalpidamise kulud	7 549	9 404	9 404	0,0
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	651	0	0	x
	inventari kulud	127	2 640	2 640	0,0
	meditsiinikulud ja hügieenitarbed	238	500	500	0,0
01330	MUUD TEENUSED	17 069	40 670	60 170	47,9
50	tööjõukulud	1 536	670	670	0,0
	töötajate töötasu	500	0	0	#DIV/0!
	töövõtulepingu alusel töötajatele makstav tasu	0	500	500	0,0
	erisoodustused	514	0	0	#DIV/0!
	tööjõukuludega kaasnevad maksud	522	170	170	0,0
55	majandamiskulud	15 533	40 000	59 500	48,8
	administreerimiskulud	4 290	11 000	8 000	-27,3
	uurimis- ja arendustööde kulud	11 189	26 000	50 000	92,3
	lähetuskulud	54	1 500	1 500	0,0
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	0	1 500	0	-100,0

Osakonna ülalpidamiskulud

Tööjõukulud

Osakonnas on 24 ametikohta.

Majandamiskuludes muudatusi ei ole.

Arengukavad

Kavas on järgmised uurimis- ja arendustööd:

25 000 eurot Elanikeküsitlus „Tartlane ja keskkond 2016“;

15 000 eurot Statistilise ülevaate „Tartu 2015“ koostamine;

10 000 eurot Tartu linna arengukava 2017-2025 koostamine;

4 000 eurot ESA-st vajalike rahva- ja eluruumide loenduse andmete tellimine, analüüs linnaositi.

Elanikeküsitlus „Tartlane ja keskkond 2016“. Küsitluse korraldamine ja tulemuste analüüs (sh võrdlus varasemate küsitluste tulemustega) koos soovitude ja ettepanekutega erinevate linnakeskkonda puudutavate valdkondade olukorra parandamiseks ning rahulolu-uuringu tulemuste tutvustusüritus (Analoogiline küsitlus Tartu ja tartlased 2013. a maksis 21 500 eurot). "Tartlane ja keskkond" on üks kahest Tartu linna poolt 5-aastase intervalliga korraldatavast regulaaruringust. Uuringutulemustest saaks sisendi ka uuele arengukavale ning üüratul hulgal algmaterjali tudengite uurimistöödele - oleme oma uuringute andmebaasi andnud ka ülikooli õppuritele ja teadlastele kasutada. TÜ teadurid on lubanud omapoolset abi küsimustiku kaasajastamise osas."

Statistiline ülevaade „Tartu 2015“. Ülevaate koostamine, veebiversiooni kujundus, keelekorrektuur, statistilise ülevaate 2015 elektroonilise versiooni edasiarendamine isetäidetavaks andmebaasiks.

Tartu linna arengukava 2017-2025. Vahendid kuluvad praegusele arengukavale eksperthinnangu tellimiseks ja uue arengukava koostamise protsessi korralduskuludeks. Kavas on korraldada ajurünnakuid teemagruppidega, arutelusid võtmeisikutega ning kaks suuremat üritust laiemale üldsusele – üks protsessi alguses ja teine lõpus. Uus arengukava ettevalmistustööd on kavas käesoleva aasta lõpus ning kava valmiks 2016. a lõpuks. Lõplik kinnitamine volikogus võib lükkuda 2017. a algusesse.

Lisaks on kavandatud 8000 eurot info- ja PR teenustele, 1500 eurot lähetuskuludeks ja 670 eurot töövõtulepingutele ja nendega kaasnevatele maksudele.

04 - MAJANDUS **441 360 eurot**

04210 - Maakorraldus **143 842 eurot**

Finantseerimiseelarve põhitegevuskulud **93 842 eurot**

Finantseerimiseelarve investeeringud **50 000 eurot**

klassif	Tegevusala ja kululiik	2014 aruanne	2015 eelarve	2016 eelarve	2016/2015 kasvu %
	MAAKORRALDUS	48 572	88 848	93 842	5,6
50	tööjõukulud	4 288	4 282	4 282	0,0
	avaliku teenistuse ametnike töötasu	1 200	0	0	x
	töötajate töötasu	2 000	0	0	x
	töövõtulepingu alusel töötajatele makstav tasu	1 200	3 200	3 200	0,0
	tööjõukuludega kaasnevad maksud	1 085	1 088	1 082	-0,6
55	majandamiskulud	44 178	83 066	88 060	6,0
	administreerimiskulud	3 260	16 066	17 060	6,2
	uurimis- ja arendustööde kulud	40 143	63 000	67 000	6,3
	lähetuskulud	775	4 000	4 000	0,0

6	muud kulud	106	1 500	1 500	0,0
15	maa ost teede ja tänavate aluse maa korraldamiseks	0	0	50 000	0,0

Maakorralduslikeks töödeks kokku summas 93 842 eurot on kavandatud:

- 20 000 eurot Tartu linna M 1:2000 vektorkaardi uuendamine;
- 13 060 eurot eksperthinnangud, juriidilised teenused;
- 12 000 eurot avalikult kasutatavate maade omandi vormistamine, maade munitsipaliseerimine, linna maadega seotud katastritööd;
- 10 000 eurot maade arvestuse ja maksustamise programmi arendus, koduomanike maksuvabastused jms;
- 10 000 eurot Tartu linna 3D mudeli täiustamine ja selle kasutusvõimaluste laiendamine;
- 10 000 eurot planeeringute koostamiseks vajalikud mõõdistused;
- 4 000 eurot maamaksu eelteadete koostamine, saatmine, riigilõivude tasumine;
- 5 000 eurot linna polügonomeetriavõrgu korrashoid, kontroll ja taastamine;
- 4 282 eurot lepinguliste töötajate tööjõukulud;
- 4 000 eurot lähetuskulud
- 1500eurot riigilõivud

04740 - Üldmajanduslikud arendusprojektid

Territoriaalne planeerimine

297 518 eurot

Kulud kaetakse finantseerimiseelarvest 246 400 eurot ja majandamiseelarvest 51 118 eurot.

Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud

246 400 eurot

klassif	Tegevusala ja kululiik	2014 aruanne	2015 eelarve	2016 eelarve	2016/2015 kasvu %
	TERRITORIAALNE PLANEERIMINE	79 010	260 036	246 400	-5,2
50	tööjõukulud	23 693	19 936	30 000	50,5
	avaliku teenistuse ametnike töötasu	4 075	0	0	x
	töötajate töötasu	12 340	0	0	x
	töövõtulepingu alusel töötajatele makstav tasu	923	14 900	22 422	50,5
	tööjõukuludega kaasnevad maksud	6 094	5 036	7 578	50,5
55	majandamiskulud	55 317	240 100	216 400	-9,9
	administreerimiskulud	6 956	18 500	15 000	-18,9
	uurimis- ja arendustööde kulud	35 746	198 500	181 400	-8,6
	lähetuskulud	4 618	15 100	12 000	-20,5
	koolituskulud	7 997	8 000	8 000	0,0

Territoriaalse planeerimise eelarves 246 400 euro arvelt on kavandatud järgmised tööd:

- 26 400 eurot üldplaneeringu liiklusuuring;
- 50 000 eurot Tartu linna üldplaneering;
- 15 000 eurot Mõisavahe – Lammi- Ringtee vahelise ala detailplaneering;
- 15 000 eurot Raadi piirkonna detailplaneering;
- 20 000 eurot liikluse eksperthinnangute ja eskiislahenduste koostamine liiklusobjektidele;
- 5 000 eurot Tartu kesklinna üldplaneeringu lõpetamine;
- 10 000 eurot Tartu linna sademeveesüsteemi põhivõrgu täpsustamine;
- 10 000 eurot Narva mnt – Raatuse – Põik - Fortuuna detailplaneering;
- 5 000 eurot Tartu linna kaugküttepiirkonna regulatsiooni kaasajastamine;
- 15 000 eurot Jaamamõisa elurajooni detailplaneering;
- 10 000 eurot Mõisavahe 34a detailplaneering;

30 000 eurot	linna üldplaneeringu koostamise töörühma tööjõukulud, omaosalus projektis I Water;
12 000 eurot	lähetuskulud;
15 000 eurot	administreerimiskulud sh teadete avaldamine ajalehtedes;
8 000 eurot	maakasutuse ja transpordiplaneerimisega tegelevate spetsialistide keskkonnaalane koolitus.

Majandamiseelarve põhitegevuse kulud

51 118 eurot

Projekti *I-water* kulud. eesmärk on arendada Tartu linnas integreeritud sademevee süsteeme, mille tulemusel väheneb kanalisatsiooni suunatava sademevee hulk. Kavandatavad tegevused:

- Jaamamõisa linnaosa viibetiikide süsteemi planeerimine.
- Tartu linna roheala osakaalu planeerimine.
- Emajõe üleujutuse kõrguspunkti täpsustamine.
- Väike - Anne kanali Emajõe äärsel ala kujundusprojekti koostamine.
- Väike - Anne kanalisatsiooni suubuva sademevee kvaliteedi parandamiseks tegevuste kavandamine.
- Partneritega kogemuste vahetamine, koostöökoostamine, oskuste suurendamine.
- Teistele Eesti omavalitsustele saadud kogemuste jagamine.

Projekti eelarve kokku on 247 300 eurot.

klassif	Tegevusala ja kululiik	2014 aruanne	2015 eelarve	2016 eelarve	2016/2015 kasvu %
	TERRITORIAALNE PLANEERIMINE	26 418	13 481	51 118	379,2
50	tööjõukulud	13 795	8 392	26 979	321,5
	avaliku teenistuse ametnike töötasu	5 135	2 759	12 100	438,6
	töötajate töötasu	4 995	3 513	8 064	229,5
	tööjõukuludega kaasnevad maksud	3 444	2 120	6 815	321,5
55	majandamiskulud	12 623	5 089	24 139	474,3
	administreerimiskulud	2 130	36	5 400	15000,0
	uurimis- ja arendustööde kulud	0	0	2 000	x
	lähetuskulud	8 004	4 073	8 239	202,3
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	76	0	7 500	
	õppevahendite ja koolituse kulud	0	420	0	
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	1 697	0	1 000	
	tootmiskulud	0	560	0	
	muud mitmesugused majanduskulud	716	0	0	

3.10. LINNAVARADE OSAKOND

13 431 830 eurot

Valdkond	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %	2016-2015 eurodes
Linnavarade osakond kokku	9 298 786	17 965 123	13 431 830	21,3	245 086
Üldised valitsussektori teenused, sh:	738 124	945 712	977 890	3,4	32 178
investeeringiskulud	0	132 500	140 000	5,7	7 500
Majandus, sh:	3 073 882	1 680 986	1 886 394	12,2	205 408
investeeringiskulud	1 824 399	209 938	305 000	45,3	95 062
Elamu- ja kommunaalmajandus, sh:	731 476	827 637	931 350	12,5	103 713
investeeringiskulud	153 713	202 287	340 000	68,1	137 713
Tervishoid - investeeringiskulud	0	0	10 000	x	10 000
Vaba aeg ja kultuur	388 792	847 496	1 464 896	72,8	617 400
investeeringiskulud	370 933	839 300	1 461 700	74,2	622 400
Haridus, sh:	4 348 439	13 134 392	7 998 500	-39,1	-5 135 892
investeeringiskulud	3 904 481	12 424 492	7 564 500	-39,1	-4 859 992
Sotsiaalne kaitse, sh:	18 073	528 900	162 800	-69,2	-366 100
investeeringiskulud	316 922	525 100	159 000	x	-366 100

01 ÜLDISED VALITSUSSEKTORI TEENUSED 977 890 eurot

Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud 837 890 eurot

Klassif	Tegevusala ja kululiik	2014 aruanne	2015 eelarve	2016 eelarve	2016/2015 kasvu %
01	Üldised valitsussektori teenused	734 124	808 537	837 890	3,6
01112	LINNAVALITSUS	734 124	808 537	837 890	3,6
50	tööjõukulud	495 323	503 407	527 998	4,9
	töötajate töötasu	361 061	374 691	393 076	4,9
	erisoodustused	6 958	1 240	1 240	0,0
	tööjõukuludega kaasnevad maksud	127 304	127 476	133 682	4,9
55	majandamiskulud	237 983	303 130	307 892	1,6
	administreerimiskulud	28 248	39 034	45 400	16,3
	uurimis- ja arendustööde kulud	1 922	1 260	1 260	0,0
	lähetuskulud	11 385	8 900	6 500	-27,0
	koolituskulud	5 931	7 200	7 000	-2,8
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	176 197	228 600	230 100	0,7
	sõidukite ülalpidamise kulud	5 981	11 636	11 932	2,5
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	697	2 550	2 000	-21,6
	inventari kulud	5 407	2 650	3 000	13,2
	meditsiinikulud ja hügieenitarbed	465	1 300	700	-46,2
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	1 750	0	0	x
6	muud kulud	818	2 000	2 000	0,0

Tööjõukulud

Linnavarade osakonnas kavandatakse 26 ametikohta. Vastavalt linnavalitsuse 03.11.2015. a korraldusele nr 1196 kaotatakse eluruumide teenistuse koosseisust üks vanemjuristi töökoht ning nimetatakse majandamisteenistuse üks täitmata vanemspetsialisti töökoht ümber halduri töökohaks. Majandamisteenistuse haldur hakkab läbi viima koolieelsete lasteasutuste hooldusteenuse tsentraliseerimise pilootprojekti.

Majandamiskulud

Administreerimiskuludes on suurimad kuluartiklid taksoteenus (maht suurenenud seoses elamute haldamisega kaasnevate töökohustustega), sideteenus (mobiiltelefoni kõnekulu), info- ja PR teenus (ajakirjanduses avaldatud teadaanded: töölevõtu kuulutused, vara kasutusse andmise ja riigihanke kuulutused jms) ja juriidiliste teenuste tellimine (juriidiline nõustamine, esindamine kohtuvaidlustes, tellitud teenused, notaritasud).

Eesti siselähetusel: rahastamisprojektide menetlemine EASis ja ministeeriumides, osalemine töörühmades ja projektinõupidamistel, tööalased kohtumised teiste linnade omavalitsustega (Pärnu, Viljandi, Tallinn). Välislähetusena on kavas Norden projekti raames lähetus Põhjamaadesse.

Suurim kululiik kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulu sisaldab linnavalitsuse haldushoonete kommunaalkulu (188 300 eurot), valveteenust (19 800 eurot) ja Kūūtri 3 pinna üüri menetlusteenistusele (22 000 eurot).

Sõidukite ülalpidamiskulu koosneb põhiliselt isikliku sõiduvahendi kasutamise hüvitisest (7152 eurot). Remondile ja hooldusele, kütusele ning kindlustusele kavandatakse kokku 4780 eurot.

Muud kulud

Vahendid on planeeritud riigilõivu tasumiseks seoses juriidiliste toimingutega (kohtukulud võlgnevuste sissenõudmisel).

Investeeringud

140 000 eurot on kavandatud Kūūni 5 I korruse bürooruumide remondiks. Need on hetkel linnavalitsuses tehniliselt kõige halvemas seisukorras olevad tööruumid, kus remonditöid ei ole 15 aasta jooksul tehtud.

MAJANDUS	1 886 394 eurot
-----------------	------------------------

04740 - Üldmajanduslikud arendusprojektid	34 000 eurot
   Finantseerimiseelarve (põhitegevuse kulud)	34 000 eurot

Vahendid on kavandatud baasaastatega samas mahus Tartu Regiooni Energiaagentuurile järgmiste teenuste osutamiseks:

- Tartu linna elanike, majaomanike ning korteriühistute nõustamine ja konsulteerimine energiatarbimise (-tootmise) ja renoveerimise teemadel;
- Tartu linna haldusalas olevate hoonete energia tarbimise andmete kogumine 2016. a;
- Kahe sotsiaalobjekti analüüs, energiasäästumeetmete väljatöötamine ja päikeseenergia võimaluste kasutamise lokaalse lahendusena. Objektid lepatakse kokku linnvarade osakonnaga;
- Tartu linna kaasamine rahvusvahelistesse rahastus- ja koostööprojektidesse;
- Linnavalitsuse ametnike nõustamine energia valdkonnas, vajadusel ja valmisolekul kogu Tartu linna haldusalas oleva elektrienergia energiatarbimise analüüsi ja optimeerimise korraldamine koostöös linnavalitsuse ja Eleringiga.

04900 - Muu majandus (linnavara haldamine)	1 852 394 eurot
---	------------------------

Rahastatakse finantseerimiseelarvest 1 178 446 eurot ning majandamiseelarvest 673 948 eurot

Finantseerimiseelarve
põhitegevuse kulud
investeermistegevuse kulud

1 178 446 eurot
873 446 eurot
305 000 eurot

Põhitegevuse kulud

klassif	Tegevusala ja kululiik	2014 aruanne	2015 eelarve	2016 eelarve	2016/2015 kasvu %
	MUU MAJANDUS	662 719	733 648	873 446	19,1
50	tööjõukulud	683	0	0	x
	töötajate töötasu	510	0	0	x
	tööjõukuludega kaasnevad maksud	173	0	0	x
55	majandamiskulud	641 112	659 490	870 570	32,0
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	641 112	659 490	870 570	32,0
6	muud kulud	14 395	13 782	0	-100,0
	maksu, riigilõivu- ja trahvikulud	12 782	13 782	0	-100,0
	muud tegevuskulud	1 613	0	0	x
15	materiaalsete ja immateriaalsete varade soetamine ja renoveerimine	0	57 500	0	-100,0
	rajatiste ja hoonete soetamine ja renoveerimine	0	57 500	0	-100,0
4	antavad toetused	6 529	2 876	2 876	0,0
	toetused avalik-õiguslikele juriidilistele isikutele	4 194	0	0	x
	toetused muudele residentidele	2 335	2 876	2 876	0,0

Osakonna hooldada on linnale kuuluvaid haldushoonete pindasid on 12 040 m² ja nende juurde kuuluvad välisterritooriumid üldpinnaga 17 339 m² ja 234 üüripinda, mille kogupinna suurus on 83 303 m².

Majandamiskulud suurenevad kuna on välja töötamisel uued korrastusteenuste hanketingimused, mille kohaselt muutuvad tööde osutamise põhimõtted ja tingimused.

423 870 eurot linna kasutuses olevate kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskuludeks, sh:

153 100 eurot kulud korrashoiule, linnale vajalike pindade rendile, ühekordseteks hooldustöödeks ja monumentide hoolduseks;

110 000 eurot kulud haldushoonete jooksevremondile;

79 000 eurot hoonete kindlustusmaksed;

10 000 eurot hoonete inventariseerimine, projekteerimine;

1 270 eurot Raekoja platsi pürskkaevu ning E. Tubina monumendi valgustamiseks.

446 700 eurot kinnisvarainvesteeringute (linna poolt väljaüürivate mitteiluruumide) majandamiskuludeks, sh:

122 000 eurot mitteiluruumide hoolduskulud;

70 500 eurot mitteiluruumide küte ja elekter;

72 000 eurot püsilepingutega ette nähtud hoolduskulud ja avalike WCde hooldus;

95 000 eurot kulud jooksevremondile;

65 000 eurot ühekordselt tellitud väliskoristusteks;

18 700 eurot lammutused ja projekti (vt majandamiseelarve seletusest) omaosalus;

3500 eurot tühjade äripindade valvekuludeks.

Antavad toetused

2 876 eurot TÕ raamatukogu esise monumendi korrashoiu kuludeks.

❖ **Investeeringustegevuse kulud 305 000 eurot**

- 50 000 eurot mitteeluruumide investeeringud korteriühistutes;
- 50 000 eurot ettekirjutuste täitmiseks ja erakorraliste kulude tarbeks linna hoonetele (v.a haridusasutused);
- 120 000 eurot Roosi ja Kasarmu tänavate äärsete alade korrastamine;
- 70 000 eurot Tartu Maratoni monumendi rajamine;
- 15 000 eurot Tiigi seltsimaja, soklikorrusel tualettruumi remont.

Majandamiseelarve (põhitegevuse kulud)**673 948 eurot**

klassif	Tegevusala ja kululiik	2014 aruanne	2015 eelarve	2016 eelarve	2016/2015 kasvu %
	MUU MAJANDUS	552 528	703 400	673 948	-4,2
55	majandamiskulud	362 225	497 400	467 948	-5,9
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	362 225	497 400	467 948	-5,9
6	muud kulud	190 303	206 000	206 000	0

Mitteeluruumide rendipindade kommunaalteenuste vahendamiseks laekuvast 596 000 eurost kulub teenuste müüjatele kommunaalteenuste eest tasumiseks 390 000 eurot ning sisendkäibemaksuks mitteeluruumide üürilt ja kommunaalteenustelt 206 000 eurot.

Tartu linn esitas Keskkonna Investeeringute Keskusele taotluse Jäätmekäitluse programmi projekti „Tartu linnas asuvate Nõukogude Liidu aegsete sõjaväelennujaamahooneite lammutamine IV etapp“, mis leidis KIKi poolt rahastamist summas 77948 eurot. Projekti raames lammutatakse 5 hoonet, mis asuvad Tartu linnale kuuluvate kinnistutel Kasarmu 3, Puiestee 114 ja Roosi 91. Projekti omaosalus on 10 % .

ELAMU- JA KOMMUNAALMAJANDUS**931 350 eurot**

Põhitegevuse kulud 591 350 eurot
 Investeeringustegevuse kulud 340 000 eurot

3.10.3.1. Elamumajanduse arendamine**922 932 eurot****Finantseerimiseelarve****319 350 eurot****põhitegevuse kulud****151 350eurot****investeeringustegevuse kulud****340 000 eurot****Põhitegevuse kulud**

klassif	Tegevusala ja kululiik	2014 aruanne	2015 eelarve	2016 eelarve	2016/2015 kasvu %
	ELAMUMAJANDUSE ARENDAMINE	135 865	155 350	151 350	-2,6
55	majandamiskulud	125 813	140 500	140 000	-0,4
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	125 813	140 500	140 000	-0,4
6	muud kulud	0	5 500	2 000	-63,6
	muud tegevuskulud	0	5 500	2 000	-63,6
4	antavad toetused	10 052	9 350	9 350	0,0

Majandamiskulud

- 45 000 eurot elamute remondi ja hoolduskuludeks;
77 000 eurot korterite hoolduskulud ja linna kohustused korteriühistutes;
18 000 eurot tühjade sotsiaal- ja üürikorterite kommunaalkulud ja hooldus. Eluruumid on asustamata remondi ajal ja selle ootel, võõrandamise protsessi ajal ning üürileandmise menetluse ajal.

Antavad toetused 9 350 eurot

Toetused on kavandatud Tartu Korteriühistute Liidule, Eesti Kinnisvara Haldajate Hooldajate Liidule ja Eesti Korteriühistute Liidu Tartu büroole korteriühistute ja korteriomanike juriidilise ja haldusalase nõustamise korraldamiseks.

Investeermistegevuse kulud 340 000 eurot

- 60 000 eurot Tartu linnal on 581 eluruumi, aastas vabaneb 50-90, mis vajavad remonti. Lisaks üürikorterite remondikohustus;
210 000 eurot linnale kuuluvad 11 sotsiaalmaja vajavad pidevalt avariilist remonti;
70 000 eurot Rahu 8 piirdekonstruktsioonid, ventilatsioon, küttesüsteem.

Majandamiseelarve (põhitegevuse kulud) 440 000 eurot

Alates 2013. a tegeleb linn ise eluruumide haldusteenusega. Vahendid laekuvad üürikuult ja kasutatakse ruumide ülalpidamiskuludeks (kommunaalteenuste eest tasumiseks).

klassif	Tegevusala ja kululiik	2014 aruanne	2015 eelarve	2016 eelarve	2016/2015 kasvu %
	ELAMUMAJANDUSE ARENDAMINE	441 898	470 000	440 000	-6,4
55	majandamiskulud	441 898	470 000	440 000	-6,4
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	441 898	470 000	440 000	-6,4

VABA AEG JA KULTUUR	1 464 896 eurot
Põhitegevuse kulud	3 196 eurot
Investeermistegevuse kulud	1 461 700 eurot

08102 - Spordibaasid 789 196 eurot

Finantseerimiseelarve

põhitegevuse kulud	3 196 eurot
investeermistegevuse kulud	786 000 eurot

Põhitegevuse kulud on kavandatud Mäe-Kääraku Spordibaasile baasaastatega võrdses mahus.

❖ Investeermistegevuse kulud suunatakse:

- 560 000 eurot Annelinna kunstmuruväljak, valmis 2015 novembris, tööde eest osaline tasumine. Ehitati spordiväljaku alus, paigaldati uue põlvkonna kunstmuru, rekonstrueeriti piirded ja valgustus;
5 000 eurot Toetus SAle Tartu Sport Veski spordibaasi remondiks;
30 000 eurot Annemõisa 6 olmehoone renoveerimiseks;
85 000 eurot Tamme staadion;
100 000 eurot Turu tn 8 spordihoone;
6000 eurot SAK paadikuuri remont.

08103 – Tähtvere Puhkepark**97 600 eurot**

Investeeringukulud antava toetusena SA-le Tähtvere Puhkepark hoonete remondiks ja skatepargi uuendamiseks
97 600 eurot

08105 - Laste muusika-ja kunstikoolid**25 000 eurot****Finantseerimiseelarve (investeeringustegevuse kulud)****25 000 eurot**

Vahendid suunatakse II Muusikakooli (Kaunase pst 23) renoveerimiseks. 2015. a suvel vabanesid sotsiaal- ja tervishoiuosakonna piirkonnakeskuse ruumid - II Muusikakool soovib ruume enda kasutusse, kuid enne on vaja teostada ruumide remonttööd.

08106 – Noortekeskused**135 000 eurot**

Anne Noortekeskus

25 000 eurot

Lille Maja

110 000 eurot

Hoone õuepoolisel küljel on amortiseerunud ja avariihohtlikud keldrid, mis vajavad lammutamist. Vajalik kaevata lahti ka osa soklist, teostada sellele hüdroisolatsioon ja täiendav soojustamine.

08201 - Raamatukogud**100 000 eurot****Finantseerimiseelarve (investeeringustegevuse kulud)****100 000 eurot**

O. Lutsu nim Linnaraamatukogu amortiseerunud akende väljavahetamiseks (Kompanii 3/5).

08203 – Muuseumid**85 100 eurot****Finantseerimiseelarve (investeeringustegevuse kulud)****85 100 eurot**

Linnamuuseumi hoidlate ja töökodade uute ruumide remondiks ja püsiekspositsiooniks vajalike ruumide rekonstrueerimiseks on eelarves 80 000 eurot ja Linnakodaniku muuseumi värava valmistamiseks ja paigaldamiseks 5 100 eurot.

08207 - Muinsuskaitse**163 000 eurot****Finantseerimiseelarve (investeeringustegevuse kulud)****163 000 eurot**

Vahendid on kavandatud investeeringutoetusena kirikute renoveerimistöödeks SA-le Pauluse Kirik 128 000 eurot (vastavalt lepingule toetatakse investeeringuid 2017. a-ni) ja EELK Tartu Peetri Kogudusele 25 000 eurot ning 10 000 eurot EELK Tartu Maarja koguduse hoone katuse remondiks.

08600 – Muu vaba aeg ja kultuur**70 000 eurot****Finantseerimiseelarve (investeeringustegevuse kulud)****70 000 eurot**

Vahendid on määratud kaasava eelarve raames Arena Tartu eskiisprojekti tellimiseks.

HARIDUS**7 998 500 eurot**

Põhitegevuse kulud

434 000 eurot

Investeeringustegevuse kulud

7 564 500 eurot

09110 – Lasteaiad (investeeringustegevuse kulud)**4 765 000 eurot****Finantseerimiseelarve****2 500 000 eurot****Majandamiseelarve****2 265 000 eurot**

488 000 eurot Lasteaedade rekonstrueerimine:

Lasteaed Rukkilill – köögiblokk;

Lasteaed Ristikhein - õueala korrastamine;

Lasteaed Maarjamõisa - katus, torustik, valgustus;

3 427 000 eurot	Lasteaed Karoliine – aknad, katus; Lasteaedade rajamine, sh saadavate toetuste arvel 2 265 000 eurot. Pepleri 1 a lasteaia rajamine ja Kesklinna Lastekeskuse juurdeehitus; .
90 000 eurot	Lasteaedade sisekliima tagamine ja mänguväljakute korrashoid - Lasteaedadesse päikesekaitsemellide paigaldus, lasteaed Meelespeale ventilatsiooniagregaadi paigaldus, õuevahendite ja paviljonide paigaldus;
70 000 eurot	mänguväljakute ja õuepaviljonide korrashoid;
300 000 eurot	rühmade remondid - lasteaedades Pääsupesa, Mõmmik, Kannike, Tähtvere, Kelluke, Piilupesa;
390 000 eurot	köökide remondid ja köögiseadmete ost - Poku, Kröll, Mõmmik, Annike.

09212 - Põhikoolid

Finantseerimiseelarve (investeeringustegevuse kulud) 1 497 000 eurot

Põhikoolide rekonstrueerimine:

- A. Puškini Kool - A- korpuse alumine korrus;
- Veeriku Kool – võimla;
- Forseliuse Kool - soklikorrus, klassiruumid II korrusel;
- Tamme Kool – tehnoloogiaruumid;
- Kesklinna Kool- hoone vana osa katus, uus klassiruum.

09213 - Gümnaasiumid (investeeringustegevuse kulud) 44 000 eurot

Finantseerimiseelarve 44 000 eurot

Treffneri Gümnaasium

09220 - Täistsükli koolid 476 500 eurot

Finantseerimiseelarve 476 500 eurot

Annelinna Gümnaasium - keskküttesüsteem

09222- Kutsehariduskeskus

Finantseerimiseelarve 100 000 eurot

Põllu 11 ruumide remont

09800 - Muu haridus 956 000 eurot

Finantseerimiseelarve

põhitegevuse kulud 432 000 eurot

investeeringustegevuse kulud 682 000 eurot

Majandamiseelarve põhitegevuse kulud 2 000 eurot

Põhitegevuse kulud (finantseerimiseelarves)

klassif	Tegevusala ja kululiik	2014 aruanne	2015 eelarve	2016 eelarve	2016/2015 kasvu %
	MUU HARIDUS	403 746	696 500	432 000	-38,0
55	majandamiskulud	335 187	361 300	432 000	19,6
	administreerimiskulud	1 534	2 000	0	-100,0
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	333 653	359 100	432 000	20,3
	inventari kulud	0	200	0	-100,0
15	materiaalsete ja immateriaalsete varade soetamine ja renoveerimine	68 559	335 200	0	-100,0
	rajatiste ja hoonete soetamine ja renoveerimine	68 559	335 200	0	-100,0

Kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud: territooriumide korrashoid 200 000 eurot, avariiremondid 200 000 eurot, küttesüsteemid 32 000 eurot.

Investeeringistegevuse kulud

130 000 eurot	haridusasutuste territooriumite korrashoiuks;
250 000 eurot	haridusobjektide avariide likvideerimiseks, jooksevremondiks;
100 000 eurot	haridusasutuste rekonstrueerimistööde projekteerimistöödeks;
10 000 eurot	koolide spordiväljakute korvpalli tagalaudade, pallivärvate, pallivõrkude paigaldamine koos konstruktsioonidega, väljakute katete korrastamine;
32 000 eurot	haridusasutuste välistrepid.
2 000 eurot	majandamiseelarvesse kavandatud kindlustushüvitis suunatakse avariide likvideerimiskuludeks.
160 000 eurot	koolide staadionite korrastamine:
	<ul style="list-style-type: none"> • Karlova Kooli staadion; • M. Reiniku Kooli staadioni aed.

SOTSIAALNE KAITSE 162 800 eurot

Põhitegevuse kulud	3 800 eurot
Investeeringistegevuse kulud	159 000 eurot

10200 – Eakate sotsiaalhoolekandeasutused 39 000 eurot

Finantseerimiseelarve investeeringistegevuse kulud 39 000 eurot

Puuetega Inimeste Koja ruumide (Rahu 8) remont.

10200 – Eakate sotsiaalhoolekandeasutused 3 800 eurot

Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud 3 800 eurot

Vahendid eraldatakse sotsiaaltöötajate käsutuses olevate elektriautode elektri kuludeks.

10400 – Laste ja noorte sotsiaalhoolekande asutused 30 000 eurot

Finantseerimiseelarve investeeringistegevuse kulud 30 000 eurot

Mäe Kodu - Saint Gobain kontsern on otsustanud realiseerida heategevusprojekti Mäe Kodu hoone rekonstrueerimiseks. Linna osalus projektis on 30 000 eurot.

10 702 – Muu sotsiaalsete riskirühmade kaitse 90 000 eurot

Finantseerimiseelarve investeeringistegevuse kulud 90 000 eurot

Antav toetus OÜ-le Anne Saun lifti paigaldamiseks	80 000 eurot
Sotsiaal-maja (Anne 44) eskiisprojekt	10 000 eurot

3.11. RAHANDUSOSAKOND

13 058 457 eurot (sh reservfond 500 000)

Valdkond	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %	2016-2015 eurodes
Rahandusosakond kokku	12 705 426	12 592 594	13 058 457	3,7	954 777
Üldised valitsussektori teenused, sh:	9 891 883	9 586 678	10 035 480	4,7	448 802
investeeringiskulud*	9 107 264	8 151 807	8 627 130	5,8	475 323
Avalik kord	69 541	47 908	39 060	-18,5	-8 848
	30 000	5 500	0	-100,0	-5 500
Majandus, sh:	0	0	45 000	#DIV/0!	45 000
investeeringiskulud	0	0	45 000	#DIV/0!	45 000
Vaba aeg ja kultuur, sh:	621 372	540 270	558 557	3,4	18 287
investeeringiskulud	143 912	96 000	96 000	0,0	0
Haridus	2 074 830	2 369 938	2 332 560	-1,6	-37 378
Sotsiaalne kaitse	47 800	47 800	47 800	0,0	0

*sisaldab finantseerimistegevuse kulusid

01 ÜLDISED VALITSUSSEKTORI TEENUSED

10 035 480 eurot

Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud

Klassif	Tegevusala ja kululiik	2014 aruanne	2015 eelarve	2016 eelarve	2016/2015 kasvu %
01	Üldised valitsussektori teenused	784 619	1 434 871	1 408 350	-1,8
01112	LINNAVALITSUS	743 579	794 071	823 020	3,6
50	tööjõukulud	720 879	757 131	792 880	4,7
	avaliku teenistuse ametnike töötasu	48 443	48 239	23 790	-50,7
	töötajate töötasu	485 227	516 748	567 800	9,9
	erisoodustused	3 665	1 400	800	-42,9
	tööjõukuludega kaasnevad maksud	183 544	190 744	200 490	5,1
55	majandamiskulud	20 130	36 940	30 140	-18,4
	administreerimiskulud	6 237	16 120	11 440	-29,0
	lähetuskulud	65	600	400	-33,3
	koolituskulud	2 673	7 448	7 600	2,0
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	1 074	1 600	1 600	0,0
	sõidukite ülalpidamise kulud	1 426	2 872	1 600	-44,3
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	624	1 000	1 000	0,0
	inventari kulud	5 855	4 500	4 000	-11,1
	meditsiinikulud ja hügieenitarbed	2 176	2 800	2 500	-10,7
6	muud kulud	2 570	0	0	#DIV/0!
01114	RESERVFOND	0	500 000	500 000	0,0
01310	ÜLDISED PERSONALITEENUSED- ÕPPELAENU KUSTUTAMINE	0	100 000	43 230	-56,8
50	tööjõukulud	0	100 000	43 230	-56,8
	erisoodustused	0	65 000	26 000	-60,0
	tööjõukuludega kaasnevad maksud	0	35 000	17 230	-50,8
01330	MUUD TEENUSED	41 040	40 800	42 100	3
55	majandamiskulud	41 040	40 800	42 100	3
	administreerimiskulud	41 040	40 800	42 100	3

Tööjõukulud

Rahandusosakonnas on 46,5 ametikohta. Linnavalitsuse raamatupidamine on tsentraliseerituna rahandusosakonna koosseisus.

Majandamiskulud kahanevad administreerimiskulude vähenemise tõttu.

Reservfond ettenägematute väljaminekute tegemiseks on eelmise aasta tasemel 500 000 eurot. Reservfondi kasutamist reguleerib Volikogu 11.10.2012. a määrus nr 74 Tartu linna eelarve koostamise, täitmise ja finantsjuhtimise kord (vt ka 2.1. „Üldised valitsussektori teenused“).

Õppelaenu tasumiseks laekuv summa planeeritakse rahandusosakonna eelarvesse, kuid jaotatakse aasta jooksul struktuurüksuste ja asutuste vahel. Seetõttu 2014. a eelarve täitmise veerus enam kulusid ei ole. Võrreldes eelmise aastaga on õppelaenu kustutamise vajadus vähenenud.

Investeermistegevuse kulud

640 000 eurot

Tasutakse võlakirjaemissioonide intresse ja korralduskulusid. Täpsem ülevaade nimetatud summadest ja ka vastavatest põhiosa maksetest on toodud seletuskirja neljandas osas (4.1. Finantseerimistegevus).

Finantseerimistegevuse kulud

7 987 130 eurot

Tasutakse võlakirjaemissioonide põhiosa makseid. Täpsem info linna võlakohustuste, nende tasumise ja intressimaksete kohta asub seletuskirja neljandas osas (4.1. Finantseerimistegevus).

03 - AVALIK KORD

39 056 eurot

03100 - Politsei

28 000 eurot

Vahendid on määratud finantseerimiseelarvest eelmiste aastatega samal tasemel **põhitegevuse kuludeks** toetusena Politsei- ja Piirivalveameti Lõuna Prefektuurile Tartu linnas avaliku korra kaitsel töötavate abipolitseinike tasustamiseks, väljaõppe ja eriettevalmistuse korraldamise kuludeks, vormiriietuse soetamiseks, silmapaistvalt tegutsenud abipolitseinike ning politseiametnike ergutamiseks ning kesklinnas paigaldatud videovalve hoolduseks.

03600 - Muu avalik kord

11 056 eurot

Vahendid on määratud finantseerimiseelarvest **põhitegevuse kuludeks** toetusena Tartu linna avaliku korra ning kogukondade turvalisuse tagamiseks Mittetulundusühingule Naabusvalve Keskus baasaastatega samal tasemel.

04 - MAJANDUS

45 000 eurot

04510 – Linna teed ja tänavad

45 000 eurot

Vahendid on kavandatud investeermistoetusena Tartu Ülikoolile raamatukoguesise platsi (W. Struve 1) rekonstrueerimiseks.

08 - VABA AEG JA KULTUUR

558 557 eurot

Põhitegevuse kulud

462 557 eurot

Investeermistegevuse kulud

96 000 eurot

08102 - Spordibaasid

96 000 eurot

Vahendid eraldatakse finantseerimiseelarvest spordihoonete rekonstrueerimise toetusena **investeerimiskuludeks, sh:**

48 000 eurot Tartu Ülikoolile;
48 000 eurot Eesti Maaülikoolile.

08103 - Puhkepargid

169 824 eurot

Vahendid eraldatakse Sihtasutusele Teaduskeskus AHHA finantseerimiseelarvest **põhitegevuse kuludena** baasaastatega samal tasemel. 2011. a valmis teaduskeskuse uus maja, millest on saanud Lõuna-Eesti turismimagnet ja mitteformaalse hariduse keskus.

08105 - Laste muusika- ja kunstikoolid (koolitusteenuse ost teistelt omavalitsustelt)

142 000 eurot

Kulud on kinnitatud **finantseerimiseelarvesse põhitegevuse kuludeks** vastavalt Linnavolikogu 06.11.2003. a otsusele nr 228, mille alusel on linnavalitsusel õigus sõlmida omavalitsustega huvialakoolide koolituskulude katmise lepinguid. Eelarvesse on planeeritud keskmiselt 102 (2015. a 85) Tartu linna rahvastikuregistris oleva õpilase õppimise kulud teiste omavalitsuste muusika- ja kunstikoolides kuu keskmise kuluga 116 eurot (2015. a 116 eurot).

08203 - Muuseumid

27 000 eurot

Vahendid eraldatakse **põhitegevuse kuluna** finantseerimiseelarvest Tartu Ülikoolile baasaastatega samas mahus renoveeritavas (alates 2011. a lõpust) **Vanas Anatoomikumis** uue, atraktiivse ja kaasaegse ekspositsiooni loomiseks **12 000 eurot** ning **15 000 eurot projekti „Tartu Toomkirik“ toetuseks**. Projekti eesmärgiks on koostada koguteos Tartu toomkirikust, mis võtab esmakordselt kokku toomkiriku tähenduse nii Eesti kui laiemalt kogu Euroopa kultuuriruumi kontekstis.

08204 - Teatrid

92 033 eurot

Toetus on Teatrile Vanemuine finantseerimiseelarvest **põhitegevuse kuludeks** vastavalt lepingule võimaldamaks hoida lastele ning eakatele suunatud teatripiletite hindu madalamal tasemel ja lavastada etendusi, mis tooks Tartusse kultuurihuvilist publikut ka väljastpoolt Tartut.

08206 - Kontserdiorganisatsioonid

22 500 eurot

Vahendid on määratud Vanemuise Kontserdimajale finantseerimiseelarvest **põhitegevuse kuludeks** baasaastatega samas mahus kindlustamaks vähekindlustatud koolinoortele ja puuetega õpilastele aastas 1000 tasuta pääset lastekontsertidele ning ühenduse Kodukotus kaudu Tartu eakatele 60% soodustusega kontsertabonemendi, piletisoodustused õpilastele ja pensionäridele ning rendisoodustus koolide ürituste korraldamisel.

08211 - Botaanikaaed

9 200 eurot

Vahendid eraldatakse **põhitegevuse kuluna** finantseerimiseelarvest Tartu Ülikoolile baasaastatega samas mahus botaanikaäia avamaa kollektsoonide majandamiskulude katteks. Botaanikaäia avamaa kollektsoonid ja ekspositsioonid on avalikuks ja tasuta kasutamiseks kõikidele külalistele. Kulutused on vajalikud ka rajatud mänguväljaku ja avalike WC-de korrashoiuks.

09 - HARIDUS

2 377 560 eurot

09110 - Koolieelsed lasteasutused (koolitusteenuse ost teistelt omavalitsustelt) 860 000 eurot

Haridusteenuste ost teistelt kohalikelt omavalitsustelt lähtuvalt koolieelse lasteasutuse seadusest. Kulud on kavandatud keskmiselt 310 (2015. a 320) lapsele keskmise kuluga 310 eurot kuus (2015. a 290 eurot).

09220 - Gümnaasiumid

(koolitusteenuse ost teistelt omavalitsustelt ja erakoolidelt) 1 410 200 eurot

Põhikooli- ja gümnaasiumiseadus sätestab, et munitsipaal- ja eraüldhariduskooli tegevuskulude katmisel osalevad täies ulatuses teised vallad või linnad proportsionaalselt selles koolis õppivate nende haldusterritooriumil alaliselt elavate õpilaste arvuga. 2015. a kavandatakse gümnaasiumide tegevusala alla koolitusteenuse ostuks kõigilt teistelt omavalitsustelt ja erakoolidelt (sh põhikoolid, gümnaasiumid, täiskasvanute gümnaasiumid ja erivajadustega laste koolid):

459 200 eurot teistelt omavalitsustelt 455 õpilase (2015. a 453 õpilast) koolitusteenuse eest tasumiseks kuutasuga 86 eurot (2015. a 86 eurot);

951 000 eurot erakoolidelt 870 õpilase (2015. a 847 õpilast) koolitusteenuse eest tasumiseks kuutasuga 91 eurot. Erakoolidega arvlemise kohustus rakendus 2011/2012. õppeaastast.

09222 – Kutseõppeasutused

37 130 eurot

Põhitegevuse kulud kavandatakse finantseerimiseelarvest raamatupidamisteenistuse 2,5 kutsehariduskeskuse raamatupidamisega tegeleva ametikoha tööjõukuludeks.

09400 - Kõrgharidus

70 230 eurot

Põhitegevuse kuludeks eraldatakse 25 230 eurot, sh:

10 360 eurot Tartu Ülikooli Sihtasutusele Tartu Ülikooli töötajate premeerimiseks teadussaavutuste ja õppetöö arendamise eest ning Tartu linna üliõpilaste premeerimiseks eduka õppetöö eest;

10 870 eurot Sihtasutusele Eesti Maaülikooli Joosep Tootsi Fond eesmärgiga väärtustada inseneriharidust. Fondi vahenditega ülikooli parimaid õppejõude ja teadustöötajaid, Tartust pärit Maaülikooli üliõpilasi;

2 000 eurot Tartu Ülikoolile ülemaailmselt tuntud filoloogi, semiootiku ja 43-aastase staažiga tartlase Juri Lotmani rahvusvahelise teadusseminari korraldamiseks;

2 000 eurot Väärivate Ülikooli tegevuse toetamiseks.

10 - SOTSIAALNE KAITSE

47 800 eurot

10702 - Muu sotsiaalsete riskirühmade kaitse

47 800 eurot

Vahendid eraldatakse finantseerimiseelarvest baasaastatega samas mahus **põhitegevuse kuludena** OÜle Anne Saun, sh:

38 350 eurot pensionäride, laste, vähekindlustatud linnaelanike ja õpilaste saunapiletite hinnavahet katmiseks;

9450 eurot tasuta ja soodushindadega saunapäevade korraldamiseks.

3.12. SOTSIAAL- JA TERVISHOIUOSAKOND**11 620 790 eurot**

Sotsiaal- ja tervishoiuosakond moodustatakse 2016. a 1. jaanuaril. Osakonna eelarve jaotub järgmiste tegevusvaldkondade lõikes:

valdkonna ja käsutaja nimetus	2014 aruanne	2015 eelarve	2016 eelarve	2016/2015 kasvu %	2016 - 2015 eurodes
Sotsiaal- ja tervishoiu osakond kokku	9 912 016	11 052 805	11 620 790	5,1	567 985
Põhitegevuskulud	9 897 045	11 027 135	11 617 290	5,4	590 155
Üldised valitsussektori teenused	842 622	996 028	1 085 559	9,0	89 531
Elamu- ja kommunaalmajandus	2 109	1 634	0	-100,0	-1 634
Tervishoid	429 838	405 871	405 688	0,0	-183
Sotsiaalne kaitse	8 622 476	9 623 602	10 126 043	5,2	502 441
Investeeringiskulud	14 971	25 670	3 500	-86,4	-22 170
Sotsiaalne kaitse	14 971	25 670	3 500	-86,4	-22 170

01. ÜLDISED VALITSUSSEKTORI TEENUSED**1 085 559 eurot****01112 - Finantseerimiseelarvest põhitegevuse kulud osakonna ülalpidamiseks:**

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
01112	OSAKONNA ÜLALPIDAMINE	842 000	993 986	1 085 559	9,2
50	tööjõukulud	788 931	934 767	940 257	0,6
	avaliku teenistuse ametnike töötasu	519 283	623 149	623 980	0,1
	töötajate töötasu	60 683	73 815	77 070	4,4
	töövõtulepingu alusel töötajatele makstav tasu	2 127	1 040	440	-57,7
	erisoodustused	5 523	500	1 000	100,0
	tööjõukuludega kaasnevad maksud	201 315	236 263	237 767	0,6
55	majandamiskulud	52 809	58 719	144 802	146,6
	administreerimiskulud	16 371	23 245	23 245	0,0
	lähetuskulud	2 636	3 000	3 500	16,7
	koolituskulud	9 566	13 000	21 000	61,5
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	210	250	76 005	30 302,0
	sõidukite ülalpidamise kulud	9 351	11 372	13 500	18,7
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	1 330	2 552	2 552	0,0
	inventari kulud	10 900	2 300	2 300	0,0
	meditsiinikulud ja hügieenitarbed	1 950	2 200	2 200	0,0
	muud mitmesugused majanduskulud	495	800	500	-37,5
6	muud kulud	260	500	500	0,0
	maksu, riigilõivu- ja trahvikulud	260	500	500	0,0

Tööjõukulud

Tööjõukulud on kavandatud 56-le koosseisulisele ametikohale 2015. a palgamäärade alusel.

Majandamiskulud

Haldusaparaadi kasutuses olevate ruumide (Raekoja plats 3) kommunaalkulud katab linnavarade osakond. Piirkonnakeskuste ruumide ülalpidamiskulud kaetakse osakonna eelarvest ja põhiliselt riigi toetusfondist eraldatud arengu- ja administreerimiskulude katteks saadavate vahendite arvel. Eelnevatel aastatel kaeti kulud toimetulekutoetuse tegevusala koosseisus. Kasutuses olev pind suurenes 700 m²-lt 1000 m²-le seoses 2015. a augustis Annelinnas uutesse ruumidesse kolimisega ja lisandus rendikulu OÜ-le Anne Saun ca 7500 eurot aastas.

Arenguvestluste tulemusel on osakonna ülalpidamiskuludes oluliselt (66,7%) suurendatud koolituskulusid ja kavandatud vahendid ühistegevuseks ning sellega seotud erisoodustuseks.

Seoses kohustusega külastada erinevatesse hoolekandeesutustesse majutatud eestkostetavaid suurendatakse lähetuskulusid. Osakonna eelarvesse on planeeritud 10 elektriauto ülalpidamiskulud, sealhulgas viie elektriauto elektrikulud. Ülejäänud autode elektrikulud tasub linnavara osakond. Muudes majandamiskuludes on kavandatud lastekaitse- ja sotsiaaltöötajate kuupiletite kompenseerimise kulud autojuhilubasid mitteomavatele ametnikele.

Muud kulud on riigilõivukulud kohtutoimingutelt.

06. ELAMU- JA KOMMUNAALMAJANDUSE KULUSID eelarvesse ei kavandata. Baasaastate kulud on tehtud Sotsiaalkindlustusametilt omasteta isikute matusekuludeks saadud toetuse arvel.

07. TERVISHOID

405 688 eurot

Tervishoiu põhitegevuse kulud rahastatakse finantseerimiseelarvest.

07120 - Meditsiinitooted (põetusvahendid)

22 369 eurot

Vahendid määratakse eraldistena kodustele voodihaigetele põetusvahendite ostmiseks samas mahus baasaastatega. Raha eraldamine toimub koduhooldusteenuse osutajatele, kelle poolt on korraldatud hooldus-põetusvahendite ostmine ja jaotus. Hooldus- ja põetusvahendeid vajavad isikud selguvad koduõe ja perearsti koostöös koduviisiidi käigus, perearstide hinnangul on abivajajate arv 300 - 400.

07210 - Üldmeditsiiniteenused

78 961 eurot

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
07210	ÜLDMEDITSIINITEENUSED	76 991	78 961	78 961	0,0
55	majandamiskulud	39 409	40 336	40 336	0,0
	meditsiinikulud ja hügieenitarbed	39 409	40 336	40 336	0,0
4	antavad toetused	37 582	38 625	38 625	0,0

Majandamiskulud 40 336 eurot on järgmiste teenuste eest tasumiseks:

9 000 eurot ravikindlustusega hõlmamata linnaelanike ambulatoorse ja statsionaarse ravi eest, sest riigieelarvest kaetakse ravikindlustusega hõlmamata isikutele üksnes vältimatu abi ravikulud. Linna eelarvest tasutakse ravikindlustuseta tartlaste plaanilise arstiabi eest. Summa kavandamisel lähtuti haigekassa hinnakirjast ja perearstidele aastas ühe kindlustatud isiku eest makstavast pearahast;

24 000 eurot laste (Tartu linna sissekirjutusega kuni 19 aastaste) vältimatu abi esmavisiitide eest tasumiseks raviarvete alusel;

7 336 eurot ca 140 noore (20-23. aastased) harrastussportlase tervisekontrolliks. Teenuse osutamine on korraldatud SA TÜ Kliinikumis, rahastamine raviarvete alusel.

Antavad toetused 38 625 eurot on kavandatud:

22 625 eurot esmatasandi arstiabi toetuseks. Nimetatud rahalise toetuse eesmärk on tugevdada perearstide rolli haiguste ennetamisel ning tervise edendamisel. Raha on kavandatud eeskätt eelkooliealiste laste ja eakate aktiivse tervisekontrolli tõhustamiseks. Arvestuse aluseks on perearsti nimistus vastavate sihtrühmade arvestuslik suurus;

16 000 eurot koduõendusteenuse toetamiseks esitatud raviarvete alusel. Tartu linnas on neli koduõendusteenust osutavat raviasutust.

07340 - Hooldusravi

263 000 eurot

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
07340	HOOLDUSRABI	260 783	267 300	263 000	-1,6
55	majandamiskulud	260 783	267 300	263 000	-1,6
	meditsiinikulud ja hügieenitarbed	260 783	267 300	263 000	-1,6

Vahendid 263 000 eurot määratakse statsionaarse hooldusravi korraldamiseks. Toetus on planeeritud tartlastele teenuse toetamiseks SA Tartu Ülikooli Kliinikumi Spordimeditsiini- ja taastusravikliiniku õendusabi osakonnas kuni 100-l voodikohal. Linna rahastuse tõttu on tartlased vabastatud voodipäevatasust ja omaosalusest. Kulude kahanemine on kavandatud lähtudes 2014. a aruandest ja 2015. a loodetavast täitmisest

07400 - Avalikud tervishoiuteenused

41 358 eurot

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
	AVALIKUD TERVISHOIUTEENUSED	36 741	37 241	41 358	11,1
50	tööjõukulud	0	1 914	1 914	0,0
	töövõtulepingu alusel töötajatele makstav tasu		1 431	1 431	0,0
	tööjõukuludega kaasnevad maksud		483	483	0,0
55	majandamiskulud	21 547	20 116	24 233	20,5
	administreerimiskulud	933			x
	õppevahendite ja koolituse kulud	5 113	5 116	6 116	19,5
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	15 501	15 000	18 117	20,8
4	antavad toetused	15 194	15 211	15 211	0,0

Tööjõukulud

Varasemalt oli tudengite aktiivseks testimiseks seksuaalsel teel levivate haiguste suhtes raha eraldamine antavate toetustena, kuid 2015. a korraldatakse see töövõtulepingute alusel. Testimised on tudengitele tasuta.

Majandamiskulud

Vahendid 24 233 eurot kasutatakse järgmiselt:

15 000 eurot	tervishoiuteenistuse poolt korraldatavatele üritustele Tartu linna tervisepäev, tervisekampania "Jalgsi tervise nimel", Tartu linna eakate terviseolümpia, noorte tervise konverents, üleriigiliste tervisepäevade ja kampaniate korraldus Tartu linnas, üleriigiliste tervist edendavate võrgustike tegevuste korraldamine Tartu linnas ja aastakonverentsile;
6 116 eurot	esmatasandi tervishoiutöötajate (koolitervishoiutöötajad, pereõed, koduõed, hooldusõed) koolituskuludeks. Kasv on kavandatud laste hooldusravi teenuse arendamiseks.
3 117 eurot	PRIA tervisliku toitumise projekti omaosaluse rahastamiseks.

Antavad toetused

15 211 eurot	Toetuse eesmärk on tervist väärtustava eluhoiaku kujundamine, süstemaatiline ja jätkusuutlik tervisenõustamine ja –koolitus ning kõikidele vanusegruppidele suunatud tervist edendavate tegevuste toimumine Tartu linnas. Eesmärgistatud valdkonnad on: seksuaalsel teel levivate haiguste, südameveresoonkonnahaiguste, vigastuste, sõltuvushaiguste ja vaimse tervise probleemide ennetus ning elanike terviseteadvus. Tervishoiuosakond sõlmib tegevusteks lepingud ja raha eraldamine on arvete alusel.
--------------	---

10. SOTSIAALNE KAITSE

10 129 543 eurot

Sotsiaalse kaitse kulusid rahastatakse finantseerimiseelarvest 9 134 051 eurot ja majandamiseelarvest 995 492 eurot, sh investeerimiskuludeks 3500 eurot.

10120 - Puuetega inimeste sotsiaalhoolekande asutused

420 850 eurot

Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud:

klassif	kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
	PUUETEGA ISIKUTE HOOLEKANDE ASUTUSED	348 849	377 100	420 850	11,6
55	majandamiskulud	348 849	377 100	420 850	11,6
	sotsiaalteenused	348 849	377 100	420 850	11,6

Vahendid kasutatakse teenuste ostuks psüühikahäiretega inimestele:

Ööpäevaringse hooldamise, päevase hooldamise ja koduhoolduse teenuse ostuks on kavandatud 282 000 eurot. Teenuse osutaja linna psüühikahäiretega eakatele on SA Tartu Vaimse Tervise Hooldekeskus. Hanget teenuse ostuks ei korraldata, kuna tegemist on Tartu linna poolt psüühikahäiretega isikute hoolekande korraldamiseks loodud sihtasutusega ning teenuse ostu korraldatakse lepingu alusel. Seoses klientide arvu suurenemisega on päevahooldusteenuse teenuspäevade arv kasvanud 29% ja koduhoolduse tundide arv 14%.

Sotsiaalkindlustusameti ja teenuse pakkujate vahel sõlmitud lepingute alusel on 2015. a juuli seisuga igapäeaelu toetamise teenusel 228 isikut - sh MTÜ-s Abistu (uus teenuse osutaja) 20 tartlasest klienti ja SA-s Tartu Vaimse Tervise Hooldekeskus on klientide arv tõusnud 125-lt 135-ni. Vastavalt sotsiaalhoolekande seaduses reguleeritud psüühiliste erivajadustega isikute igapäeaelu toetamise teenuse finantseerimisskeemile on kohalik omavalitsus kohustatud toetama teenuse osutamise seotud ruumide ülalpidamist. Tegevuskulud kaetakse riigieelarvest sotsiaalkindlustusameti kaudu. Nimetatud teenust osutavad Sihtasutus Tartu Vaimse Tervise Hooldekeskus,

Mittetulundusühingud Abistu ja Iseseisev Elu ning Sihtasutus Tartu Maarja Tugikeskus. Kulu 138 850 eurot on lähtudes isikute arvust (228) ja ruumide ülalpidamiskulude katmise määrast (50,75 eurot kuus 2015. a tasemel).

10121 - Muu puuetega isikute sotsiaalne kaitse **2 611 874 eurot**

Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud **2 611 874 eurot**

Vahendid on kavandatud hooldajatoetuste maksmiseks, erinevate puudega inimest toetavate teenuste ostmiseks ja puuetega isikute elu kvaliteedi parandamiseks kavandatud projektide läbiviimise toetamiseks.

klassif	kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
MUU PUUETEGA ISIKUTE					
10121	SOTSIAALNE KAITSE	2 140 955	2 529 090	2 611 874	3,3
55	majandamiskulud	541 541	766 511	817 778	6,7
	administreerimiskulud	0	0	6 000	x
	sotsiaalteenused	541 541	766 511	811 778	5,9
4	antavad toetused	1 599 414	1 762 579	1 794 096	1,8
	toetused puuetega inimestele ja hooldajatele	1 108 954	1 137 447	1 149 000	1,0
	erijuhtudel toetustelt makstav sotsiaalmaks	438 560	554 937	573 996	3,4
	antavad toetused tegevuskuludeks	51 900	70 195	71 100	1,3

Majandamiskulud (sotsiaalteenused)

- 248 838 eurot riigi poolt rahastatavaks hoideteenuseks. Saadav toetus 171 046 eurot on kavandatud 2015. a tasemel ja suunatakse hoideteenuse ostuks riigi poolt määratud mahus igale puudega lapsele (2014. a 402 eurot aastas). 2015. a ületulevad vahendid 77 792 eurot suunatakse kõrgendatud hooldusvajadusega laste täiendavaks hoiuteenuseks;
- 156 000 eurot sotsiaaltranspordi teenuse osutamiseks korraldatakse hange. Kavandatud on teenuskilomeetri maksumuse tõus 0,70 eurolt 0,80 eurole seoses hanke tingimustes seatavate nõuetega suurendada kohandatud sõidukite arvu transpordi korraldamiseks, samuti sõidukites elektroonilise kaardisüsteemi olemasolu nõudega. Kvartali piirmäär tõsteti 32 eurolt 50 euroni. 6000 eurot on kavandatud invataksoteenuse elektroonilise järelevalvesüsteemi rakendamiseks. Puuetega isikutele invataksoteenuse osutamise kord on kinnitatud volikogu 29.06.2006. a määrusega nr 31;
- 142 120 eurot isikliku abistaja teenuse ostuks keskmiselt 40 sügava liikumis- ja nägemispuudega isiku abistamiseks 38 000 teenustunni ulatuses. Kavandatud on teenustundide ja hinna kasvu. Teenuse osutaja hanke alusel aastatel 2015-2017 on Händikäpp MTÜ. Kehtiva lepingu järgi on teenustunni hind 3,89 eurot, millest linn tasub 3,74 eurot. (Arengukava meede 4.1.3);
- 103 320 eurot tugiisiku teenuse ostuks puudega lastele ja nende peredele. Teenuse käigus abistatakse peret peresse mittekuuluva palgalise töötaja poolt. Tugiisiku tegevused lapse abistamisel on enesehooldus, liikumine, huvitegevuses osalemine, õues käimine jms. Hanke alusel osutab teenust aastatel 2014-2016 Sverresson OÜ. Kulud on kavandatud vastavalt sõlmitud lepingule 14 760 teenustunni ulatuses tunnihinnaga 7

	eurot. Teenuse kasutajate arv on keskmiselt 30 last kuus. (Arengukava meede 4.2.2.);
87 500 eurot	viipekeele tõlketeenuse ostuks 130-le kurdile või raske kuulmispuudega inimesele. Hankelepingu alusel osutab teenust aastatel 2015-2016 MTÜ Tartu Viipekeeletoetused;
80 000 eurot	sotsiaaltransporditeenus, mida osutatakse tööpäeviti laste (teenuse kasutajaid 50 last) transportimiseks lasteaeda ja kooli. Koolitranspordi teenust osutatakse septembrist kuni juunini ning lasteaiatranspordi vastavalt vajadusele aastaringiselt. Teenust osutab vastavalt hankelepingule aastatel 2015-2017 OÜ Tartaline.

Antavad toetused (1 794 096 eurot):

1 470 000 eurot	hooldajatoetuseks ja toetuselt makstavaks sotsiaalmaksuks. Hooldajatoetuse maksmise kord on kinnitatud volikogu 10.06.2010. a määrusega nr 13 ja toetuse rahaline määr 39 eurot on kinnitatud volikogu 14.10.2010. a määrusega nr 21. Toetuse saajate arvuks 2700, millest lähtuvalt on kavandatud 2015. a toetuseks 1 035 000 eurot. Sotsiaalmaksu 435 000 euro kavandamisel on lähtutud sotsiaalmaksu seadusest, mille alusel on maksumäär kasvanud 117,15 eurolt 128,7 eurole (2015. a alampalk 390 eurot x 0,33);
231 396 eurot	puuetega laste hooldajatoetuseks, sh riigilt saadava toetuse arvel 126 884 eurot. Toetuse maksmist reguleerib Volikogu 12.09.2013. a määrus nr 99 „Hooldajatoetus puudega lapse hooldajale“. Toetuse taotlejate arv on kasvanud 85-lt 90-le, kellele makstakse 75 eurot või 100 eurot kuus. Toetuseks on kavandatud 92 400 eurot ja maksudeks 138 996 eurot (arvestus 90 hooldaja eest kuus 128,7 eurot);
51 000 eurot	antav toetus puuetega inimeste organisatsioonidele tegevus- ja transpordikuludeks (Arengukavaliine meede 3.9.1). Organisatsioonide üheks põhitegevuseks on puudespetsiifilise nõustamine tagamine. Toetuse andmise kord on kinnitatud Tartu Linnavolikogu 12.04.2007.a määrusega nr 57. Tegevustoetuse taotluse on esitanud 24 organisatsiooni ja transporditoetust 16 organisatsiooni;
21 600 eurot	toetuseks puuetega isikutele korterite kohaldamiseks. Tartu Linnavolikogu 21.03.2014. a määrusega nr 13 muudetud puuetega isikute eluruumide kohandamise toetuse maksmise kord vähendab inimese omaosalust ja suurendab toetuse maksimumsuurust. Korterite remonditööd on seotud peamiselt eluruumi sissepääsu, ruumis liikumiseks vajalike ümberkorralduste tegemise ja pesemisruumide kohandamisega. Maksimaalne toetussumma kohanduse kohta on 1800 eurot, inimese omaosaluseks on vähemalt 15% kohanduse maksumusest;
9 600 eurot	antav toetus MTÜ Tartu Maarja Tugikeskus projektile „Tugiisiku teenus intellekti- ja/või liitpuudega täiskasvanutele“. Eesmärgiks on intellektipuudega täiskasvanute kaasamine ühiskonda, tugiisiku teenuse osutamiseks vajaliku oskusteabe kogumine ja koostamine;
7 000 eurot	antav toetus Puuetega Inimeste Kojale õpikoja "Ajaga kaasa" korraldamiseks;
3 500 eurot	antav toetus Pimedate Ühingu MTÜ-le ühingu ruumide (pimedatele turvaliselt ligipääsetav Ringtee 1) ülalpidamiskuludeks.

10200 – Eakate sotsiaalhoolekande asutused kokku
Päevakeskus Kalda ülalpidamine ja koduteenused
Hooldekodu ja teenuse ost

2 775 116 eurot, sh:
509 040 eurot
1 956 716 eurot

Päevakeskus Kalda ülalpidamine ja koduteenused

Kulusid rahastatakse finantseerimiseelarvest 505 040 eurot ja majandamiseelarve omatulude arvel 4000 eurot.

Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud**505 040 eurot**

Päevakeskus Kalda osutab koduabi- ja ka päevakeskuse teenuseid. Kodusel hooldusel oli seisuga 01.07.2015. a 321 üksikvanurit, kelledest on puudega ca 297 ja tasulisel koduhooldusel 6. Päevakeskusel on loodud vanuritele võimalused suhtlemiseks ja huvialaseks tegevuseks, milles osaleb keskmiselt 231 püsiklienti. Päevakeskuses ja kolmes piirkonnakeskuses töötavad sotsiaalabi osakonna inspektorid koordineerivad hooldustöötajate tööd ja tegelevad vastava piirkonna kõigi vanurite ja puuetega inimeste probleemidega, mille lahendamiseks pakutakse mitmesuguseid teenuseid.

klassif	kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
10200	KODUTEENUSED	435 572	482 289	505 040	4,7
50	tööjõukulud	402 644	447 359	469 740	5,0
	töötajate töötasu	300 449	333 840	350 560	5,0
	töövõtulepingu alusel töötajatele makstav tasu	510	510	510	0,0
	tööjõukuludega kaasnevad maksud	101 685	113 009	118 670	5,0
55	majandamiskulud	32 928	34 930	35 300	1,1
	administreerimiskulud	3 828	3 400	3 300	-2,9
	koolituskulud	3 811	4 400	4 400	0,0
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	5 885	7 100	7 100	0,0
	sõidukite ülalpidamise kulud	15 104	14 630	14 700	0,5
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	30	60	60	0,0
	inventari kulud	260	200	700	250,0
	meditsiinikulud ja hügieenitarbed	843	1 100	1 000	-9,1
	eri- ja vormiriietus	811	1 500	1 300	-13,3
	muud mitmesugused majanduskulud	2 356	2 540	2 740	7,9

Tööjõukulud

Kinnitatud koosseisus on alates 01.08.2009. a 53 ametikohta, neist 45 on hooldustöötajad. Eelarvesse on kavandatud tööjõukulude suurendus 5%. Lepingulist töötasu makstakse seminaride ja ürituste läbiviijatele.

Majandamiskuludes on kavandatud muutused üldmahu piires. Koolituskulude kasvu tingib võimalus osaleda kahel töötajal Eesti Akadeemilise Sotsiaalturvaühingu poolt korraldataval õppereisil ja vajadus suunata 44 töötajat esmaabikoolituse täiendõppele. Sõidukite ülalpidamiskuludes kajastuvad 17 elektriauto ülalpidamiskulud (hooldus, kindlustus). Asutuses on kasvanud vajadus uuendada amortiseerunud inventari. Kasvanud on elektriautot mittekasutavate töötajate kuupiletite hüvitis.

Majandamiseelarve põhitegevuse kulud**4000 eurot**

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
10200	KODUTEENUSED	4 169	4 942	4 000	-19,1
50	tööjõukulud	1 970	2 000	2 000	0,0
	töötajate töötasu	1 470	1 493	1 493	0,0
	tööjõukuludega kaasnevad maksud	500	507	507	0,0
55	majandamiskulud	2 199	2 942	2 000	-32,0
	administreerimiskulud	710	600	600	0,0
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	197	300	200	-33,3
	inventari kulud	1 025	1 742	1 000	-42,6
	meditsiinikulud ja hügieenitarbed	267	300	200	-33,3

Tulud laekuvad massaažiteenuselt, pesu pesemise teenuselt, ravivõimlemiselt ja tasuliselt koduhooldusteenuselt. Vahendid kasutatakse teenuste osutamiseks.

Eakate sotsiaalhoolekande asutused

Tartu Hooldekodu ülalpidamiskulud ja teenuse ost 1 956 716 eurot

Hooldekodusse paigutatakse ööpäevaringset hooldust vajavad eakad ja puuetega inimesed, keda ei ole võimalik lühiajalise põetushaiglas viibimise järel kodus hooldada, kellel puuduvad seadusjärgsed hooldajad, koduhooldusteenus on toimetulekuks ebapiisav või kelle lähedased ei suuda hooldust tagada.

Kulusid rahastatakse finantseerimiseelarvest 1 049 716 eurot ja majandamiseelarvest 907 000 eurot.

Kuludest on kavandatud Tartu Hooldekodu ülalpidamiskuludeks 1 695 216 eurot ja investeringuteks 3500 eurot ning teenuse ostuks teistelt hooldekodudelt 258 000 eurot.

Hooldekodus on 132 linna eelarvest finantseeritavat hooldekohta ja 45 tasulist hooldekohta. Hooldekodus töötab ka päevakeskus.

Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud 1 049 716 eurot

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
10200	HOOLDEKODU JA TEENUSE OST	997 973	1 083 546	1 049 716	-3,1
50	tööjõukulud	759 216	825 546	791 716	-4,1
	töötajate töötasu	566 316	617 000	591 724	-4,1
	erisoodustused	586	0	0	x
	tööjõukuludega kaasnevad maksud	192 314	208 546	199 992	-4,1
55	majandamiskulud	238 757	258 000	258 000	0,0
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	6 138	0	0	x
	sotsiaalteenused	230 067	255 000	255 000	0,0
	muud mitmesugused majanduskulud	2 552	3 000	3 000	0,0

Tööjõukulud

Hooldekodus on 108,5 töötajat, kelle tööjõukulud on jaotatud finantseerimis- ja majandamiseelarve vahel (majandamiseelarve omatulude arvel kaetavate tööjõukulude osa on võrreldes 2015. a kasvanud).

Majandamiskulud

Hoolekande teenust teistelt hooldekodudelt kavandatakse osta 70-le (2015. a tasemel) isikule kuumaksumusega 304 eurot (2015. a tasemel). Muude mitmesuguste majanduskulude all kavandatakse põhiliselt hoolealuste transpordikulud.

Majandamiseelarve tulud ja kulud

907 000 eurot

Omatulud laekuvad teenuste osutamisest ja hoolealuste omaosalusest ülalpidamiskuludes:

460 000 eurot	132 hoolealuse osalus 95% ulatuses pensionist (keskmine pension 290 eurot, 5%-line tõus alates 2016.a aprillist;
401 000 eurot	hooldeteenus 45 tasuliselt kohalt;
29 000 eurot	puudetoetus 100% ulatuses keskmiselt 73-lt hoolealustelt (keskmine toetus 33 eurot);
11 000 eurot	laekumine toitlustamisest;
6 000 eurot	sauna, soolakambri, manikööri, pedikööri, juuksuri massaaži ja pesupesemise teenustelt.

Põhitegevuse kuludeks kasutatakse 903 500 eurot ja **investeerimiskuludeks 3500 eurot.**

Investeerimistegevuse eelarvest soetatakse majapidamistehnikat - Metos prae- ja kastmepann.

Põhitegevuse kulud

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
10200	HOOLDEKODU	790 015	862 009	903 500	4,8
50	tööjõukulud	205 205	252 000	339 700	34,8
	töötajate töötasu	153 247	188 000	253 890	35,0
	tööjõukuludega kaasnevad maksud	51 958	64 000	85 810	34,1
55	majandamiskulud	584 810	610 009	563 800	-7,6
	administreerimiskulud	7 443	7 500	7 600	1,3
	lähetuskulud	1 248	2 972	0	-100,0
	koolituskulud	1 150	1 800	1 500	-16,7
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	233 945	244 000	229 500	-5,9
	sõidukite ülalpidamise kulud	14 968	14 800	6 700	-54,7
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	2 242	11 300	10 500	-7,1
	inventari kulud	29 769	26 582	9 900	-62,8
	toiduained ja toitlustusteenused	160 851	161 000	162 000	0,6
	meditsiinikulud ja hügieenitarbed	109 607	111 000	111 000	0,0
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	1 560	3 055	1 600	-47,6
	eri- ja vormiriietus	20 462	24 500	22 000	-10,2
	muud mitmesugused majanduskulud	1 565	1 500	1 500	0,0

Tööjõukulud

Seoses omatulude laekumise kasvuga on suurendatud töötajate töötasustamist majandamiseelarvest. Kokku on tööjõukulude kasv 5%.

Majandamiskulude eelarve on kavandatud 6,6%-lise langusega, mis on seotud inventari, ja ruumide ülalpidamiskulude vähenemisega.

- Ruumide majandamiskuludes on suurimad kulud küttele – 75 000 eurot (vähenemine 5000 eurot) ja elektrile – 69 000 eurot. Suurim vähenemine (9000 eurot) on jooksevremondikuludes, milleks 2015. a kasutati aasta alguse jääke;
- sõidukite ülalpidamiskuludesse on arvestatud sõiduauto ja bussi kulud. Kulude vähenemine rendimaksete ulatuses, kuna 2015. a osteti välja kasutusrendil olnud väikebuss;
- infotehnoloogiakuludes kavandatakse kulud toitlustus- ja personaliprogrammi arenduse aastatasuks, riistvara soetamiseks, hooldus- ja remonditeenusteks;
- inventari kulud on kavandatud hoolduseks ja rendiks;
- toitlustamiskulud, millest 152 000 eurot on ette nähtud aastaringelt 177 hoolealuse toitlustamiseks. Toidupäeva maksumus on 2,36 eurot (2013. a tasemel) toitlustatava kohta. Kohviku ja töötajate toidukulud 10 000 eurot;
- meditsiinikuludest 93,6% moodustavad ravimite soetamine (36 000 eurot) ja põetusega seotud kulud (67 900 eurot). Ülejäänud vahenditest kasutatakse 4000 eurot hoolealuste haiglaravi korral voodipäevatasu ja hambaravi ning kiirabi väljakutsete eest tasumiseks ja tervishoiuteenuseks töötajatele ning 3100 eurot hügieenitarvete ostuks ;
- kultuuri- ja vabaaja sisustamise vahendid kasutatakse ürituste korraldamiseks ja materjalide soetamiseks;
- eri- ja vormiriietuse kulusid on kasvatatud pesupesemisteenuse osas (korraldatakse hange). Töötajate eri- ja vormiriietus (tööjalanõusid ja -riietust kasutab 100 töötajat) ning voodivarustus hoolealustele asendatakse kulumisel;
- muud kulud on kavandatud isikutunnistuste vahetamiseks ja riiklikku toetust ületavate matusekulude katteks.

10200 – Eakate sotsiaalhoolekande asutused

Päevakeskus Tähtvere ülalpidamiskulud ja teenuse ost 309 360 eurot

Kulusid rahastatakse finantseerimiseelarvest 247 360 eurot ja majandamiseelarvest 62 000 eurot.

Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud 247 360 eurot

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
10200	PÄEVAKESKUS TÄHTVERE JA TEENUSE OST	214 638	243 928	247 360	1,4
50	tööjõukulud	78 834	87 928	91 360	3,9
	töötajate töötasu	58 164	65 016	68 280	5,0
	töövõtulepingu alusel töötajatele makstav tasu	711	700	0	-100,0
	tööjõukuludega kaasnevad maksud	19 959	22 212	23 080	3,9
55	majandamiskulud	135 804	156 000	156 000	0,0
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	54 872	60 000	60 000	0,0
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	140	0	0	x
	sotsiaalteenused	80 792	96 000	96 000	0,0

Kuludes kajastatakse Päevakeskus Tähtvere ülalpidamiskulud 151 360 eurot ja päevakeskuse teenuse ost teistelt organisatsioonidelt 96 000 eurot. Päevakeskus Tähtvere põhiülesandeks on huvitegevuse korraldamine ning abi osutamine eakatele ja puuetega isikutele nende iseseisvaks

toimetulekuks harjumuspärasel keskkonnas. Tasuta teenustena pakutakse eakatele võimalust osaleda ringide töös, kasutada internetipunkti ja raamatukogu. Päevakeskuses töötavad rahvatantsu-, lauluansambli-, vestlus-, käsitöö-, ravivõimlemis- ja seenioritantsuring. Päevakeskuse teenust ostes pakutakse eakatele ja puuetega inimestele võimalust osaleda huvialaringides, kultuuriüritustel, nõustamist, arvuti- ja internetikasutamist. Teenuse pakkujal on kohustus korraldada igakuiselt infopäevi sotsiaalhoolekandest ja ühisüritusi tantsu- ja peoõhtutena.

Tööjõukulud

Päevakeskus Tähtveres on palgal 10 töötajat, kelle palka korrigeeritakse 5% ulatuses. Lepingulist töötasu makstakse rahvatantsuringi ja vestlusringi juhendajale omatulude eelarvest.

Majandamiskulud on:

- ruumide majandamiskuludest kaetakse finantseerimiseelarve arvel kütte-, vee- ja kanalisatsioonikulud, kindlustusmaksed ja üürikulu. Päevakeskus kasutab Ingerisoomlaste Liidu hoonest (Veski 35) 84% e 562,6 m² (kehtiv rendileping on sõlmitud 22.03.2000. a);
- teenuse osutajad on aastatel 2015-2016 riigihanke alusel MTÜ Tartu Puuetega Inimeste Koda ja MTÜ Kodukodus. Teenuse hinnale lisandus alates 2015. a käibemaks. 2016. a teenuse maht on kavandatud vastavalt lepingutele.

Majandamiseelarve põhitegevuse kulud

62 000 EUR

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
10200	PÄEVAKESKUS TÄHTVERE	61 001	68 567	62 000	-9,6
50	tööjõukulud	0	0	1 000	x
	töövõtulepingu alusel töötajatele makstav tasu	0	0	750	x
	tööjõukuludega kaasnevad maksud	0	0	250	x
55	majandamiskulud	61 001	68 567	61 000	-11,0
	administreerimiskulud	2 635	2 400	2 600	8,3
	koolituskulud	0	200	200	0,0
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	14 364	19 700	16 000	-18,8
	sõidukite ülalpidamise kulud	448	0	0	x
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	535	620	700	12,9
	inventari kulud	9 081	5 867	1 700	-71,0
	masinate ja seadmete ülalpidamise kulud	0	0	0	x
	toiduained ja toitlustusteenused	33 530	39 100	39 000	-0,3
	meditsiinikulud ja hügieenitarbed	60	180	200	11,1
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	348	400	500	25,0
	eri- ja vormirietus	0	100	100	0,0

Asutusele laekub tulu toitlustamise, pesupesemise ja saunateenuse eest 51 500 eurot ja üüri- ja kommunaalteenustelt 10 500 eurot. 2015. a eelarve maht on suurem seoses 2014. a kasutamata vahendite suunamisega inventari soetuseks ja ruumide jooksevremondiks.

10201 - Muu eakate sotsiaalne kaitse

62 640 eurot

Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud

62 640 eurot

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
MUU EAKATE SOTSIAALNE					
10201	KAITSE	60 467	63 500	62 640	-1,4
55	majandamiskulud	11 911	17 000	12 000	-29,4
	inventari kulud	0	5 000	0	-100,0
	õppevahendite ja koolituse kulud	2 018	0	0	x
	sotsiaalteenused	9 893	12 000	12 000	0,0
4	antavad toetused	48 556	46 500	50 640	8,9
	sotsiaalabitoetused	41 856	43 000	46 080	7,2
	toetus tegevuskuludeks	6 700	3 500	4 560	30,3

Majandamiskuludest on kavandatud:

2015.a eelarvest soetati tehnilisi vahendeid hädaabi kutsumiseks. 2016. a eelarves on kavandatud toidu kojuveo teenuse ost 12 000 eurot. Linna eelarvest tasutakse toidu kojuveo korraldamisel transpordikulud. Teenuse ostuks korraldatakse hange.

Antavad toetused

46 080 eurot toetuse maksmiseks linna aukodanikele (128 eurot kuus). Toetuse maksmise aluseks Tartu Linnavolikogu määrused nr 14 09.02.2006. a ja nr 21 14.10.2010. a;

4 560 eurot tegevustoetuseks MTÜle Tartu Eakate Nõukoda, kes pakub eakatele nõustamist ja esindab nende huve.

10400 – Laste ja noorte sotsiaalhoolekande asutused **494 553 eurot, sh:**
asenduskodu teenuse ost **170 000 eurot**
Laste Turvakodu ja laste päevakeskuse teenuse ost **324 553 eurot**

Asenduskodu teenuse ost **170 000 eurot**

Asenduskodudelt ostetavale asendushooldusteenusele riigihanget ei korraldata, vaid hoolduslepingud sõlmitakse või pikendatakse iga lapse kohta eraldi. Linna eelarvest kaetakse nende vanemliku hoolitsuseta laste ülalpidamiskulud, kes ei vasta riikliku finantseerimise kriteeriumidele, st kelle suhtes ei ole kohtulikku lahendit perest eraldamiseks või vanemaõiguste äravõtmiseks, kuid kelle eestkostet ei ole võimalik enam korraldada ajutiste meetmetega. Teenuse osutajateks on erinevad asenduskodud, valdavalt MTÜ Kristlik Noortekodu ja SA Tartu Perekodu Käopesa. Eelarvesse on kavandatud osta asenduskodu teenust 15-le (2014. a tasemel) lapsele. Kohamaksumus asenduskodus on 2015. a 795 eurot, erivajadustega lastele 1230 eurot. 2016. a kavandatakse kulude kasvu seoses erivajadustega laste osatähtsuse kasvuga.

Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
10400	ASENDUSKODU TEENUSE OST	122 859	152 000	170 000	11,8
55	Majandamiskulud (sotsiaalteenused)	122 859	152 000	170 000	11,8

Laste Turvakodu ja laste päevakeskuse teenuse ost **324 553 eurot**

Kulusid rahastatakse finantseerimiseelarvest 316 653 eurot ja majandamiseelarvest 7900 eurot.

Vahendid kajastavad kulutusi Laste Turvakodu ülalpidamiskuludeks 211 763 eurot ja laste päevakeskuse teenuse ostuks 112 790 eurot.

Tartu Laste Turvakodu põhitegevuseks on osutada ajutist abi, tuge ja kaitset vägivalla või konfliktide tõttu ohtu sattunud ja peavarju ning hoolitsuseta jäänud lastele vanuses 3-18 eluaastat ning korraldada neile ööpäevast hooldamist, arendus- ja huvitegevust. Vajaduse korral võetakse lapsega koos vastu ka lapsevanemad või eestkostjad. Majutuskohti on 20, kavandatud keskmine täituvus 18. Sotsiaalabi osakonna ettekirjutusel korraldatakse Laste Turvakodus puudust kannatavate laste tasuta toitlustamist. Turvakodus tegutsevasse laste 10 kohalisse päevakeskusesse suunatakse eelkooliealisi lapsi ja algklasside õpilasi pere raske majandusliku ja sotsiaalse olukorra tõttu.

Teenuse toetab Tartu linna arengukava hooliva linna arengusuunda sotsiaalsete probleemide ennetamine. Laste päevakeskustes tagatakse vähekindlustatud ja piisava vanemliku hoolitsuseta lastele õpiabi, järelevalve pärast kooli, pakutakse võimalusi huvitegevuseks, garanteeritakse toitlustamine ja hügieen. Teenuse osutajad on riigihanke alusel aastatel 2014-2016 MTÜ Koidu Keskus, MTÜ Öökull ja MTÜ Noorte Abistamiskeskus Carpe Diem.

Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
LASTE TURVAKODU JA PÄEVAKESKUSE					
10400	TEENUSE OST	276 489	306 252	316 653	3,4
50	tööjõukulud	125 875	139 782	146 782	5,0
	töötajate töötasu	90 395	101 070	106 300	5,0
	töövõtulepingu alusel töötajatele makstav tasu	3 232	3 400	3 400	0,0
	erisoodustused	319	0	0	x
	tööjõukuludega kaasnevad maksud	31 929	35 312	37 082	5,0
55	majandamiskulud	150 614	166 470	169 871	2,0
	administreerimiskulud	2 393	3 500	3 000	-14,3
	koolituskulud	2 240	2 000	2 000	0,0
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	23 589	27 670	28 770	4,0
	sõidukite ülalpidamise kulud	485	800	300	-62,5
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	3 298	650	650	0,0
	inventari kulud	478	0	0	x
	toiduained ja toitlustusteenused	18 510	19 100	19 161	0,3
	meditsiinikulud ja hügieenitarbed	996	1 400	1 000	-28,6
	õppevahendite ja koolituse kulud	999	1 250	1 000	-20,0
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	696	1 000	1 000	0,0
	sotsiaalteenused	96 697	109 000	112 790	3,5
	eri- ja vormiriietus	233	100	200	100,0

Tööjõukulud

on kavandatud 13-le töötajale. Lepingulist töötasu makstakse kasvatajate, abikasvatajate, kokkade ja majandusjuhataja asendusteks puhkuse ajal.

Majandamiskulud

- administreerimiskulud on sideteenusteks, ajakirjanduse tellimiseks, kontoritarvete soetamiseks, esindus- ja vastuvõtukuludeks, kodulehe hoolduseks ja postikuludeks;

- koolituskulud on vajalikud pedagoogika ja psühholoogiaalaseks täiendkoolituseks ja kohustuslikuks köögihügieeni alaseks koolituseks;
- hoonete ja ruumide majandamiskuludes on kommunaalkulud arvestatud lähtudes 2015. a kehtivatest hindadest. Kasv on kavandatud korrashoiu- ja remonditeenustele, et teostada akende tihendamine ja keldritrepi plaatide vahetus ning valveteenusele, et paigaldada valvekaamerad seoses varguste ja vägivallajuhtumitega;
- sõidukite ülalpidamiskuludes hüvitatakse isikliku sõiduki kasutamist asutuse juhatajale;
- infotehnoloogiakuludeks on riist- ja tarkvara korrashoid - töötajate kasutuses on 5 lauaarvutit ja 2 sülearvutit, klientide kasutuses on 4 arvutit;
- toitlustamiskulude arvestamisel kavandatakse põhiklientide keskmiseks täituvuseks 18. Toidupäeva maksumus põhiklientidele on 2,46 eurot (2015. a tasemel). Lisaks kavandatakse vahendeid tasuta lõunatoiduks ja päevakeskust külastavate laste toitlustamiseks;
- meditsiinikulud on ravimite ja esmaabivahendite soetamiseks;
- õppevahendid ja vaba aja sisustamine on asutuses toimunud enamasti sponsorite toetuste arvel majandamiseelarvest, kuid mille laekumise suurus ja aeg ei ole ette kavandatavad;
- päevakeskuse teenuse ost lepingu alusel. Teenust ostetakse 90-le lapsele 10 kuuks.

Majandamiseelarve põhitegevuse kulud

7900 eurot

Tulu laekub vastavalt Tartu Linnavalitsuse 28.06.2001. a korraldusele nr 3307, mille alusel sõlmitakse turvakodus viibiva lapsevanemaga leping ülalpidamiskulude tasumiseks. Lepingu järgi peab lapsevanem tasuma 20% oma sissetulekust ülalpidamiskulude katteks. Arve esitatakse ka omavalitsusele, kelle elanike registris olevad lapsed on viibinud turvakodus kauem kui 24 tundi. Tulu laekub:

- 2000 eurot lepingute alusel;
- 5000 eurot teistelt kohalikelt omavalitsustelt;
- 900 eurot töötajate toitlustamise eest.

2014. ja 2015. a on asutuse majandamiseelarvesse laekunud annetusi, mida 2016. a ei ole kavandatud.

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
10400	LASTE TURVAKODU	12 969	10 177	7 900	-22,4
55	majandamiskulud	12 969	10 177	7 900	-22,4
	koolituskulud		1 427	1 000	-29,9
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud		2 500	0	-100,0
	inventari kulud	12 178	3 000	3 000	0,0
	toiduained ja toitlustusteenused	791	750	900	20,0
	õppevahendite ja koolituse kulud		500	1 500	200,0
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud		2 000	1 500	-25,0

Ülalpidamise eest laekunud vahendid suunatakse koolituskuludeks, tubade remondiks, inventari soetuseks ja korrashoiuks. Töötajate toiduraha suunatakse toiduainete ostuks. Kuna ürituste korraldamise ja õppevahendite ning osaliselt ka inventari soetamise kulude katmine on eelnevatel

aastatel kaetud põhiliselt sponsorite vahenditega, siis teeb asutus tööd sponsorite leidmiseks ka 2016. a.

10402 - Muu perede ja laste sotsiaalne kaitse

1 312 876 eurot

Kulusid rahastatakse finantseerimiseelarvest 1 308 284 eurot ja majandamiseelarvest 4592 eurot.

Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud

Sotsiaalabi osakonna kaudu ostab linn lastele ja peredele suunatud teenuseid, maksab täiendavat lastetoetust ja toetab maakondliku alaealiste asjade komisjoni tööd ja erinevaid lastele ja peredele suunatud projekte.

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
10402	MUU PEREDE JA LASTE SOTSIAALNE KAITSE	848 368	1 315 753	1 308 284	-0,6
55	majandamiskulud	77 387	87 660	95 880	9,4
	õppevahendite ja koolituse kulud	0	0	3 200	x
	sotsiaalteenused	77 387	87 660	92 680	5,7
4	antavad toetused	770 981	1 228 093	1 212 404	-1,3
	peretoetused	730 668	1 196 204	1 176 204	-1,7
	toetused tegevuskuludeks	40 313	31 889	36 200	-46,7

Majandamiskulud

3 200 eurot

2015. a ületuleva pilootprojekti „Imelised aastad“ omafinantseering. Omafinantseeringuga kaetavad tööjõukulud 600 eurot on kajastatud osakonna ülalpidamiskuludes.

Osakonna eelarves on järgmised lastele ja peredele suunatud sotsiaalteenused (92680 eurot):

45 120 eurot

perekülastusteenust osutatakse 40-le (2015. a tasemel) perele, kus kasvavad koolieelses lasteasutuses mittekäivad väikelapsed ja kus pereliikmetel esineb erivajadusi, tervise- ja sotsiaalseid probleeme. Teenust kavandatakse maksumusega 94 eurot (2015. a 92 eurot, 2014. a 90 eurot) pere kohta kuus. Aastatel 2014 - 2016 osutab teenust hanke tulemusel OÜ Koduhooldus;

43 560 eurot

vägivalla all kannatavate laste ja pereliikmete nõustamisteenus on kavandatud asutushooldust ennetavate teenuste arendamise arengukavalise ülesandena. Teenuse mahu suurendamine järgneval hankeperioodil on tingitud klientide arvu kasvust. Teenuse osutaja on aastatel 2015-2017 MTÜ Tartu Laste Tugikeskus.

4 000 eurot

laste leinanõustamisteenus on lähedase pereliikme kaotanud laste aastane rehabilitatsiooniprogramm. Leinalaagris osaleb kuni 20 last. Laagri korraldaja on MTÜ Laste ja Noorte Kriisiprogramm.

Antavad toetused

- Peretoetused 1 176 204 eurot, sh:

650 000 eurot

täiendav lastetoetuse vastavalt linnavolikogu 23.11.2006. a määrusele 44, 3.12.2009. a otsusele nr 29 ja 14.10.2010. a otsusele nr 129.

Kavandatud on toetuse maksmine igas osas 1200 lapsele (2015. a 1250, 2014. a 1300 lapsele) ja täiendav toetus 220-le (2015. a 220, 2014. a 240-le) kolmandale ja järgnevale lapsele. Eelnõusse on lülitatud toetused järgmiste määrade alusel:

I osa	lapse sünnil	64 €	+ 48 €	kolmandale ja järgnevale lapsele
II osa	lapse aastaseks saamisel	128 €	+ 48 €	kolmandale ja järgnevale lapsele
III osa	lapse 2 aastaseks saamisel	320 €	+ 32 €	kolmandale ja järgnevale lapsele

526 204 eurot Vajaduspõhiseks peretoetuseks kavandatakse riigieelarvelist toetust 2015. a tasemel s o 416 561 eurot ja 2015. a ületulevaid jääke 109 643 eurot.. Vajaduspõhise peretoetuse suurus oli alates 1. juulist 2013 kuni 2014. a lõpuni 9,59 eurot kuus ühe lapsega perele ja 19,18 eurot kuus kahe ja enama lapsega perele. Alates 2015. a on toetuse suurus 45 eurot kuus ühe lapsega perele ning 90 eurot kuus kahe ja enama lapsega perele. Tartus saab 2015. a vajaduspõhist peretoetust keskmiselt 300 perekonda kuus. Toetuse saajate arv pole 2015. a võrreldes varasema perioodiga oluliselt muutunud.

Antavad toetused tegevuskuludeks 36 200 eurot, sh:

17 000 eurot toetus Tartu maakonna alaealiste asjade komisjonile kasvuga 1400 eurot. Tartu maakonna alaealiste asjade komisjon töötab Tartu Maavalitsuse juures alates 1999. a. 80% komisjoni töös arutusel olnud asjadest on olnud seotud Tartu linna lastega. Alaealiste mõjutusvahendite seaduse muudatustega ja sellest tulenevate täiendavate tööülesannetega on vajalik alaealiste asjade komisjoni sekretär võtta tööle täiskoormusega. Komisjoni tööd on toetatud linna eelarvest alates 2001. a.

9 600 eurot toetus MTÜ Noorte Abistamiskeskus Carpe Diem projektile „Psüühilise erivajadusega lapsevanema toetamine“, mille eesmärgiks on sotsiaalprobleemide ennetamine ja hoolekandevaline koostöö.

9 600 eurot kaasfinantseering MTÜ Noorte Abistamiskeskus Carpe Diem projektile „Perelepitusteenuse pakkumine“, mille sihtgrupiks on lahutavad lapsevanemad, kellel perelepitusteenus aitab hakkama saada lahutusest tulenevate elumuutustega lapsi võimalikult säästval viisil. Projektis osalevad lastekaitse spetsialistide suunatud pered.

Majandamiseelarve põhitegevuse kulud

4592 eurot

Euroopa Majanduspiirkonna finantsmehhanismi (EMP) toetuste programmi „Riskilapsed- ja noored“ raames viib Sotsiaalministeerium koostöös Tervise Arengu Instituudiga (TAI) läbi tõendus põhise vanemlusprogrammi „Imelised aastad“ pilootprojekti lapsevanematele. Koolituste periood on september 2015 kuni veebruar 2016. Koolitajad on TAI poolt. Koolitusruumide rendikulud ja projektijuhi töötasu, mis kuuluvad tasumisele kohaliku omavalitsuste poolt, on kavandatud finantseerimiseelarvest summas 3800 eurot.

klassif	Kulude majanduslik sisu	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
MUU PEREDE JA LASTE SOTSIAALNE				
10402	KAITSE	7 128	4 592	-35,6
55	majandamiskulud	0	4 592	x
	õppevahendite ja koolituse kulud	0	4 592	x
4	antavad sotsiaalabitoetused	7 128	0	-100,0

10700 - Riskirühmade sotsiaalhoolekande asutused

Asutus Varjupaiga ülalpidamine ja teenuse ost

314 166 eurot

Kulusid rahastatakse finantseerimiseelarvest 304 166 eurot ja majandamiseelarvest 10 000 eurot.

Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud**304 166 eurot**

Vahendid kajastavad linna asutuse Varjupaik ülalpidamiskulusid 284 916 eurot ja varjupaiga teenuse ostu 19 250 eurot.

Tartu linna asutus Varjupaik on loodud peavarjuta jäänud inimeste abistamiseks. Inimestel on võimalus turvaliselt ööbida, ennast ja oma riideid pesta, sööki valmistada, neile pakutakse esmast meditsiiniabi, abi dokumentide taotlemisel. Varjupaiga ööbimiskohtade arv 52, päevakeskuse teenust saab kasutada 25 isikut (kasutab keskmiselt 5 isikut) ja sotsiaalmajutusteenust pakutakse 18 eluruumis 32-l kohal. Varjupaik kindlustab ka sotsiaalmajade Lubja 7 ja Nisu 2a valve.

Sotsiaalteenuste eelarve on kavandatud emade ja laste ning naiste varjupaiga teenuse ostuks. Teenust osutavad aastatel 2014-2016 MTÜ Tähtvere Avatud Naistekeskus ja MTÜ Naiste Tugi- ja Teabekeskus. Teenuse raames pakutakse turvalist öömaja, psühholoogilist ja juriidilist abi lähisuhtevägivalla ohvritele.

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
ASUTUS VARJUPAIK JA VARJUPAIGA					
10700	TEENUSE OST	273 562	295 746	304 166	2,8
50	tööjõukulud	207 567	230 216	241 736	5,0
	töötajate töötasu	154 958	172 060	180 670	5,0
	tööjõukuludega kaasnevad maksud	52 609	58 156	61 066	5,0
55	majandamiskulud	65 995	65 530	62 430	-4,7
	administreerimiskulud	1 571	1 430	2 100	46,9
	koolituskulud	0	100	300	200,0
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	43 525	43 200	39 230	-9,2
	sõidukite ülalpidamise kulud	790	900	1 000	11,1
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	167	350	350	0,0
	inventari kulud	394	0	0	x
	meditsiinikulud ja hügieenitarbed	298	300	200	-33,3
	sotsiaalteenused	19 250	19 250	19 250	0,0

Tööjõukulud

Kinnitatud koosseisus on 22 ametikohta.

Majandamiskuludes on kavandatud kulud asutusele lähtudes 2015. a kehtivatest hindadest ja eeldatavast kulust. Vahendid on suunatud varjupaiga administreerimisele, olemasoleva vara hooldusele, valvele ja teenuste osutamisele.

Sotsiaalteenuste eelarve on kavandatud emade ja laste ning naiste varjupaiga teenuse ostuks. Varjupaiga teenust kasutab kuus keskmiselt 4 naist ja 2 last. Kulu on kavandatud vastavalt lepingule kuumaksumusega 1604 eurot, mis eeldab valmisolekut üheaegselt 15 isiku majutuseks.

Majandamiseelarve põhitegevuse kulud**10 000 eurot**

Omatulude ja -kulude maht kavandatakse lähtudes eeldatavast 2015. a laekumisest. Tulu laekub isikutelt, kes on paigutatud elama sotsiaalmajutusüksuse 32-le kohale (eeldatav täituvus 80%) ja pesupesemise korraldamise eest. 2015. a eelarves on suurem 2014. a kasutamata vahendite ulatuses.

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
---------	-------------------------	------------------	-----------------	-----------------	-----------------------

10700	ASUTUS VARJUPAIK	14 110	17 149	10 000	-41,7
50	tööjõukulud	2 373	0	0	x
	töötajate töötasu	1 771	0	0	x
	tööjõukuludega kaasnevad maksud	602	0	0	x
55	majandamiskulud	11 737	17 149	10 000	-41,7
	administreerimiskulud	285	450	0	-100,0
	koolituskulud	0	400	0	-100,0
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	6 551	14 000	9 000	-35,7
	info- ja kommunikatsioonitehnoloogia kulud	109	140	0	-100,0
	inventari kulud	1 406	2 159	1 000	-53,7
	õppevahendite ja koolituse kulud	2 589	0	0	x
	eri- ja vormiriietus	797	0	0	x

Vahendid kasutatakse ruumide kommunaal- ja hoolduskuludeks ning inventari uuendamiseks.

10701 – Riiklik toimetulekutoetus

1 341 696 eurot

Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud

Toimetulekutoetuste maksmiseks on eelarves kavandatud vahendid riigi tasandusfondist saadava toetuse ja aasta alguse kasutamata vahendite arvel 2015. a tasemel. Toimetulekutoetuse maksmiseks kasutatakse saadavat toetust: 1 240 394 eurot ja 101 302 eurot aasta alguseks kasutamata vahendeid. 2015. a kaeti käesoleva tegevusala alt ka sotsiaaltoetuste arendamise ja korraldamise kulud, mis 2016. a on suunatud osakonna ülalpidamiskuludesse.

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
10701	TOIMETULEKUTOETUS	1 369 922	1 408 337	1 341 696	-4,7
55	majandamiskulud	30 117	66 641	0	-100,0
	koolituskulud	0	6 000	0	-100,0
	kinnistute, hoonete ja ruumide majandamiskulud	29 938	56 652	0	-100,0
	inventari kulud	179	3 989	0	-100,0
4	antavad toetused	1 339 805	1 341 696	1 341 696	0,0
	toimetulekutoetus	1 339 805	1 341 696	1 341 696	0,0

10702 - Muu sotsiaalsete riskirühmade kaitse

778 807 eurot

Finantseerimiseelarve põhitegevuse kulud

Vahendid kavandatakse vältimatu sotsiaalabi teenuse, nõustamisteenuse ja sotsiaaleluruumi tugiisikuteenuse ostuks ning täiendavateks sotsiaaltoetusteks ja eraldisteks riskirühmade toetamiseks erinevate projektide kaudu.

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
---------	-------------------------	------------------	-----------------	-----------------	--------------------

MUU RISKIRÜHMADE					
10702	SOTSIAALNE KAITSE	629 486	795 340	778 807	-2,1
50	tööjõukulud	3 346	5 700	5 700	0,0
	muud tasud	2 516	4 300	4 300	0,0
	tööjõukuludega kaasnevad maksud	830	1 400	1 400	0,0
55	majandamiskulud	110 955	117 243	121 907	4,0
	administreerimiskulud	710	0	0	x
	uurimis- ja arendustööde kulud	5 000	0	0	x
	sotsiaalteenused	105 245	117 243	121 907	4,0
4	antavad toetused	515 185	672 397	651 200	-3,2
	sotsiaalabitoetused	482 200	640 000	640 000	0,0
	toetused tegevuskuludeks	32 985	32 397	11 200	-65,4

Tööjõukulud

on kavandatud töötute avalike tööde tasustamiseks. Avalik töö on tööturuteenuste ja –toetuste seaduse alusel pakutav ajutine töö töötutele linna asutuste juures. Töodel osaleb keskmiselt 3 isikut kuus, töötasu on 2,34 eurot tund ja maksimaalne tööaeg 50 tundi kuus. ESF töötule suunatud projektidega on laienenud tööotsingu ja tööpraktika võimalused Tartus.

Majandamiskulud:

Eelarvesse on kavandatud järgmised sotsiaalteenused:

- 49 877 eurot vältimatu sotsiaalabi teenus. Aastatel 2014-2016. a osutab teenust riigihanke alusel EELK Pauluse Kogudus. Vältimatu abi korras kindlustatakse vastavalt sotsiaalhoolekande seadusele ilma sissetulekuteta inimesed toidu ja riietega;
- 46 950 eurot nõustamisteenus. Teenust osutab aastatel 2015-2017 MTÜ Tartu Nõustamis- ja Kriisiabikeskus. Nõustamisteenus sisaldab psühholoogilist nõustamist vähekindlustatud elanikkonna gruppidele ja riskirühmadele, usaldustelefoni ja kriisinõustamist. Teenuse vajajate arv on keskmiselt 2 000 isikut aastas.
- 25 080 eurot tugiisiku teenus toimetulekuraskustega inimestele. Teenuse osutajad aastatel 2014-2016 on OÜ Koduhooldus ja ESTE OÜ. 2016. a planeeritakse teenust 75-le isikule kuus (2015. a tasemel) kuumaksumusega 2090 eurot (2015. a 2000 eurot, 2014. a 1909 eurot). Teenuse sihtgruppi on lülitatud lisaks sotsiaaleluruumis elavatele inimestele ka isiklikul või üüripinnal elavad toimetulekuraskustes elanikud eesmärgiga motiveerida neid aktiivselt osalema tööturul, planeerima kulutusi ja vältima maksuraskustesse sattumist.

Antavad toetused

- 640 000 eurot täiendavateks sotsiaalabitoetusteks 2015. a tasemel. Täiendavate sotsiaaltoetuste maksmise kord on kehtestatud Tartu Linnavolikogu 24.01.2013 määrusega nr 81. Toetused on jaotatud perioodilisteks ja ühekordseteks toetusteks. Perioodiliste toetustega kaetakse vähekindlustatud perede kohamaksu ja toitlustamise kulud lasteaias, gümnaasiumides ning kutseõppeasutustes. Ühekordsed toetused on mõeldud mitmesuguste hädavajalike kulude (abivahendid, ravimid, lastele vajalikud esemed jne) osaliseks katmiseks, mida ei hüvitata teiste toetuste

ja teenustega. Täiendava sotsiaaltoetusena makstakse ka toetust Tšernobõli avariist osavõtnutele;

9 900 eurot toetus MTÜle Iseseisev Elu Toidupanga ruumide ülalpidamiskulude katteks (2015. a 9000 eurot, 2014. a 7914 eurot);

1 300 eurot toetus Tehnikaringlus MTÜle, kes pakub infotehnoloogia- ja elektroonikaseadmete taaskasutust ja tehnilist abi, taastab ja renoveerib utiliseerimisele minevad seadmed. Tartu linna ja mittetulundusühingu vahel sõlmitava finantseerimislepingu alusel on ühingul kohustus anda lepingu perioodil vähekindlustatud või sotsiaalselt abi vajavatele Tartu linna elanikele, sh sotsiaalhoolekande ühingutele tasuta kokku vähemalt 50 töökorras arvutit.

10900 - Muu sotsiaalne kaitse

13 965 eurot

Kulusid rahastatakse finantseerimiselarvest.

klassif	Kulude majanduslik sisu	2014 täitmine	2015 eelarve	2016 eelarve	eelarve kasvu %
10800	MUU SOTSIAALNE KAITSE	10 243	19 965	16 965	-15,0
50	tööjõukulud	2 741	0	0	x
	töövõtulepingu alusel töötajatele makstav tasu	440	0	0	x
	erisoodustused	1 278	0	0	x
	tööjõukuludega kaasnevad maksud	1 023	0	0	x
55	majandamiskulud	6 537	19 000	16 000	-15,8
	administreerimiskulud	0	3 000	0	-100,0
	uurimis- ja arendustööde kulud	0	14 000	11 000	-21,4
	kommunikatsiooni-, kultuuri- ja vaba-aja sisustamise kulud	6 537	2 000	5 000	150,0
4	Antavad toetused	965	965	965	0,0

Majandamiskulud:

Administreerimiskuluna on kavandatud infopäevade ja kohtumisürituste korraldamine kodanikuaktiivsuse arendamiseks.

Uuringu tellimine summas 5000 eurot on kavandatud nõustamisteenuste, sh psühholoogilise- ja kriisinõustamise, usaldustelefoniteenuse kättesaadavusest vähekindlustatud inimestele Tartu linnas ning võimalused nende optimaalsemaks osutamiseks ning 6000 eurot puuetega inimeste sportimise, puhkamise ja vaba aja veetmise võimaluste ja nende arendamisvajaduste hindamiseks.

Antavad toetused

Tartu linn on alates 2013. a rahvusvahelise erialaorganisatsiooni European Social Network liige, liikmemaks on aastas 965 eurot.

4. FINANTSEERIMISTE GEVUS JA LIKVIIDSETE VARADE MUUTUS

4.1. Finantseerimistegevus

eurodes

Laenukohustus	Laenukohustuse algne kogumaht lepingute järgi	Seisuga 31.12.2015		2016. a tasumisele kuuluv			Laenukohustuse põhiosa jääk 31.12.2016	Lepingu lõpp-tähtaeg
		laenukohustuse põhiosa jääk	intressimäär %	laenukohustuse põhiosa makse	intressi- ja korralduskulud	kokku tasumine		
Swedbank 2014. a võlakiri	10 126 000	10 126 000	0,990	0	104 500	104 500	10 126 000	1.10.2021
Danske Bank 2015. a võlakiri	10 885 000	10 885 000	0,549	1 088 500	64 800	1 153 300	9 796 500	30.09.2025
Danske Bank 2013. a võlakiri	9 977 548	7 982 038	1,028	997 755	86 000	1 083 755	6 984 283	12.09.2023
Danske Bank 2013. a võlakiri	9 800 000	7 840 000	1,068	980 000	87 200	1 067 200	6 860 000	1.08.2023
Nordea Pank 2011. a võlakiri	11 320 800	6 792 480	0,908	1 132 080	64 500	1 196 580	5 660 400	04.08.2021
SEB Pank 2012. a võlakiri	7 398 846	2 959 538	1,440	1 479 769	37 900	1 517 669	1 479 769	20.09.2017
Depfa Bank 2007. a võlakiri	9 586 747	1 917 350	0,076	958 675	2 200	960 875	958 675	20.09.2017
Svensk Exportkredit AB 2006. a võlakiri	8 274 194	827 419	0,195	827 419	1 700	829 119	0	8.12.2016
Svensk Exportkredit AB 2007. a võlakiri	5 229 315	1 045 863	0,195	522 932	2 100	525 032	522 931	28.11.2017
Nordea Pank 2010. a võlakiri	3 570 807	0	x	0	0	0	0	12.08.2015
Uus 2016. a võlakiri	0	0	x	0	150 400	150 400	11 687 130	x
Sildfinantseerimislaen (kuni 2,5mln€)	0	0	x	0	23 700	23 700	0	31.12.xxxx
Arvelduskrediit (kuni 5mln€)	0	0	x	0	15 000	15 000	0	31.12.xxxx
Riigi Kinnisvara AS leping	6 538 481	4 736 001	x	322 856	111 922	434 778	4 413 145	31.08.2025
Liisingud	68 459	16 301	x	14 214	1 900	16 114	11 292	
KOKKU	x	55 127 990	x	8 324 200	753 822	9 078 022	58 500 125	
s h võlakirjad, laenud		50 375 688		7 987 130	640 000	8 627 130	54 075 688	
kapitalirent		4 752 302		337 070	113 822	450 892	4 424 437	

2015. a alguseks olid Tartu linna laenukohustused kokku 52 184 371 eurot, sh emiteeritud võlakirjad 47 103 482 eurot ja kapitalirendikohustused kokku 5 080 889 eurot, millest 5 051 387 eurot Riigi Kinnisvara ASi ees 2 kooli renoveerimise ning 29 502 eurot muudele 2 bussile (Maarja Kool ja linnaraamatukogu) liisingu eest.

2015. a eelarvesse oli laenutuluna planeeritud 10 885 000 eurot, millest 7 928 179 eurot suunatud laenukohustuste refinantseerimiseks ja 2 956 821 eurot 2015. a investeeringutena Tartu idapoolse ringtee jm Euroopa Liidu struktuuritoetuste projektide omaosaluse katteks. Vajaliku summa laenamiseks sõlmiti septembris 2015 Danske Bank A/S Eesti filiaaliga võlakirjaemissiooni leping summale 10 885 000 eurot lõpptähtajaga 30.09.2025 tagasimaksetega võrdsetes osades igal aastal.

2015. a jätkuvad varasemate võlakirjaemissioonide ja kapitalirendikohustuste tagasimaksed, kogumahas 7 941 391 eurot, sh võlakirju 7 612 793 eurot.

Tartu linna laenukohustusteks kujuneb 2015. a lõpuks 55 127 990 eurot.

Finantseerimistegevuse tulud 2016. a

2016. a kavandatakse refinantseerida võlakirjakohustusi summas 7 987 130 eurot ja laenata investeerimiseks juurde 3 362 930 eurot. Investeerimiseks võetav laen on kavandatud Euroopa Liidu struktuuritoetuse projektide omaosaluse katteks. Finantseerimistegevuse tulude eelarveks on seega 11 687 130 eurot.

Eelarvehandite paremaks juhtimiseks on jooksvate kulude katteks finantsinstrumendina kavandatud arvelduslaenu kasutamine vajadusel kuni 5 000 000 eurot, mis kuulub tagasi maksmisele hiljemalt eelarveaasta lõpuks. Ka on kavandatud kuni 2 500 000 euro laenamine välisprojektide sildfinantseerimiseks. Seda kasutatakse rahavoogude juhtimise optimeerimiseks vaid juhul, kui kontsernikonto vahenditest ei piisa töövõtjatele arvete eest tasumiseks enne rahastajatelt raha tagasilaekumisi.

Laenukohustuste tasumine 2016. a

Laenukohustuste põhiosa ning prognoositavatest intressi- ja korralduskulude tagasimaksetest 2016. a annab ülevaate ülaltoodud tabel. 2016. a tasutakse laenukohustuste põhiosa kokku 8 324 200 eurot, millest emiteeritud võlakirju 7 987 130 eurot, Riigi Kinnisvara ASile Vanemuise 33/35 renoveerimistöökdeks sõlmitud kontsessioonilepingu alusel 322 856 eurot ning liisingmakseid 14 214 eurot.

Linna laenukohustustega kaasneva intressi- ja korralduskulude tasumist prognoositakse 2016. a kokku 753 822 euro ulatuses, sh olemasolevate võlakirjade ja laenude intressikuludeks on prognoositud 450 900 eurot, uue ja potentsiaalsete laenude intressi- ja korralduskuludeks kokku 189 100 eurot, millest uue laenu korralduskuludeks 116 900 eurot. RKASi lepingu ning kapitaliliisingutelt makstakse intresse kokku 113 822 eurot.

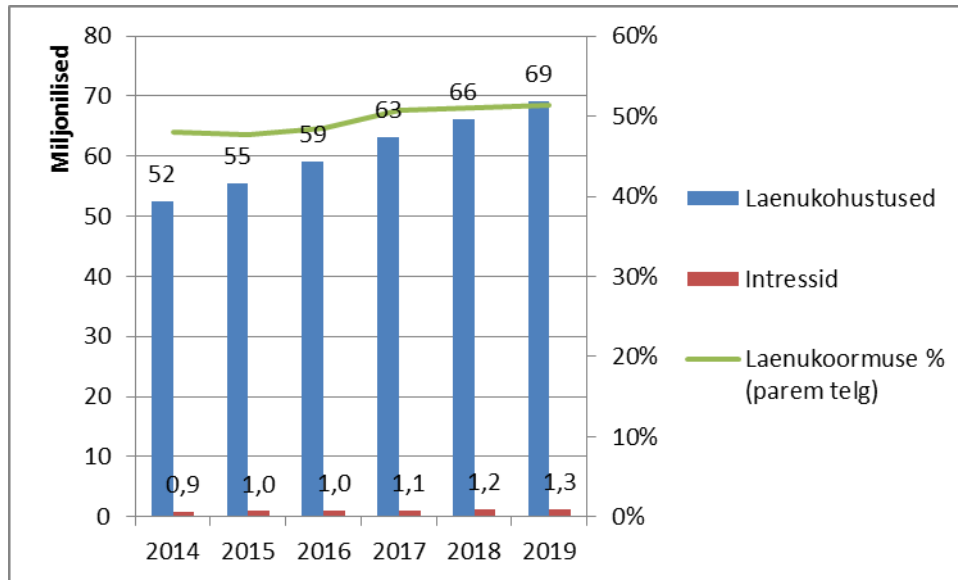
Arvelduslaenu teenindamise aastaseks kuluks võib kujuneda kuni 15 000 eurot, kui kasutada seda aktiivselt ning lükata muude laenulepingute sõlmimise aega edasi nii kaugele kui võimalik. Summa konkreetne suurus sõltub väga suurel määral tingimustest, mida pankadega on võimalik kokku leppida.

Finantseerimistegevuse tulemiks jääb ülaltoodu põhjal 3 362 930 eurot (2015. a vastavalt 2 943 609 eurot) – selles summas kasvavad linna laenukohustused. Tartu linna laenukoormuseks koos avaliku ja erasektori partnerlusprojektidest tulenevate kohustuste jäägiga kujuneb 2016. a lõpuks 58 500 125 eurot ehk 48% põhitegevuse tuludest. Sellega püsib Tartu kindlalt KOFSis sätestatud lubatud netovõlakoormuse (60% põhitegevuse tuludest) piirides. Planeeritava ning maksimaalse

võimaliku laenukoormuse vahe (nn laenupuhver) on ligi 12 miljonit eurot. Linna laenukoormusest annab ülevaate määruse lisa 5.

Võrreldes eelarvestrateegias kavandatuga (59 129 436 eurot) on käesolevas eelarves planeeritud 2016. a laenukohustuste maht väiksem, kuna Euroopa Liidu struktuuritoetuste projektide omafinantseerimiseks on kavandatud laenata vähem.

Tartu linna laenukohustused eelarvestrateegias (mln eurot)

4.2. Likviidsete varade muutus

2016. a eelarvesse on kavandatud likviidsete varade vähenemine 2 813 030 eurot. Eelarve tulem on miinuses 6 175 960 euro võrra, sellest 3 362 930 eurot katab ära finantseerimistegevus ja ülejäänud aasta alguse rahaliste vahendite kasutusele võtmine.